

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice samt ändring av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice. Genom lagen reformeras den service som Arbets- och näringsmyndigheterna ansvarar för samt lagstiftningen om därtill anknytande stöd och ersättningar i sin helhet. I lagen samlas bestämmelserna i lagen om offentlig Arbetskraftsservice, lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunskaper och lagen om ett informationssystem för Arbetsförvaltningens kundbetjäning. De separata lagarna upphävs.

Propositionen syftar till att klargöra och förenkla lagstiftningen om den offentliga Arbetskrafts- och företagsservice som Arbets- och näringsmyndigheterna tillhandahåller så att definitionen av innehållet i servicen utgör det centrala innehållet i lagen. Med Arbets- och näringsmyndigheter avses utöver Arbets- och näringsbyråerna även närings-, trafik- och miljöcentralerna samt Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter.

Serviceutbudet ska förnyas delvis innehållsmässigt i syfte att göra serviceutbudet klarare än i dagsläget.

Som offentlig Arbetskrafts- och företagsservice tillhandahålls Arbetsförmedlingsservice, informations- och rådgivningsservice, kompetensutvecklingsservice samt service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet. Arbetsförmedlingen är den mest centrala servicen till arbetssökande och Arbetsgivare. Informations- och rådgivningsservicen är öppet tillgänglig för alla. Kompetensutvecklingsservicen, som består av vägledning för yrkesval och karriär, träning, prövning, utbildning och lönesubvention, är tillgänglig för alla enskilda kunder.

Företagsservicen vid Arbets- och näringsbyråerna stärks. I den Arbetskrafts- och företagsservice som erbjuds företag och andra Arbetsgivare ingår Arbetsförmedling, informations- och rådgivningsservice samt i fråga om kompetensutvecklingsservice lönesubven-

tion, arbetsträningsservice och gemensam anskaffning av utbildning. Dessutom erbjuds företagen avgiftsbelagd service för utvecklande av företagsverksamheten.

Den som överväger företagande som ett karriäralternativ och den som ämnar bli företagare erbjuds informations- och rådgivningsservice, karriärträning och företagarbildning som offentlig Arbetskrafts- och företagsservice. Företagsstartandet stöds genom startpeng.

Till offentlig Arbetskrafts- och företagsservice hör också sakkunnigbedömningar i anslutning till enskilda kunders serviceprocess, så som kartläggning av kompetensen och yrkesskickligheten, undersökning och bedömning av Arbetsförmågan, bedömning av företagarfärdigheterna och förutsättningarna för företagsverksamhet samt andra sakkunnigbedömningar. Till den offentliga Arbetskrafts- och företagsservicen hör dessutom stöd och ersättningar enligt den föreslagna lagen, vilka består av kostnadsersättning under tiden för deltagande i servicen, ersättning av rese- och inkvarteringskostnader för den som söker sig till arbete eller Arbetskraftsservice och för den som deltar i sakkunnigbedömning, ersättning för flyttningsskostnader och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen.

Propositionen har ett nära samband med Arbets- och näringsbyråernas omstruktureringsprojekt. Arbets- och näringsbyråernas servicenätverk och servicemodell har förnyats. Flerkanalstjänsterna utvecklas. Propositionens mål är ett tydligare serviceutbud som främjar utvecklingen av flerkanalstjänster.

På grund av totalrevideringen av lagstiftningen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice föreslås ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om främjande av integration, strafflagen, lagen om Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, lagen om sociala företag, lagen om alterneringsledighet, lagen om arbetslöshetskassor, lagen

om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn, arbetsavtalslagen, lagen om sjöarbetsavtal, lagen om samarbete inom företag, lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare, lagen om offentlig upphandling, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, lagen om vuxenutbildningsstöd, lagen om studiestöd, lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, socialvårdslagen, lagen om utkomststöd, lagen om klientavgifter inom social- och häl-

sovården, sjukförsäkringslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, folkpensionslagen, militärunderstödslagen, inkomstskattelagen och matrikellagen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	3
ALLMÄN MOTIVERING	9
1 ALLMÄNT	9
Det gäller att reagera på förändringarna i verksamhetsklimatet	9
Kopplingar till regeringsprogrammet och statsrådets principbeslut för att säkerställa en välfungerande arbetsmarknad och utbudet av arbetskraft	10
Projektet som stöder arbets- och näringsbyråerna under omorganisationsprocessen	11
2 NULÄGE	12
2.1 Lagstiftning och praxis	12
Lagstiftningen om offentlig arbetskraftsservice	12
Lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunskande	12
Lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning	13
Arbets- och näringsbyråernas nuvarande serviceutbud	13
Arbetsförmedling	14
Internationell arbetsförmedling	14
Jobbsökarträning	14
Kompetensutvecklingstjänster	15
Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	15
Gemensam anskaffning av utbildning	16
Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmåner	16
Grupper med handledning	17
Kartläggningar av kompetens och yrkeskunskaper	17
Yrkesvals- och karriärplaneringsservice samt yrkesinriktad rehabilitering	18
Utbildnings- och yrkesinformation	19
Arbetsmarknadsåtgärder	19
Statsunderstöd och övriga ekonomiska förmåner	20
Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen	20
Lönesubvention	21
Startpeng och startutredningar	21
Deltidstillägg	22
Rörlighetsunderstöd – resekostnadsersättning och ersättning för flyttningsskostnader	22
Förmåner i samband med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	23
Stöd för en enskild handikappad kund som får yrkesvals- och karriärplaneringsservice	23
Dagtraktamente och ersättning för uppehållet enligt prövning	23
Tjänster som kompletterar den offentliga arbetskraftsservicen	24
Arbets- och näringsbyråns avgiftsbelagda rekryterings- och bemanningstjänster	24
Gruppermitteringsförfarandet	25
Sysselsättningskommissionerna	25
Sökande av ändring	26

	Tjänster för kompetensutveckling i sm-företag.....	27
	Internationella åtaganden som är förpliktande för Finland	27
2.2	Bedömning av nuläget	29
	Strukturen och åskådligheten i lagstiftningen och arbets- och näringsbyråernas aktuella serviceutbud	29
	Arbetsförmedling.....	29
	Tjänster för kompetensutveckling	30
	Orienterande och förberedande arbetskraftsutbildning, jobbsökarträning anordnad som gruppsservice och olika slag av grupper med handledning	30
	Allmänbildande studier som anordnas som arbetskraftsutbildning.....	30
	Yrkesvals- och karriärplanering, yrkesinriktad rehabilitering, utbildnings- och yrkesinformation	31
	Arbetsmarknadsåtgärder.....	31
	Lönesubvention	32
	Startpeng.....	32
	Deltidstillägg	32
	Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmåner	33
	Rörlighetsunderstöden och stöden till dem som söker sig till arbetskraftsservicen	33
	Dagtraktamente och ersättning för uppehälle enligt prövning	34
	Tjänster som kompletterar den offentliga arbetskraftsservicen.....	34
	Arbets- och näringsbyråns avgiftsbelagda rekryterings- och bemanningstjänster	34
	Gruppermitteringsförfarandet och arbets- och näringsbyråns tjänster i en situation med permittering	35
	Sysselsättningskommissionerna	36
	Sökande av ändring	37
	Kompetensutvecklingstjänster för sm-företag.....	37
	Lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (URA)	37
3	MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	38
	Enklare lagstiftning	38
	Serviceutbudet förnyas	39
	Definition på arbetslös arbetssökande	40
	Arbetsförmedling.....	41
	Vägledning för yrkesval och karriär.....	41
	Träning	41
	Prövning	42
	Arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.....	43
	Lönesubvention	44
	Service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet.....	45
	Kostnadsersättning	45
	Ekonomiska förmåner enligt prövning i anslutning till service och sakkunnigbedömningar	45
	Deltidstillägg och tjänster som kompletterar den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen.....	45
	Gruppermitteringsförfarandet slopas.....	46
	Delegationer för arbetskrafts- och företagsservice.....	46

	Sökande av ändring	46
	Genomförandet av de föreslagna ändringarna	48
4	PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	48
4.1	Ekonomiska konsekvenser	48
	Begreppet sysselsättningsfrämjande service	49
	Arbetsprövning	50
	Frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån	50
	Lönesubvention	50
	Service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet	51
	Kostnadsersättning	51
	Förmåner enligt prövning i anslutning till service och sakkunnigbedömningar	51
	Slopande av förfarandet med gruppermittering	52
4.2	Konsekvenser för myndigheterna	52
	Förenkling av lagstiftningen och reform av serviceurvalet	52
	Service för utvecklande av företagsverksamhet	53
	Kostnadsersättning samt ersättning för rese-, inkvarterings- och flyttningkostnader som arbets- och näringsmyndigheten betalar	53
	Slopande av förfarandet med gruppermittering	53
	Sökande av ändring	53
4.3	Samhälleliga konsekvenser	54
	Förenkling av lagstiftningen och reform av serviceurvalet	54
	Definitionen av arbetslös arbetssökande	54
	Träning och prövning	55
	Arbetskraftsutbildning	55
	Lönesubvention	56
	Slopande av förfarandet med gruppermittering	56
	Konsekvenser för jämställdheten mellan könen	56
5	BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	57
	Beredningsskeden och beredningsmaterial	57
5.1	Remissyttranden och hur de har beaktats	57
6	SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	60
	DETALJMOTIVERING	61
1	LAGFÖRSLAG	61
1.1	Lag om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice	61
	1 kap. Allmänna bestämmelser	61
	2 kap. Arbetssökande	68
	3 kap. Arbetsförmedling	73
	4 kap. Informations- och rådgivningsservice, sakkunnigbedömningar, vägled- ning för yrkesval och karriär samt träning och prövning	77
	5 kap. Arbetskraftsutbildning	85
	6 kap. Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån	92
	7 kap. Lönesubvention	93
	8 kap. Service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet	102
	9 kap. Kostnadsersättning	106
	10 kap. Förmåner enligt prövning i anslutning till service och sakkunnigbedöm- ningar	107

11 kap.	Sysselsättningsskyldigheten och den regionala garantin samt tilläggsstöd som beviljas kommuner.....	111
12 kap.	Genomförande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice och samarbete i anslutning till genomförandet.....	112
13 kap.	Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem	119
14 kap.	Sökande av ändring.....	124
15 kap.	Ikraftträdande	126
1.2	Lag om upphävande av lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande	127
1.3	Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	128
1 kap.	Allmänna bestämmelser	128
2 a kap.	Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda	128
3 kap.	Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner.....	129
5 kap.	Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning	129
6 kap.	Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet	129
7 kap.	Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd	129
10 kap.	Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service	129
11 kap.	Bestämmelser om verkställighet	130
13 kap.	Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter.....	130
14 kap.	Särskilda bestämmelser	130
1.4	Lag om ändring av lagen om främjande av integration	130
1.5	Lag om ändring av arbetsavtalslagen	131
1.6	Lag om ändring av lagen om sjöarbetsavtal.....	131
1.7	Lag om ändring av 15 § i lagen om offentlig upphandling.....	131
1.8	Lag om ändring av 49 § i lagen om samarbete inom företag.....	131
1.9	Lag om ändring av lagen om sociala företag	131
1.10	Lag om ändring av 9 § i lagen om altemneringsledighet.....	132
1.11	Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn.....	132
1.12	Lag om ändring av 47 kap. 6 § i strafflagen	132
1.13	Lag om ändring av 9 § i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare	133
1.14	Lag om ändring av 92 och 127 a § i inkomstskattelagen	133
1.15	Lag om ändring av 3 § i matrikellagen	133
1.16	Lag om ändring av 1 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning	133
1.17	Lag om ändring av 6 § i lagen om studiestöd	133
1.18	Lag om ändring av 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	133
1.19	Lag om ändring av 35 § i folkpensionslagen	133
1.20	Lag om ändring av 6 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	133
1.21	Lag om ändring av 8 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen	133
1.22	Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.....	133
1.23	Lag om upphävande av 11 § 13 punkten i lagen om vuxenutbildningsstöd	134
1.24	Lag om ändring av lagen om utkomststöd	134
1.25	Lag om ändring av 11 § i militärunderstödslagen.....	134
1.26	Lag om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.....	134
1.27	Lag om ändring av 26 § i lagen om arbetslöshetskassor.....	134
1.28	Lag om ändring av 29 e § i socialvårdslagen	134
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	135

3	IKRAFTTRÄDANDE	137
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN OCH BEHANDLINGSORDNING.....	138
	LAGFÖRSLAG	141
	1. Lag om offentlig arbetskrafts- och företagsservice	141
	2. Lag om upphävande av lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande.....	172
	3. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	173
	4. Lag om ändring av lagen om främjande av integration.....	181
	5. Lag om ändring av arbetsavtalslagen	184
	6. Lag om ändring av lagen om sjöarbetsavtal	185
	7. Lag om ändring av 15 § i lagen om offentlig upphandling	186
	8. Lag om ändring av 49 § i lagen om samarbete i företag	187
	9. Lag om ändring av lagen om sociala företag.....	188
	10. Lag om ändring av 9 § i lagen om altheringsledighet	190
	11. Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn.....	191
	12. Lag om ändring av 47 kap. 6 § i strafflagen.....	192
	13. Lag om ändring av 9 § i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare	193
	14. Lag om ändring av 92 och 127 a § i inkomstskattelagen	194
	15. Lag om ändring av 3 § i matrikellagen.....	195
	16. Lag om ändring av 1 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.....	196
	17. Lag om ändring av 6 § i lagen om studiestöd.....	197
	18. Lag om ändring av 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	198
	19. Lag om ändring av 35 § i folkpensionslagen.....	199
	20. Lag om ändring av 6 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.....	200
	21. Lag om ändring av 8 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen.....	201
	22. Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	202
	23. Lag om upphävande av 11 § 13 punkten i lagen om vuxenutbildningsstöd....	205
	24. Lag om ändring av lagen om utkomststöd.....	206
	25. Lag om ändring av 11 § i militärunderstödslagen	207
	26. Lag om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården	208
	27. Lag om ändring av 26 § i lagen om arbetslöshetskassor	209
	28. Lag om ändring av 29 e § i socialvårdslagen	210
	BILAGA	211
	PARALLELTEXT	211
	3. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	211
	4. Lag om ändring av lagen om främjande av integration.....	226
	5. Lag om ändring av arbetsavtalslagen	232
	6. Lag om ändring av lagen om sjöarbetsavtal	234
	7. Lag om ändring av 15 § i lagen om offentlig upphandling	236
	8. Lag om ändring av 49 § i lagen om samarbete i företag	237
	9. Lag om ändring av lagen om sociala företag.....	239
	10. Lag om ändring av 9 § i lagen om altheringsledighet	243

11. Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn.....	244
12. Lag om ändring av 47 kap. 6 § i strafflagen.....	246
13. Lag om ändring av 9 § i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare.....	247
14. Lag om ändring av 92 och 127 a § i inkomstskattelagen.....	249
15. Lag om ändring av 3 § i matrikellagen.....	251
16. Lag om ändring av 1 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.....	252
17. Lag om ändring av 6 § i lagen om studiestöd.....	253
18. Lag om ändring av 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.....	254
19. Lag om ändring av 35 § i folkpensionslagen.....	255
20. Lag om ändring av 5 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.....	256
21. Lag om ändring av 8 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen.....	257
22. Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.....	259
24. Lag om ändring av lagen om utkomststöd.....	265
25. Lag om ändring av 11 § i militärunderstödslagen.....	267
26. Lag om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.....	268
27. Lag om ändring av 26 § i lagen om arbetslöshetskassor.....	269
28. Lag om ändring av 29 e § i socialvårdslagen.....	270

ALLMÄN MOTIVERING

1 Allmänt

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om offentlig arbetskrafts- och företags-service, genom vilken service som arbets- och näringsmyndigheterna ansvarar för att anordna samt hela den anknytande lagstiftningen om stöd och ersättningar reformeras. I lagen intas bestämmelserna i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande (971/2004) och lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (1058/2002). De separata lagarna föreslås bli upphävda. Dessutom företas ändringar i ett antal lagar med anledning av reformen.

Lagen om offentlig arbetskraftsservice trädde i kraft 1.1.2003. Lagen har efter att den trädde i kraft reviderats i flera repriser alltefter som prioriteringarna och linjedragningarna i arbetskraftspolitiken har ändrat.

Efter det att lagen trädde i kraft har även arbets- och näringsförvaltningens organisation reformerats radikalt. Arbetsministeriet och handels- och industriministeriet, som ansvarade för den offentliga arbetskrafts- och företags servicen, slogs samman till arbets- och näringsministeriet 2008, arbetskraftsbyråerna ändrade till arbets- och näringsbyråer 2009 och närings-, trafik- och miljöcentralerna inledde sin verksamhet från början av 2010. Det huvudsakliga målet för reformerna har varit att på alla nivåer inom förvaltningen öka växelverkan mellan serviceformerna som stöder företagsamhet och sysselsättning, förbättra kundbetjäningen och den samhälleliga effekten samt säkerställa en tryggad tillgång på arbetskraft och kompetensbaserad utveckling av företagsverksamheten. Arbets- och näringsbyråernas har fått en starkare roll i servicen till företagen.

Det gäller att reagera på förändringarna i verksamhetsklimatet

Näringsstrukturen och arbetsmarknaden har präglats av snabba förändringar under de senaste åren. Med hjälp av en samordnad sys-

selsättnings- och företagsamhetspolitik har det varit möjligt att backa upp företagens och arbetstagarnas ansträngningar att klara sig igenom den ekonomiska krisen samt hjälpa dem att anpassa sig till det nya konkurrensläget efter konjunktursvackan. Genom myndigheternas bistånd kan nya företag bli till, vilket också främjar tillväxten och den nödvändiga förnyelsen i företagsbeståndet. Med hjälp av arbetskraftspolitiska verktyg kan man snabbare vidta sysselsättande åtgärder och bromsa en ökande arbetslöshet under en ekonomisk kris.

De viktigaste målen på lång sikt är att förbättra företagens konkurrenskraft i en global ekonomi och deras tillgång på kunnig arbetskraft i en situation, där befolkningen åldras.

I och med att internationaliseringen och nätverksbyggandet vinner insteg står även företagen på hemmamarknaden inför en tilltagande konkurrens. Konkurrenssituationen tvingar företag och branscher att förnya sig, med den påföljden att företag och arbetsplatser försvinner, nya uppstår och kompetenskraven ändras. Med hjälp av offentlig arbetskrafts- och företags service skapas sådana betingelser som gör företagen och arbetstagarna kapabla att hantera utvecklingen och dra nytta av den för att ta fram nya lösningar. Arbets- och näringsmyndigheterna har till uppgift att bistå företagen att anpassa sig till den globala konkurrensen genom att de identifierar de ändrade behoven av know-how och annan vidareutveckling och stöder strävandena att utveckla kompetensen.

Under innevarande decennium minskar den del av befolkningen som är i arbetsför ålder med i genomsnitt 20 000 personer årligen. Arbetskraftens volym börjar krympa ifall arbetskraftens del av befolkningen eller den arbetskraft som flyttar in från utlandet inte ökar i motsvarande grad. Problemen med tillgången på yrkeskunnig arbetskraft bildar allt större hinder för företagens utveckling och tillväxt under en period med ekonomiskt uppsving. Det blir också svårare att producera offentliga tjänster när arbetskraften krymper. I det fall att det samtidigt råder ett matchningsproblem på arbetsmarknaden blir en del

av tillväxtpotentialen inom ekonomin och sysselsättningen outnyttjad. När befolkningen i arbetsför ålder minskar får också arbets-sökandena nya möjligheter. Det är viktigt att behovet av arbetskraft kan lösas så att det finns tillräcklig yrkeskunnighet och att lediga platser snabbt kan besättas med såväl arbets-lösa personer som personer utanför arbets-kraften.

I Finland är dessutom företagarnas ålder-struktur ofördelaktig, de är i genomsnitt äldre än löntagarna. Företagarnas och befolkning-ens åldrande innebär att det blir rum för ny företagsamhet och nya företag, såsom större möjligheter till affärsverksamhet exempelvis inom branscherna för vård och omsorg. Den offentliga arbets- och företagsservicen kan medverka till att nya företag grundas genom att lyfta fram företagande som ett alternativ och på alla sätt hjälpa fram nystartade företag i början av deras livscykel med rådgivning, utbildning och ekonomiskt stöd. Efter att de nya företagen blivit till och fått stöd i sitt för-sta skede är målet att företagen går vidare på ett spår öppet för tillväxt och utveckling.

För att i synnerhet små och medelstora fungerande företag ska kunna växa, utvecklas och internationaliseras krävs det kunnig ar-betskraft. Det här är skälet till att sysselsätt-nings- och företagsamhetspolitiken har sin utgångspunkt i att företagen ska ges en över-gripande service med utvecklandet av före-tagsverksamheten, som inbegriper att utveck-la arbetskraften, investeringsstöd samt andra åtgärder inriktade på att utveckla företags-verksamheten. Målet är ytterligare att trygga förutsättningarna för sysselsättning i situatio-ner, där företagen expanderar eller undergår förändringar, skapa nya arbetstillfällen och förlänga arbetskarriärerna.

Ett villkor för att man bättre ska kunna hantera regionala och lokala strukturella för-ändringar liksom behovet av särskild kompetens är att prognoseringen och samarbetet på regional och lokal nivå utvecklas.

Serviceleverantörerna måste bättre än tidi-gare ha en uppfattning om företagens och de enskilda kundernas servicebehov. Arbets-krafts- och företagstjänsternas gemensamma verksamhetsmodell förutsätter ett aktivt nät-verksbyggande med andra serviceleverantör-er inom ett nätverk för regionala företags-

tjänster. Inom dessa nätverk är det förutom produktionen av tjänster dessutom möjligt att inverka även på arbetet med att utarbeta och genomföra näringsstrategier som stärker re-gionernas livskraft.

Kopplingar till regeringsprogrammet och statsrådets principbeslut för att säkerställa en välfungerande arbetsmarknad och utbudet av arbetskraft

Propositionen anknyter till statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram, enligt vil-ket arbetskraftspolitikens struktur och inne-håll utvärderas i syfte att förbättra den offent-liga arbetskraftsservicen. I samband med ut-värderingen klarläggs arbetskraftsservicens funktionssätt samt behovet att utveckla lagen om offentlig arbetskraftsservice ur kundernas synvinkel, dessutom fastställs kvalitetskrite-rier för arbetskraftsservicen.

Enligt regeringsprogrammet kommer man i samarbete med arbetsmarknadsorganisatio-nerna att skapa spelregler för hur den oavlö-nade arbetspraktiken får utnyttjas inom ar-betskraftsservicen. Dessutom ska enligt re-geringsprogrammet privata företags möjlig-heter att sysselsätta arbetslösa stödjas i större omfattning med lönesubvention. Arbets- och näringsministeriet tillsatte i januari 2012 en trepartsarbetsgrupp för att utveckla den ar-betskraftsservice som ordnas på arbetsplat-sen. Arbetsgruppen hade till uppgift att granska villkoren för att utnyttja tjänster och arbetsmarknadsåtgärder (arbetspraktik, ar-betslivsträning, arbetsprövning) samt arbets-praktik i anslutning till arbetskraftsutbild-ningen, där arbetarna inte står i arbetsavtals-förhållande till arbetsplatsen. Arbetsgruppen hade dessutom till uppgift att uppskatta be-hovet av att ändra bestämmelserna om löne-subvention. Förslagen som gäller arbetspröv-ning och lönesubvention grundar på arbets-gruppens förslag.

Regeringsprogrammet utgår ifrån att man skapar sätt på vilka sådana arbetssökande som länge varit arbetslösa och som inte har reella möjligheter att sysselsätta sig på den öppna arbetsmarknaden på permanent basis får vara delaktiga i arbetslivet. Som mål nämner regeringsprogrammet att det skapas en permanent lönesubvention för svårsyssel-

satta och funktionshindrade personer. I propositionen föreslås det att bestämmelserna för lönesubvention som beviljas på grund av skada eller sjukdom förtydligas på så sätt att av bestämmelserna tydligare än för närvarande framgår att stödet kan beviljas för hela den tid som skadan eller sjukdomen uppskattas göra det svårare att få arbete.

I regeringsprogrammet sägs att företaget stärks genom att företagarnas administrativa börda lättas och betalnings- och skatteprocesserna effektiviseras. För att bevilja lönesubvention och startpeng behöver arbets- och näringsbyråerna uppgifter om företagets och företagarkandidatens ekonomiska ställning, såsom att exempelvis skatter och avgifter angivna i lag är betalda. Bestämmelserna om rätten att få information föreslås bli ändrade så att arbets- och näringsbyrån ska ha rätt att få nämnda uppgifter direkt från de berörda myndigheterna. Detta skulle lätta företagens administrativa börda. Samtidigt skulle rätten att få information vara av betydelse med tanke på bekämpningen av grå ekonomi som hör till regeringsprogrammets spetsprojekt.

Propositionen anknyter dessutom till statsrådets principbeslut 31.5.2012 för att säkerställa en välfungerande arbetsmarknad och utbudet av arbetskraft. Statsrådets arbetspolitiska principbeslut fastställer utifrån riktlinjerna i regeringsprogrammet och regeringens strukturpolitiska ställningstagande en gemensam åtgärdsplan och behövliga strukturella reformer, genom vilka en välfungerande arbetsmarknad och utbudet av arbetskraft kan säkerställas för att stödja Finlands ekonomiska tillväxt, sysselsättning och välfärd.

Statsrådets arbetspolitiska beslut innehåller tre ledande mål: stödandet av principen om en snabb övergång från ett arbete till ett annat, stödandet av en kontinuerlig förnyelse av närings- och arbetslivet och tillvaratagandet av hela arbetskraftspotentialen. Stödandet av en snabb övergång från ett arbete till ett annat framgår bl.a. av att arbetsförmedlingens roll lyfts fram och av att tjänsterna som stöder denna utvecklas. Arbetskrafts- och företagsservicens viktigaste mål är att förebygga att arbetslösheten förlängs.

En kontinuerlig förnyelse av närings- och arbetslivet stöds bl.a. genom den kompetens-

utvecklingsservice samt service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet som ingår i propositionen.

Propositionen har nära anknytning till målet att ta till vara hela arbetskraftspotentialen. I synnerhet när det gäller unga och personer i en sämre ställning på arbetsmarknaden och deras möjligheter att bli sysselsatta på den öppna arbetsmarknaden krävs det kvalitativa sysselsättningsplaner och att servicen tar fram individuella, skräddarsydda lösningar. Att sysselsätta unga och personer i en sämre ställning på arbetsmarknaden stöds bl.a. genom de ändringar i fråga om lönesubvention som ingår i propositionen.

Projektet som stöder arbets- och näringsbyråerna under omorganisationsprocessen

Arbets- och näringsministeriet tillsatte för tiden 15.2.2011—15.3.2012 ett projekt i syfte att stödja arbets- och näringsbyråerna under omorganisationsprocessen. Ett delområde inom stödprojektet var att se över arbets- och näringsbyråernas olika service. Den omläggning av servicen som föreslås i propositionen bygger huvudsakligen på förslag som en arbetsgrupp som behandlat service och deras produktionssätt har lagt i mars 2012 om arbets- och näringsbyråernas nya serviceutbud. Projektet som stöder arbets- och näringsbyråerna under omorganisationsprocessen utgör en helhet, vars olika delar (byråernas servicenät, serviceutbudet, flerkanalstjänsterna och kundrelationsstrategin) skapar förutsättningar för att helheten ska fungera. Ett serviceutbud som är redigare än i nuläget hjälper fram arbetet med att hantera kundrelationerna och utveckla flerkanalstjänsterna.

Inom samtliga arbets- och näringsbyråer infördes senast från början av 2013 en servicemodell baserad på servicelinjer. Arbets- och näringsbyråernas reviderade servicemodell bygger på tre servicelinjer och utgår från att respektive byrå i allt större grad beaktar företagets behov. Kunderna lotsas till olika servicelinjer på basis av en bedömning av deras servicebehov.

Genom att verksamheten bygger på servicelinjer kan man snabbare vidta sysselsättande åtgärder och säkerställa att servicen motsvarar kundernas behov och att olika service-

kanaler blir effektivt och ändamålsenligt utnyttjade. Den reviderade servicemodellen gör det möjligt att bättre än tidigare beakta vad kunden behöver när man planerar och rekviderar service. En service som utgår från företagets behov säkerställer att företags- och arbetsgivarkunderna tillhandahålls ett brett serviceutbud och stöder arbetssökandenas möjligheter att bli sysselsatta på den öppna arbetsmarknaden. Reformen har ytterligare som mål att garantera att samtliga arbets- och näringsbyråer tillämpar samma servicemodell och riktlinjer för verksamheten.

Arbets- och näringsbyråernas förvaltning har koncentrerats till en administrerande arbets- och näringsbyrå som har inrättats inom varje närings-, trafik- och miljöcentrals område. De nya regionala arbets- och näringsbyråerna inleder sin verksamhet från början av 2013. De regionala arbets- och näringsbyråerna och deras verksamhetsställen bildar ett nät för arbets- och närings servicen, som dessutom inbegriper servicecenter för arbetskraften, samservicekontor, regionala företagsservice samt övrigt samarbete om servicen med intressentgrupperna. Arbets- och näringsbyråerna deltar dessutom tillika med övriga aktörer som tillhandahåller företagsservice inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde i planeringen, verkställigheten och uppföljningen av kundrelationerna på sitt område.

Flerkanalstjänsterna utvecklas kontinuerligt. Förutom att flerkanalstjänsterna möjliggör en smidig ärendehantering har de som mål att styra kundströmmarna så att arbets- och näringsbyråns personalresurser kan inrikta rationellt på sådana situationer i servicen, där kunderna behöver personlig betjäning av en sakkunnig. Avsikten är att före 2015 skapa förutsättningar för en virtuell arbets- och näringsbyrå. Ur kundens perspektiv är den virtuella arbets- och näringsbyråns service inte bunden till tid och plats. Servicen innefattar sådana tjänster och situationer i servicen, där kunden själv inte har behov av personlig betjäning ansikte mot ansikte eller som telefonbetjäning eller tjänstemannen inte särskilt förutsätter kundens personliga kontakt med anledning av den service som kunden behöver. Telefontjänsten samt ett besök hos arbets- och näringsmyndigheterna stöder

den virtuella servicen i sådana situationer, där kundens servicebehov förutsätter detta.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Lagstiftningen om offentlig arbetskraftsservice

Den offentliga arbetskraftsservicen har definierats i lagen om offentlig arbetskraftsservice och i fem förordningar givna med stöd av lagen. Dessa är statsrådets förordning om offentlig arbetskraftsservice (1344/2002), statsrådets förordning om verkställighet av offentlig arbetskraftsservice (1347/2002), statsrådets förordning om förmåner som hör till offentlig arbetskraftsservice (1346/2002, förmånsförordningen), statsrådets förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag (1345/2002) och arbets- och näringsministeriets förordning om de allmänna villkoren för anskaffning av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och förfarandet vid antagning av studerande (545/2010). Därtill har statsrådet med stöd av lagen om offentlig arbetskraftsservice utfärdat en förordning om arbetsmarknadsregioner (1216/2010). Arbets- och näringsministeriet har meddelat tio anvisningar som preciserar bestämmelserna om offentlig arbetskraftsservice.

Lagen om offentlig arbetskraftsservice trädde i kraft 1.1.2003. Det huvudsakliga målet för att stifta den gällande lagen var att förtydliga lagstiftningens struktur genom att de tre mest betydelsefulla lagarna som rörde arbetskraftspolitiken och verkställigheten av den, dvs. lagen om arbetskraftsservice (1005/1993), lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) och sysselsättningslagen (275/1987) slogs samman till en lag.

Lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande

Bestämmelserna i fråga om tjänster för att utveckla kompetensbasen inom sm-företag ingår i lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande. Syftet med tjänsterna för utveckling av sm-

företagens kunnande är enligt lagens 1 § att främja företagsamhet och dessa företags verksamhet samt att förbättra företagens verksamhetsbetingelser. I lagens 2 § sägs att med tjänster för utveckling av sm-företags kunnande avses företagartutbildning, produktifierade sakkunnigtjänster, regionala projekt för utveckling av näringarna samt rådgivnings-, utbildnings-, konsult- och andra utvecklingstjänster som ordnas för sm-företag på uppdrag av arbets- och näringsministeriet samt närings-, trafik- och miljöcentralerna. Lagens 3 § föreskriver om finansieringsandelar för dem som deltar i tjänsterna för utveckling av sm-företags kunnande. Tjänsterna har inte definierats närmare i lagen.

Lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning

Lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (1058/2002) trädde i kraft 1.1.2003 och har inte ändrats efter det. Lagen har till syfte att skydda den personliga integriteten vid utnyttjandet av den offentliga arbetskraftsservicen.

Arbets- och näringsbyråernas nuvarande serviceutbud

Arbets- och näringsbyråernas serviceutbud omfattar följande tjänster och produkter:

Arbetsförmedlingstjänster:
Information och rådgivning i anslutning till arbetsförmedlingen
Arbetsförmedling
Jobbsökarträning

Tjänster för att utveckla yrkesskickligheten:

Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning:
Yrkesutbildning
Förberedande utbildning
Orienterande utbildning

- Orienterande utbildning inriktad på att söka arbete och utbildning
- Orienterande utbildning inriktad på att planera ett yrke
- Orienterande utbildning inriktad på att analysera och utveckla färdigheterna i arbetslivet

- Orienterande utbildning med träning för läroavtal
- Slutföra eller komplettera studier inom den grundläggande utbildningen
- Slutföra eller komplettera studier inom gymnasieutbildningen
- Företagarutbildning

Utbildning för invandrare

Språkundervisning

Utbildning i datateknik

Gemensam anskaffning av utbildning

- RekryteringsUtbildning
- PrecisionsUtbildning
- OmställningsUtbildning

Grupper med handledning

Kartläggningar av kompetens och yrkesskicklighet

Yrkesvals- och karriärplaneringsservice samt yrkesinriktad rehabilitering

- Utbildningsprövning
- Arbetsprövning på arbetsklínik
- Kombinerad arbets- och utbildningsprövning
- Arbetsprövning på arbetsplatsen enligt 8 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice
- Orienteringsbesök vid läroanstalt
- Sakkunnigutlåtanden och konsultation av sakkunniga
- Undersökningar av hälsotillstånd och arbetskondition
- Arbetsträning (som yrkesinriktad rehabilitering)

Utbildnings- och yrkesinformation

Arbetsmarknadsåtgärder:

Arbetsprövning på arbetsplatsen
Arbetspraktik
Arbetslivsträning

Statsunderstöd och övriga ekonomiska förmåner

Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen

Lönesubvention

Startpeng (och startutredningar)

Deltidstillägg

Rörelseunderstöd

Ersättning för resekostnader

Ersättning för flyttkostnader

Förmåner som betalas den som söker till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning
 Förmåner som betalas begränsat arbetsför enskild kund som mottar tjänster för yrkesval och karriärplanering
 Dagpenning enligt provning
 Ersättning enligt provning för uppehållet

Tjänster som kompletterar den offentliga arbetskraftsservicen

Arbetsförmedling

4 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice behandlar arbetsförmedlingstjänster för enskilda kunder och arbetstagarkunder. Enligt 3 § i nämnda kap. ska arbetsförmedlingstjänsterna som tillhandahålls för arbetsgivar-kunder bestå av:

- information om lediga arbetsplatser
- informationsförmedling och rådgivning som gäller tillgång på och anskaffning av arbetskraft
- sökande efter för arbetsplatserna lämpliga arbetssökande, presentation och uppställande på förslag på basis av de uppgifter om platsansökningar, utbildning, yrke och arbetserfarenhet som finns i registret över arbetssökande

- erbjudande av möjlighet för arbetsgivare att på egen hand söka efter arbetstagare i de särskilda register som upprätthålls av arbetskraftsmyndigheten och till vilka de arbetssökande har lämnat sina uppgifter i anslutning till sökande av arbete.

Dessutom upptar 4 kap. bestämmelser om avgiftsbelagda särskilda tjänster för arbetsgivar-kunder.

Bestämmelserna om arbetsförmedlingstjänster för enskilda kunder ingår i 4 kap. 4 §. Arbetsförmedlingstjänsterna som inte förutsätter att kunden registrerar sig som arbetssökande består av:

- förmedling av information om lediga arbetsplatser, om de möjligheter som företagande erbjuder och om andra arbetsmöjligheter
- sökande av arbete i form av självbetjäning
- rådgivning som anknyter till att söka arbete och jobbsökarträning.

Arbetsförmedlingstjänster som tillhandahålls arbetssökande är dessutom

- registrering som arbetssökande, registrering och upprätthållande av uppgifter i anslutning till arbetssökande

- sökande efter och presentation av arbetsplatser, arbetsplatserbjudanden samt anvisning till arbete

- presentation av den arbetssökande för arbetsgivaren.

Internationell arbetsförmedling

Arbets- och näringsförvaltningen ingår i Eures-nätverket för arbetsförmedling (European Employment Services), som verkar för arbetstagares fria rörlighet på EU/EES-området samt hjälper arbetsgivare att rekrytera arbetstagare från länder inom EU/EES-området. Nätverkets basservice omfattar arbetsförmedling, information och rådgivning. I Finland arbetar Eures-rådgivare vid de största arbets- och näringsbyråerna.

Genom den internationella arbetsförmedlingen får företagen stöd med att rekrytera arbetskraft även från länder utanför EU/EES. Den offentliga arbetsförmedlingen har till uppgift att informera speciellt om arbetslivet, arbetsmarknaden och möjligheterna att arbeta i Finland.

Den internationella arbetsförmedlingen som helhet hör nära samman med arbets- och näringsbyråernas partiella avgöranden i anknytning till arbetstagarens ansökan om uppehållstillstånd. Bestämmelserna om vilka uppgifter arbets- och näringsbyrån ska ta hand om ingår i utlänningslagen (301/2004).

En sektor inom arbetskrafts- och företags-servicens uppgiftsområde är att i samarbete med Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO befrämja internationell praktik.

Jobbsökarträning

Enligt 4 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice ska arbetssökande tillhandahållas jobbsökarträning som en arbetsförmedlingstjänst. 5 § i förordningen om offentlig arbetskraftsservice säger att arbetssökningsträningen kan genomföras som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller som gruppsservice. Enligt förordningen ingår i ar-

betssökningsträningen för den enskilda kunden:

- anvisningar vid sökande av arbete
- stöd vid bedömningen av hans eller hennes förutsättningar och möjligheter till sysselsättning
- hjälp med de praktiska arrangemangen vid sökande av ett lämpligt arbete.

Jobbsökarträning anordnad som gruppservice kan genomföras under en period, vars maximitid har definierats i ministeriets anvisning. Enligt anvisningen ska jobbsökarträningen utgöra en helhet som sträcker över högst fyra veckor. Nya arbetssökande erbjuds kortvarig jobbsökarträning under 5—7 dagar. De som har varit arbetslösa under en längre tid erbjuds jobbsökarträning som omfattar 5—20 dagar. Denna träning ger förutom information och färdigheter för att söka arbete även stöd i samband med att man dryftar sökandenas förutsättningar att få sysselsättning och deras livssituation.

Orienterande utbildning inriktad på att söka arbete och utbildning kan genomföras under en period som varierar mellan cirka två och fem månader beroende på i vilken omfattning utbildningen kommer att innehålla exempelvis arbetspraktik och övningar att utveckla färdigheterna i datateknik.

Kompetensutvecklingstjänster

6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice innehåller bestämmelser om tjänster för kompetensutveckling, som består av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (1—10 §), yrkesvals- och karriärplanering (11 §), utbildnings- och yrkesinformation (12 §) samt yrkesinriktad rehabilitering (13 §).

Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

6 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice säger att arbetskraftspolitisk vuxenutbildning huvudsakligen är utbildning som främjar yrkesskickligheten. Allmänbildande utbildning kan anskaffas som förberedande utbildning för ett yrke eller en uppgift, om avsaknaden av denna utbildning utgör hinder för att få arbete eller att delta i yrkesutbildning. I syfte att förbättra den praktiska yrkesskickligheten kan den utbildning som anskaf-

fas omfatta såväl inläring i arbetet som praktik.

Lagen upptar inte några närmare definitioner på vad utbildningen som anskaffas ska innehålla eller hur länge den kan räcka. Kapitlets 1 a § föreskriver om på vilka villkor högskoleexamen kan anskaffas som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och 1 b § om gymnasieutbildning som anskaffas som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Villkoren gäller närmast den studerande.

Enligt arbets- och näringsministeriets anvisning kan som yrkesutbildning anskaffas examensinriktad utbildning, påbyggnadsutbildning och kompletterande utbildning, utbildning inriktad på att slutföra högskolestudier och examensinriktad fortbildning, företagartutbildning samt kortvarig tillståndsbaserad utbildning.

Som förberedande utbildning kan anskaffas orienterande utbildning, utbildning för invandrare, språkundervisning och utbildning som utvecklar basfärdigheterna i datateknik.

Den orienterande utbildningen kan indelas beroende på dess målsättningar, maximitid och verksamhetskoncept i sju grupper som lämpar sig för olika målgrupper:

- Utbildning inriktad på att söka arbete och utbildning
- Utbildning inriktad på att planera ett yrke
- Utbildning inriktad på att analysera och utveckla färdigheterna i arbetslivet
- Utbildning med träning för läroavtal
- Slutföra eller komplettera studier inom den grundläggande utbildningen
- Slutföra eller komplettera studier inom gymnasieutbildningen
- Företagartutbildning

Utbildningarnas maximitid (i allmänhet 3—6 månader), när de är inriktade på att söka arbete och utbildning, planera ett yrke samt analysera och utveckla färdigheterna i arbetslivet, varierar beroende på i vilken omfattning de kommer att innehålla exempelvis praktik i anslutning till utbildningen och arbetspraktik samt övningar för att utveckla färdigheterna i datateknik.

Målet för utbildningen med träning för läroavtal är att sporra och lotsa studerandena till yrkesutbildning som genomförs i form av läroavtal. Målet för utbildningen inriktad på att slutföra eller komplettera grundskole-

ler gymnasiestudier är att erbjuda en möjlighet att slutföra grundskola/gymnasium som har blivit på hälft eller att under utbildningen höja vitsord i betyget från grundskolan eller gymnasiet så, att den arbetssökande efter utbildningen kan söka till sådan yrkesutbildning som lämpar sig för honom eller henne.

Företagarutbildningen har som mål att erbjuda dem som är intresserade av och har planer på att bli företagare möjlighet att sätta sig in i företagandet. Företagarutbildning anordnas också som yrkesinriktad arbetskraftspolitisk utbildning. Denna utbildning är längre och siktar ofta på en yrkesexamen för företagaren. En del av närings-, trafik- och miljöcentralerna tillhandahåller kurser som ger beredskap för att grunda och starta företag som en tjänst i syfte att utveckla sm-företagens affärskompetens. En grundkurs i företagande i form av en tjänst i syfte att utveckla sm-företagens affärskompetens är dock avgiftsbelagd för en blivande företagare i motsats till kurser eller utbildning för företagare som anordnas som arbetskraftspolitisk utbildning.

Utbildningen för invandrare har som mål att främja och stödja invandraren att anpassa sig i det finländska samhället. Utbildningen består av studieblock (språkstudier, färdigheter i det dagliga livet och livsbalans, kännedom om samhället, förtrogenhet med kulturen samt beredskap för studier och arbetsliv), vilkas omfattning kan variera individuellt utifrån studerandens förutsättningar. Kärnan i utbildningen för invandrare bildar en utbildning som omfattar cirka 40 studieveckor. Studierna kan vara uppdelade i perioder spridda över ett längre intervall.

Undervisningen i främmande språk tas i regel in i den yrkesinriktade arbetskraftsutbildningen. Språkundervisning kan anskaffas för sådana arbetssökande, vilkas bristfälliga förmåga att behärska något främmande språk utgör det största hindret för att få sysselsättning. Grundutbildningen i datateknik omfattar huvudsakligen olika slags kurser av typ datakörkort. Utbildningen intas i regel i yrkesutbildningen, den orienterande utbildningen och utbildningen för invandrare.

Gemensam anskaffning av utbildning

Enligt 6 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice kan, om avsikten är att anskaffa utbildning för ett visst företags eller någon annan sammanslutnings behov för dess arbetstagare eller blivande arbetstagare eller hyrda arbetstagare, anskaffningen av utbildning skötas även så att arbetsgivaren eller användarföretaget deltar i finansieringen av utbildningen tillsammans med arbetskraftsmyndigheterna (gemensam anskaffning av utbildning). I den utbildning som anskaffas gemensamt kan även delta en nystartande företagare eller företagare, som deltar i samma utbildning tillika med sina anställda. Utbildningen anordnas genom att arbetsgivaren och arbets- och näringsförvaltningen gemensamt planerar, anskaffar och finansierar den. Gemensam anskaffning av utbildning har profilerats som tre separata produkter som är RekryteringsUtbildning, PrecisionsUtbildning och OmställningsUtbildning. Utbildningarna kan även kombineras. Vid s.k. robbrotation genomförs samtidigt både RekryteringsUtbildning och PrecisionsUtbildning.

RekryteringsUtbildning är avsedd för en situation, där en arbetsgivare eller en grupp av flera arbetsgivare behöver nya yrkeskunniga arbetstagare och det inte finns sådana att tillgå varken som arbetssökande eller studerande som inom en nära framtid blir klara med sina studier. PrecisionsUtbildning är avsedd för en situation, där tekniska eller funktionella omläggningar inom företaget kräver en grundligare uppdatering av företagarens eller arbetstagarnas kunnande. OmställningsUtbildning avser en situation, där företaget av produktionsmässiga eller ekonomiska skäl tvingas säga upp personal eller personalen permitteras tills vidare och det är osäkert om den kan återvända till sitt tidigare arbete. Med hjälp av OmställningsUtbildning kan uppsagda arbetstagare få hjälp att hitta ett nytt yrke eller en ny anställning.

Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmåner

9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice föreskriver om arbetssökandes frivilliga

studier, för vilka de kan få arbetslöshetsförmåner. Genom att arbetssökandes frivilliga studier stöds med arbetslöshetsförmåner förbättras den vuxna befolkningens yrkesskicklighet och möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete samt tryggas tillgången på yrkeskunnig arbetskraft.

Arbets- och näringsmyndigheten har inte något ansvar för att ordna service för en arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån. Däremot har arbets- och näringsbyrån till uppgift är att uppskatta kundens behov av utbildning och fastställa huruvida villkoren för att stödja de frivilliga studierna uppfylls. Utbildningstjänsten ska tillhandahållas av en läroanstalt och Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar ut förmånen.

En förutsättning för att erhålla stöd för studierna är bl.a. att sökanden har fyllt 25 år, att arbets- och näringsbyrån har konstaterat att den arbetssökande har behov av utbildning och byrån bedömer att stödjandet av frivilliga studier är det arbetskraftspolitiskt sett mest ändamålsenliga sättet att förbättra arbetssökandens yrkesskicklighet och möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete. Dessutom förutsätts det att studierna på ett väsentligt sätt anses förbättra möjligheterna till sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden.

Tidigare bedrivna studier kan stödjas med arbetslöshetsförmån endast ifall det är minst ett år sedan studierna bevisligen blivit avbrutna. Begränsningen gäller inte studier som påbörjats under ett arbetsavtalsförhållande. Stödet för att avlägga en lägre eller högre universitetsexamen har avgränsats skilt, eftersom avsikten är att i första hand stödja sökandens möjligheter att genomföra kortvariga yrkesinriktade studier.

Studierna för vilka stödet ges ska överenskommas i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den innan studierna inleds. Studierna kan understödjas i maximalt 24 månader per respektive studieblock. Om arbetssökanden visar upp på arbets- och näringsbyrån utbildningsanordnarens utredning om ett tillfälligt avbrott i studierna och det finns ett giltigt skäl för avbrottet räknas inte tiden för avbrottet in i maximilängden.

Arbetssökanden ska regelbundet delta i undervisningen enligt utbildnings- eller studie-

planen. För att arbetssökanden ska få arbetslöshetsförmån förutsätts det att vederbörande gör framsteg i studierna. Som tillräckliga framsteg i högskolestudier avses att arbetssökanden avlägger i genomsnitt 5,5 studiepoäng per studiemånad som studieprestationer i anslutning till sin examen. I fråga om andra studier förutsätts det att studierna framskrider enligt utbildnings- eller studieplanen.

Grupper med handledning

Lagen innehåller inte några bestämmelser om s.k. grupper med handledning. Enligt ministeriets anvisning anordnas grupper med handledning till exempel av yrkesvägledningspsykologer för att kartlägga kundernas egna möjligheter och starka sidor, för att klarlägga karriärplanen och för att öka självkännedom och förbättra livskontrollen. Enligt de uppgifter som finns tillgängliga har grupperna inom sig behandlat samma frågor som inom den orienterande arbetskraftsutbildningen inriktad på yrkesplanering och på att analysera och utveckla färdigheterna inför arbetslivet. Den enskilda kundens status och rätt till förmån är olika i en handledd tjänst som anordnats som gruppsservice jämfört med inom arbetskraftsutbildningen.

Kartläggningar av kompetens och yrkeskunskaper

Lagen och förordningarna upptar inga bestämmelser om inventeringar av kompetens och yrkeskunskaper. Enligt ministeriets anvisning kan tjänster som arbets- och näringsbyrån tillhandahåller kompletteras med att arbetssökanden bereds möjlighet att individuellt utreda sitt kunnande och sin yrkesfärdighet med hjälp av kompetens- och yrkeskunskapskartläggningar och bedömningar.

Utgångspunkten är att arbets- och näringsbyrån intervjuar arbetssökanden och att man tillsammans utreder allt det kunnande som är av betydelse för att sökanden ska få sysselsättning. I samband med kartläggningen av kunnandet utreds också eventuella dolda kunskaper och brister i kunskaperna och träffas överenskommelse ifall att den arbetssökande behöver komplettera sina kunskaper med yrkesutbildning. Arbets- och näringsby-

råerna utför i allmänhet kartläggningarna av yrkeskunskaperna som eget arbete, men de kan också upphandlas hos en utomstående serviceleverantör.

Vid en kartläggning av yrkeskunskaperna utreds mera ingående än vid arbets- och näringsbyråns kartläggning av kunnandet kundens kompetensnivå inom det yrke som jobbsökningen är inriktad på och huruvida färdigheterna och kunskaperna räcker till. Kartläggning av yrkeskunskaperna anskaffas som gruppsservice för arbetsökande kunder som hör till en viss yrkesgrupp av en utomstående serviceleverantör. Kunderna intervjuas och deras yrkeskunskaper utreds med hjälp av på förhand definierade kriterier för kompetensen.

Arbets- och näringsbyrån kan i anslutning till orienterande utbildning rekvirera kartläggningar av kompetensen och yrkeskunskaperna, genom vilka man kan utreda nivån för kundens kunnande och lämplighet för en viss bransch. Det främsta målet är att utreda utgångsnivån för den yrkesutbildning som behövs samt ett eventuellt behov av stödundervisning. Perioden med kartläggning av yrkeskunskaperna kan dessutom kombineras med yrkesinriktad arbetskraftsutbildning, i så fall fungerar den som en inventerande eller orienterande period, varefter en del av studerandena fortsätter i en yrkesinriktad utbildning som följer på kartlägningsperioden.

I förekommande fall kan kartläggning av kompetensen och yrkeskunskaperna anskaffas också i form av separata, korta kurser eller som gruppsservice utan direkt anknytning till någon förberedande eller yrkesinriktad utbildning.

Yrkesvals- och karriärplaneringsservice samt yrkesinriktad rehabilitering

6 kap. 11 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice gäller yrkesvals- och karriärplaneringsservice. Bestämmelsen definierar målen, men inte i vilken form servicen ska tillhandahållas. Genom yrkesvals- och karriärplaneringsservicen är det möjligt att

- hjälpa den enskilda kunden att lösa frågor som gäller yrkesval och kompetensutveckling

- stödja placeringen i arbetslivet och ett livslångt lärande

- hjälpa den enskilda kunden att utarbeta en plan med sikte på kompetensutveckling

Arbets- och näringsbyråernas yrkesvals- och karriärplaneringsservice uppfattas i första hand som personlig yrkesvals- och karriärplaneringsservice som yrkesvägledningspsykologerna tillhandahåller. Lagen förutsätter inte att det uttryckligen är en yrkesvägledningspsykolog som tillhandahåller servicen, trots att bestämmelsen säger att med samtycke av en enskild kund kan i yrkesvals- och karriärplaneringsservicen vid behov utnyttjas lämpliga psykologiska bedömnings- och rehabiliteringsmetoder.

Lagen räknar upp olika redskap för att utreda kundens lämplighet och olika utbildningsalternativ. Redskapen är

- undersökning av hälsotillståndet och arbetskonditionen

- utbildningsprövning

- arbets- och utbildningsprövning

- sådan arbetsprövning på arbetsplatsen som avses i 8 kap. i lagen om arbetskraftsservice

- orienteringsbesök på en läroanstalt

- sakkunnigutlåtanden och konsultation av sakkunniga

6 kap. 13 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice gäller yrkesinriktad rehabilitering. Bestämmelsen föreskriver att syftet med den yrkesinriktade rehabiliteringen ska vara att främja yrkesplaneringen för handikappade, handikappades utveckling samt handikappades möjligheter att finna arbete och kvarstå i arbete. I den yrkesinriktade rehabiliteringen ordnas för enskilda handikappade kunder yrkesvals- och karriärplaneringsservice samt förberedande och yrkesinriktad arbetskraftsutbildning. Dessutom kan enligt lagrummet som yrkesinriktad rehabilitering anordnas samma service som vid yrkesvals- och karriärplanering, men servicen ska ha som mål att stödja sökandens placering i arbete eller möjligheterna att kvarstå i arbete. I detta syfte kan yrkesinriktad rehabilitering ytterligare anordnas i form av arbetsträning.

Arbets- och näringsbyråerna kan begära att sökanden genomgår en undersökning som bedömer arbetskonditionen på en allmän- eller specialläkares mottagning, exempelvis

vid arbetshälsoinstitutet(s regionala verksamhetsavdelning), på en privat läkarstation eller hos en leverantör av rehabiliteringstjänster.

Arbets- och näringsbyrån kan begära konsultation av sakkunniga som den anser att behövs, exempelvis av en sakkunnig inom primärvården och den specialiserade sjukvården, av en privatläkare, en sakkunnig inom företagshälsovården, rehabiliteringen, vid en yrkesläroanstalt eller inom arbetslivet.

Arbets- och näringsbyrån kan rekvirera rehabiliteringsundersökningar för kunden. En rehabiliteringsundersökning är i regel en 1–2 veckor lång multiprofessionell, medicinsk, psykologisk och social undersökning som utreder kundens arbetskonstitution och rehabiliteringsmöjligheter. Bl.a. rehabiliteringsundersökningsanstalterna, centralsjukhusens rehabiliteringsenheter och rehabiliteringsanstalter samt arbetsklinikerna anordnar rehabiliteringsundersökningar.

Avsikten med arbetsprövning på arbetsklirik är att få bekräftelse på bedömningen av kundens förutsättningar att få arbete och utbildning och yrkesinriktad rehabiliteringsplanering eller att i större omfattning undersöka kundens möjligheter till arbetsrehabilitering. Arbetsprövning som anordnas på en arbetsklirik kan ersättas för högst 40 prövningsdagar.

Avsikten med utbildningsprövning är att få bekräftelse på bedömningen av kundens lämplighet för en viss utbildning samt erbjuda kunden möjlighet att bekanta sig med läroanstalten. Kostnaderna som utbildningsprövning medför kan ersättas för högst 10 prövningsdagar.

Med hjälp av kombinerad arbets- och utbildningsprövning försöker man utreda kundens arbetskonstitution och övriga förutsättningar för att bli sysselsatt och arbets- och utbildningsmöjligheterna inom olika branscher genom att bereda kunden tillfälle att under handledning få bekanta sig med olika arbets- och utbildningsområden samt med en läroanstalt. Arbets- och utbildningsprövning kan ersättas för högst 40 prövningsdagar.

Arbets- och näringsbyrån kan ersätta kostnader som uppstått med anledning av orienteringsbesök vid en yrkesläroanstalt för högst 3 dagar.

Arbetssträning kan anordnas vid en arbetsklirik eller någon annan serviceenhet. Arbetssträning anordnas enligt 6 kap. 13 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice som yrkesinriktad rehabilitering för handikappade enskilda kunder. Enligt förmånsförordningen kan arbetssträning anordnas även för att stödja arbetssökande som är svårsysselsatta att placeras i arbete.

Avsikten med arbetssträningen är att i första hand ordna fram jobbcoachers tjänster och med hjälp av dessa verka för att en handikappad eller en svårsysselsatt enskild kund i första hand kan placeras i arbete på den fria arbetsmarknaden. Vid behov kan arbetssträning kombineras som en del av ett servicepaket, exempelvis med arbetsprövning på arbetsplatsen.

Arbets- och näringsbyrån kan ersätta arbetsprövning för högst 60 prövningsdagar. Arbetsprövning kan dessutom anskaffas som en tjänst som kompletterar den offentliga arbetskraftsservicen.

Utbildnings- och yrkesinformation

Bestämmelserna om utbildnings- och yrkesinformation ingår i 6 kap. 12 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Enligt lagrummet främjar utbildnings- och yrkesinformationen placeringen i arbetslivet och det livslånga lärandet genom att förmedla information om alla allmänbildande utbildningsmöjligheter, yrkesinriktade utbildningsmöjligheter och högre utbildningsmöjligheter, branscher, yrken och arbetsuppgifter, kompetenskraven för dem och om arbetsmarknaden samt genom att ge enskilda kunder råd i frågor som gäller utbildning och arbetsliv.

Arbetsmarknadsåtgärder

8 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice innehåller bestämmelser om arbetsmarknadsåtgärder, som är arbetsprövning, arbetspraktik och arbetslivsträning.

De gällande tre arbetsmarknadsåtgärderna har tillämpats sedan 1.1.2002, då arbetslivsträning infördes. Därförinnan tillämpades arbetsprövning och arbetspraktik. I regeringens proposition (RP 161/2001 rd) motiverades behovet av arbetslivsträning som en särskild

arbetsmarknadsåtgärd med att användningen av arbetspraktik hade begränsats till unga, huvudsakligen sådana som omfattas av arbetsmarknadsstödet och som annars inte skulle få denna förmån. I andra grupper av arbetslösa hade arbetspraktik utnyttjats endast i ringa omfattning. Både bland de arbetssökande och arbetskraftsbyråns tjänstemän hade arbetspraktiken fått stämpeln av en åtgärd som riktar sig till unga och som andra grupper av arbetssökande varken sökte sig till eller blev anvisade. Arbetslösa med tidigare arbetserfarenhet hade t.o.m. upplevt tanken på att delta i arbetspraktik som förnedrande.

En enskild kund som får yrkesvals- och karriärplaneringsservice – även en annan än en arbetslös eller arbetssökande kund – kan hänvisas eller anvisas till arbetsprövning på arbetsplatsen. Syftet med arbetsprövning är att utreda sökandens lämplighet samt utbildnings- och arbetsalternativen, likaledes att stödja en handikappads möjligheter att placeras i arbete. Arbetsprövning på arbetsplatsen är såväl yrkesinriktad rehabilitering som yrkesvals- och karriärplaneringsservice.

Arbetspraktik är avsedd för unga som är under 25 år, saknar yrkesutbildning och lyfter arbetsmarknadsstöd. Det viktigaste målet i arbetspraktiken är att orientera stödtagaren i arbetslivet och främja den ungas placering i arbete och vederbörandes yrkesskicklighet. Arbetspraktiken ger den unga tillfälle att bekanta sig med yrkesgrenen innan han eller hon söker till utbildningen och stöder således yrkesvalet.

Arbetslivsträning är avsedd för unga som är under 25 år, som har avlagt yrkesutbildning och är berättigade till arbetsmarknadsstöd och kunder som har fyllt 25 år, oberoende av deras utbildning.

Arbetslösa arbetssökande som omfattas av systemet med arbetslöshetsdagpenning deltar alltid i arbetslivsträning oberoende av ålder och utbildning. Det främsta målet för arbetslivsträningen är att stödja ett återinträde i arbetslivet samt öka den arbetslösas yrkesskicklighet och kvalifikationer på arbetsmarknaden.

Statsunderstöd och övriga ekonomiska förmåner

7 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice föreskriver om främjande av sysselsättning med hjälp av sysselsättningsanslag. Kapitel 10 upptar bestämmelser om lönesubvention, startpeng och delstidstillägg.

6 kap. 13 § föreskriver om stöd för specialarrangemang, enligt momentet kan handikappades möjligheter att få arbete och kvarstå i arbetet stödjas genom stöd till arbetsgivaren för specialarrangemang på arbetsplatsen. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd för specialarrangemang, bedömningen av behovet av specialarrangemang samt stödets maximibelopp och maximitid ingår i förmånsförordningen.

Enligt 10 kap. 1 § kan för stödjande av regional rörlighet en arbetslös arbetssökande eller en arbetssökande som hotas av arbetslöshet beviljas rörlighetsunderstöd. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av rörlighetsunderstöd samt vilka resor och kostnader som ersätts framgår av förmånsförordningen.

Lönesubventionen och stödet för specialarrangemang på arbetsplatsen är stöd som betalas arbetsgivaren från statsunderstöden. Startpengen, deltidstillägget, rörlighetsunderstödet och förmåner som betalas den som får yrkesvals- och karriärplaneringsservice samt en enskild handikappad kund hör till stöden eller bidragen som betalas den enskilda kunden. Statsrådets förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag innehåller bestämmelser om investeringsunderstöd, sysselsättningsanslag som beviljas till statens byggande verk (sysselsättningsarbetsprogrammet) samt sysselsättningspolitiskt understöd.

Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen

Enligt 23 § i förmånsförordningen kan arbetsgivaren ersättas för kostnaderna när placeringen av en handikappad person i arbete eller hans eller hennes möjligheter att behålla sitt arbete förutsätter att i fråga om arbetsmaskiner, arbetsredskap, arbetsmetoder eller de yttre förhållandena på arbetsplatsen företas ändringar eller arrangemang. En förutsätt-

ning är att ändringarna eller arrangemangen måste vara nödvändiga för att eliminera eller lindra de olägenheter som en skada eller sjukdom medför. I form av stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen kan även betalas ersättning för hjälp som en annan arbetstagarer ger för att förbättra den handikappades förutsättningar att klara sig i arbetet.

För att stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen för en handikappad i arbets- eller annat anställningsförhållande ska beviljas krävs läkarutlåtande om begränsningarna i arbetstagarens arbetsförmåga samt företagshälsovårdens eller arbetarskyddsmyndighetens bedömning av hur nödvändiga de planerade arrangemangen är.

Maximibeloppet för stödet för specialarrangemang på arbetsplatsen är 2 500 euro per handikappad person. Om det är fråga om en gravt handikappad person kan maximibeloppet höjas med 1 000 euro. Hjälp som en annan arbetstagarer ger kan ersättas i form av stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen upp till högst 250 euro i månaden under längst ett års tid. Om det är fråga om en gravt handikappad person kan maximibeloppet höjas med 100 euro i månaden och stödet kan betalas under längst en två års period.

Lönesubvention

Arbets- och näringsbyrån kan bevilja arbetsgivaren lönesubvention för kostnaderna att avlöna en arbetslös person, ifall arbetssökanden inte får sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden eller kan få plats inom utbildning. Det lönesubventionerade arbetet ska förbättra den arbetslösa arbetssökandes yrkesskicklighet och ställning på arbetsmarknaden samt främja möjligheterna för en långtidsarbetslös person att komma in på den öppna arbetsmarknaden.

Lönesubvention kan beviljas kommuner, företag och övriga arbetsgivare inom den privata sektorn, bl.a. föreningar, stiftelser och privathushåll samt sociala företag, för arbete som arbetstagaren utför i anställningsförhållande eller i läroavtalsutbildning. Statens ämbetsverk eller inrättning kan anvisas anslag för lönekostnader med anledning av att de anställer en arbetslös arbetssökande, i så

fall iakttas huvudsakligen samma bestämmelser som för lönesubvention.

Lönesubventionen består av två delar, grunddelen och förhöjningsdelen. Förhöjningsdelens belopp är högst 60 % av grunddelens belopp, i vissa fall t.o.m. högst 90 % av grunddelens belopp. Stödbeloppet beror på omständigheterna i fråga om den arbetsökande och arbetsgivaren.

Sociala företag kan beviljas lönesubvention på grunder som avviker från vad som gäller andra företag. Sociala företag kan för att ge en svårssysselsatt person arbete beviljas stöd som utgörs av grunddelen med en förhöjningsdel på högst 90 % för två år. För att sysselsätta en handikappad eller långtidsarbetslös person kan lönesubventionen beviljas som grunddelen med en förhöjningsdel så att grunddelen och förhöjningsdelen sammanräknade utgör 50 % av lönekostnaderna, dock högst 1 300 euro i månaden.

Lönesubventionen som beviljas för att avlöna en handikappad person får vara högst 75 % av lönekostnaderna. Lönesubventionen får vara högst 50 % av lönekostnaderna, ifall den som ska anställas med hjälp av stödet

- 1) är långtidsarbetslös
- 2) är svårssysselsatt
- 3) har varit arbetslös utan avbrott i minst sex månader innan lönesubventionen beviljades
- 4) saknar yrkesutbildning
- 5) har fyllt 50 år
- 6) är berättigad till en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration.

De ovan nämnda maximitiderna gäller samtliga arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet.

Startpeng och startutredningar

7 kap. 5 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice föreskriver att för stödjande av egna insatser för att skaffa arbete kan enskilda kunder som börjar som företagare beviljas sysselsättningsstöd för trygghet av försörjningen i form av startpeng. Startpengen beviljas som de minimis -stöd. Närmare bestämmelser om villkoren för att bevilja startpeng ingår i förmånsförordningen.

Förutom rådgivningen för företagarkandidaten kan arbets- och näringsbyrån i syfte att

bedöma förutsättningarna för att bevilja startpeng innan startpengen beviljas hänvisa kandidaten till tjänster som sakkunniga tillhandahåller. Som ett led i sakkunnigtjänsterna får arbets- och näringsbyrån ett sakkunnigutlåtande, dvs. en startutredning. Sakkunnigtjänsterna kan anskaffas antingen som köpt service eller genom samarbete mellan myndigheterna, och i så fall är den gratis. Om den som får startpeng anholder om förlängd startpeng hänvisas vederbörande vid behov till sakkunnigtjänsterna. Den sakkunniga bedömer om företaget kan inleda verksamheten, företagarens behov av kompletterande utbildning och fortsatt rådgivning samt ger arbets- och näringsbyrån ett utlåtande för ansökan om förlängd startpeng.

De sakkunnigas tjänster i anslutning till att utvärdera affärsidén och förutsättningarna för startpeng är avgiftsfria för företagarkandidaten/företagaren. Startutredningen (ett skriftligt utlåtande) ska bl.a. innehålla en bedömning av sökandens egenskaper som företagare och av affärsidén samt en undersökning av konkurrensläget och marknaden i regionen.

I statsbudgeten har reserverats ett särskilt anslag för att utföra startutredningar. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan göra centrala anskaffningar av startutredningar eller delegera uppgiften att anskaffa utredningarna till arbets- och näringsbyråerna.

Deltidstillägg

Enligt 7 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice kan i syfte att öka arbetsmöjligheterna för deltidsanställda arbetstagare som frivilligt övergår från heltidsarbete till deltidsarbete beviljas sysselsättningsstöd som ersättning för inkomstbortfall (deltidstillägg), om arbetsgivaren samtidigt förbinder sig att för motsvarande tid anställa en arbetslös arbetssökande som anvisats av arbets- och näringsbyrån. Närmare bestämmelser om villkoren för att bevilja och betala deltidstillägg ingår i förmånsförordningen.

Deltidstillägget är högst sysselsättningsstöds grunddel med en förhöjningsdel, som är 50 % av beloppet som utgör sysselsättningsstöds grunddel. Deltidstillägget kan beviljas samma person för högst 12 månader åt gången.

Deltidstillägget till en arbetstagare som förkortar sin arbetstid betalas ur samma anslag som för att sysselsätta arbetslösa. Eftersom platsen för den deltidsanställdas vikarie kommer till med hjälp av sysselsättningsanslag är den förenad med samma arbetskraftspolitiska prövning och samma aspekter på ändamålsenligheten som gäller för lönesubventionerat arbete.

Rörlighetsunderstöd – resekostnadsersättning och ersättning för flyttningskostnader

I 10 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice sägs att rörlighetsunderstöd kan beviljas som resekostnadsersättning, om den arbetssökande söker arbete eller övergår i arbete utanför sin pendlingsregion. Rörlighetsunderstödet beviljas som resekostnadsersättning i det fall att arbets- och näringsbyrån har anvisat arbetssökanden arbetsplatsen eller arbetsgivaren har kallat den arbetssökande till en intervju, arbetsplatsen är belägen eller underhandlingarna om ett anställningsförhållande äger rum i Finland, arbetstiden är minst 18 timmar i veckan, arbetet pågår i minst två veckor och understödet har sökts före resan.

Rörlighetsunderstöd kan också beviljas som resekostnadsersättning till skolelever och studerande för arbete som utförs under läroanstaltens ferier.

Arbetssökandens resor inom Finland för att bekanta sig med en arbetsplats, ingå ett anställningsförhållande eller för att flytta till en ny arbetsplats ersätts. För resetiden kan beviljas ersättning för inkvarteringskostnader.

Ersättningsgrunden för resekostnader är enligt 3 § i förmånsförordningen resans antal kilometer multiplicerat med 0,21 euro, dock minst 2,10 euro per resa som ersätts. Ersättningen för inkvartering betalas enligt resereglementet i statens tjänstekollektivavtal.

Om den arbetssökande övergår i arbete utanför sin pendlingsregion och flyttar sitt bohem inom Finland kan rörlighetsunderstöd beviljas som ersättning för flyttningskostnader till ett belopp av högst 700 euro när vederbörande omfattas av omställningsskydd eller arbetsmarknadsstöd. Ett villkor är att arbetsplatsen är belägen i Finland, arbetstiden är minst 18 timmar i veckan, arbetet på-

går i minst sex månader och den arbetssökande inte får sådant resebidrag som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Dessutom krävs det att understödet har sökts innan arbetsförhållandet har tagit vid.

Förmåner i samband med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

Enligt 10 kap. 2 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice kan den som söker sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning beviljas ersättning för resekostnader och övriga kostnader för uppehälle. Förmånsförordningen åter säger att ersättning kan beviljas för resor för att bekanta sig med den undervisning som utbildningsanordnaren ger och med förhållandena på platsen, till elevantagningen eller för att delta i lämplighetsprov samt för resor till den ort där utbildningen ges, om den är belägen utanför pendlingsregionen. För resorna kan i ersättning för övriga kostnader för uppehälle beviljas dagtraktamente, måltidsersättning och ersättning för inkvartering.

Ersättningsgrunden för resekostnader är enligt 3 § i förmånsförordningen resans antal kilometer multiplicerat med 0,21 euro, dock minst 2,10 euro per resa som ersätts. I ersättning för kostnader för uppehållet betalas dagpenning och ersättning för måltider och inkvartering enligt resereglementet i statens tjänstekollektivavtal.

Stöd för en enskild handikappad kund som får yrkesvals- och karriärplaneringsservice

I 10 kap. 2 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice sägs att personer som får yrkesvals- och karriärplaneringsservice, handikappade eller personer som är svåra att sysselsätta och som söker sig till frivillig utbildning kan beviljas ersättning för de kostnader för uppehållet som orienteringsbesök vid läroanstalterna medför.

Förmånsförordningen föreskriver att en enskild kund och en handikappad enskild kund som deltar i yrkesvals- och karriärplanering samt den handikappades ledsagare kan för besök hos en serviceinrättning, en annan serviceenhet, en privat sakkunnigmottagning och på arbetskraftsbyrån som ersättning för resekostnaderna betalas de resor tur och retur

som förorsakas av resan från boningsorten eller bostaden till ovan nämnda service. Ersättningsgrunden för resekostnader är enligt förmånsförordningen resans antal kilometer multiplicerat med 0,21 euro, dock minst 2,10 euro per resa som ersätts. Resekostnaderna kan även avvika från vad som ovan sägs ersättas enligt kostnaderna orsakade av användningen av egen eller hyrd bil, om kunden på grund av sin skada eller sjukdom inte kan använda allmänna fortskaffningsmedel eller om inte allmänna fortskaffningsmedel annars kan anlitas.

Kunden och ledsagaren kan utöver resekostnaderna betalas ersättning för övriga kostnader för uppehållet i form av dagtraktamente och ersättning för måltider och inkvartering i det fall att kostnaderna för måltider och inkvartering inte betalas direkt till serviceleverantören. Ersättning för kostnaderna för uppehållet, dvs. dagtraktamente, måltidsersättning och ersättning för inkvartering betalas på basis av resereglementet i statens tjänstekollektivavtal.

Dagtraktamente och ersättning för uppehållet enligt prövning

Enligt 12 § i förmånsförordningen kan arbets- och näringsbyrån för tryggnad av utkomsten betala en enskild kund och en handikappad enskild kund som deltar i yrkesvals- och karriärplanering ett dagtraktamente enligt prövning. Några bestämmelser om dagtraktamente enligt prövning ingår inte i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Dagtraktamente enligt prövning kan betalas för den tid som hälso- och andra undersökningar, rehabiliteringsundersökningar och undersökningar av arbetskonitionen, arbets- och utbildningsprövning, arbetsträning på en arbetsklínik eller annan serviceenhet för arbetsträning, orienteringsbesök i en yrkesläroanstalt samt arbetsprövning som ordnas på en arbetsplats pågår.

Något behovsprövat dagtraktamente betalas inte, om kunden får eller är berättigad att få full arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd. Dagtraktamentet enligt prövning består av den största grunddagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ökad med barnförhöjning utan grund-

dagpenningens förhöjningsdel och omställningsskyddstillägg.

Enligt 10 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice kan arbets- och näringsbyrån bevilja ersättning för uppehälle enligt prövning för de dagar arbetssökanden deltar i arbetsprövning som ordnas på en arbetsplats och inte får arbetslöshetsförmån samt åt arbetssökande som deltar i service i form av grupp-tjänst som kompletterar den offentliga arbetskraftsservicen, om åtgärden varar i minst 5 och högst 20 dagar.

Förhöjd ersättning för uppehälle kan dock beviljas en handikappad som deltar i arbetsprövning på arbetsplatsen även om platsen för arbetsprövningen finns inom hans eller hennes pendlingsregion. Enligt förmånsförordningen kan ersättningen i detta fall beviljas med förhöjning, om den som deltar i arbetsprövning åsamkas särskilda rese- eller andra kostnader på grund av sitt handikapp.

Tjänster som kompletterar den offentliga arbetskraftsservicen

3 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice upptar bestämmelser om anordnande och anskaffning av arbets- och näringsbyråns tjänster. Enligt paragrafens 2 mom. kan servicen vid behov stödjas genom kompletterande service. Kompletterande service kan också genomföras i form av aktuella eller regionalt behövliga projekt. Service och kompletterande service kan dessutom köpas eller ordnas eller upphandlas gemensamt med andra aktörer, om detta ses som en ekonomiskt fördelaktig och ändamålsenlig lösning.

De kompletterande tjänsterna registreras inte i informationssystemet för arbetsförvaltningens kundbetjäning (informationssystemet URA), så några exakta uppgifter om deras innehåll finns inte att tillgå. Enligt en enkät till arbets- och näringsbyråerna och servicecentren för arbetskraften anskaffas som kompletterande tjänster för enskilda kunder bl.a. tjänster av en stödperson och individuell träning inför olika livssituationer. Arbetsträning anskaffas i stor omfattning som kompletterande service. Orsaken till detta är sannolikt den att endast rehabiliteringshandledarna och yrkesvägledningspsykologerna bestämmer över sådana särskilda kostnader

som placering i arbete och yrkesvägledning medför.

Service som stöder livskontrollen, det dagliga livet och hälsan anskaffas även för grupper. Av enkäten framgår att kunderna har största nyttan av den kompletterande servicen när den är individuell och skraddarsydd, ger träning för arbetet eller utbildningen eller höjer den psykiska konditionen.

Arbets- och näringsbyråns avgiftsbelagda rekryterings- och bemanningstjänster

Rekryterings- och bemanningstjänsterna är arbets- och näringsförvaltningens riksomfattande nätverk av sakkunniga, som mot avgift tillhandahåller företag och andra arbetsgivare samt övriga aktörer tjänster för att hyra och rekrytera personal, tjänster i situationer där läget kräver att anpassa och utveckla personalen och arbetsgemenskapen samt tjänster för yrkesinriktad rehabilitering (produktgruppen Professi). Att tillhandahålla rekryterings- och bemanningstjänster är en service baserad på 4 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice, enligt vilken det vid de arbets- och näringsbyråer som arbets- och näringsministeriet bestämmer kan ordnas särskild service, som kompletterar arbetsförmedlingen. Servicen ska svara mot arbetsgivarens behov och hänföra sig till rekrytering eller minskning av personal eller utveckling av arbetsgemenskapen samt i syfte att skaffa arbetsgivarna tillfällig arbetskraft komplettera arbetsförmedlingen genom uthyrning av arbetstagare. Lagen eller förordningarna innehåller inte några bestämmelser om avgiftsbelagda tjänster i den yrkesinriktade rehabiliteringen.

Staten subventionerar inte verksamheten med rekryterings- och bemanningstjänster, utan nätverket finansierar kostnaderna för verksamheten med sina inkomster. Prissättningen av tjänsterna baserar på lagen om grunderna för avgifter till staten och tjänsterna prissätts på kommersiell basis.

Kunderna som anlitar rekryterings- och bemanningstjänsterna är både större och mindre företag inom olika branscher samt försäkrings- och arbetspensionsanstalter. Även företagets hälsovård utnyttjar servicen. År 2011 hade rekryterings- och bemannings-

tjänsterna omkring 700 företag och cirka 20 försäkrings- och arbetspensionsanstalter som sina kunder. Nätverkets fakturering uppgick till omkring 12,2 miljoner euro och omkostnaderna till i runt tal 11,7 miljoner euro. Driftsåterstoden efter alla separata kostnadsposter var cirka 550 000 euro. Driftsåterstoden har årligen inkomstförts att disponeras av arbets- och näringsbyråerna.

Gruppermitteringsförfarandet

Enligt arbetsavtalslagen (55/2001) ska arbetsgivaren ge arbetstagaren personligen meddelande om permittering senast 14 dagar innan permitteringen börjar. I meddelandet ska nämnas grunden för permitteringen, tidpunkten när den börjar och dess längd eller beräknade längd. Arbetsgivaren ska på begäran av arbetstagaren ge ett skriftligt intyg med uppgifter om åtminstone orsaken till permitteringen, tidpunkten när den börjar och dess längd eller beräknade längd. Arbetsgivaren är inte skyldig att ge ett skilt intyg över permitteringen om arbetstagaren getts ett skriftligt meddelande om permitteringen varav ovan nämnda omständigheter framgår.

I arbetsavtalslagen sägs att om permitteringen gäller minst 10 arbetstagare ska arbetsgivaren underrätta även arbetskraftsmyndigheterna om saken, utom om arbetsgivaren har motsvarande skyldighet enligt någon annan lag.

När arbetsgivaren så som arbetsavtalslagen föreskriver meddelar arbets- och näringsbyrån om en gruppermittering av minst 10 arbetstagare, tolkas i dessa personers fall meddelandet utifrån lagen om offentlig arbetskraftsservice som registrering som arbetssökande.

Enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses med gruppermitterad en arbetstagare som har permitterats för viss tid antingen på heltid eller genom att arbetstiden förkortats och permitteringen gäller minst 10 arbetstagare. Dessutom tolkas personer som har fyllt 65 år och som ansöker om arbetslöshetsförmån samt arbetstagare, som är förhindrade att utföra arbete på grund av väderhinder, som gruppermitterade. I lagen om utkomstskydd för arbetslösa har kategorin gruppermitterade definierats dels snävare dels breda-

re än i arbetsavtalslagen och lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Förutom meddelandet om gruppermittering till arbets- och näringsbyrån ska arbetsgivaren lämna en kontrollanmälan till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten med uppgift om bl.a. den tid var och en arbetstagare de facto varit permitterad. Anmälan lämnas skilt till varje arbetslöshetskassa om dess medlemmar. För Folkpensionsanstaltens vidkommande lämnas anmälan skilt till Folkpensionsanstaltens byrå på varje arbetstages hemort.

Sysselsättningskommissionerna

För det lokala samarbetet verkar i anknytning till varje arbets- och näringsbyrå en kommission för främjande av sysselsättningen (sysselsättningskommission). Kommissionen har till uppgift att följa och förutse förändringar på arbetsmarknaden. I detta syfte följer och prognoserar kommissionen förändringar på arbetsmarknaden inom arbets- och näringsbyråns verksamhetsområde och planerar verksamhetsmodeller och åtgärder som behövs med anledning av förändringarna. Till de förändringar som kräver en lägesanalys hör såväl situationer, där arbetskraften måste reduceras, som sådana, där den behöver utökas.

Sysselsättningskommissionen medverkar i verkställigheten och utvecklingen av den offentliga arbetskraftsservicen. Kommissionen behandlar bl.a. arbets- och näringsbyråns resultatplan samt frågor som hänför sig till dimensioneringen av och dispositionsplanen för sysselsättningsanslagen. Dessutom följer och utvärderar kommissionen verkställigheten av arbetskraftspolitiken, bl.a. genom att följa upp hur målsättningarna för arbets- och näringsbyråns verksamhet har utfallit samt övrig information som gäller verksamhetens effekt och kvalitet. Via kommissionen får arbets- och näringsbyråns respons om hur verkställigheten av den offentliga arbetskraftsservicen har lyckats och på vilka punkter den behöver utvecklas.

Genom att arbets- och näringsbyråerna, kommunerna, arbetslivsorganisationerna och övriga lokala aktörer samarbetar via sysselsättningskommissionerna försöker man sä-

kerställa att arbetslivsorganisationernas och de lokala aktörernas sakkunskap och synpunkter beaktas i frågor som gäller genomförandet av åtgärder i syfte att främja sysselsättningen och arbetskraftsservicen. Sysselsättningskommissionen är en samarbetsgrupp, där sakkunniga för en kontinuerlig dialog och förutser förändringar på arbetsmarknaden samt förbereder sig på förändringar genom att planera behövliga verksamhetsmodeller och åtgärder. Genom förberedande åtgärder är det lättare att hantera förändrade situationer och de konkreta åtgärderna kan inledas snabbare.

I fråga om utkomtskyddet för arbetslösa är det sysselsättningskommissionens uppgift att utan preciserande uppgifter om enskilda arbetssökande följa de arbetskraftspolitiska utlåtanden som arbets- och näringsbyrån utfärdar om arbetssökandes rätt till utkomtskydd för arbetslösa till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen och stödja byrån vid bedömningen av de arbetskraftspolitiska förutläggningarna för arbetslöshetsförmån.

I en situation, där den som ansöker om arbetslöshetsförmån har anfört besvär hos besvärsnämnden för utkomtskyddsärenden eller försäkringsdomstolen över ett beslut, genom vilket hans eller hennes rätt till arbetslöshetsförmån har förvägrats på grund av att personen i fråga har vägrat ta emot arbete eller lämnat sitt arbete, har kommissionen sammansatt som en sektion möjlighet att utfärda utlåtande i ärendet.

Sökande av ändring

13 kap. i den gällande lagen innehåller bestämmelser om överklagande. Kapitlets 1 § föreskriver hur ändring får sökas i beslut som gäller stöd, understöd och förmåner. Den som inte är nöjd med beslutet ska i första hand begära omprövning av beslutet. Ändring får sökas genom besvär först i det beslut som har fattats med anledning av begäran om omprövning. Paragrafen nämner två förbud mot ändringssökande. Omprövningsbegäran eller besvär kan inte tillämpas på närings-, trafik- och miljöcentralens beslut, där sysselsättningsanslag anvisas statliga ämbetsverk eller inrättningar för att på ansökan om statsbidrag beviljas som investeringsunderstöd.

Ett beslut som anvisar sysselsättningsanslag baserar på statsrådets förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag. Det andra förbudet mot ändringssökande gäller arbets- och näringsbyråns beslut om beviljande av sysselsättningsstöd eller placering i statliga arbetsuppgifter. T.ex. besluten om lönesubvention och startpeng omfattas av förbudet.

Bestämmelserna om sökande av ändring i beslut om ersättning för uppehålle ingår i 13 kap. 2 §. I ett beslut om ersättning för uppehålle får ändring sökas med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om utkomtskydd för arbetslösa och i lagen om arbetslöshetskassor. Ändring får således sökas genom att anföra besvär hos besvärsnämnden för utkomtskyddsärenden och vidare över besvärsnämndens för utkomtskyddsärendens beslut hos försäkringsdomstolen. Bestämmelserna om förfaringssättet i lagen om utkomtskydd för arbetslösa tillämpas även på undanröjande av beslut eller ärende som avgörs på nytt. När det gäller ersättning för uppehålle har utkomtskyddsombudet inte rätt att söka ändring så som när det är fråga om andra arbetslöshetsförmåner.

Den gällande lagens 13 kap. 3 § upptar bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut om att inte tillhandahålla tjänster för arbetsgivarkunder eller i ett beslut om arbetsgivares finansieringsansvar. Ändring i ett sådant beslut får sökas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen hos en förvaltningsdomstol. Över förvaltningsdomstolens beslut kan besvär ytterligare anföras hos högsta förvaltningsdomstolen. Arbets- och näringsbyråns beslut ska trots ändringssökandet iaktas till dess att ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut eller besvärsmyndigheten med stöd av 32 § i förvaltningsprocesslagen bestämmer något annat.

I Statskontorets beslut beträffande sådan ersättning som föreskrivs i lagens 6 kap. 14 § om ett olycksfall inträffat eller sökanden ådragit sig en yrkessjukdom kan ändring sökas på det sätt som meddelas i 5 kap. i lagen om olycksfallsförsäkring. Den som är missnöjd med Statskontorets beslut får söka ändring i beslutet hos besvärsnämnden för olycksfallsärenden och i nämndens beslut åter hos för-

säkringsdomstolen. I vissa fall får i försäkringsdomstolens ändring ytterligare sökas hos högsta domstolen genom besvär, om högsta domstolen meddelar besvärstillstånd. 5 kap. i lagen om olycksfallsförsäkring innehåller dessutom bestämmelser om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut.

I lagens 13 kap. 6 § har samlats de begränsningar i rätten att söka ändring som gäller den offentliga arbetskraftsservicen, trots att partiella förbud att söka ändring även ingår i kapitlets 1 §. Ändring får inte sökas genom besvär i beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsbyrån om tillhandahållande eller anskaffning av tjänster. Förbudet mot sökande av ändring gäller således tillhandahållande eller anskaffning av tjänster som en reell förvaltningsåtgärd. Däremot har den som saken gäller enligt kapitlets 1 § rätt att begära omprövning av beslut som gäller förmåner som betalas under den tid som vederbörande deltar i arbetskraftsservice.

Ändring får inte heller sökas genom besvär i beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsbyrån om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Till denna del omfattas besluten om antagande av studerande av förbudet mot sökande av ändring. Om det är fråga om en examen som anskaffas hos ett universitet eller en yrkeshögskola fattar den berörda utbildningsanordnaren beslut vilka studerande som antas till utbildningen. I det fallet ingår bestämmelser om möjlighet att söka ändring i universitetslagen och yrkeshögskolelagen.

Tjänster för kompetensutveckling i sm-företag

Tjänsterna för kompetensutveckling i sm-företag omfattar företag utbildning, produktifierade sakkunnigtjänster, regionala projekt i syfte att utveckla näringarna samt rådgivnings-, utbildnings-, konsult- och övriga utvecklingstjänster.

Tjänsterna ingår i det serviceutbud som närings-, trafik- och miljöcentralen tillhandahåller. Tjänsterna finansieras till stor del med medel från Europeiska socialfonden. Produkterna är många och prioriteringarna i serviceutbudet varierar i regionerna.

Konsulttjänsterna anskaffas av en utomstående sakkunnig. I rådgivningstjänsterna, som en konsult skräddarsyr för ett enskilt företag, utgör företagets självfinansieringsandel en bestämd del av värdet på de enskilda konsultdagar som anskaffas. Begreppet företagsutbildning har ansetts omfatta sådana kurser, som har som mål att utveckla kärnområdena i företagets affärskompetens under olika skeden i företagets verksamhet. Arbets- och näringsministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralerna anskaffar utbildningarna enligt upphandlingslagen. Målgrupp för utbildningen är personer som planerar att starta ett företag eller redan fungerande sm-företag. Utbildningen anordnas i form av kurser för nyckelpersoner i sm-företagen, i så fall är deltagarna exempelvis företagets experter inom produktionen, marknadsföringen och ekonomin. En övergång till de minimis -förfarande gör det möjligt för personer som har planer på företagsverksamhet, ensamföretagare och ägare/verkställande direktörer att delta i utbildningstillfällena.

Internationella åtaganden som är förpliktande för Finland

Sysselsättnings- och arbetskraftspolitiken samt arbetskraftsservicen regleras i ett flertal internationella överenskommelser samt i vissa EU-författningar. Finland har ratificerat de nedan nämnda internationella överenskommelserna med undantag för den konvention om arbete till sjöss som Internationella arbetsorganisationen (ILO) antog 2006 (nedan sjöarbetskonventionen) och FN:s konvention om funktionshindrades rättigheter, men ratificeringen även av dessa bereds som bäst.

Artikel 6 i del III i FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ESK-konventionen) förutsätter att konventionsstaterna erkänner rätten till arbete, som omfattar rätten för var och en att kunna förtjäna sitt uppehälle genom fritt valt eller antaget arbete, och åtar sig att vidta

lämpliga åtgärder för att trygga denna rätt, bl.a. genom att erbjuda arbetskraftsservice för att komma upp till full sysselsättning.

ILO klassificerar 1964 års konvention om sysselsättningspolitik (nr 122) som en av organisationens allra viktigaste vid sidan av

konventionerna om arbetstagares grundläggande mänskliga rättigheter. Också den här konventionen förutsätter att konventionsstaterna driver en aktiv politik med full sysselsättning som mål. Konventionen poängterar produktiviteten i det arbete som erbjuds samt arbetstagarens möjlighet att fritt välja ett lämpligt arbete utan diskriminering. Konventionsstaterna ska regelbundet utvärdera politiken i sin verksamhet. Konventionsstaterna ska rådgöra med dem som åtgärderna berör och speciellt med företrädare för arbetsgivare och arbetstagare, som ska kunna delta i planeringen av politiken.

ILO:s konvention nr 142 om yrkesvägledning och yrkesutbildning från 1975 förutsätter att det speciellt med hjälp av offentlig arbetskraftsservice anordnas en allsidig och samordnad yrkesvägledning och yrkesutbildning som stöder sysselsättningen.

ILO:s konvention nr 159 om yrkesinriktad rehabilitering och arbete (personer med handikapp) från 1983 förutsätter att konventionsstaterna så som konventionen föreskriver utformar en sysselsättningspolitik som främjar möjligheterna för personer med handikapp att få arbete, bl.a. med hjälp av yrkesinriktad rehabilitering.

Arbetsförmedlingen regleras i synnerhet genom ILO:s konvention nr 181 om privata arbetsförmedlingsbyråer från 1997. För fartygsarbete gäller konvention nr 179 om arbetsförmedling för sjömän från 1996, som ersätts av sjöarbetskonventionen för de stater som ratificerar den. Sjöarbetskonventionen innehåller likaledes bestämmelser om såväl privat som offentlig förmedling av arbete till sjöss samt åtgärder i syfte att främja sjöfarens möjligheter att få arbete.

ILO:s konvention nr 150 om arbetsförvaltningen från 1978 föreskriver bl.a. att politiken för och lagstiftningen om sysselsättning och arbetskraftsservice ska beredas och följas upp samt utvärderas i samarbete och samråd med arbetsmarknadsorganisationerna på såväl det nationella, regionala som lokala planet.

FN antog 2006 en konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som i artiklarna 26 och 27 föreskriver om funktionshindrade personers rätt till habilita-

ring och rehabilitering samt till arbete och arbetskraftsservice.

I den av Europarådet 1996 antagna reviderade europeiska sociala stadgan ingår bestämmelser om främjande av sysselsättningen, arbetskraftspolitiken samt om offentlig och privat arbetskraftsservice. Artikel 1 i stadgan föreskriver om rätt till arbete och behandlar bl.a. medlemsstaternas åtagande att i sin verksamhetspolitik eftersträva full sysselsättning. Alla arbetstagare ska tillhandahållas arbetskraftsservice gratis. Artikeln nämner skilt skyldigheten att tillhandahålla eller främja nödvändig yrkesvägledning, yrkesutbildning och rehabilitering. Artikel 9 behandlar rätten till avgiftsfri yrkesvägledning. Denna rätt ska medlemsstaten i mån av behov trygga för att bistå alla, inklusive personer med funktionsnedsättning. Artikel 10 gäller rätt till yrkesutbildning.

Inom EU har medlemsstaterna i regel hand om sysselsättnings- och arbetskraftspolitiken. Ett undantag utgör arbetsförmedlingssystemet Eures, som fungerar över gränserna mellan länderna inom EU och EES. Dessutom har man inom EU godkänt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/104/EG, som bl.a. innehåller bestämmelser som nekar bemanningsföretag att kräva ersättning från uthyrda arbetstagare för att förmedla dessa. Sysselsättningsfrämjande åtgärder stöds likaledes via EU:s strukturfonder, i synnerhet Europeiska socialfonden samt ävenledes via globaliseringsfonden.

Artikel 3.3 i EU-fördraget (FEU) bestämmer att unionen ska eftersträva full sysselsättning. Avdelning IX i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF) behandlar sysselsättning och föreskriver om EU:s kompetens i fråga om sysselsättningspolitiken i artiklarna 145—150. I artikel 145 sägs att medlemsstaterna och unionen ska arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är mottaglig för ekonomiska förändringar i syfte att uppnå de mål som uppställs i artikel 3 i EU-fördraget. I enlighet med avdelning IX godkänns årligen riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik. I praktiken godkänns dessa riktlinjer som en del av in-

tegrerade riktlinjer för ekonomi och sysselsättning. Medlemsstaterna utarbetar dessutom årligen de nationella program för sysselsättningspolitiken som EU-fördraget föreskriver och som i praktiken utgör en del av nationella reformprogram för tillväxt och sysselsättning. Vid sidan av dessa godkänner rådet årligen landspecifika rekommendationer för sysselsättningen, vilka i praktiken utgör en del av rekommendationerna för nationella reform- och stabiliseringsprogram.

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som genom Lissabonfördraget blev en del av rättsligt bindande lagstiftning, innehåller bl.a. bestämmelser om fritt yrkesval och rätt att arbeta (artikel 15) samt var och ens rätt till kostnadsfri ”service för placering i arbete”, som närmast kan tolkas som avgiftsfria arbetsförmedlingstjänster (artikel 29).

2.2 Bedömning av nuläget

Strukturen och åskådligheten i lagstiftningen och arbets- och näringsbyråernas aktuella serviceutbud

Lagen om offentlig arbetskraftsservice trädde i kraft 1.1.2003 efter att lagstiftningen hade genomgått en total översyn av i huvudsak lagstiftningsteknisk karaktär. Lagen har efter att den trädde i kraft reviderats i flera revideringar som prioriteringarna och linjedragningarna i arbetskraftspolitikerna har ändrats.

De olika arbetskraftstjänsterna har definierats på ett sätt som avviker betydligt från en tjänst till en annan. Detta återspeglas i den gällande lagen, som är uppkommen genom en kodifikation av de föregående separata lagarna. Det oenhetliga sättet för att definiera begreppen kan för sin del ha medverkat till att tjänster definierade i bestämmelserna har produktifierats. Dessutom finns det produkter som det inte finns några bestämmelser om varken i lagen eller förordningarna. Arbets- och näringsbyråernas har ett brett serviceutbud och en del av tjänsterna eller produkterna överlappar otvivelaktigt varandra. I fråga om vissa tjänster innehåller bestämmelserna begränsningar om för vilka kunder tjänsterna

ordnas och villkor för det ekonomiska stöd som betalas för deltagandet i servicen.

Dagens serviceutbud, bestämmelserna gällande detta och de talrika, digra anvisningarna som kompletterar bestämmelserna bildar ett svårhanterligt pussel för arbets- och näringsbyråns personal i kundservicen, för kunderna, serviceleverantörerna och samarbetsinstanserna. Det här komplicerar dialogen mellan arbets- och näringsbyråernas anställda och kunderna, likaså är det svårt att bilda sig en uppfattning om målen för de olika tjänsterna. En del av tjänstemännens arbetsinsats går till att få ordning på och tolka bestämmelserna och anvisningarna och reducerar den tid som kan användas för den egentliga kundservicen. Bestämmelsernas begränsningar om för vilka kunder tjänsterna ordnas och på vilket sätt ekonomiskt stöd betalas för deltagandet i servicen är invecklade och beaktar inte fullt ut att kunderna har olika servicebehov och ska få lika behandling.

Arbetsförmedling

Under de senaste åren har man på olika sätt försökt stärka arbetsförmedlingens roll som kärnan i arbets- och näringsbyråernas service. En framgångsrik arbetsförmedling förutsätter att arbets- och näringsbyråerna har en fungerande informationsförmedling, god kännedom om de lediga platserna och arbetsgivarna samt aktivt söker kandidater till de lediga platserna.

Den offentliga arbetsförmedlingens uppgiftsområde måste stärkas även när det gäller den internationella arbetsförmedlingen för att tillgången till kunnig arbetskraft ska kunna säkras. I den internationella arbetsförmedlingsservicens uppgift kommer tyngdpunkten tydligare än för närvarande att vara förlagd vid att stödja företagen i rekryteringen av arbetskraft förutom från EU/EES-länderna även från länder utanför EU/EES. Enligt de riktlinjer för internationell arbetsförmedling som arbets- och näringsministeriet har godkänt är det den offentliga arbetsförmedlingens uppgift att informera speciellt om arbetslivet, arbetsmarknaden och möjligheterna att arbeta i Finland. Den offentliga arbetsförmedlingen har ytterligare till uppgift att sammanställa informationen om efterfrågan

och utbudet på arbetskraft samt vägleda företag som rekryterar arbetskraft i frågor som rör internationell arbetsförmedling.

Tjänster för kompetensutveckling

Orienterande och förberedande arbetskraftsutbildning, jobbsökarträning anordnad som gruppsservice och olika slag av grupper med handledning

Arbets- och näringsförvaltningen anordnar arbetskraftspolitisk vuxenutbildning huvudsakligen i form av yrkesutbildning. De som börjat i orienterande utbildning utgör cirka 28 procent av alla som har börjat i arbetskraftsutbildning. Utbildningen beskriver inte tjänstens innehåll särskilt väl. Det är i första hand fråga om handledning och träning som befrämjar och stöder deltagandet i yrkesinriktad arbetskraftsutbildning och annan arbetskraftsservice.

I form av orienterande eller förberedande utbildning har det ordnats service med samma innehåll som i jobbsökarträning anordnad som gruppsservice eller i olika slag av grupper med handledning. Den enskilda kunden har inte samma status och rätt till förmåner i arbetskraftsutbildning och i jobbsökarträning anordnad som gruppsservice eller i en grupp med handledning.

Under tiden för jobbsökarträning som genomförs i form av arbetskraftsutbildning har kunderna i regel rätt att få arbetslöshetsförmån med förhöjning om de har överenskommit om deltagandet i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den. Eftersom det i så fall är fråga om en sådan tjänst, som främjar yrkesfärdigheten så som det avses i 10 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, kan arbetslöshetsförmånen betalas utan att begränsas av tidsperioder utan ersättning eller vissa andra hinder. Dessutom betalas för utbildningstiden ersättning för uppehållet. Ersättningen för uppehållet betalas för hela utbildningstiden oberoende av utbildningens längd och faktiska antalet deltagardagar.

Jobbsökarträning i form av gruppsservice (som arbets- och näringsbyrån antingen har anordnat själv eller anskaffat) är inte en sådan tjänst, som främjar yrkesfärdigheten på det sätt som avses i 10 kap. i lagen om ut-

komstskydd för arbetslösa, och personens status ändrar inte under tiden för jobbsökarträningen. Om kunden inte betalas arbetslöshetsförmån under tiden han eller hon är arbetslös, exempelvis på grund av en bestämd tidsperiod utan ersättning, får kunden inte heller förmånen under tiden för jobbsökarträningen. Kunden kan emellertid ha rätt till ersättning för uppehållet.

Arbetssökande som får arbetslöshetsförmån eller som inte har rätt till arbetslöshetsförmån på grund av omständigheter som nämns i 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller på grund av minskad förmån enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som deltar i jobbsökarträning betalas ersättning för uppehälle för de dagar arbetssökanden deltar i jobbsökarträningen. Jobbsökarträningen måste omfatta 5—20 dagar för att deltagaren ska betalas ersättning för uppehälle. Arbets- och näringsbyråerna kan anordna jobbsökarträning som är kortare eller längre än så, men för dessa kursdagar är den arbetssökande inte berättigad till ersättning för uppehälle.

Allmänbildande studier som anordnas som arbetskraftsutbildning

Grundskole- och gymnasiestudier bedrivs i regel som frivilliga studier. Det finns rikligt med möjligheter att genomföra studierna. Det är möjligt att genomföra frivilliga gymnasiestudier i vuxengymnasier, som finns på nästan 50 orter runt om i Finland. Över 100 gymnasier erbjuder möjlighet till distansstudier.

De som passerat läropliktsåldern och som fortfarande saknar avgångsbetyg från grundskolan kan slutföra sina avbrutna grundskolestudier eller avlägga hela lärokursen på frivillig väg i vuxengymnasier eller i de folkhögskolor som har tillstånd att erbjuda grundskolestudier för vuxna. Det finns cirka 30 folkhögskolor som har en grundskolelinje. Det är möjligt att genomföra grundskolestudier som dags-, kvälls-, flerforms- och nätstudier. Grundläggande utbildning för vuxna erbjuds även för studerande som talar främmande språk och utländska studerande.

Årligen bedriver cirka 1000 vuxna personer sådana studier som syftar till grundskoleex-

amen. Av dem är cirka 60—70 % invandrare. Merparten av dem som genomför grundskolans lärokurs bedriver studier som motsvarar högstadiet och som har skräddarsytt enligt den studerandes behov. Fr.o.m. 2010 har det varit möjligt att genomföra grundskolans hela lärokurs. Uppskattningsvis genomförde några tiotal vuxna grundskolans hela lärokurs år 2011.

Utöver frivilliga studier är det möjligt att anordna allmänbildande utbildning (för att slutföra eller komplettera studierna i grundskolan eller gymnasiet) i form av arbetskraftsutbildning, i synnerhet då, när avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör hinder för att delta i arbetskraftsservice. I praktiken har allmänbildande utbildning anordnats som arbetskraftsutbildning i enstaka fall. Under 2006–2010 har grundskolestudier anordnats som arbetskraftsutbildning för 2–3 grupper per år. År 2011 anordnades grundskolestudier som arbetskraftsutbildning för en grupp med 25 deltagare. Utbildningarna har varit kortvariga. Utbildningarna har anordnats i huvudstadsregionen och de har anskaffats av utbildningsanordnare som tillhandahåller motsvarande utbildning även som frivilliga studier. Gymnasiestudier har inte anskaffats.

Nästan alla som anmäler sig som arbetssökande ha genomgått en allmänbildande utbildning. Ifall den allmänbildande utbildningen inte har slutförts och studierna fortsätter när personen är arbetssökande består den oftast av deltidstudier (studier vid vuxengymnasium eller studier som omfattar mindre än 25 timmar i veckan), och då utgör inte studierna hinder för att vara arbetslös arbetssökande och studeranden kan få arbetslöshetsförmån under studietiden. Om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör hinder för att få sysselsättning kan en arbetslös arbetssökande som har fyllt 25 år få arbetslöshetsförmån även under tiden för heltidsstudier (arbetssökandens frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån). Enligt lagen om främjande av integration kan invandrades grundskole- och gymnasiestudier stödjas med hjälp av arbetsmarknadsstöd som betalas i form av integrationsstöd. Stödet för studierna förutsätter inte att studierna ska vara på heltid eller att personen ska ha

fyllt 25 år innan stödet för studierna börjar löpa.

Kurser som har anordnats som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och ger basfärdigheter i främmande språk samt i data-teknik har varit populära, men med avseende på utsikterna att få arbete har de ganska liten effekt.

Yrkesvals- och karriärplanering, yrkesinriktad rehabilitering, utbildnings- och yrkesinformation

Målen för den i gällande lag definierade yrkesvals- och karriärplaneringen, yrkesinriktade rehabiliteringen och utbildnings- och yrkesinformationen är likartade (kompetensutveckling, placering i arbetslivet och stöd för livslångt lärande). I regel är det yrkesvägledningspsykologerna som erbjuder yrkesvals- och karriärplaneringstjänster. Rehabiliteringsrådgivarna hjälper kunderna att hitta ett arbete, där kundens sjukdom eller skada är till minsta möjliga förfång. För utbildnings- och yrkesinformationen används termen utbildningsinformation, som har beskrivit att tjänstens innehåll har ändrat från att ha varit en upplysningstjänst till kundrådgivning. Utbildningsinformationens roll utvecklas alltjämt från en upplysnings- och rådgivningstjänst i riktning mot vägledning. Med vägledning avses en tjänst, där den enskilda kunden får hjälp med att aktivt bearbeta frågor som han eller hon har lyft fram och försöka hitta lösningar på dem.

I den gällande lagstiftningen definieras en del av den offentliga arbetskraftsservicen som yrkesinriktad rehabilitering. De tjänster som erbjuds handikappade i form av yrkesinriktad rehabilitering är i stort sett de samma som tillhandahålls även övriga kunder. Stödet för specialarrangemang på arbetsplatsen är enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice den enda förmånen, som är avsedd enbart för att stödja handikappades möjligheter att få arbete och kvarstå i arbetet.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbets- och näringsbyråerna tillhandahåller sina kunder tre arbetsmarknadsåtgärder under olika namn: arbetspraktik, arbetslivsträning

och arbetsprövning. Lagen upptar definitioner med skilda mål och målgrupper för dessa åtgärder. I praktiken har arbets- och näringsbyråerna liksom de enskilda kunderna svårt att bilda sig en uppfattning om skillnaderna mellan arbetsmarknadsåtgärderna. Alla arbetsmarknadsåtgärder tillämpas i liknande syften och även i syften, som inte motsvarar målformuleringarna för åtgärderna. Eftersom det inte förekommer några skillnader i hur arbetsmarknadsåtgärderna tillämpas får de olika arbetsmarknadsåtgärderna inte någon profilering som separata tjänster.

Samtliga arbetsmarknadsåtgärder tillämpas för att förvärva arbetserfarenhet. En del unga arbetssökande, som har avlagt yrkesutbildning, menar att arbetslivsträningen har blivit ett "obligatorisk" mellanspel innan de får anställning i ett arbete. En del arbetsgivare tycker för sin del att de som alldeles nyss blivit klara med sin utbildning inte har den kompetens som motsvarar arbetsmarknadens krav och därför behövs arbetslivsträning före rekryteringen till ett anställningsförhållande. Eftersom lönesubventionen är avsedd att kompensera bl.a. en i genomsnitt lägre produktivitet på grund av bristande arbetserfarenhet är det inte ändamålsenligt att tillämpa arbetsmarknadsåtgärder i ovan nämnda syfte.

Lönesubvention

Arbets- och näringsministeriet har fått respons från arbets- och näringsförvaltningens tjänstemän och från arbetsgivarna, som ansökt om lönesubvention, om att systemet med lönesubvention är invecklat. En del arbetsgivare håller för att förfarandet i samband med ansökan om lönesubvention är administrativt tungrovt. Av ovan nämnda orsaker är det skäl att förenkla bestämmelserna om lönesubvention och tillvägagångssättet vid ansökan om lönesubvention.

Arbets- och näringsministeriet tillsatte i januari 2012 en trepartsarbetsgrupp för att utveckla arbetskraftsservicen på arbetsplatsen. Arbetsgruppen kom till att en orsak till behovet att se över lönesubventionen var att lätta proceduren vid ansökan om och utbetalning av lönesubvention och den vägen minska arbetsgivarnas administrativa börda. Arbetsgruppen noterade också sådana behov av

ändringar i bestämmelserna om lönesubvention, som närmast gällde att företagen ska få en jämlik ställning i förhållande till andra arbetsgivare när det är fråga om villkoren för att bevilja lönesubvention.

Startpeng

Förutsättningarna för och begränsningarna vid beviljande av startpeng bestäms mera detaljerat i statsrådets förordning. Beviljandet av startpeng baserar, i likhet med andra stöd och ersättningar som arbets- och näringsmyndigheterna beviljar, på arbets- och näringsmyndighetens ändamålsenlighetsprövning och de disponibla anslagen. Stöd kan beviljas även en annan person än en arbetslös. Utifrån dessa grunder har man ansett att bestämmelserna om förutsättningarna för och begränsningarna vid beviljande av stöd kan meddelas genom förordning. Vid beviljande av lönesubvention till arbetsgivaren är förutsättningarna och begränsningarna i stort sett de samma som bestämmelserna för startpeng och de har angetts i lagen. Av ovan nämnda orsak och eftersom startpengen har direkt koppling till att trygga utkomsten för den som planerar att börja som företagare bör förutsättningarna och begränsningarna för att bevilja startpeng regleras i större omfattning än för närvarande på lagnivå.

Deltidstillägg

Deltidstillägget har haft ganska liten arbetskraftspolitisk betydelse. En förutsättning för att den som förkortar sin arbetstid ska få deltidstillägg är att arbetsgivaren förbinder sig att anställa en arbetslös arbetssökande för motsvarande tid. Största delen av dem som fått deltidstillägg (över 70 %) har varit anställda hos en kommun eller samkommun i uppgifter inom social- och hälsovården. På dessa områden råder brist på kunnig arbetskraft och det finns endast få arbetslösa arbetssökande, vilkas sysselsättning det är ändamålsenligt att stödja med sysselsättningsanslag genom att bevilja deltidstillägg åt sådana som förkortar sin arbetstid. Antalet personer som har fått deltidstillägg har under de senaste åren varit mindre än 1 500 per år.

Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmåner

I och med att en arbetssökandes frivilliga studier stöds med arbetslöshetsförmåner har det sporrat arbetssökande att studera för att förbättra sina förutsättningar att få arbete eller ha kvar sitt arbete. En arbetssökande betalas inte arbetslöshetsförmån och maximitiden för stödet för studier löper inte, ifall han eller hon har avbrutit sina studier av giltig orsak. Med giltig orsak avses exempelvis föräldraledighet och långvarig sjukdom. Enligt gällande bestämmelser kan en arbetssökande inte studera överhuvudtaget under avbrottet. Bestämmelsen kunde ändras så, att stödet kan inställas trots att studierna fortgår. Ändringen skulle sporra den arbetssökande att studera till exempel under föräldraledigheten utan att maximitiden för stödet för studier löper. Maximitiden börjar löpa när avbrottet är slut. Ändringen skulle bidra till att den arbetssökande snabbare kunde bli klar med studierna.

Till att stödja studier med arbetslöshetsförmån anknyter dessutom vissa mindre behov att utveckla systemet.

Rörlighetsunderstöden och stöden till dem som söker sig till arbetskraftsservicen

På basis av lagen om offentlig arbetskraftservice och förmånsförordningen given med stöd av den kan arbetssökandes eller annan enskild kunds kostnader för resor och inkvartering ersättas i olika situationer:

- en arbetslös arbetssökande eller en arbetssökande som hotas av arbetslöshet och som söker arbete eller övergår i arbete utanför sin pendlingsregion samt skolelever och studerande för arbete som utförs under läroanstaltens ferier (rörlighetsunderstöd)

- en enskild kund som söker till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning för resor till undervisningen eller för orienteringsbesök vid läroanstalten, för att delta i antagning av studerande eller lämplighetsprov samt för resor till en utbildningsort utanför pendlingsområdet

- en enskild kund inom yrkesvals- och karriärplaneringen, en handikappad eller en svårsysselsatt enskild kund som söker till fri-

villiga studier, för uppehållet vid orienteringsbesök vid läroanstalten

- en enskild kund inom yrkesvals- och karriärplaneringen och en handikappad enskild kund och hans eller hennes ledsagare för resekostnader och övriga kostnader för uppehållet vid besök på en serviceinrättning, annan serviceenhet, privat sakkunnigs mottagning och på arbets- och näringsbyrån.

Resekostnader som uppstår vid resor för att söka arbete kan ersättas endast om resan sträcker sig utanför pendlingsområdet. Kostnaderna för att söka till arbetskraftsutbildning kan ersättas även inom pendlingsområdet. I regel ersätts inte kostnaderna för att ta sig till annan service eller sakkunnigas bedömning eller för besök på arbets- och näringsbyrån överhuvudtaget eller de ersätts endast för vissa kategorier av kunder (kunderna i yrkesvals- och karriärplaneringen och handikappade) oberoende av om en person i respektive kategori av kunder är i behov av ekonomiskt stöd. När det gäller ersättning för kostnaderna för resor och inkvartering är kunderna i olika ställning beroende på till vilken service som befrämjar möjligheterna att få arbete de söker på basis av sitt servicebehov och till vilken kategori av kunder de anses höra.

I arbetskraftspolitiskt hänseende är det ändamålsenligt att ersätta kostnaderna för resor och inkvartering i situationer, där kunden inte har någon utkomst av arbete och kostnaderna är så stora att det med beaktande av kundens situation är motiverat att ersätta dem. Kostnaderna för resor och inkvartering bör alltid ersättas när resan sträcker sig utanför pendlingsområdet. Även resor inom pendlingsområdet borde kunna ersättas. Bestämmelserna om ersättning för resor och inkvartering bör vara sådana att kunderna har en jämlik ställning beträffande möjligheterna att få förmåner. Dagens system uppfyller inte ovan nämnda villkor.

Ersättning för flyttningskostnader i form av rörlighetsunderstöd kan beviljas endast dem som omfattas av omställningsskydd och dem som får arbetsmarknadsstöd. Personer som får inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning och inte omfattas av omställningsskyddet kan inte få ersättning för flyttningskostnader.

Dagtraktamente och ersättning för uppehålle enligt prövning

Antalet personer som arbets- och näringsbyråerna har beviljat dagtraktamente och ersättning för uppehålle enligt prövning är litet och byråernas praxis för att bevilja ovan nämnda förmåner varierar starkt. Exakta statistiska uppgifter om vilka kategorier av kunder som betalats förmåner enligt prövning finns inte att tillgå. Behovsprövade förmåner har enligt uppskattningar betalats för tiden för arbetsprövning i huvudsak åt följande enskilda kunder som deltar i yrkesvals- och karriärplanering och handikappade:

- föräldrar som sköter sina barn hemma (med stöd för hemvård av barn)
- universitets- och andra studerande, vilkas studier inte avancerar och de därför inte ansöker om eller får studiestöd, men inte heller är berättigade till arbetslöshetsförmån på grund av att deras studier är på hälft
- fångar vid ett öppet fängelse, vilka deltar i arbetsprövning som anordnas utanför fängelset och får en förmån på basis av arbetsprövningen, förlorar rätten till den sysselsättningspenning som fängelset betalar
- unga som inte har fyllt 17 år och inte på grund av sin ålder är berättigade till arbetslöshetsförmån och en i lag bestämd ersättning för uppehållet
- kunder som Folkpensionsanstalten betalar rehabiliteringsstöd och vilkas yrkesinriktade rehabilitering Folkpensionsanstalten har hand om
- företagare som avbrutit sin företagsverksamhet (inkl. företagarnas makar) räknas vid ett avbrott på upp till 4 månader som företagare på heltid och är inte berättigade till arbetslöshetsförmån under tiden för avbrottet
- personer på alterneringsledighet eller ledighet utan lön.

Arbets- och näringsministeriet har via kundinformationssystemet (URA) utrett användningen av behovsprövade dagtraktamenten. Av utredningen framgår att dagtraktamenten enligt prövning har beviljats i några medelstora städer (i färre än 100 fall 2011). Utredningen visar att dagtraktamente enligt prövning har betalats i situationer, där det inte har varit motiverat att anordna själva

tjänsten (arbetsprövning). Ett behovsprövat dagtraktamente har i ett antal fall betalats trots att den det gällde skulle ha haft rätt till i lag bestämd arbetslöshetsförmån eller någon annan förmån som i första hand tryggar utkomsten under den tid personen omfattades av tjänsten.

Tjänster som kompletterar den offentliga arbetskraftsservicen

År 2010 användes i runt tal 2,2 miljoner euro för att anskaffa tjänster som kompletterar den offentliga arbetskraftsservicen. För denna summa anskaffades tjänster åt omkring 2 100 personer. Arbetsträning anskaffades som kompletterande tjänst åt cirka 1 500 personer och åt cirka 600 personer anskaffades service i någon annan form (stödpersonstjänster och andra individuella tjänster). I synnerhet arbetsträning har anskaffats som kompletterande tjänst därför att i författningarna har användningen av arbetsträning begränsats till att främja handikappades och svårsysselsatta personers placering i arbete.

Arbets- och näringsbyråns avgiftsbelagda rekryterings- och bemanningstjänster

Rekryterings- och bemanningstjänsternas betydelse på det hela taget och inom olika produktgrupper varierar inom de olika branscherna. Arbets- och näringsbyråns avgiftsbelagda rekryteringstjänster kompletterar de avgiftsfria tjänsterna, vilket för det goda med sig att arbets- och näringsbyråerna kan erbjuda arbetsgivarna en fullödig service. Erfarenheterna av rekryterings- och bemanningstjänsterna har varit till nytta i arbetet med att utveckla avgiftsfria tjänster och verksamhetsmodeller (verksamhetsmodellen för omställningsskydd och gemensamt anskaffad utbildning).

Arbets- och näringsministeriet genomförde våren 2012 en undersökning om de avgiftsbelagda rekryterings- och bemanningstjänsterna och deras ställning på marknaden med aspekt på konkurrensneutraliteten. Som slutledning av undersökningen kunde man konstatera att de privata serviceleverantörerna och arbets- och näringsbyråerna inte har jämlika förutsättningar för sin verksamhet.

På sådana rekryterings- och bemannings-tjänster som arbets- och näringsbyrån producerar tillämpas inte bestämmelserna om konkurs och för verksamheten betalas inte heller någon samfundsskatt. Avgifterna i verksamheten liksom avgifternas storlek bygger på lagen om grunder för avgifter till staten, som inte är avsedd att tillämpas i affärsverksamhet av permanent eller omfattande natur. En arbetsgrupp som utredde konkurrensneutraliteten i offentlig näringsverksamhet framhöll i sin utredning 2009 att av vägande skäl (exempelvis för att tillhandahålla tjänster på rättvisa grunder i ett annat land) kunde marknadsstyrd verksamhet bedrivas även i annan än privaträttslig form. Enligt de riktlinjer som finanspolitiska ministerutskottet drog upp 6.3.2009 ska statens affärsverksamhet i regel bedrivas i aktiebolagsform med beaktande av konkurrensneutraliteten.

All sådan avgiftsbelagd service som tillhandahålls som avgiftsbelagda rekryterings- och bemanningstjänster kan även de privata serviceleverantörerna erbjuda, så för rekryterings- och bemanningstjänsternas vidkommande är det inte fråga om att svara mot en brist på marknaden. Att de är till nytta för arbets- och näringsbyråns image eller för att knyta kontakter med företagen utgör inte tillräckliga grunder för att fortsätta verksamheten som myndighetens avgiftsbelagda service. Inte heller det att man härigenom befrämjar de arbetssökandes möjligheter att få arbete utgör någon grund för att fortsätta med den avgiftsbelagda verksamheten i dess nuvarande form.

Av ovan nämnda orsaker beslöt arbets- och näringsministeriet på våren 2012 att sättet för att producera avgiftsbelagda tjänster utreds och att produktionen av avgiftsbelagda tjänster i form av verkets avgiftsbelagda serviceverksamhet fortsätter fram till utgången av 2013.

Gruppermitteringsförfarandet och arbets- och näringsbyråns tjänster i en situation med permittering

Skyldigheten för arbetsgivaren att så som arbetsavtalslagen föreskriver underrätta arbets- och näringsbyrån om permitteringar som gäller minst 10 arbetstagare gäller samt-

liga situationer med permitteringar oberoende av hur länge permitteringen varar. På motsvarande sätt ska på basis av lagen om offentlig arbetskraftsservice samtliga arbetstagare som meddelats genom en anmälan om gruppermittering registreras som arbetssökande. Eftersom det i lagen om utkomstskydd för arbetslösa sägs att med gruppermitterad avses arbetstagare som är permitterad för en viss tid, antingen helt eller genom att förkorta arbetstiden, har arbets- och näringsbyråerna i samarbete med arbetsgivarna anvisat arbetstagare som är permitterade tillsvidare att personligen registrera sig som arbetssökande.

Uppgifterna om gruppermitterade arbetssökande förs inte in i informationssystemet för arbetsförvaltningens kundbetjäning eftersom arbets- och näringsbyrån på basis av en anmälan om gruppermittering inte har den behövliga informationen om de permitterade. Av denna orsak är det i praktiken omöjligt att erbjuda gruppermitterade arbete eller tjänster som hjälper dem att få arbete, ifall att den permitterade inte själv är aktiv och meddelar arbets- och näringsbyrån sina uppgifter för jobbsökningen.

Vid kortvarig permittering är det ofta inte ändamålsenligt att erbjuda service, men när en permittering som ursprungligen var avsedd för en viss, kortare tid förlängs, är det viktigt att få den permitterade att omfattas av arbets- och näringsbyråns tjänster.

Gruppermittering har tagits i bruk under en tid då permitteringarna var av typen heltid och genomfördes på det sätt som angavs i meddelandet om permittering. När tidpunkterna för permitteringen och sätten hur den genomförs ändrar i snabb takt och arbetstagarna kallas tillfälligt till arbetet under permitteringen fungerar inte gruppermitteringsförfarandet längre på det sätt som det var avsett.

Genom anmälan om gruppermittering kan det hända att som arbetssökande anmäls personer, som inte uppfyller förutsättningarna för att registrera sig som arbetssökande enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice. Arbetstagare med ett arbetsgivarspecifikt kontinuerligt (A) eller tillfälligt (B) uppehållstillstånd kan inte enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice registreras som arbetssö-

kande. Den som beviljats något annat än ett arbetsgivarspecifikt tillfälligt uppehållstillstånd (B) kan däremot registreras som arbets sökande, men enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa är personen i fråga inte berättigad till arbetslöshetsförmån.

År 2011 uppgick antalet gruppermitterade månatligen till i genomsnitt 5 700 personer. Av dessa arbetade omkring 1 800 med förkortad arbetsvecka. De som omfattades av gruppermittering var i medeltal permitterade under en 53 dagars period.

Sysselsättningskommissionerna

Enligt besluten som rör nätet av arbets- och näringsbyråer ska på varje närings-, trafik- och miljöcentralens område finnas en arbets- och näringsbyrå från ingången av 2013. Byråerna ska ha ett behövligt antal verksamhetsställen. Enligt de gällande bestämmelserna innebär en indragning av en arbets- och näringsbyrå eller om byrån ändras till ett verksamhetsställe att mandatet för den sysselsättningskommission som verkat i anslutning till byrån går ut.

Om sysselsättningskommissionen har ett mycket stort verksamhetsfält, t.ex. närings-, trafik- och miljöcentralens hela område, kan det hända att kommissionens medlemmar inte tillräckligt väl känner till situationen i hela området. För att sysselsättningskommissionens medlemmar ska ha tillräcklig kännedom om arbetsmarknadsläget i verksamhetsområdet bör i anslutning till varje arbets- och näringsbyrå finnas minst en kommission, men vid behov flera kommissioner.

När sysselsättningskommissionerna inrättades framförde olika instanser farhågor om att i och med att uppgiften att utfärda arbetskraftspolitiska utlåtanden övergår att helt och hållet skötas som tjänsteuppdrag på arbets- och näringsbyrån leder detta till omotiverat skärpta eller lindrade tolkningar av lagen om utkomstskydd för arbetslösa jämfört med sysselsättningskommissionernas tidigare utlåtanden. Dessutom hyste arbets- och näringsbyråerna oro för personalens säkerhet i arbetet om sysselsättningskommissionens tidigare kollektivt utfärdade utlåtande personifieras i en enskild tjänsteman på byrån. Enligt de enkäter som arbets- och näringsmini-

steriet har skickat ut till närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna och sysselsättningskommissionernas ledamöter under åren 2010 och 2011 har farhågorna visat sig vara ogrundade.

Arbets- och näringsministeriets enkät 2011 visade att ytterst få fall gick vidare att behandlas i en sektion. Merparten av arbets- och näringsbyråerna (31 byråer av 60 som besvarade enkäten) meddelade att under 2010 behandlades högst 10 besvärssärenden i en sammansättning som sektion. Åtta sektioner behandlade inte ett enda besvärssärende. Sektionerna tog ställning såväl till att besvären godkänns som att de förkastas. Den arbetssökandes rättsskydd realiseras också utan att ärendet behandlas i en sektion via besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden och försäkringsdomstolen.

Det arbetskraftspolitiska utlåtandet om den arbetssökandes rätt till arbetslöshetsförmån bygger alltid på säkert konstaterade sakförhållanden i ifrågavarande fall och bestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa lämnar endast begränsad prövningsrätt för arbets- och näringsbyrån. Målet är att man på olika håll i landet och utgående från samma sakförhållanden i ett ärende som gäller utkomstskydd för arbetslösa ska komma till samma slutresultat. De klara bestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa garanterar arbetssökandenas likabehandling. Bestämmelserna i anknytning till påföljdssystemet inom utkomstskyddet för arbetslösa har förtydligats från 1.7.2012. På ovan nämnda grunder har sysselsättningskommissionens eller sektionens lokalkännedom i de flesta fall inte någon väsentlig betydelse för slutresultatet i en enskild arbetssökandes ärende om utkomstskydd för arbetslösa.

Det ställningstagande som sysselsättningskommissionens sektion lämnar om besvär som en arbetssökande anført i ett ärende om utkomstskydd för arbetslösa kan i värsta fall bromsa upp behandlingen av besvären. Statistiska uppgifter om i vilken omfattning behandlingen i sektionen har inverkat på hur länge ett besvärssärende har varit under behandling finns inte att tillgå. Av ovan nämnda orsaker kunde man frångå behandlingen i sektionen. Detta skulle stödja det allmänna

målet att förenkla systemet för utkomstskydd för arbetslösa.

Om man frångår att sysselsättningskommissionen sammansatt som en sektion ska behandla besvärärenden konkretiseras kommissionens arbete. När arbetskraftskommissionerna ändrade till sysselsättningskommissioner hade de kvar uppgifter i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa. Detta invercade då man utsåg ledamöter till kommissionerna på så sätt att man utsåg personer med kännedom om utkomstskyddet för arbetslösa, men alla har inte haft tillräcklig sakkunskap om och intresse för kommissionens nya uppgifter. När uppdraget blir klarare blir det lättare att få motiverade och sakkunniga ledamöter till kommissionerna.

Sökande av ändring

Systemet för att söka ändring i den gällande lagen är synnerligen oenhetligt. Förfarandet för att söka ändring varierar beroende på vilken kategori av ärenden saken gäller, därför är kapitlet om sökande av ändring på det hela taget invecklat. Lagens läsbarhet försämrats av att i huvudreglerna har intagits ett flertal undantag. Kapitlet meddelar flera förbud mot sökande av ändring som ingår i två paragrafer.

Förbud mot sökande av ändring har föreskrivits även i fråga om sådana förvaltningsåtgärder, som inte heller annars är förenade med rätt att söka ändring. Sådana är närings-, trafik- och miljöcentralernas och arbets- och näringscentralernas avgöranden om tillhandahållande eller anskaffning av tjänster. Att tillhandahålla eller anskaffa service är myndigheternas reella förvaltningsåtgärder, i vilka ändring inte får sökas. Förbudet att söka ändring i beslut om anvisande av sysselsättningsanslag, som ingår i 13 kap. 1 § 4 mom. i den gällande lagen, omfattas inte heller ansökan av rätten att söka ändring eftersom besluten gäller en annan statlig myndighet och är en intern förvaltningsåtgärd.

Däremot utsträcker förbuden att söka ändring delvis även till sådana förvägringsgrunder, där rätt att söka ändring skulle vara motiverad. Beträffande lönesubvention och startpeng anger lagen ett antal villkor, som det kan bli nödvändigt att pröva i en domstol

med avseende på rättssäkerheten för den som saken berör.

Kompetensutvecklingstjänster för sm-företag

Som bäst pågår arbete med att utveckla inehållet i kompetensutvecklingstjänsterna för sm-företag i avsikt att betydligt reducera dagens produktifierade sakkunnigtjänster. Målet är att bedöma företagens utvecklingsbehov med hjälp av ett nytt analyserande verktyg, som alltid är förenat med ett utvecklingsprogram eller en utvecklingsplan för företaget.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna tillhandahåller kompetensutvecklingstjänster för sm-företagen. Arbets- och näringsministeriet har konkurrensutsatt riksomfattande utbildningar för företag, men kommer att upphöra med detta. I fortsättningen kommer närings-, trafik- och miljöcentralerna att ta hand om konkurrensutsättningen.

Just nu har arbets- och näringsbyråerna inte möjlighet att ordna med avgiftsbelagda sakkunnigtjänster för företagen. Det skulle var förnuftigt om också arbets- och näringsbyråerna kunde ordna utvecklingstjänster för företagen i vissa fall, exempelvis för att analysera vilken kompetens eller utbildning företagets anställda behöver och skräddarsy hela den behövliga utbildningen innan en gemensam anskaffning av utbildning genomförs.

Lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (URA)

I den inspektionsberättelse som avgavs med anledning av en inspektion som dataombudsmannens byrå utförde sommaren 2009 intogs ett konstaterande att det behövs en ny, övergripande bedömning av datainnehållet i arbetsförvaltningens register över enskilda kunder och utifrån denna bedömning gäller det att pröva huruvida det föreligger behov att se över lagstiftningen som rör enskilda kunder. All information som förts in i registret bör basera på lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning och bör med tanke på registrets användningssyfte vara behövlig och motiverad i sak. Om registrets uppgifter breddas eller preciseras kräver detta en bedömning av om

lagstiftningen behöver ändras. En arbetsgrupp som arbets- och näringsministeriet tillsatte i oktober 2009 utredde eventuella behov att ändra ovan nämnda lag. Arbetsgruppen föreslog att lagen upphävs och att till lagen om offentlig arbetskraftsservice fogas ett nytt kapitel som innehåller bestämmelser om den offentliga arbetskraftsservicens informations-system för kundbetjäning. Samtidigt blir det möjligt att precisera bestämmelsernas innehåll.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Enklare lagstiftning

Målet för propositionen är en åskådlig lag med bestämmelser om den offentliga arbetskrafts- och företagsservice som arbets- och näringsmyndigheterna tillhandahåller och hur denna service ska ordnas. Lagens huvudsakliga innehåll utgörs av definitioner av services mål och innehåll. Målsättningen är att bestämmelserna om den service som arbets- och näringsmyndigheten har till uppgift att organisera och de anknytande ekonomiska förmånerna i möjligaste mån ska utgå ifrån överensstämmande principer. Med arbets- och näringsmyndighet avses i den föreslagna lagen förutom arbets- och näringsbyråerna dessutom närings- trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter.

Den föreslagna lagen kommer inte att omfatta hela den offentliga företagsservicen som tillhandahålls företagen, utan endast arbets- och näringsbyråernas företagsservice samt en del av närings-, trafik- och miljöcentralernas företagsservice. Närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljar företagsstöd och bestämmelserna om dessa meddelas även i fortsättningen skilt. Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde erbjuder bl.a. Finnvera, Finnpro och Tekes service för företagen, likaså kommunerna.

Förslaget till lag om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska ersätta lagen om offentlig arbetskraftsservice, lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande samt lagen om ett informa-

tionssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning.

Den föreslagna lagen är uppdelad i 15 kapitel enligt följande:

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 kap. Arbetssökande

3 kap. Arbetsförmedling

4 kap. Informations- och rådgivningsservice, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och provning

5 kap. Arbetskraftsutbildning

6 kap. Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

7 kap. Lönesubvention

8 kap. Service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet

9 kap. Kostnadsersättning

10 kap. Förmåner enligt provning i anslutning till service och sakkunnigbedömningar

11 kap. Sysselsättningsskyldigheten och den regionala garantin samt tilläggsstöd som beviljas kommuner

12 kap. Genomförande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice och samarbete i anslutning till genomförandet

13 kap. Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem

14 kap. Sökande av ändring

15 kap. Ikraftträdande

Kap. 1 innehåller bestämmelser om statens allmänna skyldighet att främja arbetsmarknadens funktion och utbudet på arbetskraft, den offentliga arbetskrafts- och företagsservicens syfte och kärninnehåll, vilka servicen ska tillhandahålla och anskaffa samt om vissa av de viktigaste allmänna principerna för offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Dessutom innehåller kapitlet definitioner på kärnbegreppen i lagen. 2 kap. föreskriver utförligt de väsentligaste avsnitten i serviceprocessen för en enskild kund, som är inledande av jobbsökningen och jobbsökningens giltighet, en intervju med den arbetssökande och en sysselsättningsplan. Kapitlet innehåller ytterligare bestämmelser om arbets- och näringsmyndighetens skyldighet att informera arbetssökande och att erbjuda dem arbete, utbildning och annan service som ingår i planen, om allmänna skyldigheter för den arbetslösa arbetssökande samt huruvida han eller hon omfattas av omställningsskyddet.

I 3—5 och i 7—8 kap. intas bestämmelser om den Arbetskrafts- och företagsservice som Arbets- och näringsmyndigheten ansvarar för att ordna. 6 kap. föreskriver om frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån. 9 och 10 kap. behandlar stöd och ersättningar som ingår i offentlig Arbetskrafts- och företagsservice.

11 kap. bestämmer om kommunernas sysselsättningsskyldigheter och regional garanti samt om det tilläggsstöd som kan beviljas en kommun. I 12 kap. ingår bestämmelser om samarbete mellan Arbets- och näringsmyndigheten och regionens olika aktörer, om tillsättandet av delegationer för Arbetskrafts- och företagsservice för detta samarbete samt om vissa andra frågor i anknytning till genomförandet av den offentliga Arbetskrafts- och företagsservicen. 13 kap. föreskriver att Arbets- och näringsbyråerna ska ha ett kundinformationssystem, vilka uppgifter som registreras i systemet, principerna för att utplåna och arkivera uppgifter, beviljande av användningsrättigheter till uppgifterna och övriga ärenden i anslutning till kundinformationssystemet. 14 och 15 kap. upptar bestämmelser om sökande av ändring och lagens ikraftträdande.

Serviceutbudet förnyas

Vid sidan av att lagens struktur ändras föreslås det att innehållet i bestämmelserna om offentlig Arbetskraftsservice delvis ses över. Huvudmålet är ett klart och redigt utbud på service som motsvarar kundernas servicebehov, som kräver mindre administrativt arbete än i nuläget och underlättar dialogen mellan kunderna, samarbetsparterna och serviceleverantörerna.

Föresatsen är att få klara mål för den offentliga Arbetskrafts- och företagsservicen, likaledes för förutsättningarna samt de eventuella begränsningarna för att tillhandahålla servicen. Den föreslagna lagen kommer inte att specificera servicen för enskilda kunder och företags- och arbetsgivarkunder. En service som stöder en enskild kunds möjligheter att få arbete stöder samtidigt företagets eller annan arbetsgivares möjlighet att få Arbetskraft. Till exempel lönesubventionen fungerar som rekryteringsstöd och arbetsprovning-

en som en möjlighet att bedöma personens lämplighet för den arbetsuppgift som erbjuds. En jobbcoach hjälper arbetstagaren och arbetsgivaren på arbetsplatsen. Utgångspunkten för att reformera serviceutbudet är att för samtliga kunder (enskilda kunder, företags- och arbetsgivarkunder) ska anlitandet av Arbetskrafts- och företagsservicen basera på ett uppenbart servicebehov. När det gäller arbetslösa arbetssökande utnyttjas Arbetskraftsservicen för att uppnå mål som skrivits in i en sysselsättningsplan.

Genom offentlig Arbetskrafts- och företagsservice kan man få Arbetsmarknaden att fungera bättre och säkerställa utbudet på kunnig Arbetskraft. Den viktigaste servicen i Arbets- och näringsbyråernas serviceutbud ska vara Arbetsförmedling. Arbetsförmedlingen liksom möjligheterna att ta emot arbete ska stödjas med hjälp av annan service som ingår i serviceutbudet (jobbsökarträning, lönesubvention, arbetsträning, ersättningar för resor och inkvartering i samband med att söka arbete). Med hjälp av annan service som står till buds kan man förbättra möjligheterna att få arbete för sådana enskilda kunder, vilkas sysselsättning inte direkt kan bli bättre med hjälp av Arbetsförmedlingen. Mångsidiga kompetensutvecklingsservicen kan stödja yrkesvalet och möjligheterna att utveckla kompetensen under arbetskarriären. Alla enskilda kunder ska kunna använda sig av kompetensutvecklingsservicen, som således den vägen främjar möjligheterna att disponera hela Arbetskraftspotentialen och förlänga Arbetskarriärerna. I det föreslagna serviceutbudet har beaktats sådana kunder som har förutsättningar att snabbt övergå från ett arbete till ett annat, personer med funktionsnedsättning och någon sjukdom och svårigheter att få arbete, och sådana som riskerar att bli utslagna från Arbetsmarknaden.

Avsikten är att stärka Arbets- och näringsbyråernas roll som näringsbyrå på så sätt att Arbets- och näringsbyråerna parallellt med närings-, trafik och miljöcentralerna ska kunna erbjuda verksamma företag sakkunnigservice i anslutning till att utveckla företagets mångkunnighet. Huvudansvaret för dessa tjänster ska fortsättningsvis ligga hos närings-, trafik och miljöcentralerna.

Förutom målen att få en fungerande arbetsmarknad, trygga utbudet på arbetskraft och utveckla företagsverksamheten har propositionen som mål att förbättra enskilda kunders möjlighet att få en mera jämlik behandling. I syfte att förbättra behandlingen att bli mera jämlik föreslås det att alla enskilda kunder i princip ska kunna utnyttja samtliga tjänster som serviceutbudet omfattar oberoende av till vilken kategori av kunder personen hör och hos vilken kategori av tjänstemän han eller hon är kund. Beviljandet av förmåner enligt prövning ska inte heller vara beroende av ovan nämnda omständigheter eller av vilken service personen utnyttjar, utan beviljandet av förmåner ska basera endast på arbetskraftspolitiska sakförhållanden och faktorer som anknyter till kundernas ekonomiska situation.

Arbets- och näringsbyråernas förnyade serviceutbud ska omfatta de serviceformer som räknas upp nedan. Dessutom ska arbets- och näringsbyrån kunna betala ersättningar för rese-, inkvarterings- och flyttningskostnader samt i vissa situationer en kostnadsersättning till dem som deltar i servicen. I regel betalar arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten kostnadsersättningen. Arbets- och näringsbyrån kan skaffa sakkunnigbedömningar för att genomföra serviceprocessen.

Serviceformer:

Arbetsförmedling

Informations- och rådgivningsservice
Kompetensutvecklingsservice

- vägledning för yrkesval och karriär
- träning
 - jobbsökarträning
 - karriärträning
 - arbetsträning
- prövning
 - utbildningsprövning
 - arbetsprövning
- arbetskraftsutbildning
 - yrkesutbildning
 - integrationsutbildning
 - grundläggande utbildning för vuxna
- lönesubvention

Service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet

- startpeng
- service för utvecklande av företagsverksamheten

Sakkunnigbedömningar i anslutning till serviceprocessen

- kartläggning av kunnandet och yrkeskompetensen
- undersökning och bedömning av arbetsförmågan
- bedömning av färdigheter som företagare och förutsättningar för företagsverksamheten
- annan sakkunnigbedömning

Ekonomiska förmåner enligt prövning i anslutning till service och sakkunnigbedömningar

- ersättning för rese- och inkvarteringskostnader (för den som söker till arbete eller arbetskraftsservice samt för den som deltar i sakkunnigbedömning)
- ersättning för flyttningskostnader (för den som söker till arbete)
- kostnadsersättning
- stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen

Definition på arbetslös arbetssökande

Det föreslås inte någon definition på en arbetslös arbetssökande i lagen såsom i den gällande lagen om offentlig arbetskraftsservice. Arbetssökande och arbetslös definieras skilt på så sätt att med arbetssökande avses en enskild kund, vars jobbsökande är i kraft på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 1 och 2 §. Med arbetslös avses en person som inte har något arbetsavtalsförhållande, som inte är sysselsatt på det sätt som avses i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa på heltid i företagsverksamhet eller i eget arbete och som inte bedriver heltidsstudier så som avses i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. En anställd tolkas på motsvarande sätt som för närvarande som arbetslös, ifall personen är permitterad på heltid eller vederbörande har en ordinarie arbetstid som är mindre än 4 timmar per vecka. En arbetslös arbetssökande är en person som uppfyller båda definitionerna.

Den gällande lagen inkluderar i definitionen arbetslös arbetssökande en övre och lägre åldersgräns (17 och 65 år) samt villkor om arbetsförmågan och om att stå till arbetsmarknadens förfogande, vilka inte föreslås bli fogade till definitionen på arbetslös arbetssökande.

Arbetsförmedling

I den gällande lagen definieras som arbetsförmedlingstjänster bl.a. information, rådgivning, sökande efter arbete som självbetjäning och registrering som arbetssökande. I propositionen föreslås det att arbetsförmedlingens innehåll definieras tydligare än i den gällande lagen när det gäller att publicera och förmedla information om ledigförklarade arbetsplatser, söka upp lämpliga arbetssökande till en ledig plats och presentera dem för arbetsgivaren samt för att söka efter och erbjuda lediga arbeten för den arbetssökande. Dessutom föreslås det i propositionen att grunderna för att arbets- och näringsmyndigheten ska kunna vägra att ta emot eller avlägsna en platsanmälan om ett ledigt arbete ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem preciseras. Det föreslås också att arbetsgivarens skyldighet i gällande lag att göra anmälan till arbetskraftsmyndigheten om betydande ändringar i användningen av arbetskraft ska slopas.

Vägledning för yrkesval och karriär

Yrkesvals- och karriärplaneringsservicen, den yrkesinriktade rehabiliteringen samt utbildnings- och yrkesinformationen föreslås bli sammanslagna till vägledning för yrkesval och karriär, som stöder den enskilda kunden i yrkesvalet, hans eller hennes yrkesmässiga utveckling, placering i arbetslivet och det livslånga lärandet.

I propositionen föreslås det inte att någon del av den offentliga arbetskraftsservicen ska definieras som service inom yrkesinriktad rehabilitering. Samtliga tjänster i det föreslagna serviceutbudet ska kunna utnyttjas även av sådana kunder, vilkas skada eller sjukdom gör det svårare att få arbete. Trots att yrkesinriktad rehabilitering och servicen i samband med den inte preciseras separat i

lagen, ska offentlig arbetskrafts- och företagsservice enligt syftet med yrkesinriktad rehabilitering även i fortsättningen erbjudas sådana kunder, som har en skada eller sjukdom som försvårar deras sysselsättning.

Träning

I propositionen föreslås det att jobbsökarträningen, den orienterande utbildningen, grupperna med handledning, den förbreddande utbildningen till en yrkesbransch, till företagare eller med träning för läroavtal och arbetsträningen i arbets- och näringsbyråernas nuvarande serviceutbud ska bilda servicen Träning, som är uppdelad på jobbsökarträning, karriärträning och arbetsträning.

Målet för jobbsökarträningen är att stödja och vägleda kunden i sökandet efter arbete. I jobbsökarträningen förenas den nuvarande jobbsökarträningen och den orienterande utbildningen inriktad på att söka arbete.

Med hjälp av karriärträning kan man stödja och vägleda den enskilda kunden att klarlägga de olika alternativen för yrkesval och karriär, ansökan till yrkesutbildning och utvecklandet av arbetslivsfärdigheterna. Karriärträningen förenar de nuvarande grupperna med handledning, den orienterande utbildningen inriktad på att planera ett yrke, den orienterande utbildningen inriktad på att analysera och utveckla färdigheterna i arbetslivet samt den förberedande utbildningen inriktad på en yrkesbransch, på att verka som företagare eller med träning inför ett läroavtal. Träning som namn beskriver bättre servicens innehåll än orienterande utbildning eller utbildning med träning.

Det ska bli möjligt att vikta jobbsökar- och karriärträningens innehåll på olika sätt beroende på den målgrupp som deltar i träningen. Exempelvis kan tyngdpunkten i innehållet i jobbsökar- och karriärträning som erbjuds kunder inom olika servicelinjer förläggas vid specifika frågor. Trots skillnaderna i vilka av jobbsökar- och karriärträningens element som poängteras mest beroende på målgruppen ska den alltid ha som mål att stödja deltagarnas sökande till arbete eller yrkesutbildning. Jobbsökar- och karriärträning kan erbjudas såväl enskilda personer som grupper.

Eftersom det vid träning inte är fråga om utbildning, föreslås det inte att i träningen ska ingå möjlighet till inläring i arbetet eller praktik på arbetsplatsen. Härigenom förtydligas spelreglerna för att det arbete som någon utför på arbetsplatsen i samband med arbetskraftsservice inte är ett arbetsavtalsförhållande. Med aspekt på träningens mål och längd kunde i träningen dock ingå en ändamålsenlig, kortvarig introduktion i arbetsuppgifterna på arbetsplatsen. Därtill bör det vara möjligt att vid behov ordna för kunden separat arbetsprövning på arbetsplatsen.

Arbetsträningen ska ha som mål att stödja och vägleda den enskilda kunden att bli placerad i arbete och i utbildning som kunden genomgår på arbetsplatsen. I propositionen föreslås det att möjligheten att använda sig av arbetsträning breddas att gälla alla enskilda kunder. Via arbetsträning blir det möjligt att hjälpa den arbetssökande att söka efter arbete samt att stödja den arbetssökande och arbetsgivaren i synnerhet när arbetsavtalsförhållandet tar vid. Arbetsträning kan dessutom tillämpas för att stödja kunden i att söka och gå vidare till utbildning samt i utbildning som kunden genomgår på arbetsplatsen (lönesubventionerad läroavtalsutbildning och Toppis-utbildning). Arbetsträning kan erbjudas såväl enskilda personer som grupper.

Prövning

I propositionen föreslås det att dagens utbildningsprövning vid en yrkesläroanstalt, den kombinerade arbets- och utbildningsprövningen vid en yrkesläroanstalt samt arbetsmarknadsåtgärderna enligt 8 kap. i den gällande lagen (arbetsprövning som ordnas på arbetsplatsen, arbetspraktik, arbetslivsträning) ska bilda servicen Prövning, som är indelad i utbildningsprövning och arbetsprövning.

Vid utbildningsprövning får den enskilda kunden pröva på en viss yrkesbransch vid en yrkesläroanstalt i avsikt att få klart för sig om ifrågavarande utbildning eller bransch är lämplig för honom eller henne.

De nuvarande arbetsmarknadsåtgärderna föreslås bli sammanslagna till en ny service under namnet Arbetsprövning. Arbetsprövningen ska alltid försiggå på arbetsplatsen

och den har som mål att klara ut den enskilda kundens alternativ för yrkesval och karriär eller stödja vederbörande att åter komma in på arbetsmarknaden. Den nuvarande arbetsprövningen som anordnas av en serviceleverantör (exempelvis en läroanstalt eller en arbetsklirik) ska i fortsättningen bli sakkunnigbedömning. För arbetsprövningen ska framledes gälla samma bestämmelser som för arbetsmarknadsåtgärderna i dagens läge.

När kunden inte har någon yrkesutbildning är målsättningen att i första hand hitta ett lämpligt alternativ för arbete och utbildning. I synnerhet gäller detta ungdomar som inte har genomgått någon yrkesutbildning. Som begrepp beskriver arbetsprövningen bättre servicens mål än arbetspraktik och arbetsträning. Det är inte fråga om att öva sig att arbeta utan att hitta ett lämpligt alternativ för arbete och utbildning. Praktiskt sett kommer en kortvarig (1–3 månaders) arbetsprövning att vara tillräcklig för flertalet ungdomar för att få klarhet i om branschen eller yrket intresserar.

Arbetsprövning kan också tillämpas för personer som byter yrke för att klarlägga alternativa branscher eller yrken. Bytet av bransch eller yrke kan vara förenat med en situation till följd av en förändrad struktur, där arbete motsvarande det tidigare yrket inte står till buds eller av orsaker som anknyter till vederbörandes hälsa och det tidigare arbetet eller yrket inte längre är möjligt på grund av sjukdom eller skada. Arbetsprövning kan utnyttjas för att reda ut huruvida personen klarar att arbeta inom en viss bransch eller ett yrke trots sitt handikapp eller sin sjukdom.

Speciellt i fråga om ungdomar under 25 år bör till arbetsprövning som anordnats i yrkesvalssyfte kopplas ett starkt vägledande stöd, med vars hjälp man försöker säkerställa att den unga söker till yrkesutbildning eller läroavtalsutbildning på eget initiativ. Arbetsprövningen bör anordnas så att den på ett fullödigt sätt anknyter till en bransch eller ett yrke i planerna. Efter arbetsprövningen ska arbets- och näringsbyrå i samråd med den unga utvärdera resultaten av arbetsprövningen och överenskomma om att den unga söker till utbildningen och hur denna kan stödjas. Även när det gäller personer som har fyllt 25 år ska målet vara att söka till studier på

egen hand (eventuellt med stöd av arbetslöshetsförmån), till arbetskraftsutbildning eller till läroavtal. Arbetsprövningen kan föregås av karriärträning och sökande till utbildning, dessutom kan vid behov arbetsträning tillämpas för att stödja den unga att genomföra studierna.

Förutom för att ta fram alternativen för att välja yrke eller karriär kan arbetsprövning tillämpas för att stödja återinträde på arbetsmarknaden i situationer, där personen i fråga har varit länge borta från arbetsmarknaden, antingen på grund av förlängd arbetslöshet eller av andra orsaker (t.ex. familjeledighet). På basis av arbetsprövningen kan arbetsgivaren och arbets- och näringsbyrån uppskatta huruvida det behövs lönesubvention, utbildning eller stöd från en jobbcoach för att vederbörande ska placera sig på arbetsmarknaden. I det flesta fall torde det räcka med en 3 månader lång arbetsprövning. Efter en kortvarig arbetslöshet bör kundens möjlighet att få arbete stödjas i första hand genom arbetsförmedling och jobbsökarträning samt i förekommande fall medelst lönesubvention som beviljas i form av rekryteringsstöd. Ifall det endast förekommer smärre brister i kunskanden skulle det vara motiverat att ta till kortvariga yrkesinriktade kompletterande studier och fortbildning samt lönesubvention som beviljas som rekryteringsstöd i stället för arbetsprövning.

Möjligheterna för personer som just blivit klara med sin utbildning liksom övriga som genomgått yrkesutbildning att få arbete ska i främsta hand stödjas genom personlig arbetsförmedling, jobbsökarträning och lönesubvention som beviljas som rekryteringsstöd. Arbetsprövning ska inte utnyttjas för att få arbetserfarenhet.

Maximitiden för arbetsprövning föreslås bli högst 12 månader, varav högst 6 månader i samma arbetsgivares uppgifter. Eftersom kommunernas uppgiftsområde är så omfattande föreslås det att maximitiden för arbetsprövning inom samma kommun är 12 månader, varav högst 6 månader i samma uppgifter.

Propositionen innehåller ytterligare förslag till ändringar i hur arbetsprövningens maximitid får räknas på nytt från början samt det arbetstidsskydd per dag och år som ska iakt-

tas vid arbetsprövning. Bestämmelserna om avbrytande av träning och prövning föreslås bli intagna i lagen.

Arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

Termen arbetskraftspolitisk vuxenutbildning föreslås bli ändrad att motsvara den vedertagna termen arbetskraftsutbildning. I propositionen föreslås det att arbets- och näringsförvaltningen ska som arbetskraftsutbildning anordna yrkesutbildning (inkl. utbildning för den som planerar företagsverksamhet och gemensamt anskaffad utbildning) och integrationsutbildning.

Det är möjligt att inkludera allmänbildande ämnen i yrkesutbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning, i den omfattning som det behövs för att avlägga examen eller en del av examen. Denna individualisering av studierna gör det möjligt att erbjuda yrkesinriktad arbetskraftsutbildning även åt sådana personer som helt saknar avgångsbetyg från grundskolan eller vilkas studieframgång i grundskolan har varit svag och som av denna orsak har dåliga möjligheter att genomgå yrkesutbildning i form av frivilliga studier. Särskilt unga vilkas studieframgång i grundskolan har varit anspråkslös kan vara bättre motiverade till yrkesutbildning som är skräddarsydd så att den passar deras behov. Om avsaknaden av lärokursen i grundläggande utbildning emellertid utgör ett hinder för att genomgå yrkesutbildning, kan grundläggande utbildning för vuxna tillhandahållas som arbetskraftsutbildning.

Som integrationsutbildning i form av arbetskraftsutbildning kan även grundläggande utbildning och gymnasiestudier tillhandahållas, om det främjar invandrarens tillträde till arbetslivet och vidareutbildning. Eftersom det finns många möjligheter att bedriva frivilliga gymnasiestudier, ska gymnasiestudier i övrigt inte ordnas i form av arbetskraftsutbildning.

Möjligheten att bedriva grundskole- och gymnasiestudier på heltid med stöd av arbetslöshetsförmån ska förbli i sin nuvarande form. Arbets- och näringsministeriet har för avsikt att i sina anvisningar tydligare än i da-

gens läge lyfta fram möjligheten att bedriva grundskole- och gymnasiestudier på deltid samtidigt som man är arbetslös arbetssökande.

Som den service som i dagsläget har erbjudit orienterande eller förberedande utbildning (utbildning inriktad på att söka arbete och utbildning, utbildning inriktad på att planera ett yrke, utbildning inriktad på att analysera och utveckla färdigheterna i arbetslivet, utbildning för en yrkesbransch, till företagare eller med träning för läroavtal) erbjuds häfter jobbsökar- eller karriärträning.

Eftersom studier i ett främmande språk och grundkunskaper i datateknik inte ensamma förbättrar möjligheterna att få arbete anordnas inte dessa kurser som separat arbetskraftsutbildning, utan språkundervisningen och studierna i datateknik tas in i behövlig omfattning i den yrkesutbildning som anordnas som arbetskraftsutbildning och i träningen. Språkundervisningen ska även framgent vara en del av integrationsutbildningen. För sådana enskilda kunder som anser sig behöva icke-yrkesinriktad undervisning i språk och datateknik tillhandahålls utbildning mot en mindre kostnad vid läroanstalter t.ex. inom det fria bildningsarbetet. Kunderna kunde spöras att söka sig till utbildning av karaktären hobbykurs genom att anvisningarna om utkomstskydd för arbetslösa poängterar att de är deltidsstudier.

I propositionen föreslås det att i bestämmelserna om arbetskraftsutbildning beaktas de ändringar som har trätt i kraft från början av 2012 i lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) och universitetslagen (558/2009) om bl.a. möjligheten att dra in och återställa studierätten, hinder för antagning av studerande samt om narkotikatest och disciplin (den s.k. SORA-lagstiftningen om lösningar i olämplighetsfrågor om studierätt).

Bestämmelserna om indragning och återställande av studierätten beaktas även i bestämmelserna om arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån. Bestämmelsen om temporärt inställande av stödet för studierna ändras så att den det gäller har möjlighet att fortsätta studierna också under tiden för exempelvis föräldraledighet.

Lönesubvention

I propositionen föreslås bestämmelser som förtydligar villkoren för att bevilja lönesubvention, lönesubventionens belopp samt tiden för lönesubvention. Avsikten är att genom de föreslagna ändringarna förenkla systemet med lönesubvention. Myndigheterna arbetar för att företagen i större omfattning ska kunna anställa arbetslösa med lönesubvention genom att utvidga företagets möjligheter att få lönesubvention på basis av ett arbetsavtalsförhållande på viss tid samt arbetsgivarnas möjligheter att överföra den som anställts med lönesubvention till uppgifter hos en annan arbetsanordnare.

I propositionen föreslås det att företagets möjligheter att få lönesubvention för ett arbetsavtalsförhållande på viss tid breddas genom att begränsningarna i fråga om personen som anställs slopas. De planerade ändringarna bidrar till att bl.a. ungdomar häfter har större möjligheter att få arbete i arbetsavtalsförhållanden på viss tid inom företag efter en kortare arbetslöshet än för närvarande.

I propositionen föreslås det att arbetsgivarens möjligheter att placera en arbetstagare anställd med lönesubvention i uppgifter hos en annan arbetsanordnare (s.k. användarföretag) ska breddas. En vidareplacering blir möjlig ifall inte användarföretaget under de 12 föregående månaderna av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker har tillåtit eller sagt upp arbetstagare i samma eller likadana uppgifter eller förkortat deras arbetstid. I de gällande bestämmelserna ingår begränsningar i fråga om vilka arbetsgivare som får vidareplacera (= överföra), vem som får vidareplaceras (handikappad, långtidsarbetslös, svårsysselsatt) och vart personen får vidareplaceras. Efter de planerade ändringarna kan t.ex. en arbetsgivare som anställt också en ung person eller en invandrare med lönesubvention överföra personen anställd med lönesubvention i uppgifter hos en annan arbetsgivare. För företagets del krävs det inte längre att det är fråga om privat arbetskraftservice eller ett socialt företag.

I propositionen föreslås det också att bestämmelserna om villkoren för att bevilja lönesubventionens tilläggsdel förtydligas. Efter

de planerade ändringarna kan tilläggsdelen beviljas om det inte räcker med enbart grundstödet för att kompensera en nedsatt produktivitet (som föranleds av t.ex. sjukdom eller handikapp eller förlängd arbetslöshet). Enligt de gällande bestämmelserna beviljas företaget tilläggsdel förutsatt att företaget med undantag för handikappade och svårskickligheten hos den som anställts med lönesubventionen med hjälp av utbildning eller på annat sätt. Den föreslagna ändringen innebär för företagets del att utbildning inte längre utgör ett villkor för att få tilläggsdel.

Service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet

I propositionen föreslås det att förutsättningarna för att bevilja startpeng samt hindren för att bevilja och betala startpeng bestäms mera utförligt än i de aktuella bestämmelserna genom lag. I lagen föreslås nya bestämmelser om service för utvecklande av företagsverksamheten, vilka ska bestå av utbildnings- och sakkunnigservice avsedda för företag. Sakkunnigsservicen ersätter de produktifierade sakkunnig- och övriga konsulttjänsterna enligt lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunskande. Förutom närings-, trafik- och miljöcentralerna ska även arbets- och näringsbyråerna kunna erbjuda företagen service för utvecklande av företagsverksamheten.

Kostnadsersättning

Benämningen ersättning för uppehålle föreslås bli ändrad till kostnadsersättning (för resor och måltider) som bättre motsvarar ersättningens innehåll.

I propositionen föreslås det att arbets- och näringsmyndigheten ska kunna betala kostnadsersättning till sådana arbetslösa enskilda kunder, som deltar i arbetskraftsutbildning, jobbsökar- eller karriärträning eller i provning och som inte har rätt till kostnadsersättning som arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betalar och inte heller har rätt till ersättning för kostnader som deltagandet i service medför med stöd av annan lag. Kostnadsersättning enligt provning ersätter det

nuvarande dagtraktamentet enligt provning och ersättningen enligt provning för uppehålle, som är förmåner avsedda för samma ändamål.

Åt unga som är under 25 år och saknar yrkesutbildning och får arbetslöshetsdagpenning betalas i regel inte kostnadsersättning under tiden för arbetsprovning. Unga som får arbetslöshetsdagpenning är i så fall i samma ställning som unga som får arbetsmarknadsstöd.

Ekonomiska förmåner enligt provning i anslutning till service och sakkunnigbedömningar

I propositionen föreslås det att kostnaderna för resor och inkvartering ersätts en arbetslös arbetssökande som söker till arbete och en arbetslös enskild kund, som söker till arbetskraftsutbildning, träning eller provning eller deltar i sakkunnigbedömning. Ersättningen för kostnader som uppstår när kunden söker till någon form av service ska utsträckas att omfatta flera serviceformer än för närvarande. Dessutom föreslås det att också kostnaderna för resor inom pendlingsområdet ska ersättas. Resor i orienteringssyfte ersätts i regel inte. Kostnaderna för enkel resa till ett nytt arbete eller ny arbetskraftsutbildning samt kostnaderna för skolelevers och studerandes resor för att söka till arbete som utförs under sommaren eller läroanstaltens ferierioder föreslås inte att bli ersatta.

Ersättningen för flyttningskostnader föreslås utsträcka att omfatta också personer som får inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning och inte omfattas av omställningsskyddet.

Deltidstillägg och tjänster som kompletterar den offentliga arbetskrafts- och företagssservicen

I lagen föreslås inga bestämmelser om deltidstillägg. Deltidstillägget föreslås bli slopat på grund av att dess arbetskraftspolitiska betydelse är obetydlig.

I lagen föreslås inte heller några bestämmelser om anskaffning av service som kompletterar den offentliga arbetskrafts- och företagssservicen. I synnerhet arbetsträning eller

motsvarande service har varit tjänster som anskaffats som komplement till den offentliga arbetskraftsservicen. Eftersom propositionen innehåller förslag om större möjligheter att utnyttja arbetsträning kommer det i fortsättningen inte att finnas några särskilda behov att anskaffa kompletterande service.

Gruppermitteringsförfarandet slopas

Målet för ändringarna som gäller permitterade är att förbättra deras kontakter med arbets- och näringsbyråerna och få processen med utbetalning av arbetslöshetsförmåner att svara mot olika situationer vid permittering. Avsikten är dessutom att å ena sidan beakta kortvariga permitteringar och å andra sidan säkerställa att permitterade arbetstagare vägleds att få del av arbets- och näringsbyråns service när permitteringen sträcker över en längre tid. De permitterades inbördes jämlikhet blir bättre genom att proceduren blir den samma för alla permitterade, oberoende av hur många arbetstagare som permitteras och på vilket sätt permitteringen genomförs.

Enligt förslaget ska det s.k. gruppermitteringsförfarandet slopas. I praktiken innebär detta att alla permitterade personligen bör registrera sig som arbetssökande på arbets- och näringsbyrån. Registreringen bör i första hand göras via webbtjänsten. Webbtjänsten ska utvecklas så att arbets- och näringsbyrån har möjlighet att få uppgifter om dem som registrerat sig som arbetssökande och deras situation för att kunna bedöma vilka permitterade som behöver kallas till arbets- och näringsbyrån för att t.ex. göra upp en sysselsättningsplan och överenskomma om serviceprocessen. Vid kortvariga permitteringar föreligger vanligen inte något sådant behov.

Arbets- och näringsbyrån ska undersöka de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för arbetslöshetsförmån för de permitterade och utfärda ett arbetskraftspolitiskt utlåtande i ärendet till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen. Genom att den elektroniska tjänsten för registrering som arbetssökande utvecklas kan en del av de arbetskraftspolitiska utlåtandena utfärdas automatiskt. Automatiskt utfärdade utlåtanden är sådana som inte är förenade med någon arbetskraftspolitisk prövning.

I propositionen föreslås inga ändringar i arbetsavtalslagen, utan arbetsgivaren skickar även i fortsättningen så som arbetsavtalslagen föreskriver en förhandsanmälan om antalet arbetstagare som permitteras till arbets- och näringsbyrån, ifall permitteringen gäller minst 10 arbetstagare.

Som andra alternativ dryftades bl.a. att gruppermitteringsförfarande bibehålls vid permitteringar på heltid under en viss, kortare period samt att gruppermitteringsförfarandet avgränsas att gälla vissa branscher. Dessa alternativ är dock förenade med vissa definieringsproblem, därtill skulle de medföra att det nuvarande systemet kompliceras. Alternativen skulle inte heller ha medfört större jämlikhet mellan de permitterade.

Delegationer för arbetskrafts- och företags-service

Sysselsättningskommissionerna föreslås bli ändrade till delegationer för arbetskrafts- och företagsservice (delegationer för arbetskrafts- och företagsservice). Delegationens uppgifter ska huvudsakligen motsvara de nuvarande uppgifterna. Den ska dock inte längre sammansatt som en sektion utfärda några utlåtanden i samband med besvärshandlingarna som gäller en arbetssökandes utkomstskydd för arbetslösa. Arbetslivsorganisationernas påverkningsskydd i delegationen förbättras på så sätt att till delegationens ordförande ska väljas en företrädare för arbetslivsorganisationerna. Arbets- och näringsbyrån tillsätter delegationen. Vid behov kan flera delegationer för arbetskrafts- och företagsservice verka i anslutning till arbets- och näringsbyrån.

Sökande av ändring

Bestämmelserna för att söka ändring föreslås bli förtydligade så att förfarandet vid ändringssökande blir så enhetligt som möjligt i de olika grupperna av ärenden. Detta innebär en ändring från dagens situation, där förfarandet vid ändringssökande varierar beroende på vilken kategori av ärenden det är fråga om. Förslaget är att förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen tillämpas i största möjliga utsträckning för sökande av

ändring. För sökande av ändring föreslås en bestämmelse som allmänt ska gälla de beslut som fattats med stöd av lagen.

Från sökandet av ändring avgränsas i första hand tjänster som hänförs till reella förvaltningsåtgärder. Några bestämmelser om detta intas dock inte på motsvarande sätt som i den gällande lagen, utan åtgärderna avgränsas utanför rätten att söka ändring utan att detta uttryckligen föreskrivs i lagen (GrUU 40/2002 rd och 12/1997 rd). Reella förvaltningsåtgärder har inte ansetts vara förenade med rätt att söka ändring. Sålunda ska det inte vara möjligt att söka ändring i arbets- och näringsmyndighetens avgöranden om att tillhandahålla eller anskaffa tjänster, som gäller yrkesvals- och karriärvägledning, träning, provning, sakkunnigbedömningar och sakkunnigas service för företag.

Sysselsättningsplanen, genom vilken såväl målen för den arbetssökandes arbete och utbildning som vederbörandes uppskattade servicebehov samordnas, är likaledes till sin natur en sådan förvaltningsåtgärd, i vilken ändring inte kan sökas. Sysselsättningsplanen görs upp i växelverkan mellan den arbetssökande och myndigheten och utarbetandet av den har karaktären av reell förvaltningsåtgärd. Kunden kan således inte söka ändring i det avgörande som arbets- och näringsmyndigheten fattat på basis av servicebehovet för den skull att någon viss tjänst eller frivillig utbildning som stöds med arbetslöshetsförmåner och som kunden önskat sig inte intas i sysselsättningsplanen.

Utanför rätten att söka ändring avgränsas utan någon särskild bestämmelse vissa interna åtgärder inom statsförvaltningen, såsom besluten om anvisande av anslag. Genom statsrådets förordning utfärdas bestämmelser om anvisande och beviljande av investeringsunderstöd samt om beviljande av sysselsättningsanslag för statens egna investeringar (sysselsättningsarbetsprogrammet). I fråga om besluten om anvisande av anslag som investeringsunderstöd, för vilka den gällande lagen innehåller bestämmelser om besvärshöj, ska inte heller i fortsättningen ändring kunna sökas, trots att något besvärshöj inte skrivs in i lagen. Det samma ska gälla beslut om anvisande av anslag, genom vilka arbets- och näringsministeriet allokera

anslag till statens ämbetsverk eller inrättningar till lönekostnaderna för att anställa en arbetslös arbetssökande.

I beslut om att inte bevilja investeringsunderstöd ska det dock vara möjligt att söka ändring. Om arbets- och näringsmyndigheten har beslutat anvisa anslag som investeringsunderstöd till en annan myndighet bestäms ändringssökandet i fråga om den sistnämnda myndighetens beslut att bevilja understöd utifrån den lagstiftning som är bindande för ifrågavarande myndighet.

Rätten att söka ändring begränsas även i sådana beslut, för vilka det intas en särskild bestämmelse om besvärshöj. Besvärshöj ska gälla så noggrant som möjligt avgränsade åtgärder, där den valda lösningen baserar på arbets- och näringsmyndighetens provning av ändamålsenligheten eller behovet och där beslutsfattandet inte rör kundens subjektiva rättighet. Besvärshöj gäller delvis valet av studerande till arbetskraftsutbildning och vissa ekonomiska förmåner enligt provning. En begränsning behövs av den orsaken att domstolarna i praktiken inte kan ändra innehållet i ett beslut till den del det har grundat på arbets- och näringsmyndighetens arbetskraftspolitiska provning av ändamålsenligheten.

Beträffande sysselsättningsanslag som beviljats inom ramen för sysselsättningsarbetsprogrammet intas för tydlighetens skull en bestämmelse om besvärshöj, eftersom statliga verksamhetsenheter i egenskap av den som ansöker om understöd har en roll som är jämförbar med parts ställning i ett förvaltningsärende.

Jämfört med nuläget kommer rätten att söka ändring att utvidgas till att omfatta beslut om lönesubvention, startpeng och delvis till antagandet av studerande.

Det egentliga ändringssökandet ska föregås av ett förfarande med begäran om omprövning, där den som inte är nöjd med beslutet först ska begära att myndigheten som fattat beslutet omprövar detta. Besvär kan anföras först över det nekande beslutet som myndigheten fattat med anledning av begäran om omprövning av ett beslut. Bestämmelser om omprövningsförfarandet ingår i 7 a kap. i förvaltningslagen och om sökande av ändring i förvaltningsprocesslagen. I det nekande be-

slutet med anledning av begäran om omprövning av ett beslut får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen och i förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas hos högsta förvaltningsdomstolen.

Förfarandet med omprövningsbegäran tillämpas redan för närvarande i fråga om sådana av arbets- och näringsmyndighetens beslut som gäller stöd, understöd eller förmån. Däremot är omprövningsförfarandet en ny fas när det gäller andra beslut som fattats med stöd av lagen.

I samband med sökande av ändring föreslås det ytterligare att det införs ett nytt system med besvärstillstånd, där besvär över förvaltningsdomstolens beslut får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast om domstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd bestäms i 2 kap. 13 § i förvaltningsprocesslagen. Ett system med besvärstillstånd i den föreslagna lagen skulle vara rimligt, i synnerhet när ändringssökandet redan före en behandling i högsta förvaltningsdomstolen de facto omfattar två faser som innehåller ett omprövningsförfarande och möjlighet att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen. I de flesta fall kommer inte ärendena som avgörs att förutsätta någon krävande rättslig prövning. Däremot kan högsta förvaltningsdomstolens avgöranden i ärenden som uppfyller grunderna för besvärstillstånd ha en betydande inverkan på förvaltningen och rättspraxisen. Enligt förvaltningsprocesslagen kan besvärstillstånd beviljas även i andra ärenden när rättssäkerheten så kräver.

Ändring i beslut om ersättning av olycksfall i arbetet eller en yrkessjukdom som ådragits i samband med träning eller prövning kan sökas enligt det aktuella förfaringssättet på basis av lagen om olycksfallsförsäkring.

Genomförandet av de föreslagna ändringarna

Arbets- och näringsministeriet tillsatte i februari 2012 en arbetsgrupp för att säkerställa genomförandet av de föreslagna ändringarna. Gruppens mandat går ut 31.1.2013. Arbetsgruppen fick i uppdrag att uppskatta verkningarna av de föreslagna ändringarna på bl.a. momentet 32.30.51 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel (beslutsdelen

och dispositionsplanen) i statsbudgeten, anvisningarna som meddelas med stöd av lagstiftningen, presentationerna, blanketterna och mol.fi -sidorna, de elektroniska servicetjänsterna, kundinformationssystemet (URA) och systemet för statistikföring samt att planera och koordinera verkställigheten av ändringarna.

Ibruktagandet av det föreslagna serviceutbudet förutsätter att genomförandet av ändringarna ägnas tillräcklig uppmärksamhet. Gruppen som handhar genomförandet ska uppskatta hur kompetenskraven på arbets- och näringsbyråernas anställda ändras och planera behövliga åtgärder för att säkerställa personalens fackkunskap (bl.a. uppdatering av introduktionsmaterialet, rådgivningsdagar och/eller liknande möten).

Såväl arbets- och näringsbyråernas som närings-, trafik- och miljöcentralernas enskilda kunder samt företags- och arbetsgivar-kunder informeras om ändringarna på olika sätt.

Arbets- och näringsministeriet avser att följa upp konsekvenserna av de föreslagna ändringarna.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

När serviceurvalet reformeras på det sätt som föreslås i propositionen ökar inte utgifterna för att ordna tjänsterna under moment 32.30.51 Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder under arbets- och näringsministeriets förvaltningsområdes huvudtitel. Inom momentet blir det vissa ändringar som i synnerhet beror på att orientering och förberedande arbetskraftsutbildning i fortsättningen erbjuds som träning. Under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel kan propositionen påverka de utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa som ska betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Att begreppet sysselsättningsfrämjande service vidgas kan öka utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa i någon mån. Slopandet av kostnadsersättning som betalas under tiden för arbetsprövning till sådana mottagare av arbetslöshetsdagpenning som inte fyllt 25 år och som saknar yrkesut-

bildning minskar utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa. Propositionen beräknas vara kostnadsneutral i fråga om statens utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa.

Begreppet sysselsättningsfrämjande service

I propositionen föreslås att jobbsökarträning, orienterande utbildning, handledda grupper, förberedande utbildning för ett yrkesområde, företagande eller läroavtal och arbetsträning, som för närvarande hör till arbets- och näringsbyråernas serviceurval, ombildas till en service som kallas träning och som indelas i jobbsökarträning, karriärträning och arbetsträning. Det föreslås att utbildningsprövning i yrkesläroanstalter, kombinerade arbets- och utbildningsprövning i yrkesläroanstalter samt arbetsmarknadsåtgärder enligt 8 kap. (arbetsprövning på arbetsplatsen, arbetspraktik, arbetslivsträning) enligt den gällande lagen ombildas till en service som kallas prövning och som indelas i utbildningsprövning och arbetsprövning.

De nuvarande grupp tjänsterna jobbsökarträning, olika handledda grupper och utbildningsprövning är inte sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Under tiden för dessa tjänster får en arbetslös arbetssökande arbetslöshetsförmåner endast på grund av arbetslöshet. Under tiden för jobbsökarträning som genomförs som grupp tjänster och varar minst 5 och högst 20 dagar har en arbetssökande rätt till lagstadgad ersättning för uppehälle på vissa villkor som föreskrivs i lagen.

Den jobbsökar- och karriärträning samt utbildningsträning som föreslås i propositionen ska vara sysselsättningsfrämjande service, vilket vidgar begreppet sysselsättningsfrämjande service något jämfört med nuläget. Sysselsättningsfrämjande service ska dessutom på motsvarande sätt som nu vara arbetsträning, som ersätter nuvarande arbetsmarknadsåtgärder, arbetskraftsutbildning, frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån, invandrades frivilliga studier som stöds med integrationsstöd och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. De arbetslösa arbetssökande som deltar i servicen ska få arbetslöshetsförmån på grund av deltagande i sysselsättningsfrämjande service. Under tiden för

sysselsättningsfrämjande service betalas arbetslöshetsförmånen med undantag för vissa begränsningar i regel till förhöjt belopp, om man har kommit överens om deltagande i tjänsten i sysselsättningsplanen eller i en plan som ersätter sysselsättningsplanen. Dessutom ska arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala kostnadsersättning under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

År 2010 inledde cirka 21 000 arbetssökande jobbsökarträning som ordnades i form av grupp tjänster. Enligt uppskattning har största delen av dem som deltog i tjänsterna fått arbetslöshetsförmån på grund av arbetslöshet. Av jobbsökarträningen var ungefär 75 % ordnad så att träningen varade 5–20 dagar, varvid deltagarna även har haft rätt till lagstadgad ersättning för uppehälle under jobbsökarträningen. Sålunda har ungefär 5 000 personer av dem som deltagit i ovannämnda service inte betalats kostnadsersättning under servicen med stöd av den gällande lagen.

Det går inte att få tillförlitlig information om antalet deltagare i olika handledda grupper. Enligt uppskattning är det högst fråga om några tusen personer. År 2010 deltog cirka 350 personer i utbildningsprövning.

Om begreppet sysselsättningsfrämjande service vidgas på föreslaget sätt beräknas det för kostnadsersättningens del beröra högst cirka 8 000 personer.

Utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa beräknas inte öka i någon betydande mån fast arbetslösa arbetssökande som deltar i jobbsökar- och karriärträning samt utbildningsprövning betalas arbetslöshetsförmåner på grundval av deltagande i sysselsättningsfrämjande service samt kostnadsersättning. Detta beror på att den jobbsökar- och karriärträning som föreslås samtidigt ska pågå betydligt kortare tid än den nuvarande orienterande utbildningen, vilket minskar den förhöjda arbetslöshetsförmån och ersättning för uppehälle som ska betalas under tiden för servicen. Den arbetskraftsutbildning som ger orientering i hur man söker jobb och söker till utbildning pågår i medeltal 48 dagar. Den ska ersättas av den föreslagna jobbsökarträningen som ska pågå maximalt 20 dagar. Den orienterande utbildningen, som i fortsättningen ska erbjudas som karriärträning, varierar i medeltal beroende på utbildningstyp

från 30 dagar till 88 dagar. Den föreslagna karriärträningen ska pågå maximalt 40 dagar.

Att den föreslagna jobbsökar- och karriärträningen pågår kortare tid än den orienterande utbildningen beräknas minska de utgifter för utkomstskyddet för arbetslösa som beror på ersättningen för uppehälle med cirka 2 miljoner euro. Detta beräknas räcka till för att kompensera det ökade antalet personer som är berättigade till den föreslagna kostnadsersättningen, om antalet personer som är berättigade till kostnadsersättning under den föreslagna jobbsökar- och karriärträningen ökar på beräknat sätt med cirka 8 000 personer.

Det är inte möjligt att uppskatta effekten av de föreslagna ändringarna i euro på utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa till den del som det är fråga om förhöjd arbetslöshetsförmån som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Eftersom man oftast deltar i särskilt jobbsökarträning, men också karriärträning, i början av arbetslösheten, har största delen av dem som deltar i tjänsten sannolikt rätt till förhöjd arbetslöshetsförmån under tiden för tjänsten under förutsättning att man kommit överens om tjänsten i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter sysselsättningsplanen. Till denna del kan de föreslagna ändringarna öka utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa.

Att begreppet sysselsättningsfrämjande service vidgas på ovan beskrivet sätt förbättrar arbetslösa arbetssökandes ekonomiska möjligheter att delta i sysselsättningsfrämjande service, eftersom flera än nu av dem som deltar i en tjänst får förhöjd arbetslöshetsförmån samt kostnadsersättning under tiden för tjänsten.

Arbetsprövning

I propositionen föreslås att de som ordnar arbetsprövning ska meddela och ställa in arbetsskift för dem som deltar i arbetsprövning med iakttagande av samma förfaranden som i fråga om arbetstagare i arbetsavtalsförhållande. De som ordnar arbetsprövning ska vara skyldig att underrätta arbets- och näringsbyrån om en enskild kund är frånvarande från arbetsprövningen. Dessutom ska den som anordnar arbetsprövning vara skyldig att an-

måla namnet på den som deltar i arbetsprövning samt uppgifter om arbetsprövningens längd och hur den genomförs till förtroendemannen eller en annan person som företräder de arbetstagare som är anställda hos den som ordnar arbetsprövningen.

Förslagen bedöms inte öka den administrativa bördan för de företag som ordnar arbetsprövning, eftersom det redan nu är ett standardvillkor i avtal om arbetsmarknadsåtgärder att arbetstidslagens bestämmelse om arbetsskiftsförteckning ska tillämpas på arbetsmarknadsåtgärder och enligt arbets- och näringsministeriets anvisning ska den som ordnar åtgärder i avtalet förbinda sig att anmäla olovlig frånvaro till arbets- och näringsbyrån. De som ordnar arbetsmarknadsåtgärder sköter redan nu på arbets- och näringsbyråns vägnar informationen till förtroendemannen eller en annan person som företräder arbetstagarna om en arbetsmarknadsåtgärd som ordnas på arbetsplatsen, eftersom arbets- och näringsbyråerna sällan vet vem som är förtroendeman eller en annan motsvarande person på arbetsplatsen.

Frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

Förslaget om frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån bedöms inte öka statens utgifter.

Lönesubvention

Förslagen som gäller lönesubvention har inga konsekvenser för den offentliga ekonomin, eftersom det inte föreslås några ändringar i bestämmelserna om lönesubventionens belopp eller längd.

Bestämmelserna om lönesubvention har inte heller några ekonomiska konsekvenser för företagen. Genom lönesubventionen kompenseras lägre produktivitet hos den som anställs med subventionen. Detta försätter ett företag som får subvention i samma ställning som sådana företag som inte har några sådana arbetstagare anställda vars produktivitet är lägre. Av ovannämnda orsak snedvrider lönesubventionen inte konkurrensen. Bestämmelserna om lönesubvention är i harmoni

med EU:s bestämmelser om statsstöd, där man har beaktat konkurrensneutralitet.

Syftet med de ändringar som föreslagits i villkoren för lönesubvention är att öka användningen av lönesubvention i företagen och förbättra det lönesubventionerade arbetets effektivitet. Med avseende på sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden är det lönesubventionerade arbetets effektivitet bättre i företag än hos andra arbetsgivarinstanser. Om antalet personer som anställs med lönesubvention i företagen ökar, minskar arbetslöshetsutgifterna till följd av den bättre effektiviteten.

Utöver de förslag som gäller information innehåller propositionen inga ändringsförslag som hänför sig till förfarandet för ansökan om och utbetalning av lönesubvention, men de ändringar i det administrativa förfarandet som genomförs vid ingången 2013 minskar arbetsbördan och kostnaderna för de arbetsgivare som ansöker om lönesubvention.

Service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet

De förslag som gäller startpeng och service för utvecklande av företagsverksamhet har inga konsekvenser för den offentliga ekonomin. De reviderade sakkunnigtjänsterna för företag ska på samma sätt som nu i huvudsak finansieras med ESF-medel.

De förslag som gäller service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet beräknas ha positiva ekonomiska konsekvenser för samhällsekonomin, vilka hänför sig till uppkomsten av ny företagsverksamhet och förbättrandet av verksamhetsförutsättningarna för fungerande företag. Med startpengen stöds nyetablerad företagsverksamhet. De som funderar på företagande som ett karriäralternativ och som tänker bli företagare erbjuds också annan offentlig arbetskrafts- och företagsservice (informations- och rådgivningsservice, karriärträning, företagartutbildning), vilkas mål är att uppmuntra till företagande och stödja och främja nyetablerad företagsverksamhet. Efter stödet för etablering av nya företag och stödet i det första skedet främjas företagets konkurrenskraft, tillväxt och verksamhetsförutsättningar genom sakkunnigservice som erbjuds företagen samt

genom att tillgången på kompetent arbetskraft tryggas särskilt genom arbetsförmedling och kompetensutvecklingsservice.

Kostnadsersättning

I propositionen föreslås att arbets- och näringsmyndigheterna ska kunna betala kostnadsersättning till en arbetslös enskild kund som deltar i sysselsättningsfrämjande service som arbets- och näringsmyndighetens ansvarar för att ordna (arbetskraftsutbildning, jobbsökar- och karriärträning, provning) och som inte får kostnadsersättning som betalas av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten och som inte har rätt till ersättning för de kostnader som föranleds av deltagande i tjänsten med stöd av någon annan lag. Den kostnadsersättning som betalas av arbets- och näringsmyndigheterna ska ersätta den nuvarande dagpenningen och ersättningen för uppehälle enligt provning.

Förslaget utvidgar den potentiella målgruppen något och förbättrar härigenom vissa arbetslösa enskilda kunders ekonomiska möjligheter att delta i sysselsättningsfrämjande service. Förslaget bedöms inte ha några konsekvenser för statens utgifter, eftersom antalet personer som får kostnadsersättning inte ökar. Detta beror på att beviljandet av kostnadsersättning baserar sig enbart på arbetskraftspolitiska omständigheter och omständigheter som hänför sig till kundens ekonomiska situation och inte på till vilken kundgrupp personen hör eller vilken service han eller hon anlitar eller hos vilken tjänstemannakategori han eller hon är kund.

År 2011 inleddes arbetslivsträning av ungefär 1400 arbetslösa arbetssökande som inte fyllt 25 år och som saknade yrkesutbildning och omfattades av arbetslöshetsdagpenning. Om dessa personer inte skulle betalas kostnadsersättning under tiden för den föreslagna arbetsprovningen, skulle utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa sjunka med uppskattningsvis cirka 600 000 euro om året.

Förmåner enligt provning i anslutning till service och sakkunnigbedömningar

Det föreslås att rese- och inkvarteringskostnaderna ersätts till en arbetslös arbetssö-

kande som söker arbete och till en arbetslös enskild kund som söker sig till arbetskraftsutbildning, träning eller prövning eller deltar i en sakkunnigbedömning.

Ersättningen för rese- och inkvarteringskostnaderna ändras i fråga om syftet med de resor som ersätts, de resor som berättigar till ersättning och längden på de resor som ersätts. Resor som företagits för att bekanta sig med ett ställe ska i regel inte ersättas. Enkel resa till ett nytt arbete eller arbetskraftsutbildning ersätts inte. Ersättningen för kostnader för att man söker sig till sysselsättningsfrämjande service vidgas till att gälla inte bara arbetskraftsutbildning utan också andra sysselsättningsfrämjande service som arbets- och näringsmyndigheten ansvarar för att ordna (träning och prövning).

Ersättning för rese- och inkvarteringskostnader förutsätter i regel att man är arbetslös. Det föreslås att ersättning för jobbsökarresor inte längre ska betalas till dem som har arbete men som hotas av arbetslöshet och inte till skolelever och studerande för resekostnader som orsakas av att de söker arbete under läroanstaltens ferietid.

De ändringar som föreslås i ersättningsgrunden för resekostnaderna betyder att kostnaderna för klart kortare resor än nu kan ersättas, vilket utökar antalet personer som har rätt till ersättning för resekostnader. Å andra sidan halveras i praktiken ersättningarna för de längsta resorna jämfört med nuläget.

Det föreslås att ersättningen för flyttningskostnader utvidgas till att gälla även mottagare av inkomstrelaterad och grunddagpenning som inte omfattas av omställningsskyddet.

Det är inte möjligt att exakt uppskatta kostnadseffekterna i euro av de föreslagna ändringarna. De föreslagna ändringarna ändrar användningsändamålet med utgifterna under moment 32.30.51, men de ökar inte statens utgifter. De förslag som gäller ersättning för rese- och inkvarteringskostnader samt flyttningskostnader kan bidra till att främja enskilda kunders geografiska rörlighet och sålunda påskynda sysselsättning eller antagning till utbildning, vilket åter förkortar arbetslöshetsperioderna och minskar utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa. Ur företagets och andra arbetsgivares synvinkel

främjar ökad geografisk rörlighet hos de arbetssökande tillgången på kompetent arbetskraft och förbättrar således företagets verksamhetsförutsättningar.

Slopande av förfarandet med gruppermittering

Slopandet av förfarandet med gruppermittering bedöms inte öka statens utgifter.

Slopandet av förfarandet med gruppermittering minskar arbetsgivarnas arbetsbörda eftersom arbetsgivarna inte längre förutsätts meddela arbets- och näringsbyrån uppgifter om permittering i fråga om enskilda arbetstagar. För närvarande tillställer arbetsgivarna arbets- och näringsmyndigheterna uppgift om varje gruppermitterads namn, personbeteckning, boendekommun, tidpunkt för permitteringen och sättet att genomföra den. I fortsättningen gör arbetsgivarna endast förhandsmeddelande enligt arbetsavtalslagen där de uppskattar antalet personer som kommer att permitteras, det sätt på vilket permitteringen genomförs samt tidpunkten för permitteringen.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Förenkling av lagstiftningen och reform av serviceurvalet

De förslag som gäller förenkling av lagstiftningen och reform av urvalet av tjänster minskar arbets- och näringsbyråernas och närings-, trafik- och miljöcentralernas administrativa arbete som hör till verkställigheten av den offentliga arbetskrafts- och företags servicen, och som gäller bland annat utredning av förutsättningarna för beviljande av olika förmåner och beslutsfattandet om olika förmåner. Det administrativa arbetet minskar också genom att klart överlappande tjänster och produkter kombineras samt deltidstilläget slopas.

Ett klart och enkelt serviceurval är lättare att behärska och frigör tjänstemännens arbetsinsats för egentlig kundservice. Också behovet av skriftliga anvisningar blir mindre än nu vilket minskar arbetet på samtliga förvaltningsnivåer.

De ändringar som gäller serviceurvalet förutsätter ändringar i arbets- och näringsbyråernas kundinformationssystem (informationssystemet URA). Ändringarna i informationssystemet bidrar till att klarlägga kundarbetet vid arbets- och näringsbyråerna. Ett enklare serviceurval än det nuvarande minskar mängden uppgifter som ska föras in i olika informationssystem.

De förslag som gäller serviceurvalet gör det också möjligt att utveckla hanteringen av tjänster och kundrelationer via flera kanaler.

Service för utvecklande av företagsverksamhet

De förslag som gäller service för utvecklande av företagsverksamhet inverkar på arbetsfördelningen mellan arbets- och näringsbyråerna och närings-, trafik- och miljöcentralerna. I propositionen föreslås att arbets- och näringsbyråernas serviceurval utökas med avgiftsbelagda service för utvecklande av företagsverksamhet, som hittills har funnits enbart i närings-, trafik- och miljöcentralernas serviceurval. Närings-, trafik- och miljöcentralerna ska även i fortsättningen behålla huvudansvaret för servicen för utvecklande av företagsverksamhet, men de föreslagna ändringarna förbättrar arbets- och näringsmyndigheternas möjligheter att på ett flexibelt sätt erbjuda service som överensstämmer med företagens behov. I det inledande skedet bedöms omfattningen av den sakkunnigservice som arbets- och näringsbyrån erbjuder vara ringa.

Kostnadsersättning samt ersättning för rese-, inkvarterings- och flyttningskostnader som arbets- och näringsmyndigheten betalar

De förslag som gäller kostnadsersättning samt rese-, inkvarterings- och flyttningskostnader som arbets- och näringsmyndigheterna betalar bedöms minska arbets- och näringsmyndigheternas arbetsbörda framför allt på lång sikt, eftersom det blir möjligt att utveckla elektroniska processer för ansökan om och betalning av ersättningarna när bestämmelserna om kostnadsersättning och rese- och inkvarteringskostnader förenklas och förenhetligas.

Slopande av förfarandet med gruppermittering

Slopandet av förfarandet med gruppermittering bedöms inte öka arbets- och näringsbyråernas arbete, om största delen av de permitterade inleder sitt jobbsökande via nät-tjänsten. För arbetssökande som är permitterade för en bestämd, kort tid, ska i princip inte ordnas intervju med arbetssökande eller utarbetas sysselsättningsplan. Arbetsbördan ökar inte heller i fråga om de arbetspolitiska utlåtandena, om en del av utlåtande kan ges automatiskt. För byråernas tjänstemän återstår att ge i första hand sådana utlåtanden som skulle ha getts om gruppermitterade även enligt de gällande bestämmelserna.

Sökande av ändring

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om sökande av ändring utvidgas. I fortsättningen ska man först få begära omprövning av beslut som gäller beviljande av lönesubvention och startpeng och i ett avslagsbeslut med anledning av en begäran om omprövning ska man få söka ändring genom besvär. Rätten att söka ändring ska emellertid vara begränsad i de situationer där beslutet har baserat sig på arbets- och näringsmyndigheternas ändamålsenlighetsprövning.

År 2011 fattades 1096 avslagsbeslut om lönesubvention och 1990 avslagsbeslut om startpeng. Dessa ärendekategorier har omfattats av besvärsförbud, så det är svårt att uppskatta antalet fall där ändring har sökts. Besvärbenägenheten i förvaltningsärenden varierar mycket. I fråga om den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen uppskattas besvärbenägenheten bli ungefär 8 %. Dettas skulle betyda att cirka 250 beslut per år överklagas. Förfarandet med omprövning är ett obligatoriskt skede innan ändring söks. Sålunda kommer det att begäras omprövning i flera fall än vad som överklagas till förvaltningsdomstolen, eftersom en del av besluten rättas i enlighet med begäran om omprövning och i en del av fallen söker parten inte ändring i det beslut som meddelats i omprövningsförfarandet.

Utvidgningen av möjligheten att söka ändring beräknas leda till att omprövning begärs i cirka 300 fall per år. Ungefär 200 beslut med anledning av begäran om omprövning per år beräknas bli överklagade till förvaltningsdomstolen. På basis av de nämnda uppskattade besvärsmängderna skulle förvaltningsdomstolarnas behov av tilläggsresurser vara 2,25 årsverken, och kostnaderna för dem uppskattningsvis 170.000 euro. I genomsnitt överklagas förvaltningsdomstolarnas beslut till högsta förvaltningsdomstolen i 15 % av fallen. Det system med besvärstillstånd som ingår i den föreslagna lagen begränsar dock antalet ärenden som behandlas i högsta förvaltningsdomstolen så att det blir mycket litet.

I fråga om besluten om antagning av studerande till arbetskraftsutbildning föreslås besvärsförbud i enlighet med nuläget. Om någon som sökt till studier inte antas på grund av ett villkor i den lagstiftning som är bindande för läroanstalten ska denne få söka ändring i den ordning som föreskrivs i den aktuella lagen. Uppskattningen är att ändring kommer att sökas i endast få fall.

En positiv effekt av att möjligheten att söka ändring utvidgas kan anses vara den styrande inverkan som gör att rättspraxis verkställs senare och att praxisen förenhetligas.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

Förenkling av lagstiftningen och reform av serviceurvalet

De förslag som gäller förenkling av lagstiftningen och reform av serviceurvalet underlättar dialogen mellan arbets- och näringsbyråerna och närings-, trafik- och miljöcentralerna samt kunderna och hjälper också kunderna att bättre än nu förstå målen med olika tjänster. Att arbetsförmedlingen kommer i främsta rummet och att mottagandet av arbete stöds på olika sätt främjar arbetsmarknadens funktion. Kompetensutvecklingsservicen främjar att hela arbetskraftspotentialen fås i användning och arbetskarriärerna förlängs. Den flexibla definitionen av tjänster gör det möjligt att svara på kundernas olika servicebehov med hjälp av tjänsterna. Att antalet tjänster och produkter minskar försäm-

rar inte kundernas möjligheter att få den service de behöver. Genom att målen för servicen definieras klarare än nu och det erbjuds tjänster som klarare än nu är bundna till kundernas identifierade servicebehov kan man förbättra servicens effektivitet.

Förutom att förslagen främjar arbetsmarknadens funktion och tryggar utbudet av arbetskraft förbättrar de den jämlika behandlingen av enskilda kunder, eftersom alla tjänster som ingår i urvalet står till alla enskilda kunders förfogande. Exempelvis arbetsträning ska i fortsättningen kunna erbjudas även andra än funktionshindrade eller svårsysselsatta kunder om det är nödvändigt för att stödja sysselsättningen. Jämlikheten förbättras också av att beviljandet av ekonomiska förmåner enligt prövning ska basera sig enbart på arbetskraftspolitiska omständigheter och omständigheter som hänför sig till kundernas ekonomiska situation och inte till vilken kundgrupp en person hör eller vilken tjänster han eller hon anlitar eller hos vilken tjänstemannakategori han eller hon är kund.

Definitionen av arbetslös arbetssökande

De ändringar som föreslås i definitionen av arbetslös arbetssökande inverkar på vem som statistikförs som arbetslös arbetssökande. Eftersom det inte föreslås några ändringar i bestämmelserna om utkomstskydd för arbetslösa, bedöms inte ändringen av definitionen kännbart öka antalet arbetslösa arbetssökande.

I definitionen av arbetslös arbetssökande föreslås inte ingå den nuvarande definitionens undre och övre åldersgränser (17 och 65 år) eller villkoren som säger att man ska vara arbetsför och stå till arbetsmarknadens förfogande. Att de nämnda begränsningarna och villkoren slopas betyder att också till exempel personer som registrerat sig som arbetssökande fast de nått pensionsåldern eller får arbetslöshetsförmåner och som faktiskt är utan arbete ska vara arbetslösa arbetssökande.

De ändringar som föreslås i definitionen av arbetslös arbetssökande förbättrar möjligheterna för de kundgrupper som är i den sämsta ställningen på arbetsmarknaden (bland annat

unga, äldre, personer med en skada eller sjukdom som försvårar sysselsättningen, fångar) att få sysselsättningsfrämjande service.

Att de undre och övre åldersgränserna slopas ökar jämlikheten mellan enskilda kunder, främjar sysselsättningen av unga och äldre och längre arbetskarriärer. Att villkoret som säger att man ska vara arbetsför slopas klarlägger ställningen för sådana personer som har en skada eller sjukdom som försvårar deras sysselsättning och att villkoret som säger att man ska stå till arbetsmarknadens förfogande slopas klarlägger ställning för bland annat fångar som är på väg att bli frigivna som kunder hos arbets- och näringsbyråerna.

Träning och provning

De förslag som gäller arbetsprovning klarlägger målen för och användningen av tjänster som inte genomförs i ett anställningsförhållande på arbetsplatsen och den rättsliga ställning för dem som ordnar tjänsterna och dem som deltar i dem. Målen med arbetsprovningen ska framgå av avtalet om arbetsprovningen. När målen och användningen klarläggs minskar möjligheten att service som inte genomförs i ett arbetsavtalsförhållande på arbetsplatsen används för att ersätta arbetskraft i arbetsavtalsförhållande.

De förslag som innebär att arbetsprovningens maximala längd ska börja räknas från början främjar bland annat genomförandet av samhällsgarantin för unga.

Propositionen inverkar på det årliga och dagliga arbetstidsskyddet för dem som deltar i arbetsprovning. I propositionen föreslås att arbets- och näringsbyrån inte ska hänvisa en enskild kund till arbetsprovning som börjar inom två veckor efter att en arbetsprovning som pågått i sex månader utan avbrott avslutats, om inte den enskilda kunden särskilt begär det. Det föreslås att arbetstidslagens bestämmelser om dagliga vilotider ska tillämpas på dem som deltar i arbetsprovning. I avtalet om arbetsprovning ska man komma överens om arbetsprovningens längd per dag och vecka och dessutom om tidsförläggningen under dagen och veckan. Dessutom ska den som ordnar arbetsprovningen meddela och ställa in arbetsskift för den som deltar i

arbetsprovning med iakttagande av samma förfaranden som i fråga om arbetstagare som står i arbetsavtalsförhållande.

Den gällande lagen innehåller inga bestämmelser om avbrytande av arbetsmarknadsåtgärder på grund av frånvaro eller andra orsaker. I propositionen föreslås att lagen får bestämmelser om avbrytande av träning och provning. Om arbets- och näringsbyrån avbryter träningen eller utbildningsprovningen eller häver avtalet om arbetsträning, ska arbets- och näringsbyrån fatta ett beslut om saken. Man ska kunna begära att arbets- och näringsbyråns beslut omprövas. Förslaget förbättrar rättsskyddet för dem som deltar i arbetsprovning jämfört med nuläget.

Arbetskraftsutbildning

I propositionen föreslås att som arbetskraftsutbildning ska erbjudas utbildning som främjar yrkesfärdigheterna och integrationsutbildning enligt lagen om främjande av integration. Dessutom kan grundläggande utbildning för vuxna tillhandahållas som arbetskraftsutbildning, om avsaknaden av lärokursen i grundläggande utbildning utgör ett hinder för att genomgå yrkesutbildning.

Som integrationsutbildning i form av arbetskraftsutbildning kan gymnasiestudier tillhandahållas, om studierna främjar invandarens tillträde till arbetslivet och vidareutbildning. I övrigt anordnas inte gymnasiestudier som arbetskraftsutbildning.

Propositionen försämrar inte enskilda kunders möjligheter att bedriva gymnasiestudier, eftersom gymnasiestudier redan för närvarande i regel genomförs som frivilliga studier. Det finns många möjligheter att bedriva studier. Möjligheten för arbetslösa arbetssökande att genomföra gymnasiestudier som frivilliga studier och samtidigt få arbetslöshetsförmån ändras inte jämfört med nuläget. Studier i vuxengymnasium utgör bisyssla på det sätt som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Då utgör de inte något hinder för arbetslöshetsförmåner.

Enligt lagen om främjande av integration är det möjligt att stödja invandrares frivilliga gymnasiestudier med arbetsmarknadsstöd som betalas i form av integrationsstöd

I början av 2012 trädde nya bestämmelser i kraft i utbildningslagstiftningen vilka gäller bland annat indragning och återställande av studierätt, hinder för antagning som studerande, narkotikatestning och disciplin (den så kallade SORA-lagstiftningen). I propositionen föreslås att ovannämnda bestämmelser också ska tillämpas på arbetskraftsutbildningen. Förslagen inverkar på ställningen för de studerande inom arbetskraftsutbildningen. Indragning av studierätten ska vara den åtgärd som kommer i sista hand och genom vilken man försöker trygga övriga grundläggande fri- och rättigheter. Narkotikatestningen inverkar på skyddet för den studerandes privatliv och integritet. Förfarandena för narkotikatestning regleras i utbildningslagstiftningen och målet med dem är en drogfri studiemiljö.

Lönesubvention

I propositionen föreslås att även företag ska kunna beviljas lönesubvention på grundval av ett arbetsavtal för viss tid utan några begränsningar i anslutning till den person som anställs med subventionen. Den föreslagna ändringen försätter företag i jämlik ställning med andra arbetsgivarinstanser. Förslaget förbättrar också jämlikheten mellan arbetslösa som sysselsätts inom olika arbetsgivarsektorer. Förslaget förkortar sannolikt arbetslöshetsperioderna, då det blir möjligt att sysselsätta en person i ett arbetsavtalsförhållande för viss tid med subvention efter kortare arbetslöshet än för närvarande. Förslaget stödjer genomförandet av samhällsgarantin för unga och nyutexaminerade under 30 år genom att det förhindrar utdragen arbetslöshet och utslagning av unga från arbetsmarknaden.

Trots att den tidsbestämda perioden med lönesubvention inte kan vara en grund för att ingå ett arbetsavtal för viss tid, kan en negativ följd av förslagen om ändrade bestämmelser för företagen vara att vissa företag måttsätter arbetsavtalsförhållandet i överensstämmelse med perioden med lönesubvention. De föreslagna ändringarna kan också minska möjligheterna för funktionshindrade, långtidsarbetslösa och svårssysselsatta personer enligt den gällande lagen att sysselsättas i

företag, när även personer som varit arbetslösa kortare tid kan anställas med subvention i arbetsavtalsförhållanden för viss tid.

Enligt förslaget ska det vara möjligt för alla arbetsgivare att överföra den som anställts med lönesubvention till uppgifter hos någon annan arbetsordnare (s.k. användarföretag). Enligt förslaget ska det inte finnas några begränsningar i anslutning till den som anställs med subvention. Genom att göra det möjligt att i större utsträckning än nu överföra den som avlönats med subvention försöker man hitta arbetsmöjligheter för dem som anställts med subvention särskilt inom företag.

När de ovannämnda begränsningar undanröjs förbättras också sysselsättningsmöjligheterna för de invandrare som löper större risk än genomsnittet att hamna i utdragen arbetslöshet.

De administrativa ändringarna i förfarandet för ansökan om och betalning av lönesubvention minskar arbetsgivarnas administrativa börda. Förfarandet ska vara likadant för alla arbetsgivare som ansöker om subvention och således ska lättnaderna riktas på samma sätt mot alla arbetsgivare som ansöker om subvention, men bland företagen vore den faktiska inverkan störst uttryckligen i små företag, eftersom de använder mest lönesubvention.

Slopande av förfarandet med gruppermittering

En permitterads servicebehov är inte beroende av antalet arbetstagare som arbetsgivaren permitterat. Propositionen och i anslutning till den utvecklingen av registreringen som arbetssökande i nättjänsten säkerställer att den som är permitterad börjar omfattas av arbetskraftsservice vid andra än kortvariga permitteringar.

Konsekvenser för jämställdheten mellan könen

Propositionen har inga direkta konsekvenser för könen och den behandlar inte könen på olika sätt. De föreslagna bestämmelsernas faktiska inverkan för könen är beroende av de enskilda kundernas könsfördelning.

5 Beredningen av propositionen

Beredningsskeden och beredningsmaterial

De föreslagna ändringarna baserar sig i huvudsak på de förslag till nytt serviceurval för arbets- och näringsbyråerna som den grupp som arbets- och näringsministeriet tillsatt för servicen och produktionssätten lade fram i mars 2012. Gruppen hade 27 medlemmar från arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna samt som personalens representant en medlem från Pardia rf. Gruppens arbete presenterades för närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna vid flera olika tillfällen 2011 och i slutet av 2011 begärdes skriftliga utlåtanden om utkastet till förslag. Responsen beaktades under beredningen.

Medan gruppen höll på med sitt arbete ordnade arbets- och näringsministeriet i februari 2012 två informationsmöten om reformen av serviceurvalet för intressentgrupperna. Instanser som hördes var FFC, STTK, Akava, Finlands Näringsliv EK, Företagarna i Finland, social- och hälsovårdsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, Finlands Kommunförbund, FPA, Riksomfattande handikapprådet VANE, Handikappforum, VATES-stiftelsen och Finlands Arbetslösas Samarbetsorganisation TVY rf. Dialogen med de ovannämnda intressentgrupperna fortsatte medan regeringens proposition bereddes.

I anslutning till arbetet inom gruppen genomförde arbets- och näringsministeriet i februari 2012 en webbenkät bland arbets- och näringsbyråernas kunder (enskilda personer, arbetsgivare, företag) om de planerade tjänsterna. Det kom cirka 1500 svar på enkäten.

Förslagen om tjänster som inte genomförs i arbetsavtalsförhållande på arbetsplatsen (arbetsprövning) och lönesubvention baserar sig på förslagen från den arbetsgrupp för utveckling av arbetskraftsservice som genomförs på arbetsplatsen som arbets- och näringsministeriet tillsatte i januari 2012 på trepartsbasis. I arbetsgruppen ingick företrädare för FFC, STTK, Akava, Finlands Näringsliv EK, Företagarna i Finland och Finlands Kommunför-

bund. I arbetsgruppen ingick dessutom företrädare för arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen, arbets- och näringsbyrån samt servicecentret för arbetskraften. Under arbetet hörde arbetsgruppen följande instanser: social- och hälsovårdsministeriet, Servicefacket PAM rf, Suomen Hiusyrittäjät ry, Riksomfattande handikapprådet VANE, Handikappforum rf, VATES-stiftelsen, SOSTE rf, Oktetti ry, Finlands Arbetslösas Samarbetsorganisation TVY rf och Tasavallan harjoittelijat ja tuki-työllistetyt THT ry.

Bakom förslagen om trygghandling av det årliga arbetstidsskyddet för dem som deltar i arbetsprövning ligger riksdagens uttalande i svaret (RSv 46/2010 rd) på regeringen proposition med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice samt om ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 274/2009 vp), där riksdagen förutsatte att regeringen i brådskande ordning bereder lagändringar som inkluderar dem som deltar i arbetsmarknadsåtgärder i den personkrets som omfattas av semesterlagens arbetstidsskydd.

De ändringar som gäller sysselsättningskommissionerna har beretts under arbets- och näringsministeriets ledning i en arbetsgrupp med företrädare för FFC, STTK, Akava, Finlands Näringsliv EK, Företagarna i Finland, Finlands Kommunförbund samt Päijänne-Tavastlands och Vandas arbets- och näringsbyråer.

En del av förslagen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet.

Regeringens proposition har beretts i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, justitieministeriet samt de centrala arbetsmarknadsorganisationerna.

5.1 Remissyttranden och hur de har beaktats

Yttranden om utkastet till proposition har begärts av undervisnings- och kulturministeriet, justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, Ålands landskapsregering, dataombudsmannens

byrå, Finansinspektionen, Folkpensionsanstalten, Helsingfors förvaltningsdomstol, Finlands Kommunförbund, Akava ry, Finlands Näringsliv EK, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Företagarna i Finland, arbets- och näringsförvaltningens personals företrädare FOSU rf, Pardia rf och JHL rf, Finlands Arbetslösa Samarbetsorganisation – TVY rf, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf, Riksomfattande handikapprådet VANE, Handikappforum rf, VATES-stiftelsen och Tasavallan harjoittelijat ja tukityöllistetyt THT ry.

Dessutom begärdes yttrande av närings-, trafik- och miljöcentralerna, som ombads att för yttrandet höra arbets- och näringsbyråerna inom sitt verksamhetsområde, samt av arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter.

Det kom sammanlagt 45 yttranden, av vilka 40 var begärda yttranden. Remissinstanserna ansåg att målen med propositionen var godtagbara och nödvändiga och ansåg att propositionen klarlägger den lagstiftning som styr arbets- och näringsmyndigheterna och myndigheternas arbete.

Remissinstanserna ansåg att det föreslagna serviceurvalet i huvudsak är klart och kundorienterat. Vissa remissinstanser ansåg att det framhävs på ett bra sätt att arbetsförmedlingen är arbets- och näringsbyråns huvuduppgift.

En del av närings-, trafik- och miljöcentralerna ansåg att företagsservicen kommer klart fram i serviceurvalet och ansåg det nödvändigt att arbets- och näringsbyråernas roll stärks när företagens verksamhet utvecklas. Enskilda remissinstanser ansåg att företagandets och företagens synvinkel betonas till och med för starkt i propositionen eller att den arbetssökandes synvinkel betonas i propositionen. Å andra sidan fördes det fram i enskilda utlåtanden att utvidgningen av företagsuppgifterna i arbets- och näringsbyråernas serviceurval inte som sådan stärker efterfrågan på arbetskraft och företagens sysselsättningsmöjligheter.

Flera remissinstanser ansåg att de tjänster för utvecklande av företagsverksamheten som arbets- och näringsbyrån erbjuder bör behandlas som en del av de företagstjänster

som erbjuds inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Propositionens allmänna motivering kompletterades till denna del.

Flera remissinstanser understödde att de under och övre åldersgränserna samt villkoren gällande arbetsförmåga och att stå till arbetsmarknadens förfogande slopas i definitionerna av arbetslös arbetssökande. Några närings-, trafik- och miljöcentraler ansåg att de nämnda villkoren bör kvarstå. Det påpekades också att de föreslagna ändringarna kan påverka antalet arbetslösa arbetssökande. Slopandet av funktionshindrade, svårssyssel-satta och långtidsarbetslösa i definitionerna understöddes i yttrandena.

I fråga om de föreslagna bestämmelserna i 2 kap. som gäller arbetssökande fäste närings-, trafik- och miljöcentralerna uppmärksamhet vid att slopandet av förfarandet med gruppermittering ökar kundströmmarna i arbets- och näringsbyråerna. Motiveringen till propositionen preciserades till denna del.

I flera yttranden påpekades att tidsfristerna för intervjun med arbetssökande och sysselsättningsplanen gör serviceprocessen för arbetssökande stelbent och står i konflikt med principerna för arbets- och näringsbyråernas servicemodell. Till denna del motsvarar de föreslagna bestämmelserna den gällande lagen om offentlig arbetskraftsservice. De nämnda bestämmelserna reviderades i maj 2010 och de ändringar som då företogs i bestämmelserna baserade sig på förslagen av den 27 januari 2009 från kommittén för en reform av socialskyddet (SATA) om de centrala linjerna för en totalreform av socialskyddet samt på arbetsmarknadsorganisationernas förslag från januari 2009 om pensionspolitiken och utkomstskyddet för arbetslösa för 2009–2014. Av denna orsak har yttrandena inte gett någon anledning att ändra propositionen till denna del.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna ansåg i sina yttranden att det är viktigt med möjligheter att utarbeta och revidera sysselsättningsplanen via olika servicekanaler. Med anledning av yttrandena reviderades bestämmelserna så att de inte hindrar att olika elektroniska godkännandeförfaranden utvecklas och tas i bruk i anslutning till sysselsättningsplanerna.

Social- och hälsovårdsministeriet, Riksomfattande handikapprådet VANE och VATES-stiftelsen ansåg att förslaget om att en del av arbetskraftstjänsterna inte längre ska definieras som yrkesinriktade rehabiliteringstjänster är bra. Riksomfattande handikapprådet VANE ansåg att förslaget i bästa fall kan flytta tyngdpunkten i rätt riktning när det gäller delvis arbetsförmögna, till aktivering av ändamålsenliga arbetskraftstjänster och stödåtgärder.

Man förhöll sig i huvudsak positivt till de förslag som gäller träning, även om några remissinstanser önskade att innehållet i tjänsten skulle definieras mera exakt och begreppen förtydligas. Utvidgningen av målgruppen för arbetsträning vann understöd.

I utlåtandena påpekades också att den nuvarande orienterande utbildningen har innehållit flera arbetspraktikperioder och att man borde överväga att ta in dem i den föreslagna jobbsökar- och karriärträningen. Eftersom ett mål för propositionen är att förtydliga spelreglerna för arbete som inte utförs i arbetsavtalsförhållande på arbetsplatsen i fråga om arbetskraftsservicen, föreslås det med anledning av yttrandena inte att träningen ska förenas med möjlighet till arbetspraktik på arbetsplatsen. Motiveringen preciserades dock med anledning av utlåtandena, så att av den framgår klarare att det även i fortsättningen ska vara möjligt att under en kort tid bekanta sig på arbetsgifterna på arbetsplatsen på ett sätt som är ändamålsenligt med avseende på målen för träningen.

I yttrandena ansågs att förslaget som gäller prövning är klart och tydligt. Av remissinstanserna ansåg FFC rf, Riksomfattande handikapprådet VANE och Handikappforum rf att den linjen i propositionen är bra som säger att arbetsprövning inte ska användas för att skaffa arbetserfarenhet. Några närings-, trafik- och miljöcentraler ansåg att även nyutexaminerade borde ha möjlighet till arbetsprövning, eftersom lönesubventionsmöjligheten inte ansågs räcka till för att skaffa den nödvändiga arbetslivserfarenheten. Företagarna i Finland bedömde i sitt utlåtande att de förslag som gäller prövning kan leda till att de nuvarande praktikplatserna försvinner och inte ändras till lönesubventionerat arbete.

Inga ändringar företogs i propositionen med anledning av utlåtandena.

Undervisnings- och kulturministeriet ansåg i sitt utlåtande att slutförande av grundläggande utbildning bör vara möjligt i form av arbetskraftsutbildning även på annat sätt än som integrationsutbildning, eftersom avsaknaden av lärokursen i grundläggande utbildning gör det svårare att söka till yrkesutbildning och att ha framgång på arbetsmarknaden. Kommunerna har inte skyldighet att ordna grundläggande utbildning för andra än personer i läropliktsåldern. Några närings-, trafik- och miljöcentraler ansåg att definitionen av arbetskraftsutbildning är bra och ansåg att det inte blir några problem fast de separata allmänbildande studierna, datateknik- och språkutbildningen slopas. Vid behov kan innehållet i fråga på motsvarande sätt som nu tas in i den yrkesinriktade arbetskraftsutbildningen enligt individualiseringsprincipen. Några remissinstanser uppmärksammade möjligheterna för invandrare som överskridit integrationstiden att bedriva allmänbildande och språkstudier. Med anledning av undervisnings- och kulturministeriets utlåtande ändrades propositionen så att grundläggande utbildning för vuxna kan tillhandahållas som arbetskraftsutbildning, om avsaknaden av lärokursen i grundläggande utbildning utgör ett hinder för att genomgå yrkesutbildning.

I yttrandena understöddes att villkoret som gäller ett års avbrott mellan arbetskraftsutbildning och frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmåner slopas.

Förslagen som gäller lönesubvention ansågs nödvändiga och värda att understödjas, även om man i vissa yttranden ansåg att bestämmelserna fortfarande är svårförståeliga. FFC rf och sex närings-, trafik- och miljöcentraler ansåg i sina utlåtanden att lönesubvention som beviljas företagen på grundval av ett arbetsavtalsförhållande för viss tid utan några begränsningar i anslutning till den person som anställs med subventionen stödjer särskilt ungas sysselsättning. Några remissinstanser ansåg att förslaget kan inverka negativt på möjligheterna för dem som befinner sig i den svåraste ställningen på arbetsmarknaden att sysselsättas med lönesubvention och några förhöll sig negativt till att lönesub-

vention betalas för att anställa vikarier för alterneringslediga.

Möjligheten att överföra den som anställts med subvention till uppgifter hos någon annan arbetsordare utan de nuvarande begränsningarna ansågs öka användningen av lönesubvention. Att lönesubventionens tilläggsdel kan beviljas utan utbildningskrav understöddes också i några yttranden.

De förslag som gäller kostnadsersättningen samt ersättningen för rese-, inkvarterings- och flyttningsekostnader understöddes i huvudsak. I enstaka yttranden hoppades man att förmånerna och ersättningarna skulle förbli som för närvarande och i vissa yttranden hoppades man i stället på en ännu större förenkling än den föreslagna.

Slopandet av deltidstillägget understöddes i tre yttranden och i tre yttranden önskade man på motsvarande sätt att systemet skulle utvecklas i stället för slopas.

I fråga om kommissionerna för arbetskrafts- och företagsservice förslags att kommissionerna skulle ändras till delegationer, eftersom en kommissions roll är förhandlande och informerande. Dessutom hoppades några remissintanser att kommissionens roll och uppgiftsfördelning skulle klargöras i förhållande till andra regionala eller i området verksamma samarbetsgrupper och samarbetsorgan, såsom NTM-delegationerna, ledningsgrupperna för företagskundrelationer och till exempel de kommunala sysselsättningsgrupperna. Med anledning av yttrandena ändrades kommissionen för arbetskrafts- och företagsservice till delegationen för arbetskrafts- och företagsservice i propositionen.

När det gäller sökandet av ändring fästes i yttrandena särskilt uppmärksamhet vid att grunderna för besvärsförbud bör vara noga avgränsade. Bestämmelserna om sökande av ändring diskuteras med justitieministeriet och de preciserades.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

I anslutning till budgetpropositionen för 2013 överlämnar regeringen till riksdagen regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av vissa lagar som har samband med den. De ändringar som i den propositionen samt i denna proposition föreslås i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice borde träda i kraft samtidigt. Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av vissa lagar som har samband med den påverkar också hänvisningen i 6 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och 2 a kap. 14 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, som föreslås i denna proposition.

Regeringen har till riksdagen överlämnat regeringens proposition (RP 115/2012 rd) med förslag till lag om ändring och temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lag om ändring av 11 § i lagen om utkomststöd och lag om temporär ändring av 15 § i lagen om bostadsbidrag. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den. Ändringarna avses träda i kraft den 1 januari 2013. I den propositionen föreslås att samma 11 § 5 punkten i lagen om utkomststöd ändras som i denna proposition. I social- och hälsovårdsministeriets proposition har man redan på förhand beaktat de ändringar som i denna proposition föreslås i den nämnda bestämmelsen i lagen om utkomststöd.

Regeringen har till riksdagen överlämnat regeringens proposition (RP 125/2012 rd) med förslag till lag om ändring av lagen om överlåtelseskatt. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den. Genom propositionen bland annat förlängs tillämpningstiden för skattefriheten enligt 43 c § i den lagen, som annars skulle upphöra den 31 december 2012. I den gällande 43 c § hänvisas till arbetskraftsutbildning som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Hänvisningarna borde ändras så att de motsvarar förslagen i denna proposition.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag**1.1 Lag om offentlig arbetskrafts- och företagsservice****1 kap. Allmänna bestämmelser**

I kapitlet föreslås bestämmelser om statens allmänna skyldighet att främja arbetsmarknadens funktion och utbudet av arbetskraft (1 §), den offentliga arbetskrafts- och företagsservicens syfte och centrala innehåll (2 §), tillhandahållande och anskaffning av service (4—5 §) samt vissa centrala allmänna principer som gäller offentlig arbetskrafts- och företagsservice (6—7 §). I kapitlet definieras dessutom de mest centrala begreppen som används i lagen (3 §).

1 §. Främjande av arbetsmarknadens funktion. Paragrafen motsvarar 1 kap. 4 och 5 § i den gällande lagen med vissa preciserade formuleringar och med beaktande av de ändringar som inträffat i näringslivet samt på arbetsmarknaden. I bestämmelsen har också beaktat de centrala målen och linjerna i statsrådets principbeslut som gäller tryggnad av arbetsmarknadens funktion och utbudet av arbetskraft.

I 1 mom. bestäms om statens allmänna skyldighet att främja arbetsmarknadens funktion och utbudet av arbetskraft i syfte att säkerställa ekonomisk tillväxt, hög sysselsättning och välfärd. Särskilt arbets- och näringsministeriets, social- och hälsovårdsministeriets, undervisnings- och kulturministeriets samt finansministeriets förvaltningsområden spelar en central roll för att främja arbetsmarknadens funktion och utbudet av arbetskraft. För att de mål som nämns i bestämmelsen ska uppnås förutsätts dock att även andra aktörer gör en insats vid sidan av statsmakterns åtgärder. Av denna orsak ska arbetsmarknadens funktion och utbudet av arbetskraft främjas tillsammans med kommunerna, arbetsmarknadsorganisationerna, företagen och andra arbetsgivare samt medborgarna. Arbetsgivarna borde för egen del ta större ansvar för sysselsättningen och arbetslivets utveckling och på motsvarande sätt borde

medborgarna ta större ansvar för att förbättra sina sysselsättningsmöjligheter.

I förslaget till 2 mom. bestäms om statens skyldighet att sköta samordningen av de politikområden som är centrala för arbetsmarknadens funktion och utbudet av arbetskraft. I bestämmelsen åläggs staten dessutom att jämna ut konjunkturväxlingarna genom sina åtgärder.

2 §. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice. I paragrafen beskrivs den offentliga arbetskrafts- och företagsservicens syfte och mål samt centrala innehåll. Det centrala syftet med den offentliga arbetskrafts- och företagsservice som arbets- och näringsmyndigheterna erbjuder ska vara att främja arbetsmarknadens funktion och uppkomsten av ny företagsverksamhet samt att utveckla företagens verksamhetsförutsättningar. Man ska främja arbetsmarknadens funktion genom den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen genom att trygga tillgången på den kunniga arbetskraft som arbetsgivarna behöver och genom att erbjuda dem som söker jobb möjligheter att få arbete. De mål för den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen som föreslås i 1 mom. motsvarar det syfte och de mål som anges i 1 kap. 1 § och 3 § 1 mom. i den gällande lagen om offentlig arbetskraftsservice samt målen för lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande.

I förslaget till 2 mom. beskrivs de servicehelheter som bildar den offentliga arbetskrafts- och företagsservice som arbets- och näringsmyndigheterna erbjuder. En motsvarande bestämmelse ingår i 1 kap. 2 § 1 mom. i den gällande lagen om offentlig arbetskraftsservice. Som offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska erbjudas arbetsförmedlingsservice, informations- och rådgivningsservice, kompetensutvecklingsservice samt service för att starta och utveckla företagsverksamhet. Arbetsförmedlingen ska vara den mest centrala servicen för arbetssökande och arbetsgivare. Kompetensutvecklingsservice ska vara vägledning för yrkesval och karriär, träning, prövning, utbildning och lönesubvention.

Informations- och rådgivningsservicen ska vara öppet tillgänglig för alla. Kompetensutvecklingsservicen ska vara tillgänglig för alla enskilda kunder. Arbetskrafts- och företagsservice som erbjuds företag och andra arbetsgivare ska vara arbetsförmedling, informations- och rådgivningsservice samt av kompetensutvecklingsservicen lönesubvention, arbetstränares tjänster och gemensam anskaffning av utbildning. Dessutom ska företagen erbjudas avgiftsbelagd service för att utveckla företagsverksamhet.

Ny företagsverksamhet ska stödjas med startpeng. Den som funderar på företagande som ett karriäralternativ och som tänker bli företagare ska utöver startpeng kunna erbjudas arbetskrafts- och företagsservice i form av informations- och rådgivningsservice, karriärträning och företagartutbildning.

Till den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen ska också höras sakkunnigbedömningar som hänför sig till enskilda kunders serviceprocess och som ska vara kartläggningar av kunnandet och yrkeskompetensen, undersökningar och bedömningar av arbetsförmågan, bedömningar av färdigheter som företagare och förutsättningar för företagsverksamhet samt andra sakkunnigbedömningar. Till den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen ska dessutom höras andra stöd och ersättningar enligt den föreslagna lagen. Sådana ska vara ersättning för rese- och inkvarteringskostnader till den som söker arbete eller arbetskraftsservice samt till den som deltar i sakkunnigbedömning, ersättning för flyttningskostnader, kostnadsersättning och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen.

De flesta arbetslösa och enskilda kunder som får arbetskrafts- och företagsservice är arbetslösa. Arbetslöshetsförmånerna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa har således ett fast samband med den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen. Ovan denna orsak föreslås i 3 mom. en informativ hänvisningsbestämmelse till lagen om utkomstskydd för arbetslösa och förmånerna enligt den. Innehållet i den föreslagna bestämmelsen motsvarar 1 kap. 2 § 2 mom. i den gällande lagen.

3 §. Definitioner. I paragrafen definieras de mest centrala begreppen som används i la-

gen. Definitionerna motsvarar i huvudsak definitionerna i 1 kap. 7 § i den gällande lagen.

I förslaget till 1 mom. 1 punkten definieras kunder. Kunder hos arbets- och näringsbyråerna och närings-, trafik- och miljöcentralerna kan vara enskilda personer, arbetsgivare och företag. Arbetsgivaren kan förutom företag vara till exempel kommuner, föreningar och stiftelser samt enskilda personer. Företag kan söka och få service även utom i rollen som arbetsgivare. För enskilda personer som söker eller får service enligt den föreslagna lagen ska på motsvarande sätt som nu användas begreppet enskild kund.

I 1 kap. 8 § i den gällande lagen definieras arbetslös arbetssökande. Enligt paragrafen avses med en arbetslös arbetssökande en arbetssökande som fyllt 17 år och som är arbetsför, står till arbetsmarknadens förfogande och är arbetslös. En person betraktas som arbetslös arbetssökande högst till slutet av den kalendermånad då han eller hon fyller 65 år.

I lagen föreslås ingen separat definition som skulle motsvara den nuvarande definitionen av arbetslös arbetssökande. I förslaget till 1 mom. 2 och 3 punkten definieras arbetsökande och arbetslös. Med arbetsökande avses enskilda kunder vars jobbsökning är i kraft på det sätt som avses i förslaget till 2 kap. 1 och 2 §. Innehållet i definitionen av arbetsökande motsvarar i sak 1 kap. 7 § 1 mom. 3 punkten i den gällande lagen.

Med arbetslös ska avses en person som inte står i ett arbetsavtalsförhållande eller som inte är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller i eget arbete på det sätt som avses i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som inte är studerande på heltid enligt 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Den som står i ett arbetsavtalsförhållande ska på motsvarande sätt som nu betraktas som arbetslös om han eller hon är permitterad på heltid eller hans eller hennes ordinarie arbetstid per vecka är under fyra timmar.

Definitionen av arbetslös arbetssökande ska bestå av de nämnda punkterna. Av den service som föreslås i lagen ska definitionen vara av betydelse för lönesubventionen och av de ekonomiska förmånerna enligt prövning för de förmåner som är avsedda att stödja jobbsökning (ersättning för rese- och inkvarteringskostnader under jobbsökningsre-

san och ersättning för flyttningskostnader). Dessutom ska definitionen vara av betydelse när man granskar kretsen av personer som är berättigade till en sysselsättningsplan.

Den undre och övre åldersgräns (17 och 65 år) som ingår i definitionen av arbetslös arbetssökande enligt den gällande lagen föreslås inte ingå i lagen. Slopandet av den övre och under åldersgränsen stödjer förlängningen av arbetskarriärerna i början och slutändan.

För dem som är under 17 år ska det preliminära alternativet även i fortsättningen vara att man skaffar sig yrkesutbildning via det allmänna utbildningssystemet, och målet med propositionen är inte att de som är under 17 år oftare än nu ska söka sig till arbetskraftsservice i stället för utbildning. Att den undre åldersgränsen slopas gör det emellertid möjligt att till exempel bevilja lönesubvention för en 16-åring, om det anses nödvändigt till exempel för att ordna läroavtalsutbildning.

Den som är 16 år eller har fyllt 65 år ska inte ha subjektiv rätt till exempelvis lönesubvention eller ekonomiska förmåner som är avsedda att stödja jobbsökande, utan beviljandet av servicen eller förmånen ska på samma sätt som i fråga om andra enskilda kunder alltid basera sig på arbets- och näringsbyråns arbetskraftspolitiska ändamålsenlighetsprövning.

Det föreslås inte att något villkor om att en arbetslös arbetssökande ska vara arbetsför ska ingå i definitionen. Enligt den gällande lagen kan en person som med stöd av något annat system konstaterats vara arbetsoförmögen ändå betraktas som arbetsför, om personens sysselsättning enligt arbets- och näringsbyråns bedömning kan stödjas med arbetskraftstjänster. Eftersom utgångspunkten när tjänster enligt det föreslagna serviceutbudet erbjuds är att personen konstaterats vara i behov av service och arbets- och näringsbyråns prövning, finns det inget särskilt behov av en definition av arbetsför. Om det enligt arbetsfördelningen inom den yrkesinriktade rehabiliteringen ankommer på Folkpensionsanstalten eller ett arbetspensionsförsäkringsbolag att ordna servicen, ska arbets- och näringsbyrån inte ordna service för kunden.

Den nuvarande definitionen av arbetslös arbetssökande innehåller ett villkor om att man ska stå till arbetsmarknadens förfogande. Enligt 1 kap. 8 § 3 mom. i den gällande lagen avses med en person som står till arbetsmarknadens förfogande en person som på det sätt som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte är förhindrad att vara på arbetsmarknaden eller inte studerar på heltid.

De hinder för att vara på arbetsmarknaden som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff, sjukhusvård eller annan därmed jämförbar anstaltsvård eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa) föreslås inte ingå i definitionen av arbetslös arbetssökande. I de flesta fall ska det inte vara arbetskraftspolitiskt ändamålsenligt att bevilja till exempel lönesubvention eller förmåner som är avsedda att stödja jobbsökande åt personer som är förhindrade att vara på arbetsmarknaden på det sätt som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. I vissa situationer kunde det ändå vara arbetskraftspolitiskt ändamålsenligt att stödja till exempel jobbsökande för en arbetslös person som avtjänar sin värnplikt och är registrerad som arbetssökande genom att ersätta kostnaderna för en jobbsökningsresa. På motsvarande sätt kunde det i vissa situationer vara ändamålsenligt att med lönesubvention stödja en fänge som avtjänar frihetsstraff och som har övervakad frihet på prov att få fotfäste i arbetslivet.

Att den övre och under åldersgränsen och villkoren om att man ska vara arbetsför och stå till arbetsmarknadens förfogande utelämnas ur den föreslagna lagen inverkar endast på ordnandet av arbetskraftsservice. Eftersom det inte föreslås att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras i detta avseende utvidgas inte de nämnda personernas rätt till arbetslöshetsförmån jämfört med nuläget.

Studerande på heltid enligt 2 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska inte heller i fortsättningen betraktas som arbetslösa arbetssökande. Ett omnämnande av detta föreslås bli fogat till definitionen av arbetslös.

I den gällande lagen har begreppet arbetskraftsmyndigheterna använts för den instans som verkställer lagen och därmed har man

avsett arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen samt arbets- och näringsbyrån. Arbetskraftsmyndigheterna definieras inte särskilt i den gällande lagen. I lagen föreslås en definition av arbets- och näringsmyndigheterna. Enligt förslaget till 4 punkten avses med arbets- och näringsmyndigheter närings-, trafik- och miljöcentralen, arbets- och näringsbyrån samt arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter.

Bestämmelser om arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter ingår i 24 § i statsrådets förordning om närings- trafik- och miljöcentralerna (1539/2011), enligt vilken närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna har ett gemensamt riksomfattande kundservicecenter vid närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax. Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter producerar tjänster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde för person- och företagskunder.

Eftersom arbets- och näringsministeriet inte sköter de uppgifter som anges i den föreslagna lagen, föreslås inte arbets- och näringsministeriet ingå i definitionen av arbets- och näringsmyndigheter.

I förslaget till 5 och 6 punkten definieras sysselsättningsplan och plan som ersätter sysselsättningsplanen. Definitionerna motsvarar i huvudsak 1 kap. 8 § 1 mom. 14 och 15 punkten i den gällande lagen. Med sysselsättningsplan avses en plan som arbets- och näringsmyndigheterna utarbetat tillsammans med den jobbsökande. För att säkerställa möjligheter att utveckla flerkanalstjänster har arbets- och näringsbyrån ersatts med arbets- och näringsmyndigheterna i förslaget till 5 punkten. Detta möjliggör att arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter i framtiden i fråga om vissa kundgrupper och inom de ramar som resurserna tillåter kan åta sig att ansvara för uppgifter som hör till arbetssökandes serviceprocess inklusive utarbetande av sysselsättningsplan. Med plan som ersätter sysselsättningsplanen avses en aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration.

Omställningsskydd definieras i 5 a kap. 1 § 1 mom. i den gällande lagen. Eftersom det

inte föreslås något separat kapitel om omställningsskydd i lagen, definieras omställningsskydd i förslaget till 7 punkten. Definitionen av omställningsskydd motsvarar i huvudsak den gällande lagen. Det föreslås att definitionen kompletteras så att av definitionen framgår de centrala parterna i åtgärdsmodellen för omställningsskydd, som är arbets- och näringsbyrån, arbetsgivaren samt arbetstagarna. Det föreslås att åtgärdsmodellen ska genomföras i samarbete mellan dessa aktörer. Det föreslås att begreppet 'av arbetslöshet hotad' ersätts med uttrycket 'en arbetstagare som blir arbetslös efter permittering tills vidare eller för minst 180 dagar eller avslutande av ett arbetsavtalsförhållande för viss tid', som mera exakt beskriver de personer som omfattas av omställningsskyddet utöver dem som blivit uppsagda från ett arbetsavtalsförhållande som varit i kraft tills vidare. Syftet med åtgärdsmodellen för omställningsskydd är att sträva efter att en arbetstagare som blir arbetslös efter uppsägning, permittering eller avslutande av ett arbetsavtalsförhållande för viss tid så snabbt som möjligt hittar ny sysselsättning. Omställningsskyddet ska bestå av sådan service enligt den föreslagna lagen vilka avtalas i sysselsättningsplanen och eventuell annan service som utvecklar yrkesfärdigheterna. Bestämmelser som förutsättningar för att omfattas av omställningsskyddet ingår i förslaget till 2 kap. 10 § och arbets- och näringsbyråns uppgifter för att genomföra omställningsskyddet i förslaget till 12 kap. 3 §.

I förslaget till 8 punkten definieras de minimis-stöd. Definitionen motsvarar 1 kap. 8 § 1 mom. 16 punkten i den gällande lagen. Denna stödform ska tillämpas när lönesubvention beviljas arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet och när startpeng beviljas enskilda kunder som blir företagare. Utbildning som erbjuds ensamföretagare som offentlig arbetskrafts- och företagsservice och avgiftsbelagd service för att utveckla affärsverksamheten som erbjuds företag ska vara de minimis-stöd i fråga om den andel som finansieras av arbets- och näringsmyndigheterna.

I förslaget till 9 punkten definieras arbetsavtalsförhållande på motsvarande sätt som i 1 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom. i

den gällande lagen. När lagen tillämpas ska tjänsteförhållande på motsvarande sätt som nu jämföras med arbetsavtalsförhållande. En bestämmelse om detta föreslås i 2 mom. Tjänsteförhållande, som nämns i den föreslagna bestämmelsen, ska omfatta statstjänstemän, kommunala tjänstemän och tjänstemän inom den evangelisk-lutherska kyrkan samt eventuella andra som står i offentlig-rättsligt anställningsförhållande.

4 §. Tillhandahållande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice. När offentlig arbetskrafts- och företagsservice erbjuds samordnas arbetsmarknadens och näringslivets och de enskilda kundernas behov.

I förslaget till 1 mom. bestäms att arbetsmarknadens och näringslivets behov ska beaktas samt att förändringar ska prognostiseras när service erbjuds.

I 2 kap. 1 § 2 mom. i den gällande lagen bestäms att prognostiseringen är arbetskraftsmyndigheternas uppgift. I den föreslagna bestämmelsen betonas i stället för myndighetsuppgiften prognostiseringens betydelse när offentlig arbetskrafts- och företagsservice erbjuds. Det är närings-, trafik- och miljöcentralernas uppgift att förutspå förändringar och arbetsgivarnas, företagens och de enskilda kundernas behov i regionerna medan arbets- och näringsbyråerna gör det på lokal nivå.

Den centrala utgångspunkten för tillhandahållande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice är att användningen av service ska basera sig på den enskilda kundens, arbetsgivarens eller företagets servicebehov. Bestämmelser om detta föreslås i 2 mom., som förenar bestämmelserna i 1 kap. 3 § 2 mom., 2 kap. 1 § 1 mom. och 3 kap. 2 § 1 mom. i den gällande lagen.

I alla arbets- och näringsbyråer införs senast i början av 2013 en servicemodell som baserar sig på servicelinjer. Arbets- och näringsbyråernas nya servicemodell baserar sig på tre servicelinjer och en ökad inriktning på företag i arbets- och näringsbyråns servicehelhet. Kunderna hänvisas till servicelinjerna utifrån sina uppskattade servicebehov. De tjänster som ingår i det föreslagna serviceurvalet är tillgängliga på alla servicelinjer i överensstämmelse med kundernas behov. Eftersom kunderna på de olika servicelinjerna

har olika behov, betonas också användningen av tjänsterna på olika sätt på de olika servicelinjerna.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna betjänar i första hand företag, men också den service för att utveckla företagsverksamhet som de erbjuder ska basera sig på företagens uppskattade servicebehov.

Enligt förslaget till 2 mom. ska arbets- och näringsmyndigheterna och kunden bedöma kundens servicebehov tillsammans. Utgående från bedömningen av servicebehovet erbjuds offentlig arbetskrafts- och näringservice som på bästa sätt tryggar tillgången på kunskapsarbetskraft och främjar enskilda kunders placering på den öppna arbetsmarknaden samt främjar inledandet eller utvecklandet av företagsverksamhet. Bestämmelsen ger uttryck åt den utgångspunkten att när service erbjuds förenas inte bara en enskild kunds behov utan också syftet och de allmänna målen med den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen. I bestämmelsen förs också fram att den öppna arbetsmarknaden kommer i första hand framom andra alternativ.

I den gällande lagen bestäms det att den öppna marknaden kommer i första hand framom andra alternativ i 2 kap. 2 § 1 mom. Enligt den nämnda bestämmelsen främjas sysselsättning i första hand på den öppna arbetsmarknaden, antingen direkt eller med hjälp av utbildning. I andra hand stöds sysselsättning med hjälp av sysselsättningsanslag. Någon motsvarande bestämmelse om den så kallade marschordningen föreslås inte i lagen. Idén om marschordningen ingår i tanke på att service ska erbjudas i enlighet med servicebehovet. Om kundens arbetsmarknadsfärdigheter, kompetens och yrkesskicklighet är uppdaterade, är arbetsförmedling den service som kommer i första hand. Om det finns brister i kompetensen och yrkesskickligheten blir det aktuellt med frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller alternativt lönesubvention för till exempel läroavtalsutbildning.

Förslaget till 3 mom. gäller flerkanalstjänster. Enligt det erbjuds offentlig arbetskrafts- och företagsservice i form av service som kunderna på egen hand kan använda och som personlig service. Kunden sätts att utvärdera ärenden hos arbets- och näringsmyndigheter-

na samt kontakten mellan myndigheterna och kunden ska bestämmas utifrån kundens uppskattade servicebehov. Motsvarande bestämmelser ingår i 3 kap 1 § 1 mom. och 2 § 1 mom. i den gällande lagen.

Med service som kunderna kan använda på egen hand avses nättjänster som arbets- och näringsmyndigheterna tillhandahåller. Personlig service kan tillhandahållas förutom som service ansikte mot ansikte hos myndigheterna även som telefon- och nättjänster.

När servicebehovet bedöms ska man kraftigare än nu utnyttja olika nät- och telefon-tjänster vid sidan av bedömning av servicebehovet ansikte mot ansikte. Elektroniska tjänster som möjliggör interaktion mellan kunden och tjänstemannen ska utvecklas med bland annat interaktiv meddelandeväxling, inlämnande av handlingar och tidsbeställning på elektronisk väg som mål.

Service som köps från utomstående serviceproducenter (jobbsökar- och karriärträning, arbetsträning, utbildningsprövning, utbildning, sakkunnigbedömningar som kartlägger en enskild kunds situation samt sakkunnigservice för företag) är i huvudsak service ansikte som ansikte, men det är också möjligt att genomföra servicen antingen helt eller delvis i form av nättjänster.

Enligt 3 kap. 2 § 3 mom. i den gällande lagen ska kunden oavsett arbets- och näringsbyråns verksamhetsområde kunna få service vid det verksamhetsställe där servicen tillhandahålls, om inte något annat bestäms genom lag. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i lagen. Kunden ska även utan någon uttrycklig bestämmelse ha rätt att välja vid vilket verksamhetsställe han eller hon uträttar sina ärenden. Oberoende av vid vilket verksamhetsställe inom nätverket för arbeidskrafts- och näringservice som kunden uträttar sina ärenden är det arbets- och näringsbyråns uppgift att se till att kunden får den service som hans eller hennes servicebehov förutsätter.

Specialsakkunskap i anslutning till skötseln av kundrelationer och tillhandahållandet av tjänster kan koncentreras till någon eller några verksamhetsställen. I princip borde kunden få även service som förutsätter specialsakkunskap via det verksamhetsställe som ansvarar för hans eller hennes kundrelation.

Detta kan genomföras på flera olika sätt, till exempel genom att man utnyttjar fjärranslutning med bildöverföring. I områden där avstånden mellan verksamhetsställena är korta, kan kunden förutsättas röra sig mellan verksamhetsställena.

I 4 mom. bestäms när en kund ska hänvisas till service som ordnas av någon annan myndighet eller serviceanordnare. I 3 kap. 4 § i den gällande lagen ingår en bestämmelse om hänvisning av en enskild kund till andra myndigheters service. I bestämmelsen sägs att om den service som en enskild kund behöver inte kan ordnas som arbets- och näringsbyråns service, ska arbets- och näringsbyrån se till att vederbörande informeras om andra rehabiliteringsmöjligheter och enligt behov hänvisas till service som ordnas av social-, undervisnings- eller hälsovårdsmyndigheterna eller Folkpensionsanstalten eller någon annan serviceordnare, i samarbete med de instanser som ordnar servicen. Ordalydelser i förslaget till 4 mom. är mera allmän. Förutom arbets- och näringsbyråerna ska skyldigheten att ge information om andra servicemöjligheter och hänvisa kunden till annan service även gälla närings-, trafik- och miljöcentralerna. I bestämmelsen beaktas utöver enskilda kunder även arbetsgivare och företag som är kunder hos arbets- och näringsmyndigheterna och som kan ha andra servicebehov än offentlig arbeidskrafts- och företagsservice. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska information kunna ges om andra servicemöjligheter och vid behov ska kunden hänvisas till service som ordnas av en annan myndighet eller serviceanordnare. I bestämmelsen specificeras inte de andra myndigheterna med namn.

I fråga om vissa kunder kan deras servicebehov förutsätta tjänster som i sig erbjuds även som offentlig arbeidskrafts- och företagsservice, men ansvaret för att ordna motsvarande service vilar på någon annan myndighet eller instans. Exempelvis enligt ansvarsfördelningen i fråga om yrkesinriktad rehabilitering kan ansvaret för att en person utbildas för ett nytt yrke vila på till exempel ett arbetspensionsbolag eller försäkringsbolag. Om ansvaret för att ordna servicen ankommer på någon annan myndighet eller annan instans, ordnar inte arbets- och närings-

myndigheterna servicen för kunden i form av offentlig arbetskrafts- och företagsservice. För att klargöra arbetsfördelningen föreslås ett uttryckligt omnämnande av saken i 4 mom.

5 §. Produktion och anskaffning av service. I paragrafen föreslås bestämmelser om produktion och anskaffning av offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt om inriktningen av sysselsättningsanslag.

Enligt förslaget till 1 mom. ska arbets- och näringsmyndigheterna på motsvarande sätt som nu kunna producera den service som de ansvarar för att ordna själva eller skaffa den delvis eller helt av serviceproducenter. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 1 § 3 mom. i den gällande lagen. Arbets- och näringsmyndigheterna ska också kunna producera eller skaffa servicen tillsammans med andra aktörer.

Även om bestämmelsen inte begränsar anskaffningen av service, ska arbets- och näringsbyrån även i fortsättningen i huvudsak själv producera arbetsförmedling och yrkes- och karriärvägledning av de föreslagna tjänsterna. I vissa fall kunde det vara ändamålsenligt att köpa de nämnda tjänsterna. En sådan situation kan vara till exempel att man vill säkerställa tillgången på tjänster geografiskt eller ordna service för någon viss kundgrupp.

Servicen ska skaffas med det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Den service som avses i den föreslagna lagen ska i regel skaffas med hjälp av det anslag i statsbudgeten under huvudtiteln för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde vilket är avsett att främja sysselsättningen och bekämpa arbetslöshet (sysselsättningsanslag). Exempelvis service för att utveckla företagsverksamhet ska finansieras med annat än sysselsättningsanslag.

I förslaget till 1 mom. bestäms på motsvarande sätt som i 3 kap. 3 § 3 mom. i den gällande lagen att sysselsättningsanslag i första hand ska inriktas för att stödja dem som har en svag ställning på arbetsmarknaden. Till skillnad från den gällande bestämmelsen uppräknas i förslaget till 1 mom. inte särskilt vissa målgrupper, eftersom arbetsmarknads-situationen och konjunkturväxlingarna påverkar sysselsättningsmöjligheterna för olika grupper på olika sätt. Arbets- och näringsmi-

nisteriet ska bland annat genom resultatstyrning och regional fördelning av anslagen styra användningen av sysselsättningsanslagen till arbetslösa som vid tidpunkten i fråga har en svag ställning på arbetsmarknaden.

I förslaget till 2 mom. bestäms om förfarandet när den som producerar servicen får statsunderstöd eller annan statlig finansiering för att producera den service som arbets- och näringsmyndigheterna anskaffar. Då ska den andel som motsvarar statsunderstödet eller annan statlig finansiering dras av från servicens pris. Syftet med bestämmelsen är att förhindra dubbel statlig finansiering för serviceproduktionen. En motsvarande bestämmelse ingår i 6 kap. 4 § i den gällande lagen för arbetskraftspolitiska vuxenutbildningens del.

Enligt förslaget till 3 mom. bestäms genom förordning om arbets- och näringsmyndigheternas uppgifter vid anskaffning av service, förfarandet vid beslut om anskaffning och när anskaffningsavtalet ingås, innehållet i anskaffningsavtalet samt om det anskaffnings- och anbudsförfarande som föregår avtalet.

6 §. Avgiftsfrihet. I paragrafen bestäms om avgiftsfrihet för offentlig arbetskrafts- och företagsservice som erbjuds enskilda kunder på motsvarande sätt som i 1 kap 5 § 1 mom. i den gällande lagen. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice som erbjuds arbetsgivare ska i huvudsak vara avgiftsfri. Ett undantag från avgiftsfriheten utgör gemensam anskaffning av utbildning, där arbetsgivarna deltar i finansieringen tillsammans med arbets- och näringsmyndigheterna. Service för att utveckla företagsverksamhet som erbjuds företag ska vara avgiftsbelagda för företagen.

I 1 kap. 5 § 2 mom. i den gällande lagen finns en hänvisning till de avgiftsbelagda särskilda tjänster för arbetsgivare som avses i 4 kap. 6 §. Eftersom arbets- och näringsministeriet har beslutat att produktionen av avgiftsbelagda rekryterings- och bemannings-tjänster i form av ämbetsverkets avgiftsbelagda serviceverksamhet fortsätter till utgången av 2013, föreslås ingen motsvarande hänvisning i lagen. På ordnandet av dessa tjänster tillämpas enligt förslaget till övergångsbestämmelse bestämmelserna i den nuvarande lagen under 2013.

7 §. Jämlikhet och icke-diskriminering. I paragrafen bestäms att jämlikhet och icke-diskriminering ska iaktas inom offentlig arbetskraftsservice. Innehållet i förslaget till 1 mom. motsvarar i sak 2 kap. 3 § i den gällande lagen. Enligt den gällande lagen ska information om arbetstvister ges i samband med personlig service. En arbetstvist är av särskild betydelse för en arbetssökande när han eller hon får ett arbetserbjudande. Enligt en uttrycklig bestämmelse i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har en arbetslös arbetssökande giltig orsak att vägra ta emot ett erbjudet arbete om arbetet berörs av strejk, lockout eller blockad. Eftersom arbetserbjudanden i stor utsträckning ges även annars än i samband med personlig service, föreslås det att arbets- och näringsmyndigheternas skyldighet att informera arbetssökande om arbetstvister preciseras så man ska berätta om arbetstvister för den arbetssökande i samband med ett arbetserbjudande eller annan personlig service.

I förslaget till 2 mom. åläggs arbets- och näringsmyndigheterna att aktivt främja lika-behandling och jämställdhet mellan könen vid tillhandahållande och utvecklande av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen samt vid information om den. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 4 § 1 mom. i den gällande lagen. I den föreslagna bestämmelsen beaktas förutom jämställdheten mellan män och kvinnor även icke-diskriminering på andra grunder.

Icke-diskriminering vid tillhandahållandet av offentlig arbetskraftsservice betyder i praktiken till exempel att arbets- och näringsbyrån presenterar lämpliga arbetssökande för arbetsgivaren oberoende av vilket kön eller till exempel vilka nationalitet de arbetssökande företräder. På motsvarande sätt ska arbetssökande och andra enskilda kunder erbjudas arbete eller utbildning på ett opartiskt sätt. I 2 kap. 4 § 2 mom. i den gällande lagen finns en uttrycklig bestämmelse om saken. Det föreslås ingen motsvarande bestämmelse i lagen, utan det föreslås att saken uttrycks på ett allmännare plan i 2 mom.

2 kap. **Arbetssökande**

I kapitlet föreslås heltäckande bestämmelser om de centrala delarna i den arbetssökandes serviceprocess, som är inledande av jobbsökning och jobbsökningens giltighet (1—2 §), intervju med arbetssökande (4—5 §) och sysselsättningsplan (6—7 §). I kapitlet föreslås dessutom bestämmelser om information till arbetssökande (3 §) samt om arbets- och näringsmyndigheternas skyldighet att erbjuda dem arbete, utbildning och annan service som ingår i planen (9 §). I kapitlet föreslås också bestämmelser om allmänna skyldigheter för arbetslösa arbetssökande (8 §) och om förutsättningarna för att omfattas av omställningsskyddet (10 §). Bestämmelserna i kapitlet motsvarar i huvudsak bestämmelserna i 3, 5 och 5 a kap. i den gällande lagen.

För att säkerställa möjligheterna att utveckla flerkanalstjänster har arbets- och näringsbyrån ersatts med arbets- och näringsmyndigheterna i bestämmelserna. Detta möjliggör att arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter i framtiden i fråga om vissa kundgrupper och inom de ramar som resurserna tillåter kan åta sig att ansvara för uppgifter som hör till arbetssökandes serviceprocess.

1 §. Inledande av jobbsökning och jobbsökningens giltighet. Innehållet i paragrafen motsvarar i sak 3 kap. 5, 6 och 6 a § i den gällande lagen. På motsvarande sätt som för närvarande ska en enskild kunds jobbsökning inledas den dag då kunden begär det antingen elektroniskt via den för ändamålet avsedda nättjänsten eller personligen hos arbets- och näringsbyrån och han eller hon registreras som arbetssökande i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem. Arbets- och näringsmyndigheterna ska också kunna godkänna en begäran som framförts på annat sätt.

Enligt 3 kap. 5 § 1 mom. i den gällande lagen anses en person ha registrerats som arbetssökande också om arbetsgivaren till arbets- och näringsbyrån för hans eller hennes del har lämnat in ett meddelande om grupp- eller permittering enligt 5 kap. 4 § 3 mom. i arbetsavtalslagen. Det föreslås inte någon motsvarande bestämmelse i lagen. Även för att

en permitterads jobbsökning ska inledas ska det alltid förutsättas att den enskilda kunden själv framställer en begäran.

Enligt 3 kap. 5 § 1 mom. i den gällande lagen föreskrivs genom förordning av statsrådet vid behov om förfaringssätten vid registrering. Något motsvarande bemyndigande att utfärda förordning föreslås inte i lagen.

I förslaget till 2 mom. bestäms om situationer där jobbsökningen upphör att vara i kraft. Innehållet i momentet motsvarar i sak 3 kap. 6 a § i den gällande lagen. Jobbsökningen ska upphöra att vara i kraft om den arbetssökande själv meddelar att han eller hon inte längre önskar hålla sin jobbsökning i kraft (*1 punkten*) eller inte förnyar den inom den tid som arbets- och näringsmyndigheterna har satt ut och på det sätt som myndigheterna förutsätter (*2 punkten*). Jobbsökningens giltighet kopplas oftast till intervjun med den arbetssökande och bedömningen av servicebehovet eller utarbetandet eller revideringen av sysselsättningsplan eller en plan som ersätter sysselsättningsplanen. Detta kan förutsätta personligt besök på arbets- och näringsbyrån men också något annat sätt att uträtta ärendena kan vara ändamålsenligt med hänsyn till kundens servicebehov.

Enligt förslaget till 2 mom. 3 punkten ska jobbsökningen också upphöra i en situation där den arbetssökande inte för arbets- och näringsmyndigheterna lägger fram utredning om sin arbetshistoria, yrkeskompetens, utbildning och arbetsförmåga. En förutsättning för att jobbsökningen ska upphöra att vara i kraft är att utredningarna behövs för tillhandahållande av offentlig arbetskraftsservice och att arbets- och näringsmyndigheterna har satt ut en tid för inlämnande av utredningarna.

Jobbsökningen ska också upphöra att vara i kraft om den jobbsökande inte inom den tid och på det sätt som överenskommits i sysselsättningsplanen underrättar arbets- och näringsmyndigheterna om hur han eller hon har följt planen (*4 punkten*).

I förslaget till 5 punkten bestäms på motsvarande sätt som för närvarande att jobbsökningen upphör i en situation där den arbetssökande inte deltar i undersökningar eller bedömningar av arbetsförmågan som är nödvändiga för att klarlägga hans eller hennes

servicebehov. Undersökningar eller bedömningar av arbetsförmågan är sakkunnigbedömningar som avses i 4 kap. 2 § eller till exempel hälsoundersökningar som kommunen ordnar. Om en hälsoundersökning inte är nödvändig för att bedöma servicebehovet, ska vägran att genomgå hälsoundersökning eller underlåtenhet att gå dit inte påverka jobbsökningens giltighet.

I 3 mom. bestäms om hur jobbsökningen träder i kraft på nytt i en situation där den har upphört att gälla. Momentet motsvarar 3 kap. 6 a § 2 mom. i den gällande lagen. Om giltigheten för jobbsökningen gått ut ska jobbsökningen i princip träda i kraft på nytt när personen i fråga har begärt att jobbsökningen ska inledas på det sätt som föreskrivs i 1 §. Om giltigheten för jobbsökningen har upphört på grund av att den arbetssökande inte har deltagit i sådana undersökningar eller bedömningar av arbetsförmågan som är nödvändiga för att utreda servicebehovet, ska det förutsätta att en enskild kund som önskar inleda jobbsökningen förbinder sig att delta i undersökning eller bedömning av arbetsförmågan för att jobbsökningen ska träda i kraft.

2 §. *Registrering av utlänningar som arbetssökande och jobbsökningens giltighet.* I 1 och 2 mom. bestäms om förutsättningarna för att en utlänning ska kunna registreras som arbetssökande. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 7 § i den gällande lagen. Som arbetssökande ska registreras sådana medborgare i andra stater som på basis av internationella avtal som är förpliktande för Finland och gäller arbetskraftens fria rörlighet har rätt att utan arbets- och näringsbyråns arbetskraftspolitiska prövning komma till Finland för att söka arbete och utföra förvärsarbete. Avtal som gäller arbetskraftens fria rörlighet är avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (OJ No L1 3.1.1994) och fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 102—103/94), avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan, om fri rörlighet för personer (FördrS 37—38/2002) samt avtalet överenskommelsen om gemensam nordisk arbetsmarknad (FördrS 40/83). Medborgare i EU- och EES-länder samt deras familjemedlemmar, även om de inte är medborgare i ett

EU-/EES-land, registreras som arbetssökande, om de begär att deras jobbsökning ska inledas på det sätt som föreslås i 1 §.

I förslaget till 2 *mom.* bestäms om förutsättningarna för andra än medborgare i EU- och EES-länder eller deras familjemedlemmar att registrera sig som arbetssökande. På motsvarande sätt som för närvarande ska andra än medborgare i EU- och EES-länder och deras familjemedlemmar registrera sig som arbetssökande om de har rätt att utföra förvärvsarbete med stöd av ett beviljat uppehållstillstånd och uppehållstillståndet inte är förenat med några begränsningar som gäller arbetsgivaren. För registreringen som arbetssökande saknar det betydelse på vilken grund uppehållstillståndet har beviljats. Begränsningar som gäller arbetsgivaren och som kan utgöra hinder för registrering som arbetssökande kan endast ha att göra med arbetstagarens uppehållstillstånd (A- eller B-uppehållstillstånd som beviljats på grund av arbete), men inte med andra uppehållstillstånd. En begränsning som gäller yrkesområdet i arbetstagarens uppehållstillstånd är inget hinder för registrering som arbetssökande.

I förslaget till 3 *mom.* bestäms på motsvarande sätt som nu i 3 kap. 6 a § 1 *mom.* 6 punkten att jobbsökningen upphör att vara i kraft i en situation där den arbetssökande inte längre uppfyller de villkor för registrering av utlänningar som arbetssökande som anges i förslaget till 1 och 2 *mom.*

3 §. Information till arbetssökande. I paragrafen föreskrivs om de omständigheter som arbets- och näringsmyndigheterna ska informera arbetssökande och arbetslösa arbetssökande om. Paragrafen motsvarar i huvudsak 3 kap 8 § i den gällande lagen. I stället för registrering som arbetssökande används i paragrafen uttrycket inledande av jobbsökning.

Eftersom det är frivilligt att vara arbetssökande, föreslås att omnämnandet av skyldigheten att hålla jobbsökningen i kraft ersätts med uttrycket villkoren för jobbsökningens giltighet.

En arbetssökande ska i samband med att jobbsökningen inleds eller omedelbart därefter informeras tillräckligt om omständigheter som hänför sig till jobbsökningen, till exempel jobbsökningsservice som han eller hon kan använda på egen hand, arbetsmöjligheter

som står till buds och om sysselsättningsläget inom yrkesområdet. En arbetssökande ska informeras om den offentliga arbetskrafts- och företagsservice som står till buds, om villkoren för jobbsökningens giltighet samt om omställningsskydd. För en arbetslös arbetssökande ska man dessutom berätta om de allmänna skyldigheter som arbetslösa arbetssökande har och som det bestäms om i förslaget till 8 § samt om de viktigaste arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmån. Vid behov ska en arbetslös arbetssökande informeras om annan service som syftar till att främja hans eller hennes sysselsättning.

Det är arbets- och näringsmyndigheternas skyldighet att säkerställa att en arbetssökande är medveten om särskilt betydelsen av att hålla jobbsökningen i kraft och hur servicen och erhållandet av arbetslöshetsförmån påverkas när giltigheten upphör. Om den arbetssökande är arbetslös måste man säkerställa att han eller hon har fått information om förfarandet för ansökan om arbetslöshetsförmån.

Det är arbets- och näringsmyndigheternas uppgift att säkerställa att de arbetssökande får den information som avses i paragrafen på det sätt som bäst passar respektive person. Största delen av de arbetssökande får redan nu informationen elektroniskt. Vid behov kan informationen också ordnas på något annat sätt, till exempel under jobbsökningsinfomöten som ordnas i arbets- och näringsbyråerna.

4 §. Ordnande av intervju med arbetssökande. I paragrafen bestäms om ordnande av intervju med arbetssökande. Paragrafen motsvarar 5 kap. 1 § i den gällande lagen. En intervju ska ordnas för alla arbetssökande inom två veckor från jobbsökningens början, det vill säga även för andra än arbetslösa arbetssökande. Arbets- och näringsmyndigheterna ska emellertid inte vara skyldiga att ordna intervju, om det med beaktande av arbetssökandens situation är uppenbart onödigt. Det är uppenbart onödigt att ordna intervju åtminstone i en situation där den som anmäler sig som arbetssökande redan med säkerhet känner till ett nytt arbete som börjar inom en kort tid, studier, värnplikt eller civiltjänstgöring, familjeledighet eller pensionering eller någon annan motsvarande förändring. Det är

också uppenbart onödigt att ordna intervju när det är fråga om en kortvarig permittering på bestämd tid. För en arbetssökande som omfattas av omställningsskydd eller är helt arbetslös ska huvudregeln vara att en intervju ordnas och det ska kunna anses uppenbart onödigt att ordna intervju endast av grundad anledning.

I förslaget till 2 mom. bestäms om tidpunkten för senare intervjuer med den arbetssökande. Utgångspunkten ska vara att intervjuer ordnas med jämna mellanrum i enlighet med den arbetssökandes individuella servicebehov. I paragrafen bestäms dock om vissa kontrolltidpunkter då en intervju alltid ska ordnas. En intervju med den arbetssökande ska alltid ordnas när arbetslösheten oavbrutet fortgått i tre och i sex månader. Efter sex månaders arbetslöshet ska en intervju alltid ordnas med sex månaders mellanrum. Arbets- och näringsmyndigheterna ska emellertid inte vara skyldiga att ordna senare intervjuer, om det med beaktande av den arbetssökandes situation är uppenbart onödigt. Med den som är permitterad på bestämd tid ska en intervju ordnas senast när arbetslösheten fortgått utan avbrott i tre månader, den tid som nämns i bestämmelsen. Om permitteringen ändå snart tar slut, kan det vara onödigt att ordna intervju.

När den arbetssökandes servicebehov förutsätter det ska han eller hon intervjuas eller kontakt tas med honom eller henne personligen också mellan de tidpunkter som föreslås i bestämmelsen. Detta vore särskilt viktigt under de tre första arbetslöshetsmånaderna för att säkerställa att servicen börjar starkt och för att förebygga utdragen arbetslöshet.

5 §. Innehållet i en intervju med en arbetssökande. I paragrafen bestäms om innehållet i intervjuerna med den arbetssökande. Paragrafen motsvarar i huvudsak 5 kap. 2 § i den gällande lagen.

Enligt förslaget till 1 mom. ska man i den första intervjun med en arbetssökande kontrollera och komplettera uppgifterna om den arbetssökandes jobbsökning, bedöma den arbetssökandes direkta servicebehov, utarbeta en sysselsättningsplan samt avtala om sättet att uträtta ärenden hos arbets- och näringsmyndigheterna samt kontakten mellan myndigheterna och den arbetssökande. Hur djup-

gående intervjun är och den tid som används för den ska vara beroende av kundens situation. Målet är emellertid att arbets- och näringsmyndigheterna genast i början av jobbsökningen ska få heltäckande uppgifter om kunden och hans eller hennes situation, så att man snabbt ska kunna erbjuda kunden service som motsvarar servicebehovet. Även hur ofta och på vilket sätt kunden ska uträtta ärenden och hålla kontakt, vilket ska avtalas under intervjun med den arbetssökande, ska vara beroende av kundens situation och servicebehov. Under de senare intervjuerna ska man bedöma hur resultatrik jobbsökningen varit samt hur planen följts och samtidigt ska planen revideras.

Målet är att en intervju som ordnas för en arbetssökande alltid ska föra den arbetssökandes situation konkret framåt. För att betona detta bestäms i 2 mom. att i samband med intervjun erbjuder arbets- och näringsmyndigheterna arbetsplatser och utbildning som lämpar sig för den arbetssökande samt annan service i enlighet med den arbetssökandes servicebehov och den plan som utarbetats tillsammans med honom eller henne.

Enligt 5 kap. 2 § 3 mom. i den gällande lagen utfärdas närmare bestämmelser om intervjuer med arbetssökande vid behov genom förordning av statsrådet. Något motsvarande bemyndigande att utfärda förordning föreslås inte i lagen.

6 §. Utarbetande och revidering av sysselsättningsplan. Paragrafen motsvarar i huvudsak 5 kap. 3 § i den gällande lagen. Rätt till en sysselsättningsplan har arbetslösa arbetssökande och arbetssökande som omfattas av omställningsskydd. Vid behov ska en sysselsättningsplan kunna utarbetas även för en annan arbetssökande. I förslaget till 1 mom. ingår dessutom hänvisningar till lagen om främjande av integration, där det bestäms om invandrades rätt till en integrationsplan och arbets- och näringsbyråns medverkan i utarbetandet av planen, samt motsvarande hänvisningar till lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för aktiveringsplanens del.

I förslaget till 2 mom. bestäms om tidpunkten för utarbetande av sysselsättningsplan. En sysselsättningsplan ska utarbetas senast vid den första intervjun med den arbetssökande.

Den första sysselsättningsplanen ska således utarbetas senast inom två veckor från jobbsökningens början.

Sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen ska enligt förslaget till 3 mom. alltid revideras i samband med intervjun med den arbetssökande. Efter som det har fastställts vissa kontrolltidpunkter för intervjuerna med den arbetssökande i förslaget till 4 § 2 mom. följer av detta motsvarande på förhand fastställda kontrolltidpunkter även för sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen. Planen kan också revideras mellan de kontrolltidpunkter som anges i lagen beroende på kundens situation. Dessutom ska sysselsättningsplanen alltid revideras på den arbetssökandes begäran. Om en sysselsättningsplan har utarbetats för en arbetssökande som har arbete men vars arbete snart tar slut eller som snart blir permitterad borde planen revideras när arbetsavtalsförhållandet upphör eller permitteringen börjar, då man samtidigt kan konstatera om villkoren för att omfattas av omställningsskydd enligt förslaget till 10 § uppfylls.

En sysselsättningsplan ska inte utarbetas eller revideras om det är uppenbart onödigt. Det ska vara uppenbart onödigt att utarbeta eller revidera en plan åtminstone i situationer där det också är uppenbart onödigt att ordna intervju med den arbetssökande.

Enligt den gällande lydelsen i 5 kap. 3 § 4 mom. kan med arbetssökandens samtycke arbetsgivaren delta i utarbetandet eller revideringen av den plan som utarbetas för den arbetssökande. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i lagen. I praktiken har arbetsgivarna inte deltagit i utarbetandet av sysselsättningsplaner eller planer som ersätter dem. Det ska vara möjligt för arbetsgivaren att delta i utarbetandet eller revideringen av planen även i fortsättning, trots att det inte finns någon uttrycklig bestämmelse om saken i lagen, om den arbetssökande och arbetsgivaren sinsemellan kommer överens om arbetsgivarens medverkan.

7 §. Sysselsättningsplanens innehåll. I paragrafen bestäms om sysselsättningsplanens och i tillämpliga delar även om en ersättande plans innehåll. Paragrafens innehåll motsvarar i huvudsak den gällande 5 kap. 4 §. Den

gällande lagens ordalydelser har preciserats i syfte att klarlägga de saker som ska avtalas i planen.

I förslaget till 1 mom. betonas sysselsättningsplanens kundorienterade karaktär. I planen samordnas den arbetssökandes mål för arbete och utbildning och å andra sidan hans eller hennes uppskattade servicebehov.

Enligt förslaget till 2 mom. ska i sysselsättningsplanen på motsvarande sätt som för närvarande överenskommas om jobbsökning och dess mål. Den offentliga arbetskrafts- och företagsservice och andra sysselsättningsfrämjande service som överenskomms i planen ska grunda sig på kundens servicebehov. I planen ska avtalas om sakkunnigbedömningar som är nödvändiga för att klarlägga den arbetssökandes situation och servicebehov. Vid behov ska i planen avtalas om annan service som förbättrar kompetensen, arbetsmarknadsfärdigheterna och funktionsförmågan samt om åtgärder som hänför sig till klarläggande av arbetsförmågan eller hälsotillståndet.

De åtgärder för klarläggande av arbetsförmågan eller hälsotillståndet som avses i bestämmelsen ska vara till exempel hälsoundersökning som kommunen ordnar för arbetslösa. Det är kommunens uppgift att ordna hälsoundersökningar som behövs för att bedöma arbetslösas arbetsförmåga samt att med stöd av dem ordna behandling av eventuella sjukdomar samt rehabilitering. Det är arbets- och näringsbyråns uppgift att identifiera de arbetssökande vilkas arbetsförmåga det är skäl att bedöma och att hänvisa dessa kunder till hälsoundersökning. Man kommer överens med den arbetssökande om hänvisning till hälsoundersökning i sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen. Samtidigt kommer man överens om hur serviceprocessen fortsätter vid arbets- och näringsbyrån.

Enligt förslaget till 3 mom. ska den arbetsökande och arbets- och näringsmyndigheterna också komma överens om hur det ska följas upp att sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen har följts. Om arbets- och näringsmyndigheterna kräver någon annan redogörelse av den arbetssökande än den arbetssökandes eget

meddelande om hur han eller hon har följt planen, ska detta villkor antecknas i planen.

Det ska anses att planen har utarbetats först när den arbetssökande och arbets- och näringsmyndigheterna har godkänt den. Det föreslås att den gällande lagens omnämnande av att undertecknande av planen ska ersättas med uttrycket godkänna planen, som förutom undertecknande av planen också omfattar till exempel godkännande av planen på elektronisk väg. Genom godkännandet av planen vill man betona planens karaktär av ett avtal samt få både kunden och arbets- och näringsmyndigheterna att förbinda sig till att följa planen. Godkännandet är också av betydelse för rätten till utkomstskydd för arbetslösa. Genom förordningen av statsrådet ska på motsvarande sätt som nu kunna utfärdas närmare bestämmelser om planens struktur samt om hur den godkänns och arkiveras.

8 §. Allmänna skyldigheter för arbetslösa arbetssökande. Innehållet i 1 och 2 mom. motsvarar 3 kap. 9 § i den gällande lagen. En allmän skyldighet för en arbetslös arbetssökande ska vara att söka arbete och utbildning samt delta i intervjuer för arbetssökande, i utarbetande och revidering av en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter sysselsättningsplanen samt att följa sin plan och underrätta arbets- och näringsmyndigheterna om hur han eller hon har följt planen. Bestämmelser om påföljder för underlåtenhet att fullgöra arbetslösa arbetssökandes skyldigheter enligt bestämmelsen ingår på andra ställen i den föreslagna lagen och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, som det hänvisas till i det informativa 3 mom.

9 §. Arbets- och näringsmyndighetens skyldigheter. I paragrafen bestäms om arbets- och näringsmyndighetens skyldigheter. Paragrafen motsvarar 5 kap. 5 § i den gällande lagen. Formuleringarna i den gällande lagen har preciserats. När det i enlighet med förslaget till 7 § i sysselsättningsplanen har överenskommit om jobbsökning och dess mål, offentlig arbetskrafts- och företagsservice eller andra tjänster enligt den arbetssökandes servicebehov, ska arbets- och näringsmyndigheter inom de gränser som anslaget tillåter sträva efter att med alla tillbudsstående medel för egen del medverka till att planen följs. Exempelvis när det gäller lönesubventionerat

arbete eller arbetsprövning kan situationen vara den att det som överenskommit i planen inte förverkligas, eftersom man inte hittar någon lämplig arbetsgivare eller anordnare av arbetsprövning trots arbets- och näringsbyråns och den arbetssökandes aktivitet.

10 §. Förutsättningar för att omfattas av anställningsskyddet. I paragrafen bestäms om de förutsättningar som ska föreligga för att en arbetssökande ska anses omfattas av omställningsskydd samt om giltigheten för omställningsskyddet. Innehållet i den föreslagna paragrafen motsvarar i sak 5 a kap. 2 och 4 § i den gällande lagen. Det föreslås att till 1 mom. 1 och 6 punkten fogas hänvisningar till de bestämmelser i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) som motsvarar 7 kap. 3, 7 och 8 § och 5 kap. 7 § i arbetsavtalslagen. Det föreslås att hänvisningen till 2 kap. 11 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i 5 a kap. 2 § 2 mom. i den gällande lagen ersätts med förteckningen över giltiga orsaker i den nämnda bestämmelsen.

3 kap. Arbetsförmedling

I kapitlet föreslås bestämmelser om arbetsförmedling. Arbetsförmedlingen ska vara kärnservicen i det föreslagna serviceurvalet. I kapitlet föreslås bestämmelser om arbetsförmedlingens mål (1 §) och innehåll (2 §). Dessutom föreslås i kapitlet en bestämmelse om de grunder på vilka arbets- och näringsmyndigheterna kan vägra att ta emot eller ta bort en platsanmälan ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem (3 §).

I 4 kap. i den gällande lagen, vilket gäller arbetsförmedlingstjänster, ingår bestämmelser om förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling (2§) och om tillämpning av lagen på privat arbetskraftsservice (8 §). I 1 kap. 6 § föreslås bestämmelser om avgiftsfrihet för offentlig arbetskrafts- och företagsservice som erbjuds enskilda kunder (Avgiftsfrihet). Bestämmelsen ska omfatta även arbetsförmedlingstjänster som arbets- och näringsmyndigheterna erbjuder. Bestämmelser om skyldigheter som berör privat arbetskraftsservice föreslås ingå i 11 kap. 4 § och 12 kap. 5 § bestäms om ett förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling som gäller privata arbetsförmedlingstjänster.

I 3 kap. 10 § 1 mom. i den gällande lagen bestäms om skyldighet för arbetsgivaren att göra en anmälan till Arbetskraftsmyndigheterna om betydande ändringar i användningen av Arbetskraft och om inrättande av nya verksamhetsställen samt om arbetsplatser som blir lediga. Enligt bestämmelsen kommer Arbets- och näringsministeriet och de föreningar som företräder arbetsgivarna närmare överens om hur anmälningsskyldigheten ska fullgöras och föreskrivs det genom förordning av statsrådet hur anmälningsskyldigheten ska fullgöras vid statliga ämbetsverk och inrättningar. En motsvarande bestämmelse ingick också i lagen om Arbetskraftsservice, som upphävdes genom lagen om offentlig Arbetskraftsservice. I regeringens proposition om lagen om Arbetskraftsservice (RP 102/1993 rd) motiverades arbetsgivarens anmälningsskyldighet med att aktuell information om ändringar som sker eller planeras på arbetsmarknaden främjar utvecklandet av Arbetskraftsservicen och gör det också lättare att förebygga störningar i sysselsättningen. Anmälningsskyldigheten ansågs också skapa kunskapsmässiga förutsättningar för det beslutsfattande som gäller sysselsättningen och den ansågs också viktig för utvecklingen av datasystemet.

Tre avtal har ingåtts med stöd av den lag om Arbetskraftsservice som trädde i kraft 1994 och de har inte förnyats. Avtalsparter var dåvarande Arbetsministeriet samt dåvarande Industrins och arbetsgivarnas centralförbund (TT) och Affärsarbetsgivarnas centralförbund (LTK), Kommunala arbetsmarknadsverket samt den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och kyrkostyrelsen. Statsrådet har utfärdat en förordning om fullgörande av anmälningsskyldigheten vid statliga ämbetsverk och inrättningar enligt 3 kap. 10 § lagen om offentlig Arbetskraftsservice (1348/2002).

Bestämmelsen om anmälningsskyldighet och de avtal som ingått med stöd av den samt förordningen har liten praktisk betydelse. Företags- och arbetsgivarorienterad arbetsförmedling är en rekryteringstjänst som är anpassad till företagets och arbetsgivarnas behov och som förutsätter nära samarbete med företagen och andra arbetsgivare. Arbets- och näringsbyråerna får den förhandsinformation

de behöver via dessa kontakter. När en arbetsgivare rekryterar Arbetskraft ligger det i hans intresse att anmäla lediga arbetsplatser till Arbets- och näringsbyrån och webbplatsen mol.fi, som är viktigaste anmälningsskanalen för lediga arbetsplatser på riksnivå. Dessutom bestäms det i 5 kap. 4 § 3 mom. i Arbetsavtalslagen om skyldighet för arbetsgivaren att underrätta Arbetskraftsmyndigheterna om en permittering, om permitteringen gäller minst 10 arbetstagare samt i 9 kap. 3 a § i Arbetsavtalslagen om den anmälningsskyldighet som hänför sig till handlingsmodellen för omställningsskydd. På de nämnda grunderna föreslås ingen bestämmelse om anmälningsskyldighet i lagen. I de flesta länder i EU/EES-området tillämpas inte längre någon lagstadgad anmälningsskyldighet eller så gäller anmälningsskyldigheten den offentliga sektorn. Slopandet av skyldigheten att anmäla arbetsplatser motsvarar således allmän praxis i fråga om offentlig Arbetskraftsservice i EU/EES-området.

1 §. Arbetsförmedlingens mål. I paragrafen bestäms om arbetsförmedlingens mål. Innehållet i bestämmelsen motsvarar i sak 4 kap. 1 § 1 mom. i den gällande lagen. Arbetsförmedlingen är en service som är avsedd för arbetssökande och arbetsgivare, vars viktigaste mål är att främja matchningen av arbetsgivare som söker Arbetskraft och arbetssökande som söker arbete så att bägge gynnas. Arbetsgivaren får bästa möjliga arbetstagare som lämpar sig för den lediga arbetsplatsen och den arbetssökande får arbete på den öppna arbetsmarknaden. I paragrafen bestäms dessutom på motsvarande sätt som för närvarande om arbetsgivarens och arbetstagarens avtalsfrihet och fria val som grund för arbetsförmedlingen.

2 §. Arbetsförmedlingsservice. I paragrafen bestäms om arbetsförmedlingens innehåll. I den gällande lagen har som arbetsförmedlingstjänster definierats bland annat olika slag av information, rådgivning, sökande efter arbetsplatser eller arbetstagare i form av självbetjäning samt registrering som arbetssökande. För att klarlägga begreppet arbetsförmedling föreslås att arbetsförmedlingens innehåll avgränsas till egentlig arbetsförmedling i paragrafen.

1 mom. ska gälla arbetsförmedlingsservice som erbjuds arbetsgivare. Till dem ska höra publicering av ledigförklarade arbetsplatser enligt arbetsgivarens uppdrag samt uppsökande och prestation för arbetsgivaren på avtalat sätt av arbetssökande som är lämpliga för det lediga arbetet.

Enligt den gällande lagen kan arbets- och näringsbyrån också förmedla andra arbetsmöjligheter. Motsvarande omnämnande föreslås inte i den nya bestämmelsen. Enligt motiveringen i regeringens proposition om den gällande lagen (RP 225/2002 rd) avses med andra arbetsmöjligheter arbete utan anställningsförhållande, som kan innebära verksamhet som företagare, deltagande i arbetsmarknadsåtgärder enligt 8 kap. i lagen och t.ex. arbete som närståendevårdare. Eftersom ordnande av arbetskraftsservice utan arbetsavtalsförhållande på arbetsplatsen (arbetsprövning) alltid utgår från den enskilda kundens behov och inte från behoven hos den arbetsgivare som ordnar servicen är det inte ändamålsenligt att förmedla platser utan arbetsavtalsförhållande. På arbets- och näringsbyråernas webbplats mol.fi kan man publicera uppgifter om möjligheter att verka som yrkesutövare (till exempel som frisör med så kallad hyrstol eller som fysioterapeut i en läkarcentral), uppgifter om företag som söker någon som kan fortsätta med verksamheten och uppgifter om arbetsgivare som är beredda att ta emot sådana som vill delta i arbetsprövning.

I 2 mom. bestäms om arbetsförmedlingsservice som erbjuds arbetssökande. Förutsättningen för att servicen ska kunna tillhandahållas är att personens jobbsökning är i kraft på det sätt som avses i 2 kap. 1 och 2 §. Arbetsförmedlingsservice som erbjuds arbetssökande ska vara att söka upp lämpliga arbetsplatser och erbjuda dem åt den arbetssökande. När arbets- och näringsbyrån bedömer en arbetsplats lämplighet för den arbetssökande ska man på motsvarande sätt som nu beakta sådana omständigheter som den arbetssökandes yrkeskompetens, tidigare arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga, som ska bedömas i förhållande till de krav beträffande arbetsplatsen som arbetsgivaren presenterat. När arbete erbjuds ska man i mån av möjlighet beakta de önskemål som

den arbetssökande framfört beträffande till exempel arbetsplatsens placering, arbetsavtalsförhållandets längd och arbetstiden.

På motsvarande sätt som för närvarande ska det bestämmas om arbetsförmedling från Finland till utlandet och från utlandet till Finland samt om internationell praktik genom förordning av statsrådet. En bestämmelse om detta föreslås ingå i 3 mom.

3 §. *Att vägra ta emot en platsanmälan och ta bort en anmälan.* I 3 kap. 10 § 2 mom. i den gällande lagen bestäms om de grunder på vilka arbets- och näringsbyrån kan vägra att ta emot en platsanmälan. Arbets- och näringsbyrån tar inte emot platsanmälan om det på basis av platsanmälan som gäller en ledig arbetsplats är uppenbart att arbetsgivaren bryter mot det diskrimineringsförbud eller det krav på opartiskt bemötande som föreskrivs i lag eller söker arbetstagare för lagstridiga arbetsuppgifter eller i fråga om vilka det strider mot lag att anställa den som söks och om arbetsgivaren inte på uppmaning av arbets- och näringsbyrån har rättat sin platsanmälan.

Diskrimineringsförbud som föreskrivs i lag finns i arbetsavtalslagen, lagen om likabehandling (21/2004) och lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986). I 2 kap 2 § 1 mom. i arbetsavtalslagen förbjuds diskriminering på grund av arbetstagarens ålder, hälsotillstånd, funktionshinder, nationellt eller etniskt ursprung, nationalitet, sexuell läggning, språk, religion, åsikt, övertygelse, familjeförhållanden, fackföreningsverksamhet, politisk verksamhet eller någon annan därmed jämförbar omständighet. I 2 mom. bestäms om kravet på opartisk behandling av arbetstagarna. Lagen om likabehandling tillämpas på bland annat anställningsgrunderna, arbetsförhållandena och arbetsvillkoren. I 6 § i lagen förbjuds diskriminering på grunder som motsvarar arbetsavtalslagens diskrimineringsförbud. I 7 § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män bestäms om förbud mot diskriminering på grund av kön. Enligt bestämmelsen är direkt och indirekt diskriminering på grund av kön förbjuden. I 2 § i lagen om unga arbetstagare (998/1993) bestäms om de grunder på vilka den som är under 18 § får anställas i arbete.

Arbets- och näringsbyrån kan förvägra en arbetsgivare arbetsförmedlingsservice även på grund av arbetsgivarens övriga förfarande. Enligt 4 kap. 7 § 1 mom. 1 punkten i den gällande lagen tillhandahålls en arbetsgivare inte arbetsförmedlingstjänster, om det med anledning av arbetsgivarens tidigare förfarande eller annars finns grundad anledning att misstänka att arbetsgivaren väsentligt försummar sina skyldigheter enligt 2 kap. i arbetsavtalslagen eller sina skyldigheter att betala skatter eller lagstadgade avgifter. Enligt 2 punkten kan arbetsförmedlingstjänster förvägras också när de arbetsuppgifter som arbetstagaren förväntas utföra uppenbart är osedliga eller strider mot god sed eller arbetet är förenat med ett uppenbart hot om våld eller där förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenheter eller risker för arbetstagarens hälsa. På de nämnda grunderna kan arbetsgivaren också förvägras annan offentlig arbetskraftsservice samt avgiftsbelagda särskilda tjänster (rekryterings- och bemanningstjänster).

Det föreslås att de nämnda bestämmelserna slås samman. I 3 § bestäms på ett heltäckande sätt om de grunder på vilka arbets- och näringsmyndigheterna kan vägra att ta emot en platsanmälan om ett ledigt arbete eller ta bort anmälan ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

1 mom. 1 punkten motsvarar i huvudsak den gällande lagen. I punkten föreslås inte ingå den gällande lagens omnämnande av kravet på opartiskt bemötande. Arbetsgivarens skyldighet att behandla arbetstagarna opartiskt gäller endast medan arbetsavtalsförhållandet varar och sträcker sig inte till anställningssituationer. Arbets- och näringsmyndigheterna har mycket små möjligheter att få veta om en arbetsgivare som söker arbetskraft sannolikt inte behandlar sina arbetstagare opartiskt på det sätt som lagen förutsätter. Det är också en stor utmaning att försöka bedöma dylika situationer.

1 mom. 2 punkten motsvarar den gällande lagen. Det föreslås att till 1 mom. 3 punkten fogas en hänvisning till 2 och 3 kap. i lagen om sjöarbetsavtal, vilka innehåller arbetsgivarens viktigaste förpliktelser.

Den föreslagna 4 punkten motsvarar i huvudsak den gällande lydelsen i 4 kap. 7 §

1 mom. 2 punkten. Den gällande bestämmelsens grund att förvägra en arbetsgivare arbetsförmedlingstjänster på grund av att arbetsuppgifterna är osedliga eller strider mot god sed föreslås ändå inte tas in i lagen. Bedömningen av om arbetsuppgifter är osedliga eller strider mot god sed är subjektiv, och det är inte arbets- och näringsmyndigheternas uppgift att göra denna bedömning i en situation där den verksamhet som bedrivs i sig är laglig. För arbets- och näringsmyndigheterna är det väsentligt att besättandet av arbetsplatsen inte kan stödjas på ett resultatrikt sätt genom offentlig arbetskraftsservice.

Den föreslagna 5 punkten är ny. Enligt bestämmelsen ska en platsanmälan inte tas emot eller så ska den kunna tas bort, om det på grund av uppgiftens natur eller av annan motsvarande orsak inte är ändamålsenligt att stödja besättandet av arbetet genom arbetsförmedling. I praktiken är det fråga om till exempel arbetsplatser i vuxenunderhållningsbranschen eller spåuppgifter, som är av sådan natur att det i praktiken är omöjligt för arbets- och näringsbyrån att bedöma de arbetssökandes lämplighet för uppgifterna i fråga. Besättandet av arbetsplatserna kan således inte stödjas genom arbetserbjudanden till arbetssökande utan de lediga arbetsplatserna besätts på andra sätt.

Arbetsgivarna anmäler lediga arbetsplatser i allt större utsträckning elektroniskt med hjälp av nätkoder för avtalskunder. Då går arbetsgivarnas arbetsplatsanmälningar direkt till arbets- och näringsförvaltningens webbplats mol.fi, där de arbetssökande kan titta på dem. Trots att arbets- och näringsbyråerna följer innehållet i arbetsplatsanmälningar som inlämnats även på detta sätt, kan det uppstå situationer där det inte är möjligt att reagera på innehållet i en anmälan genast när anmälan kommit in. Av denna orsak föreslås i 1 mom. också en bestämmelse om möjlighet att ta bort en anmälan om ett ledigt arbete på de grunder som nämns i paragrafen.

När man bedömer grunderna för att inte ta emot en anmälan om ett ledigt arbete eller att ta bort en anmälan ska arbets- och näringsmyndigheterna handla utifrån de uppgifter som de har tillgång till antingen direkt på grund av platsanmälan eller på grund av uppgifter som de fått om arbetsgivarens tidi-

gare förfarande. Arbets- och näringsbyrån kan ha grundad anledning att misstro sakhögheten hos arbetsgivarens förfarande eller förhållandena på arbetsplatsen till exempel på grund av tidigare arbetsgivararbete, myndighetssamarbete eller kontakter från kunder.

I 2 mom. bestäms på motsvarande sätt som i det gällande 3 kap. 10 § 2 mom. att arbetsgivaren ska ges möjlighet att rätta en diskriminerande eller annars lagstridig platsanmälan innan anmälan tas bort. Enligt förslaget till 3 mom. ska det meddelas ett skriftligt beslut om att vägra ta emot en anmälan eller ta bort en anmälan. Beslutet ska i regel fattas av arbets- och näringsbyrån. Eftersom mottagandet av anmälningar som gäller vissa arbetsplatser är koncentrerat till arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenters Jobblinje, kan också arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter bli tvunget att fatta beslut om man ska vägra att ta emot en platsanmälan eller ta bort en anmälan i fråga om dessa platser. Av denna orsak används i paragrafen begreppet arbets- och näringsmyndigheterna. Mottagningen av vissa platsanmälningar som gäller jobb med provisionslön samt arbetsplatser utanför EU-/EES-området är koncentrerad till arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenters Jobblinje.

Arbets- och näringsbyrån eller arbets- och näringsförvaltningen kundservicecenter ska fatta beslut om att vägra ta emot en platsanmälan eller att ta bort en anmälan efter att ha hört arbetsgivaren. Oberoende av vilken instans som fattat beslutet ska beslutet gälla att arbets- och näringsbyråer i hela landet. Bestämmelser om sökande av ändring i arbets- och näringsmyndigheternas beslut föreslås i 14 kap. 1 §.

En arbetsgivare eller ett företag ska på de grunder som föreskrivs i paragrafen också kunna förvägras annan offentlig arbetskrafts- och företagsservice. En bestämmelse om detta föreslås i 12 kap. 7 §.

4 kap.

Informations- och rådgivningsservice, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och provning

Den gällande lagen innehåller flera bestämmelser där det föreskrivs om rådgivning och information som arbets- och näringsbyrån ger. Också i lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunskande nämns rådgivningstjänster som erbjuds små och medelstora företag. Det föreslås att dessa bestämmelser sammanställs till en bestämmelse som gäller informations- och rådgivningsservice (1 §).

Det föreslås att yrkesvals- och karriärplaneringsservice, yrkesinriktad rehabilitering och utbildnings- och yrkesinformation (utbildningsrådgivning) slås samman till vägledning för yrkesvalet och karriären (3 §). Genom vägledning för yrkesvalet och karriären stöds enskilda kunder när de ska avgöra frågor i anslutning till yrkesval och yrkesmässig utveckling, placering i arbetslivet och livslångt lärande.

Av de nuvarande tjänsterna föreslås att jobbsökarträning, orienterande utbildning, handledda grupper, förberedande utbildning för ett yrkesområde, företagande eller läroavtal och arbetsträning slås samman till en service som kallas träning och som delas in i jobbsökarträning, karriärträning och arbetsträning (4 §).

Det föreslås att utbildningsprovning i yrkesläroanstalter, kombinerade arbets- och utbildningsprovning i yrkesläroanstalter enligt kapitel 6 samt arbetsmarknadsåtgärder (arbetsprovning på arbetsplatsen, arbetspraktik, arbetslivsträning) enligt kapitel 8 i den gällande lagen sammanslås till en tjänst som kallas provning och som delas in i utbildningsprovning och arbetsprovning (5 §).

Dessutom föreslås i kapitlet bestämmelser om maximitiden för provning och träning (6 §), avbrytande av träning och provning (10 §) och försäkringsskydd (11 §). I kapitlet bestäms på motsvarande sätt som i det gällande 8 kap. om begränsningar i fråga om arbetsprovning (7 §), rättslig ställning samt ansvar för arbetarskyddet och dataskyddet (8 §) samt om avtal om arbetsprovning (9 §). I ka-

pitlet föreslås även en bestämmelse om sakkunnigbedömningar (2 §).

1 §. Informations- och rådgivningsservice. I paragrafen bestäms om den informations- och rådgivningsservice som tillhandahålls som offentlig arbetskrafts- och företagservice.

I 1 och 2 punkten bestäms om information och råd om lediga arbeten och jobbsökning samt om tillgången på och anskaffning av arbetskraft. Motsvarande bestämmelser ingår i 4 kap. 3 § 2 mom. 1 och 2 punkten och 4 § 1 och 3 punkten i den gällande lagen.

Enligt 4 kap. 1 § 2 mom. i den gällande lagen tillhandahålls som arbetsförmedlingsservice information om de tillstånd som krävs av utläningar som arbetar i Finland och om förutsättningarna för beviljande av tillstånd, vilka anges i utlänningslagen (301/2004). Någon motsvarande separat bestämmelse föreslås inte i paragrafen. Den rådgivning som gäller anskaffningen av arbetskraft ska omfatta även rådgivning om denna sak.

I 3 och 4 punkten bestäms om information och råd om utbildningsmöjligheter och andra möjligheter till kompetensutveckling, arbetsmarknaden, branscher och yrken. Motsvarande bestämmelser ingår i 6 kap. 12—13 § i den gällande lagen, men de uttrycks allmänare i förslaget.

Som offentlig arbetskrafts- och företagservice ska det också ges information och råd om inledandet av företagsverksamhet och möjligheter att utveckla företagsverksamheten. Förslaget till 5 punkten gäller detta. Bestämmelser om information om de möjligheter som företagande erbjuder ingår i det gällande 4 kap. 4 § 1 mom., som gäller arbetsförmedlingstjänster för enskilda kunder. Enligt 2 § i lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande erbjuds rådgivningstjänster som tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande.

Förslaget till 6 punkten gäller information och råd om den service, stöd och ersättningar som står till buds för genomförande av omställningsskyddet. En motsvarande bestämmelse ingår i 5 a kap. 5 § 1 mom. 2 punkten i den gällande lagen.

Arbets- och näringsförvaltningens informations- och rådgivningsservice ska på motsva-

rande sätt som nu vara öppet tillgänglig för alla och avgiftsfri. Det ska inte förutsättas att man registrera sig som kund för att få använda servicen. Huvudsakliga servicekanaler är nättjänsterna (mol.fi, yrityssuomi.fi) samt de riksomfattande telefontjänsterna (Jobblinjen, FöretagsFinland).

2 §. Sakkunnigbedömningar. I paragrafen bestäms om de sakkunnigbedömningar som arbets- och näringsmyndigheten kan skaffa för att utreda en enskild kunds situation och servicebehov. De sakkunnigbedömningar som avses i bestämmelsen är kartläggning av kunnandet och yrkeskompetensen, undersökningar och bedömningar av arbetsförmågan, bedömningar av färdigheter som företagare och förutsättningar för företagsverksamhet samt andra sakkunnigbedömningar. Bedömningen av färdigheter som företagare och förutsättningar för företagsverksamhet kan vid behov användas som hjälp när man bedömer om startpeng ska beviljas.

Även om arbets- och näringsmyndigheterna skaffar de sakkunnigbedömningar som avses i bestämmelsen från en utomstående serviceproducent för att precisera en kunds servicebehov, bär de alltid ansvaret för att kundens servicebehov bedöms. Arbets- och näringsmyndigheterna ska också fatta beslut om de tjänster som ska erbjudas på grundval av kundens uppskattade servicebehov. I detta avseende ska arbets- och näringsmyndigheterna inte vara bundna av den utomstående serviceproducentens bedömning eller rekommendationer.

3 §. Vägledning för yrkesvalet och karriären. I paragrafen bestäms om vägledning för yrkesvalet och karriären, som ska stöda enskilda kunder i yrkesvalet, den yrkesmässiga utvecklingen, placeringen i arbetslivet och det livslånga lärandet. Målen för vägledning för yrkesvalet och karriären motsvarar målen för yrkesvals- och karriärplaneringsservice, utbildnings- och yrkesinformation och yrkesinriktad rehabilitering i 6 kap. 11—13 § i den gällande lagen.

Vägledning för yrkesvalet och karriären ska omfatta psykologsservice som erbjuds av yrkesvalspsykologer och annan vägledning i anslutning till yrkesval och karriärplanering. Benämningen vägledning för yrkesvalet och karriären ska beskriva vägledningens syfte

och karaktär och skilja den från den service där man ger information av typ rådgivning. Vägledning för yrkesvalet och karriären ska hjälpa en enskild kund att identifiera sina förutsättningar och yrkesmässiga mål och bedöma dem i förhållande till arbetslivet och utbildningsmöjligheterna samt att på denna grund träffa ändamålsenliga avgöranden i anslutning till sin arbetskarriär. Företagande som ett alternativ ska också tas upp i vägledning för yrkesvalet och karriären.

Med den enskilda kundens samtycke ska man vid vägledningen för yrkesvalet och karriären vid behov kunna använda psykologiska bedömningsmetoder. En motsvarande bestämmelse ingår i 6 kap. 11 § i den gällande lagen. Användningen av psykologiska bedömningsmetoder ska förutsätta psykologexamen. Psykologiska bedömningsmetoder ska användas för att utreda en enskild kunds yrkesvals- och karriäralternativ, kompetens samt lämplighet. I den gällande bestämmelsen nämns rehabiliteringsmetoder, som inte föreslås ingå i den nya bestämmelsen, eftersom rehabiliteringsmetoder inte används vid vägledning för yrkesvalet och karriären.

4 §. Träning. I paragrafen bestäms om träning, som indelas i jobbsökarträning, karriärträning och arbetsträning.

Syftet med jobbsökarträningen ska vara att stödja och hänvisa enskilda kunder när de söker arbete. Jobbsökarträningen kombinerar den nuvarande jobbsökarträningen och orienterande utbildningen med tyngdpunkt på jobbsökning.

Karriärträning ska erbjudas enskilda kunder i syfte att klarlägga yrkesvals- och karriäralternativen och för att de söka till yrkesutbildning och utveckla arbetslivsfärdigheterna. Karriärträningen kombinerar de nuvarande handledda grupperna, den orienterande utbildningen med tyngdpunkt på yrkesplanering, den orienterande utbildningen med tyngdpunkt på strukturerad utbildning och utveckling av arbetslivsfärdigheterna samt den förberedande utbildningen för ett yrkesområde, företagande eller läroavtal.

Det ska vara möjligt att betona innehållet i jobbsökar- och karriärträningen på olika sätt beroende på den målgrupp som deltar i träningen. Exempelvis betonas olika saker i innehållet i den jobbsökar- och karriärträning

som erbjuds kunderna på olika servicelinjer. Oberoende av skillnaderna i betoning för olika målgrupper ska målet för jobbsökar- och karriärträningen alltid vara att stödja kunderna att söka arbete eller yrkesutbildning. Jobbsökar- och karriärträning ska kunna erbjudas både enskilda kunder och grupper.

Eftersom träningen inte är yrkesutbildning, föreslås inte att möjlighet till inlärn timer i arbetet eller praktik på en arbetsplats ska ingå i träningen. Träningen ska ändå kunna innehålla möjlighet att under en kort tid bekanta sig med arbetsuppgifter på en arbetsplats, om det är ändamålsenligt med avseende på träningens mål och längd. Dessutom ska arbetsprovning på en arbetsplats enligt förslaget till 5 § vid behov kunna ordnas särskilt för en kund.

Syftet med arbetsträningen ska vara att stödja och hänvisa enskilda kunder vid placering i arbete och utbildning som sker på arbetsplatsen. Arbetsträning ska också kunna användas för att stödja en kund som söker och övergår till utbildning eller som genomgår utbildning på arbetsplatsen (lönesubventionerad läroavtalsutbildning och TOPPIS). Arbetsträning ska kunna erbjudas både enskilda personer och grupper.

5 §. Prövning. I paragrafen bestäms om provning, som indelas i utbildningsprovning och arbetsprovning.

Vid utbildningsprovning prövar en enskild kund på ett visst utbildningsområde i en läroanstalt i syfte att ta reda på sin lämplighet för utbildningen eller branschen i fråga.

Arbetsträning sker alltid på en arbetsplats. Syftet med arbetsprovningen är att utreda den enskilda kundens yrkesvals- och karriäralternativ eller stödja återkomst till arbetsmarknaden.

När en kund saknar yrkesutbildning ska det främsta målet vara att hitta ett lämpligt arbets- och utbildningsalternativ. Detta gäller i synnerhet unga som saknar yrkesutbildning. Det är inte fråga om att praktisera arbete utan om att hitta ett lämpligt arbets- och utbildningsalternativ.

Arbetsprovning ska också kunna användas för den som byter yrke för att klarlägga nya bransch- eller yrkesalternativ. Byte av bransch eller yrke kan höra ihop med en strukturförändring, där det inte längre finns

arbete som motsvarar det tidigare yrket eller med hälsoskäl, då det tidigare arbetet eller yrket inte längre är möjligt på grund av en sjukdom eller skada. Arbetsprövning ska användas för att ta reda på om personen kan sköta ett arbete inom en viss bransch eller ett visst yrke trots sin skada eller sjukdom.

Förutom för att utreda yrkesvals- och karriäralternativ ska arbetsprövning användas för att stödja återgång till arbetsmarknaden i en situation där en person länge har varit borta från arbetsmarknaden antingen på grund av utdragen arbetslöshet eller av andra orsaker (till exempel familjeledighet). På grund av arbetsprövningen ska arbetsgivaren och arbets- och näringsbyrån kunna bedöma om det behövs till exempel lönesubvention, utbildning eller en arbetstränares stöd för placering på arbetsmarknaden.

I förslaget till 2 mom. bestäms om den instans som kan ordna arbetsprövning. Bestämmelsen motsvarar den gällande lagen.

6 §. Maximitid för prövning och träning. I paragrafen bestäms om maximitiden för träning och prövning.

I förslaget till 1 mom. bestäms om maximitiden för arbetsprövning. Arbetsprövningen ska vara högst 12 månader, varav högst 6 månader hos samma anordnare. Till denna del motsvarar maximitiden för arbetsprövning den maximitid som föreskrivs för den nuvarande arbetslivsträningen och arbetspraktiken i 8 kap. 5 § i den gällande lagen. Eftersom kommunernas uppgiftsområde är vidsträckt, föreslås i propositionen att maximitiden i samma kommun kan vara 12 månader, varav dock högst 6 månader i samma uppgifter.

I 2 mom. bestäms när maximitiden för arbetsprövningen börjar räknas på nytt. Maximitiden för arbetsprövningen ska börja räknas på nytt när kunden har varit arbetslös utan avbrott minst 12 månader eller när en ung person efter att maximitiden gått ut har varit arbetslös i minst tre månader. Enligt 8 kap. 5 § 2 mom. i den gällande lagen börjar maximitiden för arbetslivsträning räknas på nytt när personen efter att maximitiden gått ut har varit arbetslös utan avbrott i minst 12 månader. I praktiken betyder detta att om maximitiden på 12 månader inte har gått ut kan för personen ordnas arbetslivsträning för

högst den tid som återstår av maximitiden på 12 månader, även om han eller hon skulle ha varit arbetslös utan avbrott minst 12 månader eller längre före den nya arbetslivsträningsperioden.

För att förhindra ovannämnda situationer ska det enligt förslaget till 2 mom. inte förutsättas att personen innan han eller hon varit arbetslös i 12 månader utan avbrott har varit i arbetsprövning maximitiden på 12 månader för att maximitiden för arbetsprövning ska börja räknas på nytt.

När maximitiden på 12 månader för arbetsprövning gått ut ska enligt förslaget till 2 mom. dessutom alla personer under 25 år kunna få arbetsprövning på nytt efter tre månaders arbetslöshet. I den gällande lagen har det förutsatts att unga personer under 25 år som omfattas av arbetslöshetspenning har varit arbetslösa i 12 månader. Den föreslagna ändringen främjar genomförandet av samhällsgarantin för unga.

Enligt förslaget till 3 mom. ska bestämmelser om maximitiden för träning och utbildningsprövning på motsvarande sätt som nu utfärdas genom förordning av statsrådet. Träning och utbildningsprövning ska vara kortvariga tjänster. Genom förordningen ska det föreskrivas om maximitiden för träning, som för jobbsökarträning ska vara 20 dagar och för karriärträning 40 dagar. Maximitiden för arbetsträning ska vara 50 timmar. Arbetsträning är inte avsedd för situationer där en person på grund av en sjukdom eller skada behöver långvarigt stöd för att utföra sina arbetsuppgifter. I dessa situationer kan det bli aktuellt med stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, som det föreslås bestämmelser i 10 kap. 3 §. Maximitiden för utbildningsprövning ska på motsvarande sätt som nu vara 10 dagar. De planerade maximitiderna bedöms vara tillräckliga för att uppnå målen med träningen utifrån arbets- och näringsbyråernas och närings-, trafik- och miljöcentralernas erfarenheter.

7 §. Begränsningar i fråga om arbetsprövning. I paragrafen bestäms om situationer där arbets- och näringsbyrån inte anvisar en enskild kund arbetsprövning. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak den gällande lagens 8 kap. 2 § om begränsningar i fråga om ar-

betsmarknadsåtgärderna med vissa uttrycksmässiga preciseringar.

I förslaget till 1 mom. 1—4 punkten bestäms på motsvarande sätt som nu om de begränsningar i fråga om arbetsprövning med vilka syftet är att förhindra att arbetstagare ersätts med personer som deltar i arbetsprövning, förhindra att ställningen för anställda hos den som ordnar arbetsprövningen försämras samt förebygga att konkurrensen mellan företagen snedvrids.

Arbets- och näringsbyrån ska inte kunna hänvisa enskilda kunder till arbetsprövning för sådana uppgifter från vilka den som ordnar arbetsprövningen under de senaste nio månaderna före arbetsprövningens början har sagt upp arbetstagare av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker eller permitterat arbetstagare eller som den som ordnar arbetsprövningen har ombildat till arbetsavtalsförhållande på deltid. Kunder ska inte heller kunna hänvisas till arbetsprövning om arbetsprövningen skulle leda till att anställda hos den som ordnar arbetsprövningen sägs upp eller permitteras eller att deras anställningsvillkor försämras eller om arbetsprövningen skulle ge den som ordnar arbetsprövningen sådana fördelar som snedvrider konkurrensen mellan företag eller enskilda näringsidkare. Enskilda kunder ska inte heller kunna hänvisas till arbetsprövning för sådana uppgifter för vilka den som ordnar arbetsprövningen förutsätter ett intyg över narkotikatest enligt 6 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004), om den enskilda kunden inte vill uppvisa det nämnda intyget.

Den föreslagna 1 mom. 5 punkten är ny. Enligt den ska arbets- och näringsbyrån inte hänvisa enskilda kunder till arbetsprövning, om det är fråga om uppgifter enligt lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002), om den enskilda kunden inte vill ta emot sådana uppgifter. En motsvarande bestämmelse ingår i 2 § 3 mom. i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn, där den föreslås bli struken. Med tanke på sammanhanget passar bestämmelsen bättre i den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Den föreslagna 1 mom. 6 punkten är ny. Enligt den ska arbets- och näringsbyrån inte

hänvisa enskilda kunder till arbetsprövning som börjar inom två veckor efter att en arbetsprövning som pågått i sex månader utan avbrott avslutats. Syftet med bestämmelsen är att trygga det årliga arbetstidsskyddet för enskilda kunder som deltar i arbetsprövning genom att säkerställa en vilotid på två veckor efter en arbetsprövning som pågått i sex månader utan avbrott. På en enskild kunds begäran ska arbetsprövning dock kunna ordnas även utan vilotiden på två veckor.

Det är också fråga om arbetsprövning utan avbrott när det med en enskild kund har ingåtts flera avtal om arbetsprövning efter varandra, vilka sammanlagt har varat sex månader. Arbetsprövningarna har också kunnat ordnas på en eller flera arbetsprövningsanordnares arbetsplatser.

I förslaget till 2 mom. bestäms på motsvarande sätt som nu att anordnare av arbetsprövning kan inte vara den arbetsgivare till vilken en enskild kund står i arbetsavtalsförhållande när avtalet om arbetsprövning ingås. Bestämmelsen hindrar inte den som deltar i arbetsprövningen att ingå arbetsavtal med den som ordnar arbetsprövningen eller någon annan arbetsgivare medan arbetsprövningen pågår.

8 §. *Rättslig ställning samt ansvar för arbetarskyddet och dataskyddet.* Den som deltar i arbetsprövning ska inte stå i arbetsavtalsförhållande till den som ordnar arbetsprövningen eller till arbets- och näringsbyrån. I paragrafen bestäms dessutom att lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män, lagen om likabehandling, arbetarskyddslagen (738/2002), lagen om unga arbetstagare (998/1993), arbetstidslagen (605/1996) och lagen om integritetsskydd i arbetslivet ska tillämpas på den som deltar i och den som ordnar arbetsprövningen. De föreslagna 1—3 och 5 mom. motsvarar 8 kap. 3 § 1—4 mom. i den gällande lagen.

Förslaget till 4 mom. är nytt. Där bestäms att bestämmelserna om dagliga vilotider i 28 § och bestämmelserna om arbetsskiftsförteckning i 35 § i arbetstidslagen ska tillämpas på arbetsprövning. Att arbetstidslagens bestämmelse om arbetsskiftsförteckning ska tillämpas på arbetsmarknadsåtgärder är numera ett standardvillkor i avtal om arbetsmarknadsåtgärder. Eftersom tillämpningen

av bestämmelsen på arbetsmarknadsåtgärder är etablerad praxis, föreslås att det fogas till lagen. Den som ordnar arbetsprövning ska meddela och ställa in arbetsskift för den som deltar i arbetsprövning med iakttagande av samma förfaranden som i fråga om arbetstagar i arbetsavtalsförhållande. Pauser för dem som deltar i arbetsmarknadsåtgärder ordnas numera i regel på samma sätt som för dem som står i arbetsavtalsförhållande. För att klarlägga den rättsliga ställningen för dem som deltar i arbetsprövning föreslås att det fogas till lagen att arbetstidslagens bestämmelse om dagliga vilotider ska tillämpas.

När bestämmelserna i de nämnda lagarna tillämpas jämföras den som ordnar arbetsprövning med en arbetsgivare och den som deltar i arbetsprövningen med en arbetstagar. En bestämmelse om detta föreslås i 6 mom.

I 7 mom. föreslås informativa hänvisningar till straffbestämmelser. Det föreslagna momentet motsvarar i huvudsak 8 kap. 3 § 5 mom. och 8 kap. 3 a § i den gällande lagen. Bestämmelsen har dock preciserats genom att det har tillfogats hänvisningar till straffet för arbetarskyddsförseelse i 63 § i arbetarskyddslagen och straffet för arbetstidsförseelse i 42 § i arbetstidslagen samt till straffen för diskriminering (11 kap. 11 §), diskriminering i arbetslivet (47 kap. 3 §), ockerliknande diskriminering i arbetslivet (47 kap. 3 a §) och arbetarskyddsbrott (47 kap. 1 §) i strafflagen.

9 §. Avtal om arbetsprövning. I paragrafen bestäms om det avtal som ska ingås om arbetsprövning. Enligt förslaget till 1 mom. ska det ingås ett skriftligt avtal om arbetsprövningen och av det ska på motsvarande sätt som enligt det gällande 8 kap. 4 § 1 mom. framgå tiden och platsen för arbetsprövningen, arbetsprövningens längd per dag och per vecka samt de uppgifter som den som deltar i arbetsprövningen ska utföra under den tid arbetsprövningen varar. Avtalsparter ska vara arbets- och näringsbyrån, den som ordnar arbetsprövningen och den enskilda kunden.

Eftersom arbetsprövning alltid ska utgå från den enskilda kundens behov, föreslås det att till momentet fogas en ny 1 punkt, enligt vilken målen för arbetsprövningen ska framgå av avtalet. Målen för en arbetsmarknads-

åtgärd antecknas redan för närvarande i avtalet om arbetsmarknadsåtgärden.

Arbetsprövningens längd per dag ska på motsvarande sätt som nu vara minst fyra och högst 8 timmar per dag samt högst fem dagar per vecka. Det föreslås att till 3 och 4 punkten, som gäller längden per dag och per vecka, fogas ett villkor om tidsförläggningen. Det är nödvändigt att avtala om arbetsprövningens tidsförläggning per dag och per vecka särskilt om arbetsprövningen förläggs till onormala arbetstider, kvälls- och nattarbete eller om det beträffande längden per vecka är fråga om eventuellt veckoslutsarbete.

Enligt 8 kap. 4 § 1 mom. 5 punkten i den gällande lagen ska av avtalet framgå kontaktpersonen på arbetsplatsen. I förslaget till 1 mom. 6 punkten ersätts kontaktpersonen med den person som på arbetsplatsen ansvarar för handledningen av och tillsynen över den som deltar i arbetsprövningen. I avtalet betonar villkoret arbetsprövningsanordnarens skyldighet att ombesörja de nämnda sakerna.

Enligt den gällande lydelsen i 8 kap. 4 § 2 mom. ska i ett avtal om arbetsprövning som villkor ingå att den som ordnar prövningen ska ge arbets- och näringsbyrån ett utlåtande om de omständigheter som avses i 1 § 2 mom. Dessa omständigheter är den enskilda kundens lämplighet för arbetet eller branschen, utbildnings- och arbetsalternativ eller funktionshinderade möjligheter att placeras i arbete. I ett avtal om arbetslivsträning ska som villkor ingå att den som ordnar träningen ska delta i utvärderingen av den arbetssökandes yrkesskicklighet och kunskaper samt utvecklingen av dessa. En motsvarande bestämmelse föreslås i 2 mom. I avtalet om arbetsprövning ska som villkor ingå att den som ordnar arbetsprövningen till arbets- och näringsbyrån ska ge en bedömning i anslutning till målen för arbetsprövningen.

Om arbetsprövningen har ordnats för att klarlägga en enskild kunds yrkesvals- och karriäralternativ, ska den som ordnar arbetsprövningen på basis av arbetsprövningen ge en bedömning av den enskilda kundens lämplighet för arbetet, yrket eller branschen. Om arbetsprövningen har ordnats som stöd för återgång till arbetsmarknaden, ska den som ordnar arbetsprövningen bedöma om

den enskilda kundens arbetslivsfärdigheter, yrkesskicklighet och kunnande räcker till eller om det förutsätts kompetensutveckling för att kunden ska kunna placeras sig på arbetsmarknaden.

Bedömningen ska ges efter att arbetsprövningen avslutats. I avtalet om arbetsprövningen ska det vara möjligt att komma överens även om mellantidsbedömning medan arbetsprövningen varar, om det anses ändamålsenligt.

Den som ordnar arbetsprövningen ska i mån av möjlighet framföra sin bedömning muntligt när en tjänsteman från arbets- och näringsbyrån och den som deltar i arbetsprövningen är närvarande. Om detta inte är möjligt kan den som ordnar arbetsprövningen ge sin bedömning även skriftligt.

I förslaget till 3 mom. bestäms på motsvarande sätt som nu om möjlighet för arbets- och näringsbyrån att i avtalet ställa upp nödvändiga tilläggsvillkor för arbetsprövningen. Dessutom bestäms i momentet att den som ordnar arbetsprövningen och som är avtalspart inte kan överföra skyldigheterna enligt avtalet på någon annan instans. Enligt 8 kap. 2 § 3 mom. i den gällande lagen får den som ordnar arbetsmarknadsåtgärder inte vidareplacera en enskild kund på en annan arbetsgivares arbetsplats. Med bestämmelsen har man avsett att den som ordnar arbetsmarknadsåtgärder inte får överföra skyldigheterna enligt avtalet på någon annan instans. Det föreslås att ordalydelsen ändras i överensstämmelse med detta syfte.

I förslaget till 4 mom. bestäms om skyldighet att göra anmälan om avtalet om arbetsprövning till förtroendemannen eller en annan person som företräder de arbetstagare som är anställda hos den som ordnar arbetsprövningen.

Enligt 8 kap. 4 § 3 mom. i den gällande lagen ankommer anmälningsskyldigheten på arbets- och näringsbyrån. I praktiken vet arbets- och näringsbyrån sällan vem som är förtroendeman på arbetsplatsen eller en annan person som företräder de anställda. Anmälningsskyldigheten fullgörs ofta så att arbets- och näringsbyrån lämnar de uppgifter som avses i bestämmelsen till arbetsgivaren, som lämnar dem vidare till förtroendemannen eller en motsvarande person. Av denna

orsak föreslås anmälningsskyldigheten i 4 mom. ankomma på den som ordnar arbetsprövningen i stället för på arbets- och näringsbyrån. Den föreslagna ändringen förändrar inte nuvarande praxis. De uppgifter som ska anmälas motsvarar den gällande lagen.

10 §. Avbrytande av träning och prövning. Paragrafen är ny. I paragrafen bestäms om avbrytande av träning och prövning.

På den nuvarande orienterande och förberedande utbildningen har tillämpats bestämmelsen om avbrytande av arbetskraftsutbildning. Enligt den gällande lydelsen i 6 kap. 9 § ska utbildningen anses ha blivit avbruten, om en studerande har varit frånvarande från utbildningen enligt utbildnings- eller undervisningsplanen så att det är uppenbart att han eller hon inte kan klara av studierna enligt planen på godtagbart sätt eller om han eller hon annars väsentligen har försummat studierna. En studerande ska alltid anses väsentligen har försummat sina studier, om han eller hon utan tillstånd har varit frånvarande fem undervisningsdagar utan avbrott. I fråga om sådan jobbsökarträning som ordnats som grupp tjänst finns inga bestämmelser om avbrott av träningen på grund av frånvaro. Då det föreslås att den service som motsvarar ovannämnda tjänster i fortsättningen ordnas som jobbsöknings- och karriärträning, föreslås i lagen en bestämmelse om frånvarons inverkan på träningen.

För de nuvarande arbetsmarknadsåtgärdernas del innehåller den gällande lagen inga bestämmelser om avbrott på grund av frånvaro eller av andra orsaker. I arbets- och näringsministeriets anvisning (Arbets- och näringsministeriets anvisning om arbetspraktik, arbetslivsträning och arbetspraktik på arbetsplatsen, ANM/1087/03.01.04/2010) har det konstaterats att i det i avtal om arbetsmarknadsåtgärder är skäl att komma överens om hur frånvaro utan tillstånd och utan godtagbar orsak inverkar på avtalets giltighet. Den som anordnar en åtgärd ska i avtalet förbinda sig att anmäla frånvaro utan tillstånd till arbets- och näringsbyrån. Om den som deltar i en arbetsmarknadsåtgärd utan tillstånd och utan godtagbar orsak är frånvarande från arbetsmarknadsåtgärder fem dagar utan avbrott eller annars frånvarande så mycket utan tillstånd att de mål som satts för arbetsmark-

nadsåtgärden inte nås, kan avtalet om arbetsmarknadsåtgärden hävas genom att de andra avtalsparterna underrättas skriftligt om saken.

För att klarlägga den rättsliga ställningen för den som deltar i och den som ordnar arbetsprovning föreslås att det i lagen bestäms om avbrytande av arbetsprovning på grund av frånvaro samt om rätt för den som ordnar arbetsprovningen och arbets- och näringsbyrån att häva avtalet.

Enligt förslaget till 1 mom. ska arbets- och näringsbyrån fatta beslut om avbrytande av träningen eller utbildningsprovningen eller hävande av avtalet om arbetsprovning på basis av frånvaron, om en enskild kund utan tillstånd har varit frånvarande fem tränings- eller provningsdagar utan avbrott eller om han eller hon annars har varit frånvarande så mycket att målen för träningen eller provningen inte nås. De frånvarodagar som avses i bestämmelsen ska vara sådana dagar då tjänsten ordnas och då den enskilda kunden borde ha varit närvarande eller deltagit i tjänsten på något annat sätt. Förutom frånvaro utan tillstånd under fem tränings- eller provningsdagar utan avbrott ska frånvaro av någon i sig godtagbar orsak (t.ex. lång sjukledighet eller föräldraledighet), som på grund av sin längd förhindrar att målen med träningen eller provningen nås, vara en grund för att anses arbetsprovningen avbruten. Bestämmelsen ändrar inte nuvarande tillämpningspraxis.

I förslaget till 2 mom. bestäms om förfarandet när träning eller provning avbryts på grund av frånvaro. Utbildningsprovning och i regel även träning skaffas från utomstående serviceproducenter. Serviceproducenten ska vara skyldig att anmäla en enskild kunds frånvaro till arbets- och näringsbyrån. Motsvarande skyldighet tillkommer den som ordnar arbetsprovning. Den som ordnar arbetsprovning ska i fortsättningen informeras om denna skyldighet i avtalet om arbetsprovning. Beslut om saken ska fattas av arbets- och näringsbyrån. Innan beslutet fattas ska arbets- och näringsbyrån ge den enskilda kunden tillfälle att bli hörd. Den enskilda kunden ska också utan dröjsmål underrättas om beslutet.

I förslaget till 3 mom. bestäms om rätt för arbets- och näringsbyrån och den som ordnar arbetsprovningen att häva avtalet om arbetsprovning. Den som ordnar arbetsprovningen och arbets- och näringsbyrån ska ha rätt att häva avtalet om arbetsprovning av annat skäl än frånvaro genom att meddela detta skriftligt till de övriga parterna. Det ska dock finnas sakliga grunder till att häva avtalet. Enligt förslaget till 4 kap. 8 § 2 mom. ska lagen om likabehandling och lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män tillämpas på den som deltar i arbetsprovning. Avtalet om arbetsprovning ska inte få hävas på diskrimineringsgrunder som förbjuds i de nämnda lagarna eller på grund av någon annan osaklig grund. Arbets- och näringsbyrån ska kunna häva ett avtal om arbetsprovning till exempel i en situation där det är uppenbart att målen för provningen inte nås av orsaker som beror antingen på den som ordnar provningen eller den som deltar i provningen.

Den arbetssökande ska på motsvarande sätt som nu kunna avbryta arbetsprovningen när som helst även utan någon uttrycklig bestämmelse. I lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms hur avbrytande av arbetsprovningen påverkar personens rätt till arbetslöshetsförmån.

11 §. Försäkringsskydd. I paragrafen bestäms om det försäkringsskydd som hänför sig till träning och provning. Innehållet i bestämmelsen motsvarar 6 kap. 14 § i den gällande lagen. I bestämmelsen beaktas att de tjänster och åtgärder som nämns i den nuvarande bestämmelsen slås samman till provning och träning. Arbets- och näringsministeriet ska ordna gruppansvarsförsäkring för dem som deltar i träning och provning. Statskontoret ska av statens medel ersätta olycksfall som inträffat eller yrkessjukdomar som ådragits under träning eller provning enligt samma grunder som för olycksfall i arbete enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), om den enskilda kunden inte har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag.

5 kap. Arbetskraftsutbildning

I kapitlet föreslås på motsvarande sätt som i kap. 6 i den gällande lagen bestämmelser om arbetskraftsutbildningens mål (1 §), särskilda förutsättningar i anslutning till arbetskraftsutbildning som leder till högskoleexamen (2 §), antagning av studerande (3 §), studerandes rättigheter och skyldigheter (4 §), avbrytande av utbildningen (5 §) och inlärn timer i arbetet i anslutning till utbildningen (6 §).

I 6 kap. i den gällande lagen finns flera bestämmelser om anskaffning av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Bestämmelser om anskaffning av offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreslås i 1 kap. 5 §. I förslaget till 5 kap. 7 § bestäms om gemensam anskaffning av utbildning.

I 6 kap. 1 § 4—5 mom. i den gällande lagen bestäms om betalning av arbetslöshetsförmån och ersättning för uppehälle under tiden för arbetskraftspolitisk utbildning. Eftersom det i 1 kap. 2 § 3 mom. föreslås en informativ hänvisningsbestämmelse till lagen om utkomstskydd för arbetslösa och till förmåner som betalas med stöd av den, är det inte nödvändigt att hänvisa separat till lagen om utkomstskydd för arbetslösa för arbetskraftsutbildningens del.

I 6 kap. 1 § 5 mom. i den gällande lagen bestäms om betalning av förmåner under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning under tiden för sysselsättningsfrämjande utbildning som en myndighet i något annat nordiskt land anordnar i det landet. I praktiken har man avsett betalning av arbetslöshetsförmån och ersättning för uppehälle under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning som ordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i lagen. Det nuvarande avtalet om Stiftelsen Utbildning Nordkalotten går ut den 31 december 2015. Avtalstexten har publicerats i Finlands författningssamlings fördragsserie nummer 9/2012). Bestämmelserna i avtalet är i kraft i form av republikens presidents förordning (61/2012). Enligt artikel 10 i avtalet utser de nationella arbetsmarknadsorganen deltagarna i arbetsmarknadsutbildning vid stiftelsen. Bestäm-

melser om ersättningar och förmåner till deltagarna framgår av de nationella författningarna. Bidragen betalas till respektive deltagare av hemlandets myndighet. Eftersom det är fråga om arbetskraftsutbildning är det inte nödvändigt att bestämma separat om betalning av förmånerna till den del som förmånerna är likadana som under tiden för arbetskraftsutbildning som ordnas i Finland. I förslaget till 9 kap. 2 § 3 mom. bestäms om betalning av kostnadsersättning till arbetssökande som deltar i arbetskraftsutbildning som ordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten.

Vid ingången av 2012 trädde nya bestämmelser i lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetslagen i kraft som gäller bland annat indragning och återställande av studierätt, hinder för antagning som studerande samt narkotikatestning och disciplin (den s.k. SORA-lagstiftningen). Dessutom inrättades rättsskyddsnämnden för studerande. Strävan med lagändringarna är att utöka högskolornas och utbildningsanordnarnas möjligheter att ingripa i situationer som har att göra med olämplighets- och säkerhetsfrågor som berör studerande. Målet med ändringarna är särskilt att förbättra patient- och kundsäkerheten, säkerheten i trafiken, minderårigas säkerhet, säkerheten inom studie- och arbetsgemenskapen samt enskilda studerandes rättsskydd. Det föreslås att de ändringar som följer av denna lagstiftning beaktas även i bestämmelserna om arbetskraftsutbildning.

1 §. Arbetskraftsutbildningens mål. I 1 mom. bestäms om målen för den arbetskraftsutbildning som arbets- och näringsmyndigheterna anskaffar. Målet är att förbättra vuxnas yrkesskicklighet, möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete samt främja tillgången på yrkeskunnig arbetskraft. Måldefinitionen motsvarar till denna del 6 kap. 1 § 1 mom. i den gällande lagen. I lagen föreslås dessutom ett omnämnande av arbetskraftsutbildningens mål att förbättra vuxnas färdigheter att verka som företagare och på så sätt främja uppkomsten av ny företagsverksamhet.

I 2 mom. bestäms om innehållet i utbildning som erbjuds som arbetskraftsutbildning.

Som arbetskraftsutbildning ska erbjudas utbildning som ger yrkesfärdigheter och som kan vara examensinriktade utbildning, tilläggsutbildning eller fortutbildning eller utbildning för sådana som planerar företagsverksamhet.

Enligt den gällande lagen kan den arbetskraftspolitiska utbildning som anskaffas omfatta inläring i arbetet och praktik i syfte att förbättra de praktiska yrkesfärdigheterna. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i lagen. Inläring i arbetet och praktik ingår i nästan alla examensinriktad yrkesutbildning på andra stadiet och högskolestadiet, varvid de i regel också ingår i yrkesinriktad arbetskraftsutbildning. I förslaget till 6 § bestäms om avtal om perioden med inläring i arbetet eller praktikperioden, den studerandes rättsliga ställning under perioden med inläring i arbetet eller praktikperioden och om skyldigheterna för den som anordnar en period med inläring i arbetet eller en praktikperiod och utbildningsproducenten.

Även integrationsutbildning ska ordnas som arbetskraftsutbildning. Bestämmelser om integrationsutbildning och dess närmare innehåll ingår i 20 § i lagen om främjande av integration, och en hänvisningsbestämmelse till den paragrafen föreslås i 2 mom. Enligt lagen om främjande av integration ordnas som integrationsutbildning för invandrare som passerat läropliktsåldern undervisning i finska eller svenska och vid behov läs- och skrivundervisning samt annan undervisning som främjar tillträde till arbetslivet och vidareutbildning samt färdigheter i samhällsliv, kultur och livskompetens. I integrationsutbildningen kan även ingå identifiering av tidigare inhämtad kompetens och erkännande av examen samt yrkesplanering och yrkesvägledning.

Enligt föreslagna 2 mom. kan dessutom grundläggande utbildning för vuxna tillhandahållas som arbetskraftsutbildning, om avsaknaden av lärokursen i grundläggande utbildning utgör ett hinder för att genomgå yrkesutbildning. Bestämmelsen motsvarar huvudsakligen 6 kap. 1 § 3 mom. i den gällande lagen, med preciserad ordalydelse. Eftersom den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen har som mål att den enskilda kunden så fort som möjligt ska komma in på den öppna

arbetsmarknaden, erbjuds i första hand yrkesinriktad arbetskraftsutbildning även åt dem som inte slutfört lärokursen i grundläggande utbildning eller vilkas studieframgång i grundskolan har varit svag.

Med avvikelse från 6 kap. 1 § 3 mom. och 6 kap. 1 a § i den gällande lagen tillhandahålls inte gymnasiestudier i form av arbetskraftsutbildning. Som integrationsutbildning som ordnats som arbetskraftsbildning kan med stöd av 20 § 1 mom. i lagen om främjande av integration vid behov också ordnas gymnasiestudier, om det främjar invandrans tillträde till arbetslivet och vidareutbildning.

2 §. Studier som leder till högskoleexamen och som anskaffas i form av arbetskraftsutbildning. I paragrafen bestäms om villkoren för att studier som leder till högskoleexamen ska kunna anskaffas som arbetskraftsutbildning. Innehållet i den föreslagna paragrafen motsvarar i sak till största delen 6 kap. 1 a § i den gällande lagen. På motsvarande sätt som nu ska det i regel inte vara möjligt att avlägga en hel högskoleexamen som arbetskraftsutbildning, utan högskolestudier ska kunna anskaffas för att slutföra högskolestudier som personen i fråga tidigare avbrutit. Denna huvudregel uttrycks i förslaget till 1 mom. I förslaget till 3 mom. bestäms om situationer där studier som leder till högskoleexamen kan skaffas även annars än för att slutföra studier som avbrutits.

I förslaget till 2 mom. bestäms närmare om de villkor som gäller avbrytandet av de tidigare studierna och omfattningen av de återstående studierna. Ett villkor för anskaffande av studier som leder till högskoleexamen ska vara att minst ett år förflutit sedan de tidigare studierna bevisligen avbröts. I den gällande lagen har ingen tidsgräns satts för avbrytandet av studierna, utan den tid som förutsatts sedan studierna avbröts har baserat sig på praxis. Det föreslås att tidsgränsen tas in i lagen för att klargöra den rättsliga ställningen för dem som söker sig till arbetskraftsutbildning. Det föreslagna bevisliga avbrottet på minst ett år motsvarar den gräns i den gällande lagen som hänför sig till arbetslöshetsförmån som stöd för frivilliga studier som en arbetssökande tidigare bedrivit. En bestämmelse om detta föreslås i 6 kap. 3 §.

Ett villkor för att högskolestudier ska kunna anskaffas som arbetskraftsutbildning är att det är möjligt att slutföra de återstående heltidsstudierna inom en viss tid. Om en person ursprungligen har antagits för att avlägga en högre yrkeshögskoleexamen eller enbart en högre högskoleexamen i universitet, måste de återstående studierna kunna slutföras genom att studera på heltid i högst 12 månader. Om en person har antagits till ett universitet för att avlägga endast en lägre högskoleexamen eller till en yrkeshögskola för att avlägga en yrkeshögskoleexamen, ska motsvarande tid vara högst 18 månader. För den som antagits för att samtidigt studera för både en lägre och en högre högskoleexamen ska maximitiden för heltidsstudier vara 24 månader.

Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i huvudsak 6 kap. 1 a § 2 och 3 mom. i den gällande lagen, dock så att de maximitider som avses i bestämmelsen har ändrats så att de motsvarar de målsatta tiderna för avläggande av högskoleexamina som föreskrivs i universitetslagen och omfattningen av examina enligt yrkeshögskolelagen. Den målsatta tiden för avläggande av lägre högskoleexamen i universitet är tre läsår och för högre högskoleexamen två läsår. Omfattningen av utbildningsprogram som leder till yrkeshögskoleexamen och undervisningsplanerna för dem ska vara minst tre och högst fyra läsårs heltidsstudier, av särskilda skäl även mera omfattande än fyra år och av utbildningsprogram som leder till högre yrkeshögskoleexamen på motsvarande sätt minst ett läsår och högst ett och ett halvt läsår heltidsstudier. Längden på de återstående heltidsstudierna för högskoleexamina som anskaffas som arbetskraftsutbildning ska motsvara ungefär hälften av de målsatta tiderna för avläggande av examina eller av deras omfattning.

Till skillnad från den gällande lagen föreslås det i momentet en särskild bestämmelse om den tid som förutsätts för slutförande av högre yrkeshögskoleexamen. Dessutom förutsätts att villkoret om heltidsstudier preciseras genom en hänvisning till heltidsstudier enligt 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Den föreslagna preciseringen innebär ingen förändring i nuvarande tillämpningspraxis.

I förslaget till 3 mom. bestäms om anskaffning av studier som leder till högskoleexamen för en person som tidigare har avlagt en lägre examen inom samma bransch. På motsvarande sätt som nu ska villkoret vara att personen i fråga har minst en examen på institutsnivå. Examen på institutsnivå är mera omfattande än den nuvarande yrkesinriktade grundexamen. Dessutom föreslås att studier som leder till högskoleexamen i samma bransch också ska kunna anskaffas för en person som har en examen på nivå motsvarande institutsexamen som avlagts utomlands. För personer som avlagt examen på andra stadiet ska det vara möjligt att anskaffa studier som leder till högskoleexamen som arbetskraftsutbildning endast om det är fråga om slutförande av högskolestudier enligt 1 mom. som avbrutits.

Enligt den gällande lydelsen 6 kap. 1 a § 2 mom. kan yrkeshögskoleexamen anskaffas för den som avlagt examen på institutsnivå. Förslaget till 3 mom. gör det också möjligt att anskaffa högskoleexamen som avläggs vid universitet om den yrkeshögskoleexamen som anskaffas är i samma bransch som den lägre examen som personen i fråga tidigare avlagt.

I lagen anges inga begränsningar för arbetskraftsutbildningens längd när man anskaffar studier som leder till högskoleexamen inom samma bransch för en person som har en examen på institutsnivå eller en examen på motsvarande nivå som avlagts utomlands. I praktiken borde studierna pågå maximalt cirka 24 månader.

I förslaget till 4 mom. bestäms om skyldighet för arbets- och näringsmyndigheterna att innan ett beslut om anskaffning av studier som leder till högskoleexamen fattas begära utlåtande av undervisnings- och kulturministeriet. En motsvarande bestämmelse ingår i 6 kap. 1 a § 4 mom. i den gällande lagen.

Enligt 6 kap. 1 a § 1 mom. i den gällande lagen kan studier som leder till högskoleexamen anskaffas som arbetskraftsutbildning endast för grupper av studerande. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i den nya lagen, utan i fortsättningen ska det också vara möjligt att anskaffa studier som leder till högskoleexamen även som en enskild studieplats, om det anses ändamålsenligt.

3 §. Antagning av studerande. I paragrafen bestäms om antagningen av studerande. Innehållet i 1—3 mom. motsvarar i sak 6 kap. 6—7 § i den gällande lagen. Som studerande till arbetskraftsutbildning ska kunna antas personer som är lämpade för utbildningen och för det yrke eller den uppgift som utbildningen syftar till. Dessutom ska personen ha ett av arbets- och näringsbyrån konstaterat utbildningsbehov. I den gällande lagen nämns inte separat att personen ska ha ett konstaterat utbildningsbehov som villkor för att bli antagen som studerande. I 23 § i arbets- och näringsministeriets förordning om de allmänna villkoren för anskaffning av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och förfarandet vid antagning av studerande bestäms om utbildningsbehov som förutsättning för bli antagen som studerande. Eftersom en persons konstaterade utbildningsbehov är ett centralt kriterium för att bli antagen som studerande föreslås att det nämns i lagen. Av arbets- och näringsbyrån konstaterat utbildningsbehov är enligt den gällande lagen en förutsättning för att en arbetssökandes frivilliga studier ska stödjas med arbetslöshetsförmån. En bestämmelse om detta föreslås i 6 kap. 2 §.

Arbetskraftsutbildningen är i huvudsak avsedd för vuxna. Utgångspunkten är att unga i första hand skaffar yrkesutbildning genom frivilliga studier via det allmänna utbildningssystemet. I förslaget till 1 mom. bestäms också om villkoren för att den som är under 20 år ska kunna antas till arbetskraftsutbildning som ger yrkesfärdigheter. Den som är under 20 år ska kunna antas till arbetskraftsutbildning, om det inte är möjligt att genomföra utbildningen på något annat sätt till exempel för att den unga personens studieframgång i grundskolan har varit så svag att hans eller hennes möjligheter att bli antagen till yrkesutbildning vid den normala antagningen av studerande är mycket små.

Den som är under 20 år ska kunna antas till arbetskraftsutbildning som ger yrkesfärdigheter också om det inte är ändamålsenligt att genomföra utbildningen som frivilliga studier av någon annan, till exempel hälsomässig eller social orsak.

Ett villkor för att bli antagen till utbildning ska vara att den unga har fullgjort sin lä-

roplikt. Läroplikten har fullgjorts när den unga personen har fått avgångsbetyg från grundskolan eller fyllt 17 år. Till integrationsutbildning som ordnas som arbetskraftsutbildning kan enligt 20 § i lagen om främjande av integration antas den som är under 20 år om han eller hon har passerat läropliktsåldern, det vill säga fyllt 17 år.

På antagningen av studerande till arbetskraftsutbildning ska dessutom tillämpas de bestämmelser i lagen om utbildningen i fråga som gäller grunderna för antagning av studerande, behörighet för studier, tillgänglighet och förutsättningarna för antagning som studerande samt information om antagningen som studerande. En bestämmelse om detta föreslås i 2 mom.

I 27 § i lagen om yrkesutbildning bestäms om grunderna för antagning som studerande. Enligt 1 mom. kan som studerande till utbildning som leder till en yrkesinriktad grundexamen antas den som har slutfört den grundläggande utbildningens lärokurs eller inhämtat motsvarande tidigare lärokurs. Som studerande kan också antas någon annan som av utbildningsanordnaren anses ha tillräckliga förutsättningar att klara av studierna. I 11 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning finns i fråga om grunderna för antagning som studerande en hänvisning till 27 § 3 och 5 mom. i lagen om yrkesutbildning. I 20 § i yrkeshögskolelagen bestäms om behörighet för yrkeshögskolestudier och i 37 § i universitetslagen om behörighet för studier som leder till högskoleexamen.

Samtliga ovannämnda lagar har bestämmelser med likadant innehåll om tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande samt tillgång till information vid antagning av studerande (27 a och 27 b § i lagen om yrkesutbildning, 11 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (hänvisningsbestämmelse till lagen om yrkesutbildning), 20 b och 21 § i yrkeshögskolelagen samt 37 a och 37 b § i universitetslagen). I bestämmelserna konstateras att en omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får inte vara ett hinder för antagning som studerande. Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller inläring

i arbetet i anslutning till studierna, om kraven på säkerhet vid studierna så förutsätter och om detta hinder inte kan undanröjs med rimliga åtgärder. Detta ska gälla när studierna eller utövandet av yrket är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet, patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken. Ett hinder för antagning som studerande ska i fråga om ovannämnda studier också vara ett beslut om indragning av studierätten, om omständigheter som har samband med skyddet för andras hälsa och säkerhet förutsätter det.

Enligt bestämmelserna om information om antagning som studerande ska den som ansöker om att bli antagen som studerande till ovannämnda studier på begäran lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagningen samt ge information om beslut om indragning av studierätten. Utbildningsanordnaren, yrkeshögskolan eller universitetet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra utbildningsanordnare, yrkeshögskolor och universitet få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den sökandes studierätt och grunderna för detta som förutsatts för antagningen som studerande. De som söker till ovannämnda studier som arbetskraftsutbildning ska vara skyldiga att lämna ovannämnda uppgifter till den som producerar utbildningstjänsten och som ska bedöma tillgängligheten och om villkoren för antagning som studerande är uppfyllda.

Om utbildningsproducenten anser att villkoren om tillgänglighet och antagning som studerande inte uppfylls, ska utbildningsproducenten informera arbets- och näringsbyrån om saken. Arbets- och näringsbyrån ska ha rätt att få information om grunderna för ett negativt beslut trots sekretessbestämmelserna. Bestämmelser om arbets- och näringsmyndigheternas rätt att få uppgifter föreslås i 12 kap. 6 §. Om en person inte kan antas till arbetskraftsutbildning av orsaker som avses i förslaget till 2 mom., ska han eller hon enligt förslaget till 14 kap. 3 § 1 mom. ha rätt att söka ändring i beslutet på det sätt som bestäms i lagen om läroanstalten i fråga.

I förslaget till 3 mom. bestäms på motsvarande sätt som i 5 kap. 7 § i den gällande lagen om den myndighet som fattar beslut om

antagningen av studerande. Arbets- och näringsmyndigheten ska besluta om antagningen av studerande. Om utbildningen föregås av en kartläggningsperiod, fattar arbets- och näringsmyndigheterna beslut om den slutliga antagningen av studerande efter kartläggningsperioden. När studier som leder till högskoleexamen anskaffas som arbetskraftsutbildning beslutar yrkeshögskolan eller universitetet om antagningen av studerande, varefter arbets- och näringsmyndigheterna fattar beslut om den slutliga antagningen av studerande till arbetskraftsutbildningen.

Förslaget till 3 mom. innehåller dessutom ett bemyndigande att utfärda förordning om antagningsförfarandet. I fråga om bemyndigandet att utfärda förordning föreslås med avvikelse från den gällande 6 kap. 7 § att om antagningsförfarandet ska vid behov föreskrivas genom förordning av statsrådet i stället för genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

I förslaget till 4 mom. bestäms att antagningen av studerande till arbetskraftsutbildningen och eventuella lämplighetsprov i anslutning till antagningen ska vara avgiftsfria. En motsvarande bestämmelse ingår i 10 kap. 2 § 1 mom. i den gällande lagen.

4 §. *Studerandes rättigheter och skyldigheter.* I paragrafen bestäms om rättigheterna och skyldigheterna för studerande som deltar i arbetskraftsutbildning. En motsvarande bestämmelse ingår i 6 kap. 8 § i den gällande lagen.

I förslaget till 1 mom. bestäms på motsvarande sätt som nu om den studerandes rätt att få undervisning enligt utbildnings- eller undervisningsplanen. I lagstiftningen om utbildningen finns bestämmelser om studietiden och hur länge studierätten varar. För arbetskraftsutbildningens del bestäms det inte särskilt om utbildningens längd i den gällande lagen. Arbetskraftsutbildningens längd bestäms i enlighet vad som överenskommit i avtalet om anskaffning av utbildningen och den är alltså känd på förhand. När arbetskraftsutbildningen avslutas upphör också personens rätt att genomföra studierna i fråga som arbetskraftsutbildning. I praktiken har det rätt oklarhet om rätten att fortsätta med studierna i en situation där arbetskraftsutbildningen har upphört men studierna inte är

avslutade. För att klarlägga den studerandes rättsliga situation föreslås i paragrafen bestämmelser om rätten att genomföra studier under den tid Arbetskraftsutbildningen pågår.

På motsvarande sätt som i det gällande 6 kap. 8 § 1 mom. föreslås i 2 mom. en bestämmelse om den studerandes rätt att delta regelbundet i undervisningen. Eftersom den egentliga undervisningens andel i fråga om till exempel studier som leder högskoleexamen kan vara liten och personen i fråga genomför studierna i huvudsak genom att studera självständigt, föreslås i paragrafen en bestämmelse om den studerandes skyldighet att göra framsteg i sina studier. När det gäller högskolestudier ska den studerande anses ha gjort tillräckliga framsteg i sina studier, om han eller hon får studieprestationer som hör till hans eller hennes studiehelhet i en omfattning av i genomsnitt 5 studiepoäng per studiemånad. I fråga om övriga studier ska studierna framskrida tillräckligt om de framskrider på det sätt som avses i utbildnings- eller studieplanen. Den föreslagna skyldigheten för en studerande inom Arbetskraftsutbildning att göra framsteg i sina studier ska vara densamma för arbetssökande som genomföra frivilliga studier med arbetslöshetsförmån. En bestämmelse om detta ingår i förslaget till 6 kap. 6 §.

Enligt den gällande lydelsen i 6 kap. 8 § 2 mom. gäller inom Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning i fråga om studerandens rätt till en trygg studiemiljö, tillgodoräknande av studier, förverkande av studierätt, tystnadsplikt för studerande, disciplin och hörande av studerande samt sökande av ändring i en utbildningsproducentens beslut vad som därom bestäms i lagstiftningen om den utbildning som är föremål för anskaffning, om inte något annat bestäms i lagen om offentlig Arbetskraftsservice. Om det inte finns någon sådan lagstiftning om den utbildning i fråga om ska anskaffas, tillämpas lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Den gällande lagens bestämmelse om studerandes rättigheter och skyldigheter har haft samma innehåll sedan lagen trädde i kraft 2003. Samtidigt har utbildningslagstiftningen reviderats i fråga om de studerandes rättigheter och skyldigheter. Det föreslås att dessa ändringar, som hänför sig särskilt till den så

kallade SORA-lagstiftningen som trädde i kraft vid ingången av 2012, ska beaktas i bestämmelsen. Till dessa hör bestämmelser om indragning av studierätten, information i anslutning till det, återställande av studierätten, förfarandet i ärenden som gäller indragning och återställande av studierätten och i disciplinärenden samt narkotikatestning, vilka ingår i alla fyra utbildningslagarna. Dessutom föreslås att bestämmelsen kompletteras med hänvisningar till bestämmelserna om inskrivning som studerande, erkännande av kunskande, disciplinförfarandets förhållande till anhängigt åtal och avlägsnande av en studerande som uppför sig störande eller som äventyrar säkerheten i lagen om yrkesutbildning samt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, samt med hänvisningar till bestämmelserna om bedömning av studieprestationer och rättelseförfarande i alla fyra lagarna. I bestämmelsen föreslås också att den utbildningslagstiftning som ska tillämpas preciseras genom hänvisningar till lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetslagen samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

I förslaget till 4 mom. bestäms på motsvarande sätt som nu om tillämpning av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning i en situation där det inte finns någon lagstiftning om den utbildning som ska anskaffas.

5 §. Avbrytande av utbildningen. I paragrafen bestäms om avbrytande av Arbetskraftsutbildningen. Enligt den gällande lydelsen i 6 kap. 9 § ska utbildningen anses ha blivit avbruten, om en studerande har varit frånvarande från utbildningen enligt utbildnings- eller undervisningsplanen så att det är uppenbart att han eller hon inte kan klara av studierna enligt planen på godtagbart sätt eller om han eller hon annars väsentligen har försummat studierna. För att klarlägga den studerandes och utbildningsproducentens rättsliga ställning föreslås att grunderna för avbrytande av Arbetskraftsutbildningen preciseras så att utbildningen ska anses vara avbruten om den studerande inte gör framsteg i studierna på det sätt som avses i förslaget till 4 § 2 mom. Arbetskraftsutbildningen ska också anses vara avbruten om den studerande utan tillstånd har varit frånvarande fem ut-

bildningsdagar utan avbrott. Innehållet i bestämmelsen motsvarar i sak den gällande bestämmelsen. Det föreslås att den gällande bestämmelsens undervisningsdag ersätts med uttrycket utbildningsdag, som förutom undervisningsdagarna inom arbetskraftsutbildningen också omfattas dagar med inläring i arbetet eller praktikdagar i anslutning till utbildningen.

I förslaget till 2 mom. bestäms om fattande av beslut om avbrytande av utbildningen. Enligt 6 kap. 9 § 2 mom. i den gällande lagen fattar utbildningsproducenten beslut om avbrytande av utbildningen. Om utbildningsproducenten inte är underställd offentlig tillsyn, fattas beslutet om avbrytande av utbildningen av den arbetskrafts- och näringsmyndighet som beslutat om antagningen av studerande.

Enligt förslaget till 2 mom. ska ett beslut om avbrytande av arbetskraftsutbildning fattas av den arbets- och näringsmyndighet som beslutat om studerandeantagningen oberoende av utbildningsproducenten är underställd offentlig tillsyn eller inte. Utbildningsproducenten ska vara skyldig att underrätta arbets- och näringsmyndigheterna om att en studerandes studier inte har framskridit på erforderligt sätt samt om olovlig frånvaro utan avbrott som varat minst fem utbildningsdagar. Enligt den gällande lagen har utbildningsproducenten varit skyldig att informera om sitt beslut om avbrytande av utbildningen. Den föreslagna ändringen klarlägger förfarandet och säkerställer bättre än nu att förfarandet är enhetligt när beslut om avbrytande av arbetskraftsutbildningen fattas, eftersom beslutet i samtliga fall fattas av arbets- och näringsmyndigheterna. Bestämmelser om sökande av ändring i beslut om avbrytande av utbildningen föreslås ingå i 14 kap. 1 §.

6 §. Inläring i arbetet och praktik i anslutning till utbildningen. I paragrafen bestäms om inläring i arbetet och praktik i anslutning till utbildningen. Paragrafen motsvarar i huvudsak 6 kap. 10 § i den gällande lagen. Under tiden för en period med inläring i arbetet eller en praktikperiod ska den studerande inte stå i arbetsavtalsförhållande till utbildningsproducenten eller anordnaren av perioden med inläring i arbetet eller praktikperioden, om man inte har kommit överens om

något annat. Det ska ingå ett skriftligt avtal om perioden med inläring i arbetet eller praktikperioden, på vilket tillämpas bestämmelserna i förslaget till 4 kap. 9 §, som gäller avtal om arbetsprövning. Avtalsparter ska vara utbildningsproducenten, den som anordnar perioden med inläring i arbetet eller praktikperioden och den studerande. Enligt arbets- och näringsministeriets nuvarande anvisningar ska man dessutom i avtalet om en period med inläring i arbetet eller en praktikperiod dessutom komma överens om den lärare som ansvarar för handledningen samt på vilket sätt och under vilken tid handledningen genomförs. Bestämmelser om detta föreslås i lagen.

I förslaget till 3 mom. bestäms på motsvarande sätt som nu om skyldighet för utbildningsproducenten att ordna gruppansvarsför-säkring för de studerande under en period med inläring i arbetet eller praktikperiod. I paragrafen föreslås dessutom bestämmelser om att den som ordnar en period med inläring i arbetet eller en praktikperiod ansvarar för de studerandes skydd i arbetet under perioden med inläring i arbetet eller praktikperioden. Bestämmelsen är ny. Anordnaren av en period med inläring i arbetet eller praktikperiod under arbetskraftsutbildningen ska ansvara för de studerandes skydd i arbetet så som föreskrivs i 19 § i lagen om yrkesutbildning och i 10 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

7 §. Gemensam anskaffning av utbildning. I paragrafen bestäms om gemensam anskaffning av utbildning. Innehållet i det föreslagna 1 mom. motsvarar i sak 6 kap. 3 § i den gällande lagen.

På motsvarande sätt som nu ska också företagaren själv kunna delta i gemensam anskaffning av utbildning som ordnats för företagarens arbetsgivare. Då ska den andel av företagarens utbildning som arbets- och näringsmyndigheten betalar vara de minimistöd. En bestämmelse om detta föreslås i 2 mom.

6 kap. **Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån**

1 §. Syftet med stödjande av studier. **2 §.** Allmänna förutsättningar och förmåner. Innehållet i bestämmelserna motsvarar i sak de gällande 9 kap. 1 § och 2 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

3 §. *Förutsättningar för studierna.* I paragrafen bestäms på ett sätt som i huvudsak motsvarar det gällande 9 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice om hurdana studier som kan stödjas.

Om den arbetssökande har bedrivit samma studier tidigare ska det på motsvarande sätt som nu förutsätts att studierna bevisligen har varit avbrutna minst ett år, om inte studierna har inletts under ett arbetsavtalsförhållande. För att det vid behov ska vara möjligt att på ett smidigt sätt förena arbetskraftsutbildning och frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån ska ett års avbrott inte förutsättas om studierna har bedrivits som arbetskraftsutbildning. Detta gäller särskilt situationer där till exempel en del av en yrkesexamen har ordnats som arbetskraftsutbildning och den arbetssökande senare vill avlägga hela examen så att studierna stöds med arbetslöshetsförmån. Enligt det gällande 9 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice är detta inte möjligt innan det har gått minst ett år efter att arbetskraftsutbildningen upphörde.

4 §. *Överenskommelse om studier i sysselsättningsplan.* Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 9 kap. 4 § i den gällande lagen om offentlig arbetskraftsservice. Man ska emellertid kunna avtala om understödda studier i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den efter det att studierna inletts också när studierna har bedrivits som arbetskraftsutbildning.

5 §. *Stödtid.* Innehållet 1 mom. motsvarar i sak 9 kap. 5 § 1 mom. i den gällande lagen om offentlig arbetskraftsservice.

I 2 mom. bestäms att den arbetssökande kan avbryta de studier som stöds med arbetslöshetsförmån genom att meddela saken till arbets- och näringsbyrån. Möjligheten att avbryta studierna är avsedd att användas till ex-

empel när en person blir långvarigt sjuk eller blir familjeledig. Personen ska i princip inte ha rätt till arbetslöshetsförmån som betalas på grund av arbetslöshet, eftersom han eller hon under avbrottstiden betraktas som en heltidsstuderande enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I fortsättningen ska ett tillfälligt avbrott i stödet för studier inte förutsätta att den arbetssökande har ett giltigt skäl till avbrottet. Personen i fråga ska kunna studera i önskad omfattning under avbrottet.

I de lagar som gäller utbildningsproducenter har det bestämts om rätt för utbildningsproducenten att på vissa villkor dra in en studerandes studierätt när studierna eller utövandet av yrket är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet, patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken. Studierätten återställs på ansökan, om de orsaker som gjort att studierätten dragits in inte längre föreligger. I det nya 3 mom. bestäms att studierna ska anses ha varit avbrutna under den tid den arbetssökande inte har haft studierätt på grund av att studierätten dragits in. Maximitiden för stöd ska då inte förbrukas. Om de andra villkoren är uppfyllda ska den arbetssökande kunna betalas arbetslöshetsförmån på grund av arbetslöshet för denna tid.

6 §. *Den arbetssökandes skyldigheter.* Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 9 kap. 6 § i den gällande lagen om offentlig arbetskraftsservice. Högskolestudier ska dock framskrida med i genomsnitt 5 i stället för 5,5 studiepoäng per studiemånad. Efter ändringen är kravet på framskridande detsamma som inom studiestödslagstiftningens tillämpningspraxis. Till skillnad från nuläget ska kravet också gälla andra högskolestudier än sådana som leder till examen. Kravet på framskridande blir enhetligt i fråga om alla högskolestudier.

7 §. *Uppföljning av studierna och indragning av stöd.* **8 §.** *Den arbetssökandes skyldighet att informera.* **9 §.** *Utbildningsproducentens skyldighet att informera.* Bestämmelserna motsvarar i huvudsak 9 kap. 7—9 § i den gällande lagen om arbetskraftsservice. Enligt 8 § 2 mom. ska den arbetssökande underrätta arbets- och näringsbyrån även om indragning och återställande av studierätten.

Utbildningsproducenten ska inte längre meddela om tillfälligt avbrott i studierna, eftersom avbrottet i andra situationer än sådana som gäller indragning av studierätten baserar sig på den arbetssökandens meddelande till arbets- och näringsbyrån.

7 kap. Lönesubvention

I kapitlet föreskrivs om lönesubvention. Till sakinnehållet motsvarar de föreslagna bestämmelserna i huvudsak de nuvarande bestämmelserna. Det föreslås att bestämmelserna om villkoren för lönesubventioner till företag och överföring av anställda med subvention i uppgifter hos någon annan arbetsanordnare ska ändras.

Begreppen svårssysselsatta personer och handikappade särskilt i anknytning till lönesubvention i gällande lag ska enligt förslaget ersättas med nya uttryck.

Det föreslås att begreppet svårssysselsatta personer ska ersättas med uttrycket 'person som har fått arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet under minst 500 dagar.' Med det ska avses en person som har fått arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning under minst 500 dagar.

Enligt 1 kap. 7 § 1 mom. 12 punkten i gällande lag avses med svårssysselsatta personer till arbetsmarknadsstöd berättigade arbetslösa arbetssökande som fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar på basis av arbetslöshet eller vilkas rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört på grund av maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Svårssysselsatta personer definieras så att den som får arbetsmarknadsstöd och den som får arbetslöshetsdagpenning är i olika ställning. När det gäller arbetsmarknadsstödet inräknas i de 500 dagarna endast de arbetsmarknadsstödsdagar som betalas ut på grundval av arbetslöshet, medan det för dem som får arbetslöshetsdagpenning både ingår de arbetslöshetsdagpenningdagar som betalas på grundval av arbetslöshet och de som betalas för deltagande i sysselsättande service.

När lagen om offentlig arbetskraftsservice stiftades var de som fick olika slag av arbetslöshetsförmån med avseende på definitionen av svårssysselsatta personer i samma ställ-

ning, emedan också arbetslöshetsdagpenningen ursprungligen betalades ut endast på grundval av arbetslöshet. Under tiden för arbetskraftsutbildning betalades det utbildningsstöd till dem som fick arbetslöshetsdagpenning och under tiden för arbetslivsträning sysselsättningsstöd för att trygga utkomsten. Från ingången av 2010 ändrades bestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa så, att den berörda personen under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas samma arbetslöshetsförmån som tidigare under arbetslöshetstiden. Även under tiden för arbetskraftsutbildning och arbetslivsträning betalas arbetslöshetsdagpenning till dem som omfattas av systemet. I samband med att bestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändrades, ändrades emellertid inte definitionen av svårssysselsatta personer i lagen om offentlig arbetskraft med den påföljden att de 500 dagarna för närvarande räknas på olika sätt med avseende på arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning.

I bestämmelserna om lönesubvention ska handikappad enligt förslaget ersättas med uttrycket 'person som har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen'.

Det föreslås att begreppet långtidsarbetslös ska utgå ur bestämmelserna om lönesubvention och inte ersättas med något annat. I 1 kap. 7 § 1 mom. 5 punkten i gällande lag avses med långtidsarbetslösa arbetslösa arbetssökande som utan avbrott har varit arbetslösa arbetssökande i 12 månader samt arbetslösa arbetssökande som har varit arbetslösa arbetssökande i flera arbetslöshetsperioder som sammanlagt omfattar minst 12 månader och som på grundval av upprepade arbetslöshet och den tid arbetslösheten totalt har varat kan jämföras med arbetssökande som utan avbrott har varit arbetslösa i 12 månader.

I föreslagna 7 kap. föreslås utöver föreskrifter om lönesubvention även föreskrifter om anslag som anvisas statliga ämbetsverk och inrättningar för anställning av arbetslösa arbetssökande.

1 §. Begreppet lönesubvention och allmänna förutsättningar. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om de allmänna förutsättningarna för beviljande av lönesubvention. Be-

stämmelsen motsvarar till sakinnehållet i huvudsak gällande 7 kap. 1 §.

I 1 mom. definieras lönesubvention. I gällande lag definieras lönesubvention inte. Med lönesubvention ska avses ett stöd som beviljas av arbets- och näringsbyrån och som är avsett att främja sysselsättningen av den arbetslösa arbetssökande och som kan beviljas arbetsgivaren för lönekostnader. Även om lönesubventionen beviljas och betalas till arbetsgivaren ska beviljandet alltid utgå från behovet av service hos den arbetslösa arbetssökande. Lönesubventionen är ett individuellt stöd som är bundet till den arbetslösa arbetssökande.

I 2 mom. föreskrivs om syftet med lönesubventionerat arbete. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak gällande 7 kap. 1 § 2 mom. I bestämmelsen ska det klart föras fram att målet med lönesubventionen är att främja arbetslösa arbetssökandes sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden.

Enligt föreslagna 3 mom. ska beviljande av lönesubvention på motsvarande sätt som i dag förutsätta att produktiviteten hos den som ska anställas med subventionen i de arbetsuppgifter som erbjuds bedöms vara nedsatt på grund av bristfällig kompetens eller yrkesskicklighet, arbetslöshetens längd, skada eller sjukdom eller av någon annan orsak. Om beviljandegrunden för lönesubventionen är en skada eller en sjukdom, krävs det enligt förslaget en lämplig utredning av skadan eller sjukdomen. Genom lönesubventionen kompenseras arbetsgivaren bland annat för att bristerna i kompetens och yrkesskicklighet kräver en större satsning än vanligt för introduktion och handledning från arbetsgivarens sida.

Enligt föreslagna 4 mom. får arbets- och näringsbyrån när den beviljar lönesubvention liksom i dag ställa behövliga villkor för beviljandet både med avseende på den som ska anställas och på syftet med subventionen, även andra villkor än de som ställs i lagen eller förordningen. Ett behövligt villkor kunde gälla exempelvis säkerställande av att arbetsledningen och handledningen för den anställda har ordnats på ett lämpligt sätt.

2 §. *Förutsättningar som gäller arbetsgivare i fråga om lönesubvention.* Enligt 1 mom. ska lönesubvention på motsvarande sätt som

i 7 kap. 2 § 1 mom. i gällande lag kunna beviljas kommuner, samkommuner, sammanslutningar och andra arbetsgivare. Subventioner ska enligt förslaget kunna beviljas arbetsgivare som är registrerade i Finland. Statliga ämbetsverk eller inrättningar kan enligt förslaget inte beviljas lönesubvention, men de kan med stöd av föreslagna 7 kap. 14 § anvisas anslag för lönekostnader som föranleds av att arbetslösa arbetssökande anställs.

I föreslagna 2 och 3 mom. föreskrivs om restriktioner i beviljandet av lönesubvention som behövs för att trygga de andra anställdas ställning hos arbetsgivaren som ansöker om lönesubvention och för att förhindra snedvridning av konkurrensen. Till sakinnehållet motsvarar restriktionerna i huvudsak restriktionerna i gällande lag.

Enligt 7 kap. 2 § 2 mom. 1 punkten i gällande lag beviljas lönesubvention inte, om arbetsgivaren under de 12 månaderna närmast innan ansökan inlämnades, av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat arbetstagare i samma eller likadana uppgifter eller förkortat deras arbetstid. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan lönesubvention beviljas en arbetsgivare som under de 12 månaderna närmast innan ansökan inlämnades, av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat arbetstagare i samma eller likadana uppgifter eller förkortat deras arbetstid, om permitteringarna och den förkortade arbetstiden har avslutats eller de uppsagda har erbjudits möjlighet att återgå till sitt tidigare arbete innan ansökan om lönesubvention görs.

Referensperiodens längd på 12 månader i föreslagna 2 mom. utgår från artiklarna 40.4 och 41.4 i kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 (allmänna gruppundtagsförordningen).

Enligt föreslagna 3 mom. 1 punkten beviljas lönesubvention inte, om den anställning som subventionen avser skulle föranleda att andra anställda hos arbetsgivaren sägs upp eller permitteras eller att deras arbetsförhållanden eller förmåner försämrats. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 7 kap. 2 § 2 punkten i gällande lag.

Enligt föreslagna 3 mom. 2 punkten beviljas lönesubvention inte, om arbetsgivaren får annat statligt stöd för samma tid för anställande av eller främjande av sysselsättningen för den som ska anställas med subventionen. Bestämmelsen motsvarar 7 kap. 2 § 2 mom. 4 punkten i gällande lag.

Enligt föreslagna 3 mom. 3 punkten beviljas subvention inte, om den skulle snedvrída konkurrensen mellan andra aktörer som erbjuder samma produkter eller service. Motsvarande bestämmelse fanns tidigare i lagen om offentlig arbetskraftsservice, där den upphävdes i maj 2010, då bestämmelserna om beviljande av lönesubvention till arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet infördes i lagen. Det har i praktiken visat sig att motsvarande bestämmelse fortsatt skulle behövas för att genom stöd som snedvrider konkurrensen att inte inverka på arbetsmarknadens funktion.

Föreslagna 3 mom. 4 punkten är ny. Enligt den föreslagna bestämmelsen beviljas lönesubvention inte, om arbetsgivaren på väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter, om inte arbets- och näringsbyrån av särskilda orsaker som har samband med den som anställs med lönesubventionen anser det ändamålsenligt att bevilja subventionen.

Om man ser till arbetsmarknadens funktion är det inte ändamålsenligt att bevilja lönesubvention när arbetsgivaren i fråga har försummat att betala förskottsinnehållningen för de redan anställdas löner och arbetsgivarens lagstadgade socialskydds-, arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller den obligatoriska grupplivförsäkringsavgiften. I regel ska lönesubvention inte beviljas, om arbetsgivaren inte har skött sina förpliktelser i detta hänseende. I vissa fall kan ett subventionsavslag emellertid vara orimligt med tanke på situationen för den som ska anställas. Subventionen kan enligt förslaget beviljas, om de obetalda skatternas och avgifternas belopp är ringa. Arbets- och näringsbyrån kan enligt prövning bevilja lönesubvention också när arbetsgivaren har förfallna och obetalda skatter eller oredovisade förskottsinnehållningar för vilka det har utarbetats en betalningsplan i samråd med beskattaren. I dessa fall kan ar-

bets- och näringsbyrån ställa som villkor för beviljandet av subventionen att avgifterna betalas och kräva en redovisning inom en viss tid över att de har betalats.

Enligt 7 kap. 2 § 2 mom. 3 punkten i gällande lag beviljas lönesubvention inte, om arbetsplatsen som subventionen avser bedöms bli tillsatt även utan subventionen. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i lagen. Eftersom lönesubventionen alltid bedöms utgående från den som ska anställas är det inte väsentligt att bedöma huruvida arbetsplatsen som stödet hänför sig till skulle fyllas utan subventionen, utan huruvida den som ska anställas skulle få arbetsplatsen i fråga utan lönesubvention.

Genom förordning av statsrådet har det föreskrivits en avvikelse som avser 7 kap. 2 § 2 mom. 3 punkten i gällande lag. Lönesubvention kan trots bestämmelserna i den punkten beviljas ett företag som anställer en långtidsarbetslös som vikarie enligt lagen om al-
tnereringsledighet (1305/2002). Eftersom det inte föreslås att någon bestämmelse om bedömning av huruvida arbetsplatsen som subventionen hänför sig till skulle fyllas införs i lagen, blir avvikelsen som föreskrivs genom statsrådets förordning onödig. Detta innebär att, om förutsättningarna enligt föreslagna 7 kap. uppfylls, lönesubvention kan beviljas för att anställa en al-
tnereringsledighetsvikarie på samma grunder som i andra fall.

I föreslagna 4 mom. föreskrivs att bestämmelser om undantag från de förutsättningar som föreskrivs i föreslagna 3 mom. 2 punkten kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelsen motsvarar 7 kap. 2 § 3 mom. i gällande lag. På motsvarande sätt som i dag är avsikten att det genom förordning av statsrådet ska föreskrivas att som annat statligt stöd som avses i 3 mom. 2 punkten för anställande av eller främjande av sysselsättningen för den som ska anställas med subventionen inte ska avses utbildningsser-
sättning som betalas till arbetsgivaren på grund av läroavtal i enlighet med lagen om yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Vid beviljande av högsta förhöjda lönesubvention ska bidrag som arbetsgivaren erhåller från Penningautomatför-
eningen och från tipsmedel inte anses som sådant statligt stöd. Den högsta förhöjda lö-

nesubventionen får emellertid inte heller framdeles kombinerad med utbildningssättning som betalas för läroavtalsutbildning, bidrag från Penningautomatföreningen eller från tipsmedel överskrida de kostnader som arbetsgivaren föranleds genom anställningen.

3 §. Förutsättningar som gäller arbetsavtalsförhållandet i fråga om lönesubvention. Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar 7 kap. 3 § 1 mom. i gällande lag.

Enligt föreslagna 1 mom. kan lönesubvention beviljas, om arbetsgivaren förbinder sig att betala lön minst enligt det kollektivavtal som tillämpas på arbetsavtalsförhållandet i fråga, eller, om det inte finns något tillämpligt kollektivavtal, sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i dag om arbetsgivarens skyldighet att, för att lönesubvention ska beviljas, förbinda sig att betala en lön som är minst lika stor som lönesubventionens grunddel för den tid av arbetsoförmåga under vilken arbetstagaren på grund av självrisktiden enligt 8 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) inte får dagpenning eller någon annan motsvarande lagstadgad ersättning eller lön för sjukdomstiden av arbetsgivaren på någon annan grund, om den som anställs med subvention på grund av arbetslöshet har erhållit arbetslöshetsförmån i minst 500 dagar.

Enligt föreslagna 3 mom. beviljas lönesubvention inte, om det arbetsavtalsförhållande som subventionen är avsedd för har börjat innan beslut om beviljande av subvention har fattats. Bestämmelsen motsvarar gällande bestämmelse i 7 kap. 3 § 2 mom.

Enligt 7 kap. 3 § 4 mom. i gällande lag kan företag i regel beviljas lönesubvention på grundval av arbetsavtal som gäller tills vidare. Lönesubvention kan dock beviljas på grundval av arbetsavtal för viss tid, om den som anställs är handikappad, långtidsarbetslös eller svårsysselsatt, eller om den som ska anställas med subvention har varit arbetslös i minst sex månader utan avbrott, eller om lönesubventionen beviljas för läroavtalsutbildning. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i lagen. Den föreslagna ändringen underlättar till exempel för unga under 30 år som nyss fått sin yrkesexamen eller för invandrare som varit arbetslösa en kortare tid

att bli sysselsatta i ett företag med lönesubvention också på grundval av ett arbetsavtal för viss tid. Det bestäms i arbetsavtalslagen huruvida en arbetstagare kan anställas i ett arbetsavtalsförhållande för viss tid.

4 §. Överföring av den som anställts med subvention till uppgifter hos en annan arbetsanordnare. I 1 mom. föreskrivs om överföring av den som anställts med subventionen i uppgifter hos någon annan arbetsanordnare. Enligt gällande 7 kap. 3 § 3 mom. får arbetsgivaren inte placera den som anställts med subventionen i uppgifter hos någon annan anordnare av arbete. Genom förordning av statsrådet har det dock varit möjligt att bestämma om rätten för vissa typer av arbetsgivare att placera dem som anställts med subventionen i uppgifter hos någon annan anordnare av arbete och om villkoren för sådan vidareplacering.

I stället för vidareplacering föreslås att begreppet 'överföring i uppgifter hos någon annan arbetsanordnare' ska användas i paragrafen, vilket motsvarar lydelsen i arbetsavtalslagen. Den föreslagna bestämmelsen gör det möjligt för alla arbetsgivare att överföra anställda med lönesubvention i uppgifter hos någon annan arbetsanordnare (s.k. användarföretag), medan det enligt gällande bestämmelser är tillåtet endast för kommuner, föreningar, stiftelser, privat arbetskraftsservice och sociala företag. För företagens del innebär ändringen att alla företag får överföra anställda med lönesubvention i uppgifter hos någon annan arbetsanordnare.

Det är motiverat att överföra den som anställts med subventionen i uppgifter hos en annan arbetsgivare till exempel när den som anställts med subventionen på övergångsarbetsmarknaden erbjuder ett arbetstillfälle i ett företag. Överföringen avses ge användarföretaget en möjlighet att utan arbetsgivarrisk bedöma den berörda personens lämplighet för de arbetsuppgifter som står till buds.

Enligt gällande bestämmelser i statsrådets förordning om offentlig arbetskraftsservice får endast handikappade, långtidsarbetslösa eller svårsysselsatta personer vidareplaceras. I föreslagna 1 mom. ställs inga restriktioner för vilka med subvention anställda som får överföras i uppgifter hos någon annan arbetsanordnare. Det är inte heller meningen att det

ska föreskrivas genom förordning om sådana restriktioner. Genom att restriktionerna som gäller anställda med subvention i enlighet med förslaget utgår kan bland annat nyutexaminerade unga eller invandrare som varit arbetslösa en kortare tid överföras i uppgifter hos ett s.k. användarföretag.

En överföring ska förutsätta samtycke av den som anställts med subvention. I det avseendet motsvarar överföringen följaktligen det som föreskrivs i 1 kap. 7 § 3 mom. i arbetsavtalslagen. I det momentet föreskrivs också om hur arbetsgivarens rättigheter och skyldigheter fördelas mellan arbetstagarens egentliga arbetsgivare som är avtalspart och användarföretaget som använder arbetstagarens arbetsinsats.

Det administrativa arbete som krävs för att ansöka om och betala ut lönesubvention åligger den som får lönesubventionen. Dessutom ska subventionstagaren ansvara för löneutbetalningen och andra arbetsgivarskyldigheter i enlighet med arbetsavtalslagen.

Det föreslås att överföring av en anställd med subvention i uppgifter hos någon annan arbetsanordnare ska förutsätta att lönesubventionstagaren före överföringen ska anmäla om detta till arbets- och näringsbyrån. Dessutom ska lönesubventionstagaren till anmälan bifoga arbetsanordnarens (användarföretagets) försäkran om att företaget under de föregående tolv månaderna inte av produktionsorsaker eller av ekonomiska skäl har sagt upp eller permitterat arbetstagare i samma eller likadana uppgifter eller förkortat deras arbetstid. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar nuvarande bestämmelse i statsrådets förordning. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att det vid ansökan om lönesubvention inte ska gå att kringgå de förutsättningar för lönesubventionen som hänför sig till arbetsgivaren genom att ta en arbetstagare via en annan arbetsgivare.

Det föreslagna 2 mom. är ett nytt moment. Bestämmelsen motsvarar till sakinnehållet föreslagna 7 kap. 2 § 2 mom. Den som anställts med subvention ska kunna överföras i uppgifter hos en annan arbetsanordnare (s.k. användarföretag) endast om permitteringarna och deltidsarbetet för arbetstagare, som har permitterats eller vilkas arbetstid har förkortats av produktionsorsaker eller av ekono-

miska orsaker i användarföretaget under de 12 månaderna närmast innan försäkrans gavs, har upphört eller uppsagda har erbjudits möjlighet att återgå till sitt tidigare arbete.

Enligt föreslagna 3 mom. kan närmare bestämmelser om villkoren för överföring av den som anställts med subventionen utfärdas genom förordning av statsrådet.

I statsrådets gällande förordning om offentlig arbetskraftsservice föreskrivs bland annat om överföringsrestriktioner som gäller privat arbetskraftsservice. I fråga om privat arbetskraftsservice krävs för vidareplacering att arbetsavtalsförhållandet för den som ska anställas med subventionen är i kraft minst en månad och att arbetstiden är minst 85 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen. Det är inte meningen att genom förordning föreskriva om motsvarande restriktioner. Genom att restriktionerna utgår blir alla arbetsgivare likställda oavsett bransch.

Det att restriktionerna för privat arbetskraftsservice med avseende på arbetstid och arbetsavtalsförhållandets längd utgår ska inte innebära att lönesubvention beviljas för kortare arbetsavtalsförhållanden än i dagsläget. Också när arbetsgivaren har för avsikt att överföra den som anställts med subventionen i uppgifter hos en annan arbetsgivare ska beviljandet av subventionen utgå från den arbetslösa arbetssökandes behov. När lönesubvention beviljas ska det alltid göras en bedömning, huruvida arbetsförhållandet som står till buds till längden och även i övrigt är sådant att det förbättrar kompetensen, yrkeskickligheten och ställningen på arbetsmarknaden hos den som anställts med subventionen. Av nämnda orsaker är det i regel inte ändamålsenligt att bevilja lönesubvention för till exempel mycket korta arbetsavtalsförhållanden. Arbets- och näringsministeriet kommer att följa upp verkningarna av att restriktionerna utgår. Vid behov kan det genom förordning föreskrivas om en minimilängd för arbetsavtalsförhållandet som ska gälla alla arbetsgivare som en förutsättning för överföring av en anställd med subvention i uppgifter hos en annan arbetsanordnare.

5 §. *Beviljande av lönesubvention till arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet.* I föreslagna 5 § föreskrivs om beviljande av lönesubvention till arbetsgivare som bedriver

näringsverksamhet. Lagen om offentlig arbetskraftsservice förnyades den 10 maj 2010 så att den sedan dess är förenlig med EU:s regler om statligt stöd. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i huvudsak gällande 7 kap. 1 a §.

Det föreslås att begreppen handikappad, långtidsarbetslös och svårssysselsatta personer som används i de gällande bestämmelserna ska utgå. Enligt föreslagna 1 mom. ska arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet beviljas lönesubvention i form av stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen när den som ska anställas med lönesubventionen är sådan arbetslös arbetssökande som avses i 1—6 mom.

I 1 punkten i det föreslagna momentet ersätts begreppet handikappad som används i gällande lag med begreppet den som har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen. Enligt förslaget ska en skada eller en sjukdom anses försvåra sysselsättningen, om den berörda personens möjligheter att få ett lämpligt arbete har minskat avsevärt på grund av skadan eller sjukdomen som har konstaterats på ett lämpligt sätt.

I 2 punkten i det föreslagna momentet ersätts begreppet svårssysselsatta personer som används i gällande lag med uttrycket den som har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på basis av arbetslöshet.

Enligt 3 punkten i det föreslagna momentet beviljas lönesubvention i form av stöd enligt gruppundantagsförordningen också när den som ska anställas med lönesubventionen har varit arbetslös utan avbrott i minst sex månader innan lönesubventionen beviljades. Bestämmelsen motsvarar 7 kap. 1 a § 1 mom. 4 punkten i gällande lag. Enligt 7 kap. 1 a § 1 mom. 3 punkten i gällande lag beviljas lönesubvention till arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet i form av stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen när den som ska anställas med lönesubventionen är långtidsarbetslös. Någon motsvarande punkt föreslås inte i lagen, eftersom långtidsarbetslös enligt definitionen i gällande lag med stöd av den föreslagna 3 punkten i regel omfattas av gruppundantagsförordningen.

Punkterna 4—6 i det föreslagna momentet motsvarar 1 a § 1 mom. 5—7 punkterna i gällande 7 kap.

De föreslagna 2 och 3 mom. motsvarar gällande bestämmelser.

6 §. *Lönesubventionens belopp.* I paragrafen föreskrivs om lönesubventionens belopp, beloppet för lönesubventionens tilläggsdel och grunderna för beviljande av tilläggsdelen. Till sakinnehållet motsvarar paragrafen bestämmelserna i gällande 7 kap. 9 och 10 §.

I 1 mom. föreskrivs om minimibeloppet för lönesubventionen och definieras lönesubventionens grunddel. Det föreslås att arbetsgivaren ska beviljas lönesubvention minst till ett belopp som motsvarar lönesubventionens grunddel, vilket per dag är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa utan förhöjningsdel eller omställnings-skyddstillägg (31,36 euro per dag 2012). Definitionen motsvarar definitionen i 1 kap. 7 § 1 mom. 10 punkten i gällande lag.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs om lönesubventionens tilläggsdel. Lönesubventionens tilläggsdel ska vara högst 60 procent av subventionens grunddel. Tilläggsdelen kan beviljas, om arbets- och näringsbyrån gör en sådan bedömning att lönesubventionens grunddel inte ersätter den sänkning i produktivitet som den som anställs med subventionen ger upphov till.

Föreslagna 2 mom. innebär en ändring i beviljandet av tilläggsdelen särskilt när det gäller företag. I gällande 7 kap. 9 a § förutsätts det att ett företag, för att beviljas lönesubventionens tilläggsdel, förbinder sig att med hjälp av utbildning eller på något annat sätt förbättra kompetensen eller yrkesskickligheten hos den som anställs med subventionen. Undantag gäller när den som anställs med subventionen är handikappad eller svårssysselsatt. I föreslagna 2 mom. krävs det inte längre att företagen genom utbildning eller på något annat sätt ska förbättra kompetensen hos anställda med subvention, följaktligen blir företagen likställda med andra arbetsgivare. Den praktiska betydelsen av den föreslagna ändringen är inte särskilt stor, för i realiteten har företagen sällan uttryckligen åtagit sig att förbättra kompetensen eller yrkesskickligheten genom utbildning. Kompetensen och yrkesskickligheten blir bättre genom lärande i arbete under handledning av arbetsgivaren och andra anställda.

Enligt föreslagna 3 mom. är förutsättningen för att subvention ska beviljas till fullt belopp att arbetstiden för den som anställs med subventionen är minst 85 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen. Bestämmelsen motsvarar 10 § 1 mom. i gällande 7 kap.

Enligt föreslagna 4 mom. beviljas lönesubvention nedsatt och i proportion till arbetstiden, om arbetstiden för den som anställs med subventionen under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är mindre än 85 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen. Bestämmelsen motsvarar dagens praxis.

Enligt föreslagna 5 mom. kan lönesubvention beviljas fullt ut, om den som anställs med subventionen på grund av arbetslöshet har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar, också när arbetstiden är kortare än 85 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen. Bestämmelsen motsvarar gällande 7 kap. 10 § 3 mom.

7 §. Högsta förhöjda lönesubvention. I paragrafen föreskrivs om villkoren och beloppen för den högsta förhöjda lönesubventionen. Bestämmelsen motsvarar till sakinnehållet gällande 7 kap. 9 § 3 mom.

Enligt 1 mom. är den högsta förhöjda lönesubventionens tilläggsdel högst 90 procent av lönesubventionens grunddel. I praktiken ska den högsta förhöjda lönesubventionen anses vara en lönesubvention där tilläggsdelen uppgår till 61–90 procent av subventionens grunddel. Högsta förhöjda lönesubvention kan beviljas, om den som anställs med lönesubvention har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på basis av arbetslöshet och är berättigad till arbetsmarknadsstöd som avses i 12 kap. 9 § 4 mom. Som berättigad till arbetsmarknadsstöd betraktas den som får arbetsmarknadsstöd samt den som inte får arbetsmarknadsstöd på grundval av en orsak som anges i 10 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Sådana orsaker är tid utan ersättning, skyldighet att vara i arbete, självrisktid, behovsprövning, en begränsning i anslutning till yrkesutbildning som gäller unga under 25 år och väntetid.

I 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i dagsläget för vilka det i första hand ska ordnas arbete med högsta förhöjda lönesubvention.

8 §. Lönekostnader som täcks med lönesubvention. Paragrafen motsvarar till sakinnehållet 7 kap. 9 § 4 mom. i gällande lag.

I föreslagna 1 mom. föreskrivs om maximibeloppet för lönesubventionen. Subventionen kan tillsammans med andra stöd som beviljats för lönekostnader och utbildningsersättning som betalas på grund av läroavtal vara högst lika stor som lönekostnaderna som orsakas arbetsgivaren för den som anställs med subventionen.

Enligt gällande bestämmelser kan lönesubventionens maximibelopp högst uppgå till beloppet för de lönekostnader som arbetsgivaren förorsakas. Det finns inte bestämmelser i lag om inverkan av andra stöd eller utbildningsersättning på lönesubventionen. Eftersom det inte är ändamålsenligt att samhällets stöd är större än de lönekostnader som orsakas arbetsgivaren genom den som anställts med subvention, föreslås att alla stöd och ersättningar som arbetsgivaren får genom den som anställts med subventionen ska beaktas när subvention beviljas. I praktiken innebär detta att bland annat stöden från kommunen (s.k. kommuntillägg) och utbildningsersättningar som betalas med stöd av läroavtal ska beaktas så att lönesubventionen och de andra nämnda stöden och ersättningarna räknas samman. Om de sammanlagda stöden och ersättningarna överskrider lönekostnaderna, ska lönesubventionen dimensioneras så att subvention inte beviljas för den del som överskrider lönekostnaderna. Utbildningsersättningen som beviljas för läroavtalsutbildning ska beaktas, eftersom den, på samma sätt som lönesubventionen, utgör ersättning till arbetsgivaren för arbetstagarens handledning. Med stöd som beviljas för lönekostnader ska inte avses statligt stöd, eftersom annat statligt stöd till arbetsgivaren för anställande av den som ska anställas med subventionen enligt föreslagna 7 kap. 2 § 3 mom. 2 punkten utgör hinder för beviljande av lönesubvention. Definitionen av lönekostnader motsvarar definitionen i 1 kap. 7 § 1 mom. 11 punkten i gällande lag.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i gällande 7 kap. 9 § 4 mom. att den lönesubvention som beviljas arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet för anställning av en person som ingår i den mål-

grupp som avses i föreslagna 5 § 1 mom. 2—6 punkten får utgöra högst 50 procent av lönekostnaderna. Lönesubventionen som beviljas för anställning av en person som har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen får högst uppgå till 75 procent av lönekostnaderna.

Enligt föreslagna 3 mom. beviljas lönesubvention inte, om lönekostnaderna per månad är mindre än beloppet av grunddelen per månad (21,5 x 31,36 euro, dvs. ca 670 euro 2012).

I föreslagna 4 mom. föreskrivs om att det genom förordning av statsrådet föreskrivs om de lönekostnader för olika arbetsgivare som ska täckas med hjälp av den högsta förhöjda lönesubventionen och om avdrag för det stöd som överskrider lönekostnadernas maximibelopp. Genom förordning av statsrådet är det meningen att i likhet med läget i dag föreskriva att en registrerad förening eller en stiftelse, som inte anses vara en sådan arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet som avses i föreslagna 7 kap. 5 §, som högsta förhöjda lönesubvention kan beviljas ett belopp som är högst så stor som lönekostnaderna för den som anställts med subventionen. Andra arbetsgivare, fränsett arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet, kan som högsta förhöjda lönesubvention beviljas högst den lön som betalas den som anställs med lönesubventionen före avdrag av den försäkrades lagstadgade avgifter och skatter. Vidare föreslås att det föreskrivs om att den högsta förhöjda lönesubventionen inte i kombination med utbildningsersättningen för läroavtalsutbildning, bidrag från Penningautomatföreningen eller från tipsmedel får överskrida ovan nämnda maximibelopp.

9 §. *Lönesubventionens varaktighet.* I paragrafen föreskrivs om maximitiden för lönesubventionen och om tillfälligt avbrott i utbetalningen av subventionen. Moment 1—3 motsvarar till sakinnehållet i huvudsak gällande 7 kap. 11 § 1, 2 och 4 mom.

Enligt föreslagna 1 mom. kan lönesubvention per person beviljas för högst 10 månader i sänder.

Lönesubventionens maximilängd ska dock enligt föreslagna 1 mom. vara 24 månader, om den som anställs med subventionen på

grund av arbetslöshet har fått arbetslöshetsförmån i minst 500 dagar.

Enligt 2 punkten i det föreslagna momentet kan lönesubvention beviljas i högst 24 månader också när statliga ämbetsverk eller inrättningar, kommuner, samkommuner, föreningar eller stiftelser med subventionen anställer någon för att planera eller ordna arbets- eller utbildningsplatser för arbetslösa eller andra sysselsättningsfrämjande service. Eftersom gruppundantagsförordningen inte tillåter en subventionsperiod på 24 månader för en arbetsplanerare, gäller bestämmelsen inte föreningar och stiftelser som bedriver näringsverksamhet. När det gäller föreningar, stiftelser eller företag som bedriver näringsverksamhet tillämpas den maximala längden på 10 månader.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs om lönesubventionens maximilängd för anställning av en person som har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen. Till sakinnehållet motsvarar bestämmelsen gällande 7 kap. 11 § 2 mom.

Det sägs i regeringsprogrammet att målet är att skapa en permanent lönesubvention för partiellt arbetsföra. I praktiken kan lönesubvention som beviljas handikappade redan i dagsläget vara permanent, eftersom en handikappad enligt gällande bestämmelser inte behöver vara arbetslös efter en lönesubventionsperiod av maximilängd, utan den anställande arbetsgivaren kan beviljas lönesubvention genast när den maximala tiden har löpt ut. Den ändrade lydelsen avses betona att lönesubventionen kan beviljas för hela den tid som skadan eller sjukdomen bedöms försvåra sysselsättningen. Lönesubvention kan dock beviljas för högst 24 månader i sänder. I föreslagna 2 mom. föreskrivs också om lönesubvention som beviljas för läroavtalsutbildning. Lönesubvention för läroavtalsutbildning kan enligt förslaget liksom i dagsläget beviljas för hela utbildningstiden.

I föreslagna 3 mom. föreskrivs om maximitiden för den högsta förhöjda lönesubventionen. Högsta förhöjda lönesubvention kan liksom i dagsläget beviljas för högst tolv månader och därefter beviljas subventionen enligt lönesubventionens grunddel.

Paragrafens 4 mom. är ett nytt moment. I momentet föreskrivs om möjligheten att till-

fälligt avbryta utbetalningen av lönesubventionen, om subventionstagaren ställer en sådan begäran till arbets- och näringsbyrån och det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning finns ett giltigt skäl för avbrottet. I praktiken kan det förekomma situationer där arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön, till exempel på grund av moderskaps- eller föräldraledighet eller arbetsoförmåga hos den som anställts med subvention. Giltigt skäl kan också vara ett skäl som härrör från arbetsgivarens omständigheter, som kan medföra att arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön under subventionsperioden. Eftersom det i gällande lag inte finns någon bestämmelse om avbrott i lönesubventionen, löper lönesubventionstiden även om den som är anställd med subventionen inte kan utföra sitt arbete eller får någon lön.

10 §. Förnyad beräkning av maximitiden. I paragrafen föreskrivs att uträkningen av maximitiden för lönesubventionen och för den högsta förhöjda lönesubventionen börjar från början när maximitiden för lönesubventionerat arbete eller för arbete med högsta förhöjda lönesubvention har löpt ut. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 7 kap. 11 § 6 och 7 mom. i gällande lag.

På motsvarande sätt som i de nuvarande bestämmelserna kan lönesubvention enligt föreslagna 1 mom. inte beviljas på nytt för anställning av en person som har varit anställd i lönesubventionerat arbete i maximitid innan den berörda personen under de senaste sex månaderna har varit arbetslös arbetssökande i minst fem månader. Liksom i dag ska det emellertid inte krävas arbetslöshet i fem månader, om skadan eller sjukdomen, som den som ska anställas med subventionen har, fortfarande försvårar sysselsättningen. Fem månaders arbetslöshet ska inte heller förutsättas när lönesubventionen beviljas för läroavtalsutbildning. Den föreslagna ändringen gör det möjligt för arbetslösa arbetssökande att delta i läroavtalsutbildning med lönesubvention genast efter ett lönesubventionerat arbete.

Enligt föreslagna 2 mom. ska uträkningen av maximitiderna för högsta förhöjda lönesubvention börja från början när den som anställts med subvention har fått arbetsmarknadsstöd på basis av arbetslöshet under minst

500 dagar efter att han eller hon haft en anställning där lönekostnaderna har täckts med den högsta förhöjda lönesubventionen. Avvikande från gällande 7 kap. 11 § 7 mom. ska även för dem som får arbetslöshetsdagpenning i kumulationen av 500 dagar räknas endast de dagar, för vilka arbetslöshetsdagpenningen har betalats på basis av arbetslöshet.

11 §. Ersättningsdagar som berättigar till lönesubvention. I 1 mom. föreskrivs om antalet ersättningsdagar som berättigar till lönesubvention. Bestämmelsen motsvarar till sakinnehållet 7 kap. 10 § 4 mom. i gällande lag. Lönesubvention betalas enligt förslaget för den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala lön, dock för högst fem dagar i kalenderveckan.

Enligt föreslagna 2 mom. kan genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om ersättningsdagar som berättigar till subvention. Förordningsbemyndigandet motsvarar 7 kap. 10 § 5 mom. i gällande lag.

12 §. Lönesubvention till sociala företag. I paragrafen föreskrivs om villkor och belopp för lönesubvention som beviljas sociala företag. Till sakinnehållet motsvarar bestämmelsen 7 kap. 9 § 2 mom. och 11 § 3 mom. i gällande lag.

Enligt föreslagna 1 mom. ska ett socialt företag som anställer en arbetslös arbetssökande som avses i 1 § 1 eller 2 punkten i lagen om sociala företag (1351/2003) utöver lönesubventionens grunddel beviljas en tilläggsdel som utgör 60 procent av grunddelen. Bestämmelsen motsvarar till sakinnehållet gällande lag.

Det föreslås att 1 § i lagen om sociala företag ska ändras så att som sådan person som avses i 1 punkten ska betraktas en arbetslös arbetssökande som har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen. Som sådan person som avses i 1 § 2 punkten i lagen om sociala företag ska betraktas en arbetslös arbetssökande som har varit arbetslös i 12 månader utan avbrott samt en arbetslös arbetssökande som har varit arbetslös i minst sex månader utan avbrott och med beaktande av olika perioder av arbetslöshet sammanlagt i minst 12 månader och på grundval av upprepad arbetslöshet och den tid arbetslösheten totalt har varat kan jämställ-

las med arbetssökande som har varit arbetslösa i 12 månader utan avbrott. Definitionen motsvarar definitionen av långtidsarbetslösa i gällande lag om offentlig arbetskraftsservice.

Förutsättningen för beviljande av tilläggsdelen är enligt förslaget att arbetstiden för den som anställs med subventionen under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden ska vara minst 85 procent av den ordinarie arbetstiden inom branschen. Lönesubventionen ska dessutom kunna höjas så att det sammanlagda beloppet av lönesubventionens grunddel och tilläggsdel uppgår till 50 procent av lönekostnaderna, dock till högst 1 300 euro i månaden. I praktiken innebär detta att arbetsgivaren beviljas löneunderstödssubvention enligt det alternativ som är mest fördelaktigt för arbetsgivaren (s.k. förmånlighetsjämförelse).

Enligt 11 § 3 mom. i gällande 7 kap. kan lönesubvention beviljas sociala företag för 12 månader i sänder per person, om den som anställs med subventionen är långtidsarbetslös. Bestämmelsen i föreslagna 2 mom. motsvarar i huvudsak gällande lag, men beaktar gruppundantagsförordningens krav på arbetslöshet utan avbrott i minst sex månader. Också en person som är upprepat arbetslös och inte har en enda arbetslöshetsperiod på minst sex månader utan avbrott fyller den nuvarande definitionen av långtidsarbetslös.

Enligt föreslagna 2 mom. kan den lönesubvention som beviljas sociala företag med avvikelse från föreslagna 9 § 1 mom. beviljas för högst 12 månader i sänder per person, om den som anställs med subventionen har varit arbetslös arbetssökande utan avbrott i 12 månader, eller utan avbrott i minst sex månader och med beaktande av olika perioder av arbetslöshet sammanlagt i minst 12 månader och på grundval av upprepat arbetslöshet och den tid arbetslösheten totalt har varat kan jämföras med arbetssökande som utan avbrott har varit arbetslösa i 12 månader.

Enligt föreslagna 3 mom. kan lönesubvention med avvikelse från föreslagna 9 § 2 mom. beviljas sociala företag för högst 36 månader i sänder, om de anställer en person som har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen. Bestämmelsen motsvarar gällande bestämmelser.

Enligt föreslagna 4 mom. kan med avvikelse från föreslagna 9 § 3 mom. sociala företag beviljas högsta förhöjda lönesubvention för högst 24 månader i sänder per person. Bestämmelsen motsvarar gällande bestämmelser.

13 §. Lönesubvention som beviljas kommuner på grundval av sysselsättningsskyldigheten och den regionala garantin. I paragrafen föreskrivs om beloppet på lönesubventionen som beviljas kommuner på grundval av sysselsättningsskyldigheten eller den regionala garantin. Till innehållet motsvarar bestämmelsen bestämmelserna i 7 kap. 7 § 3 mom., 6 § 3 mom., 9 § 2 mom., 10 § 2 mom. och 11 § 1 mom.

14 §. Anslag som anvisas statliga ämbetsverk eller inrättningar. I paragrafen föreskrivs om anslag som kan anvisas statliga ämbetsverk eller inrättningar för lönekostnader som föranleds av att arbetslösa arbetssökande anställs. Bestämmelsen motsvarar till innehållet bestämmelsen i 7 kap. 4 § 1 mom. i gällande lag. Av anslagen kan det totala kostnaderna för avlöning av arbetstagaren betalas för den tid som arbetsgivaren är skyldig att betala lön, dock för högst fem dagar per kalendervecka.

Bestämmelsen i gällande lag om att arbetstiden för den som anställs med anslagen under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden ska vara minst 85 procent av den ordinarie arbetstiden inom branschen ska enligt förslaget inte tas in i paragrafen. Eftersom det inte ställs krav på 85-procentig arbetstid för andra typer av arbetsgivare i bestämmelserna, är det inte motiverat att förutsätta detta heller av statens ämbetsverk eller inrättningar. När minimiarbetstiden utgår blir det bland annat möjligt att med dessa anslag även anställa personer med nedsatt arbetsförmåga som på grund av sin arbetsförmåga inte kan arbeta heltid.

8 kap. **Service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet**

I kapitlet föreskrivs om startpeng för inledande av företagsverksamhet, de viktigaste förutsättningarna för beviljande av startpeng och om hinder för beviljande, startpengens

belopp och ersättningsdagar (1—4 §) samt om service för utvecklande av företagsverksamhet (5 §).

Det är meningen att det ska regleras mera täckande i lagen än i dagsläget om förutsättningarna för beviljande av startpeng och hinder för beviljandet och utbetalningen. Det allmänna målet för utvecklingsservicen för företagsverksamhet är att stödja och styra utvecklingen hos små och medelstora företag (sm-företag) i olika skeden av deras livscykel och att sänka tröskeln att anlita utomstående utbildnings- och sakkunnigservice för att lösa problem och få i gång utvecklingsåtgärder. Ett mål för servicen för utvecklande av företagsverksamheten är också att främja företagets konkurrens och tillväxt, stärka företagspersonalens affärsverksamhetskompetens och främja förnyelse och förstärkning av den regionala näringsstrukturen.

1 §. Startpeng. I paragrafen föreskrivs om startpeng som kan beviljas av arbets- och näringsministeriet näringsbyrån för att trygga försörjningen för en enskild kund som ämnar bli företagare i det skede företagsverksamheten startas och etableras. Startpeng kan enligt förslaget beviljas för högst 18 månader och i form av de minimis-stöd. Startpeng kan enligt förslaget liksom i dagens praxis beviljas också i perioder så att de sammanlagt uppgår till högst 18 månader. Paragrafen motsvarar till sakinnehållet 7 kap. 5 § 1 och 4 mom. och 11 § 5 mom. i gällande lag.

2 §. Förutsättningar för beviljande av startpeng. I paragrafen regleras om förutsättningarna för beviljande av startpeng. Bestämmelsen är ny på lagnivå, men motsvarar till sakinnehållet i huvudsak 13 § 1 mom. 1—3 punkterna i förmånsförordningen.

Förutsättningarna för att startpeng ska beviljas är att den enskilda kunden utöver yrkeskunskap har tillräckliga färdigheter för att klara av den planerade företagsverksamheten. Med färdigheter avses praktisk företagarerfarenhet eller utbildning som behövs i företagsverksamhet. Om kunden ännu inte har färdigheter att fungera som företagare, kan startpeng beviljas, om kunden åtar sig att skaffa sig de nödvändiga färdigheterna. Den enskilda kunden kan liksom i dagsläget till exempel avlägga den företagaruutbildning som ordnas som arbetskraftsutbildning an-

tingen helt eller delvis under startpengperioden.

Enligt föreslagna *1 mom. 2 punkten* förutsätter beviljande av startpeng att den planerade företagsverksamheten till sin natur är en huvudsyssla. I gällande lag eller förordning finns inte bestämmelser som rör naturen hos eller den omfattning som förutsätts av sådan företagsverksamhet som kan stödas med startpeng. I arbets- och näringsministeriets anvisningar om startpeng sägs att företagsverksamhet som till sin natur är en huvudsyssla kan stödjas med startpeng. Eftersom detta är en etablerad förutsättning för beviljande av startpeng, förslås att den införs i lagen. Med företagsverksamhet som till sin natur är en huvudsyssla ska avses företagsverksamhet som kräver en insats av företagaren som motsvarar ett heltidsarbete.

Beviljande av startpeng förutsätter enligt förslaget vidare att den planerade företagsverksamheten av arbets- och näringsbyrån bedöms ha förutsättningar att bli en kontinuerligt lönsam verksamhet. Förutsättningen om kontinuerligt lönsam verksamhet motsvarar också det som bestäms i 5 § 1 mom. i lagen om allmänna villkor för företagsstöd (786/1997).

I föreslagna *2 mom.* föreskrivs i likhet med 5 § 3 mom. i gällande 7 kap. om arbets- och näringsbyråns rätt att vid beviljande av startpeng ställa andra behövliga villkor för erhållandet av startpeng. Sådana villkor kan till exempel vara att den nödvändiga finansieringen för företagsverksamheten är ordnad, att tillstånden som behövs för att bedriva näringen i fråga beviljas, att utbildningen och språkkunskaperna som behövs i företagsverksamheten förvärfvas.

3 §. Hinder för beviljande och utbetalning av startpeng. I paragrafen regleras om hinder för beviljande och utbetalning av startpeng. Bestämmelsen är ny på lagnivå, men motsvarar till sakinnehållet i huvudsak 13 § i förmånsförordningen.

I föreslagna *1 mom.* föreskrivs om hinder för beviljande av startpeng. Till sakinnehållet motsvarande begränsningar ingår i 13 § 1 mom. 6 och –8 punkten och 3 mom. i förmånsförordningen.

Enligt föreslagna *1 punkten* beviljas startpeng inte, om den planerade företagsverk-

samheten bedöms ge den enskilda kunden en rimlig försörjning i det skede företagsverksamheten startas och etableras. När företagsverksamheten till sin natur är sådan att den bedöms genast kunna generera inkomster, kan den bedömas ge den blivande företagaren en rimlig försörjning och följaktligen behövs startpeng inte för att trygga en rimlig försörjning. I bedömningen kan även beaktas till exempel investeringar som krävs för att inleda företagsverksamheten och nödvändigt främmande kapital som behövs för att starta upp verksamheten.

Enligt 2 punkten beviljas startpeng inte, om den bedöms snedvrیدا konkurrensen mer än i ringa mån mellan dem som erbjuder samma produkter eller service. En sådan situation kan uppstå till exempel, om det är meningen att bedriva företagsverksamhet i en bransch där det redan finns andra aktörer på samma marknad. Då kan beviljande av startpeng för-sätta den blivande företagaren i en bättre ställning i förhållande till andra aktörer. En ringa snedvridning av konkurrensen ska enligt förslaget inte vara ett hinder för beviljande av startpeng. Bestämmelsen motsvarar i detta avseende 7 § 1 mom. 4 punkten i statsunderstödslagen (688/2001).

Enligt 13 § 1 mom. 6 punkten i gällande förmånsförordning beviljas startpeng inte, om företagsverksamheten har inletts innan beslut om beviljande av stöd har fattats. Det kan dock vara ändamålsenligt att bevilja startpeng när en redan tidigare inledd företagsverksamhet är ny för den blivande företagaren, till exempel vid generationsväxling eller ägarbyte. Av denna orsak ska enligt föreslagna 3 punkten startpeng inte beviljas, om den enskilda kund som ansöker om startpeng har inletts företagsverksamheten innan beslut om beviljande av stöd har fattats. I bedömningen ska det för varje ansökare separat beaktas huruvida företagsverksamheten är bekant för den blivande företagaren. När startpeng beviljas i flera perioder, bedöms det endast i samband med den första ansökan hur bekant företagsverksamheten är.

Enligt föreslagna 4 punkten beviljas startpeng inte, om den enskilda kund som ansöker om startpeng övergår från att utföra ett arbete i arbetsavtalsförhållande till att utföra samma arbete som företagare och det är uppenbart

att hans eller hennes tidigare arbetsgivare skulle vara den huvudsakliga uppdragsgivaren. Den huvudsakliga uppdragsgivaren kan fastställas till exempel på grundval av affärsplanen eller någon annan faktor. Bestämmelsen motsvarar till sakinnehållet 13 § 3 mom. i förmånsförordningen. Syftet med bestämmelsen är att förhindra att det med hjälp av startpeng skapas förutsättningar för så kallat osjälvständigt företagande.

Föreslagna 5 punkten är ny. Enligt den föreslagna bestämmelsen beviljas startpeng inte, om den enskilda kund som ansöker om startpeng på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter eller har väsentliga privaträttsliga betalningsstörningar, om inte arbets- och näringsbyrån av särskilda orsaker anser det ändamålsenligt att bevilja stöd.

Granskningen av den startpengssökande enskilda kundens ekonomiska situation har särskild anknytning till bedömningen av förutsättningarna för en kontinuerlig och bärande verksamhet i det planerade företaget. Enligt förslaget ska granskningen beakta försummelser av skatter och lagstadgade avgifter samt privaträttsliga betalningsstörningar hos den startpengssökande enskilda kunden själv och i eventuell tidigare företagsverksamhet.

Obetalda skatter, lagstadgade avgifter eller privaträttsliga betalningsstörningar till ringa belopp ska inte utgöra hinder för beviljande av startpeng, utan försummelserna ska vara väsentliga. Även då kan arbets- och näringsbyrån enligt prövning bevilja startpeng, om den av särskilda orsaker anser det ändamålsenligt. I bedömningen ska förutom storleken av de obetalda skatterna, lagstadgade avgifterna och privaträttsliga betalningsstörningarna också de omständigheter som har lett till betalningsstörningarna och, i förekommande fall, betalningsplanen över återbetalningen beaktas. Dessa omständigheter ska bedömas i proportion till den planerade företagsverksamhetens lönsamhet och till färdigheterna hos den som ämnar bli företagare att verka som företagare. Till exempel ska större än ringa försummelser i betalningen av skatter och lagstadgade avgifter i anknytning till tidigare företagsverksamhet inte automatiskt utgöra hinder för beviljande av startpeng, om

den tidigare företagsverksamheten har upphört som olönsam på grund av en plötslig ändring i marknadsläget eller av någon annan av företagaren oberoende orsak och en betalningsplan för återbetalningen har gjorts. Arbets- och näringsbyrån kan som villkor för beviljandet av startpengen också kräva att betalningsplanen följs.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs om hinder för utbetalningen av startpeng. Motsvarande begränsningar ingår i 13 § 1 mom. 4 och 5 punkten och i 2 mom. i förmånsförordningen där de är hinder för beviljande av startpeng. Begränsningarna som avses i föreslagna 2 mom. ska inte utgöra hinder för ett positivt beslut om startpeng, men nog hinder för utbetalning av startpeng. Den enskilda kunden som har för avsikt att starta företagsverksamhet och ansöker om startpeng kan vara i arbetsavtalsförhållande, studerande på heltid eller till exempel pensionerad eller få någon annan förmån på grund av arbetsoförmåga. Det förutsätts inte att den som ansöker om startpeng säger upp sig från sitt arbete eller avbryter sina studier innan det har fattats ett positivt beslut om startpengen. Eftersom startpengen är avsedd för att trygga utkomsten under företagsverksamhet som till sin natur är en huvudsyssla, betalas startpeng emellertid inte ut, om den sökande för samma tid får lön eller ersättning för arbete som inte har samband med hans eller hennes företagsverksamhet (1 punkten), offentligt stöd för sina egna lönekostnader (2 punkten) eller annan förmån som tryggar utkomsten (3 punkten). Löneinkomster, förmåner eller ersättningar ska på samma sätt som i dagsläget utredas när man ansöker om startpeng. Dessa ska inte utgöra hinder för beviljande av startpeng, om den enskilda kunden inte ansöker om eller får förmån under startpengsperioden.

4 §. *Startpengens belopp och ersättningsdagar.* I 1 och 2 mom. föreskrivs om startpengens belopp. Till sakinnehållet motsvarar bestämmelsen 7 kap. 9 § 1 och 2 mom. och 1 kap. 7 § 1 mom. 10 punkten i gällande lag. I föreslagna 3 mom. föreskrivs om ersättningsdagarna som berättigar till startpengen på motsvarande sätt som i 7 kap. 10 § 5 mom. i gällande lag.

5 §. *Service för utvecklande av företagsverksamhet.* I paragrafen föreskrivs om service för utvecklande av företagsverksamheten hos verksamma företag. Enligt föreslagna 1 mom. är denna service utbildningsservice och sakkunnigservice avsedd för små och medelstora företag (sm-företag). Sakkunnigservice kan enligt förslaget erbjudas eller anskaffas för att bedöma sm-företagens utvecklingsbehov, göra upp en utvecklingsplan och stödja genomförandet av planen. Sakkunnigservice kan också erbjudas för att stödja nätverksbildningen mellan sm-företagen. Stödet för nätverksbildningen hos sm-företag syftar bland annat till att främja arbetslivskvaliteten i företagen och i företagsgrupper.

Sakkunnigservicen ska enligt förslaget ersätta de produktifierade sakkunnigtjänster och andra konsulttjänster som anges i 2 § i gällande lag om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunskande.

Som utbildningsservice kan enligt förslaget anskaffas s.k. nyckelpersonsutbildning, avsedd för sm-företag och deras nyckelpersonal (till exempel verkställande direktörer och sakkunniga inom marknadsföring, produktion, ekonomi eller internationalisering). Också ensamföretagare får enligt förslaget delta i utbildningen. Utbildningen som erbjuds som service för utvecklande av företagsverksamheten avses skilja sig från en gemensam anskaffning av utbildning med avseende på målgrupp och innehåll, men också i hur det ordnas: Nyckelpersonsutbildningen konkurrensutsätts på förhand, medan utbildning som anskaffas gemensamt alltid skräddarsys utifrån behoven hos ett givet företag och dess personal.

Enligt gällande 2 § erbjuder arbets- och näringsministeriet samt närings-, trafik- och miljöcentralerna tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunskande. Enligt föreslagna 1 mom. ska närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna erbjuda service för utvecklande av företagsverksamhet. Närings-, trafik- och miljöcentralerna ska fortsatt ha huvudansvaret för service för utvecklande av företagsverksamhet som erbjuds verksamma företag. Arbets- och näringsbyråerna kan anskaffa sakkunnigservice till exempel för att analysera behoven av kompetens och utbildning hos

den berörda företagspersonalen och för att skräddarsy det utbildningspaket som behövs innan man genomför en gemensamt anskaffad utbildning.

Enligt föreslagna 2 mom. ska servicen för utvecklande av företagsverksamhet vara avgiftsbelagd för företagen. Arbets- och näringsmyndigheterna konkurrensutsätter servicen och finansierar en del av den och då betalar företaget självt endast en del av servicens pris direkt till tjänsteproducenten. Den andel av utvecklingsservicen som arbets- och näringsmyndigheterna finansierar utgör de minimis-stöd. I föreslagna 2 mom. ingår ett förordningsbemyndigande, enligt vilket det genom förordning av statsrådet föreskrivs om stödnivån och den maximala tiden för sakkunnigsservicen.

9 kap. Kostnadsersättning

1 §. Rätt till kostnadsersättning. Enligt förslaget ändras benämningen 'ersättning för uppehålle' till kostnadsersättning. Kostnadsersättning ska liksom i dagsläget betalas under tiden för arbetskraftsutbildning, frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån och frivilliga studier som avses i lagen om främjande av integration. Kostnadsersättning ska dessutom betalas under tiden för jobbsökarträning, karriärträning och provningen enligt denna proposition. Förutsättningen för kostnadsersättning från Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan är enligt förslaget att den arbetssökande får arbetslöshetsförmån.

Enligt gällande lag om offentlig arbetskraftsservice ska ersättningen för uppehålle sökas hos Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan. Med stöd av föreslagna 1 och 2 mom. ska Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan bevilja kostnadsersättning till arbetssökande utan separat ansökan.

I föreslagna 3 mom. föreskrivs om kostnadsersättning som beviljas av arbets- och näringsmyndigheterna. Arbets- och näringsmyndigheterna kan enligt förslaget bevilja kostnadsersättning till en enskild kund utan arbete som deltar i sysselsättningsfrämjande service som ska ordnas av arbets- och näringsmyndigheterna. Det gäller arbetskraftsutbildning, jobbsökarträning, karriärträning

och provning som avses i föreslagna 1 mom. 1 och 4–6 punkten. Förutsättningen för att kostnadsersättning ska beviljas är att den enskilda kunden utan arbete inte har rätt till kostnadsersättning från arbetslöshetskassan eller FPA eller rätt till ersättning med stöd av någon annan lag för de kostnader som uppkommer under den tid kunden deltar i servicen.

Kostnadsersättningen som beviljas av arbets- och näringsmyndigheterna föreslås ersätta den nuvarande behovsprövade dagpenningen och den behovsprövade ersättningen för uppehålle. Det finns inga bestämmelser i den gällande lagen om behovsprövad dagpenning, utan den regleras i 12 § i förmånsförordningen. Bestämmelsen om ersättningen för uppehålle enligt provning finns i 10 kap. 6 § i gällande lag.

Arbets- och näringsmyndigheterna kan enligt förslaget till exempel bevilja kostnadsersättning till en arbetslös som är under 17 år och som deltar i arbetsprovning för att utreda alternativen för sitt val av yrke eller karriär och på grund av sin ålder inte har rätt till lagstadgad arbetslöshetsförmån eller kostnadsersättning. Annan service som arbets- och näringsmyndigheterna för den tid servicen pågår kan bevilja kostnadsersättning till ungdomar under 17 år är jobbsökarträning, karriärträning, utbildningsprovning och arbetskraftsutbildning.

Det är i första hand läroanstalterna som ansvarar för att ordna de stödtjänster som studerande behöver. I vissa fall kan det vara ändamålsenligt med arbetsprovning som ordnas av arbets- och näringsbyrån för att utreda alternativen för valet av yrke eller karriär för studerande som inte kommer vidare i sina studier. Arbets- och näringsmyndigheterna kan enligt förslaget bevilja kostnadsersättning för att ersätta kostnaderna för deltagande i arbetsprovning för en studerande utan arbete som på grund av heltidsstudier, som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, inte har rätt till lagstadgad arbetslöshetsförmån eller kostnadsersättning. Annan service det enligt förslaget kan bli aktuellt att betala kostnadsersättning enligt provning för den tid servicen pågår till studerande utan arbete är jobbsökarträning, karriärträning och utbildningsprovning. Arbets- och närings-

myndigheterna kan inte bevilja kostnadsersättning, om den sökande kan få arbetslöshetsförmån genom att anmäla sig som arbetsökande arbetslös eller via något annat system som avses vara primärt har möjlighet att få ersättning för de kostnader som föranleds av deltagande i servicen.

2 §. Kostnadsersättningens belopp. Förslaget är att kostnadsersättningen i regel ska uppgå till 9 eller 18 euro såsom i dag. Enligt förslaget utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om hur kostnadsersättningen bestäms och om arbets- och näringsmyndigheternas skyldighet att anmäla uppgifter som inverkar på bestämmandet av kostnadsersättningen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten.

3 §. Ersättningsdagar i fråga om kostnadsersättning. Enligt förslaget betalas kostnadsersättningen liksom i dag i princip för fem dagar per kalendervecka.

Eftersom den som producerar utbildningstjänsterna inte nödvändigtvis följer den arbetssökandes närvaro under tiden för arbetskraftsutbildning, frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån och frivilliga studier som avses i lagen om främjande av integration, är förslaget att kostnadsersättningen under tiden för dessa studier alltid ska betalas för fem dagar per kalendervecka. Under den tid jobbsökarträning, karriärträning eller prövning pågår ska kostnadsersättning enligt förslaget endast betalas för de dagar då den arbetssökande deltar i servicen och det för den arbetssökande uppstår utgifter för resor och kost som hänför sig till deltagandet i servicen och som ska täckas med kostnadsersättningen.

4 §. Begränsningar i fråga om kostnadsersättning och kostnadsersättningens upphörande. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 10 kap. 3 § 4 mom., 5 § 2 mom. och 12 kap. 3 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftservice.

I den regeringsproposition om ändring av lagen om utkomtskydd för arbetslösa och av vissa lagar som har samband med den som bereds av arbets- och näringsministeriet föreslås att skyldigheten att söka till utbildning som en förutsättning för erhållande av arbetslöshetsförmån ska breddas till att omfatta dem som får arbetslöshetsdagpenning och är

under 25 år. I kongruens med det förslaget föreslås att rätten till kostnadsersättning ska begränsas för personer under 25 år.

Till unga som erhåller arbetsmarknadsstöd har i regel inte betalats ersättning för uppehålle under tiden för arbetspraktik. I propositionen föreslås att arbetspraktiken ersätts med arbetsprövning. Genom att också begränsa rätten till kostnadsersättning för unga som erhåller arbetslöshetsdagpenning blir alla unga under 25 år som saknar yrkesutbildning likställda när de deltar i arbetsprövning, oavsett vilket slag av arbetslöshetsförmån de erhåller.

5 §. Tillämpning av lagen om utkomtskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor. Enligt förslaget ska det i bestämmelsen sammanställas en förteckning över bestämmelser i lagen om utkomststöd för arbetslösa som också ska tillämpas på kostnadsersättning. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak 12 kap. 4 och 5 § samt 13 kap. 2 § i lagen om offentlig arbetskraftservice. I dem ska emellertid beaktas att arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten beviljar kostnadsersättningen utan separat ansökan.

Den som betalar ut arbetslöshetsförmånen ska ge den arbetssökande ett beslut bland annat om beviljande av kostnadsersättning när en sysselsättningsfrämjande service inleds och om att ersättningen upphör när servicen avslutas. Beslutet kan ges i samband med beslutet om arbetslöshetsförmånen till exempel när den sökande inte har rätt till kostnadsersättning på grund av frånvaro från servicen. Ett beslut ska ges också på begäran av personen i fråga. Det går att söka ändring i beslutet genom besvär hos besvärsnämnden för utkomtskyddsärenden.

På kostnadsersättningen tillämpas lagen om arbetslöshetskassor (603/1984), liksom i dagslaget.

10 kap. **Förmåner enligt prövning i anslutning till service och sakkunnigbedömningar**

Enligt förslaget föreskrivs i kapitlet om prövningsbaserade ekonomiska förmåner i anknytning till service för sökande av arbete, till service som ska ordnas av arbets- och näringsmyndigheterna och till sakkunnigbe-

dömningar. De prövningsbaserade ekonomiska förmånerna ska stödja möjligheterna att söka arbete eller till arbetskraftsservice och få serviceprocessen att framskrida.

Föreslagna förmåner är ersättning för rese- och inkvarteringskostnader till den som söker ett arbete, till arbetskraftsutbildning, träning eller prövning eller som deltar i en sakkunnigbedömning (1 §), ersättning för flyttningsskostnader till den som övergår i arbete utanför sin pendlingsregion (2 §) och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen (3 §).

1 §. Ersättning för rese- och inkvarteringskostnader. I den föreslagna paragrafen föreskrivs om de fall där arbets- och näringsbyrån kan bevilja ersättning för rese- och inkvarteringskostnader till en arbetslös arbetssökande och till en arbetslös enskild kund.

Enligt föreslagna 1 mom. kan kostnadsersättning för rese- och inkvarteringskostnader beviljas en arbetslös arbetssökande som söker arbete. Det rörlighetsunderstöd som avses i 10 kap. 1 § i gällande lag kan beviljas för att ersätta resekostnader för resor som företas i syfte att söka arbete, om den arbetssökande som är arbetslös eller löper risk att bli arbetslös söker arbete eller övergår i arbete utanför sin pendlingsregion. I propositionen föreslås att resor i anknytning till sökande av arbete ska vara ersättningsbara. Enligt förslaget ska den första resan till arbetsplatsen när arbetet inleds inte ska ersättas.

Enligt propositionen ska ersättning för resor för att söka ett arbete endast betalas till arbetslösa arbetssökande. Begreppet 'den som löper risk att bli arbetslös' har inte definierats i gällande lag. Därför har det omväxlingsvis ansetts att med 'den som löper risk att bli arbetslös' avses personer som löper risk att bli permitterade eller uppsagda, visstidsanställda eller personer som deltar i sysselsättningsfrämjande service. De som har arbete får lön, så de har i allmänhet inte behov av ekonomiskt stöd för kostnader som förorsakas av att man söker ett nytt arbete. Om uppsägningen eller permitteringen realiserar och personen i fråga blir arbetslös, kan han eller hon även framöver få ersättning för kostnader som orsakas av resor för att söka arbete. Förutsättningen för att man ska få ersättning för rese- och inkvarteringskostnader

orsakade av dessa resor ska enligt förslaget även framöver vara att man är arbetssökande.

Enligt gällande lag kan rörlighetsbidrag beviljas till skolelever och studerande som ersättning för resekostnader för arbete som utförs under läroanstaltens ferier. Någon motsvarande bestämmelse ska inte införas i den nya lagen, eftersom ersättning av resekostnader till skolelever och studerande inte utgår från att främja fungerande arbetsmarknader, vilket är syftet med den offentliga arbetskraftsservicen.

Största delen av skoleleverna och de studerande söker arbete under ferierna utan att ansöka om rörlighetsunderstöd. Enligt arbets- och näringsbyråernas erfarenheter söker de främst bidrag för resor mellan studieorten och hemorten. Det har inte varit svårt att få arbetstagare till sommararbetsplatser, problemet har snarare varit det ringa antalet platser i förhållande till antalet personer som söker jobb för sommaren. Någon grund för att ersätta resekostnader i syfte att trygga tillgången på arbetskraft och därigenom för att främja sysselsättningen hos arbetslösa arbetssökande finns inte.

Enligt gällande lag ersätts resor endast när man söker arbete utanför sin pendlingsregion. I föreslagna 1 mom. föreslås inte någon motsvarande begränsning, utan även resor inom pendlingsregionen ska kunna ersättas.

I föreslagna 1 mom. föreskrivs också om ersättning av rese- och inkvarteringskostnader till arbetslösa enskilda kunder som söker till arbetskraftsutbildning, träning eller prövning. Kostnadsersättningen ska säkerställa kundernas möjligheter att söka sig till kompetensutvecklingsservice som motsvarar deras behov.

Enligt gällande lag ersätts rese- och inkvarteringskostnader endast när man söker till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. I propositionen föreslås att även resorna för sökande till annan service som ska ordnas av arbets- och näringsmyndigheterna ska vara ersättningsbara. Det kan till exempel krävas att den enskilda kunden reser till serviceanordnaren för att ingå avtal om arbetsprövning.

Enligt föreslagna 1 mom. ska arbetslösa enskilda kunder också få ersättning för rese- och inkvarteringskostnader som uppkommer under den tiden kunden deltar i kartläggning

av kunnandet och yrkeskompetensen, undersökning och bedömning av arbetsförmågan, bedömning av färdigheter som företagare eller förutsättningar för företagsverksamhet eller av deltagande i andra sakkunnigbedömningar som anges i föreslagna 4 kap. 2 § och som är viktiga för att serviceprocessen ska framskrida. Det är motiverat att ersätta dessa kostnader, eftersom de som deltar i bedömningarna inte kan få ersättning för uppehälle under tiden för bedömningen.

I kongruens med ersättningen för resekostnaderna för sökande till arbete ersätts enligt förslaget rese- och inkvarteringskostnader till arbetslösa som söker till arbetskraftsutbildning, träning eller prövning och som deltar i sakkunnigbedömningar. För närvarande kan alla enskilda kunder, även de som arbetar, få ersättning för kostnader som föranleds av att man söker till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Vid yrkesval och karriärplanering har enskilda kunder och handikappade kunnat få ersättning för resekostnader som föranleds av deltagande i sakkunnigbedömningar. Andra enskilda kunder har inte fått ersättning för resekostnader som föranleds av deltagande i sakkunnigbedömningar. Eftersom det inte krävs att man är arbetssökande för att man ska få söka till service eller delta i sakkunnigbedömning, ska enligt förslaget inte heller ersättning av rese- och inkvarteringskostnader som föranleds av sökande till service eller deltagande i sakkunnigbedömning förutsätta att man är registrerad som arbetssökande.

Enligt föreslagna 2 mom. är ett villkor för ersättningen av de resekostnader som avses i 1 mom. att ersättandet av kostnaderna ska anses ändamålsenligt med tanke på tillgången på arbetskraft och sysselsättningen för den arbetslösa. Det kan anses ändamålsenligt med tanke på sysselsättningen för den arbetslösa att resekostnader som orsakas av att man söker ett arbete åtminstone ersätts när den arbetssökande enligt arbets- och näringsbyråns bedömning är lämplig för den lediga arbetsplatsen, utifrån sin yrkesskicklighet och sin kompetens har möjlighet att bli vald till platsen i fråga och inga motsvarande lediga arbetsplatser finns på närmare håll. Med tanke på tillgången på arbetskraft kan det vara ändamålsenligt att ersätta resekostnaderna

åtminstone om det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning inte finns lämpliga sökande till den lediga arbetsplatsen på närmare håll.

Det ska anses ändamålsenligt att ersätta kostnaderna för sökande till service åtminstone när det i sysselsättningsplanen har avtalats om servicen i fråga med den arbetssökande.

I föreslagna 3 mom. föreskrivs om ersättning för resekostnader som orsakas av att ärenden uträttas vid arbets- och näringsbyrån. I regel ska kunden själv stå för resekostnader som orsakas av att ärenden uträttas vid arbets- och näringsbyrån. Resekostnader som föranleds av uträttande av ärenden vid arbets- och näringsbyrån kan enligt förslaget ersättas när en arbetslös enskild kund på grund av skada eller sjukdom inte kan använda sig av allmänna kommunikationsmedel eller egen bil, utan behöver färdtjänster för att kunna sköta ärenden vid byrån. Arbets- och näringsbyrån kan enligt förslaget ersätta de kostnader som har orsakats av kunden, förutsatt att det enligt byråns bedömning är nödvändigt att ärendet sköts personligen vid arbets- och näringsbyrån för att serviceprocessen ska framskrida, till exempel för att utarbeta eller revidera en plan, avtala om service eller av någon annan motsvarande orsak.

Framöver ska enligt förslaget följeslagares kostnader inte ersättas. Om en person för att sköta sina ärenden hos arbets- och näringsbyrån på grund av långvarig skada eller sjukdom behöver assistans av en annan person, kan personen ha rätt till personlig assistans med stöd av lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987).

Ersättning av inkvarteringskostnader regleras i föreslagna 4 mom. Inkvarteringskostnader under en resa som avses i 1 mom. kan ersättas, förutsatt att övernattningen varit nödvändigt på grund av trafikförhållandena och inkvarteringen har orsakat kostnader.

I föreslagna 5 mom. föreskrivs om bemyndigande att utfärda förordning om resor som ska ersättas och grunderna för ersättningen för rese- och inkvarteringskostnader. När det gäller resor för sökande av arbete ingår motsvarande bemyndigande att utfärda förordning i 10 kap. 1 § 4 mom. i gällande lag, enligt vilket närmare bestämmelser om rörlig-

hetsunderstödet utfärdas genom förordning av statsrådet. I förmånsförordningen bestäms förutsättningarna för beviljande av rörlighetsunderstöd (4 §) samt resor och kostnader som ersätts (5 §). Enligt 6 kap. 15 § i gällande lag bestäms genom förordning av statsrådet om stödåtgärder för yrkesvals- och karriärplaneringskunder, för handikappade och för svårssysselsatta och om förmåner i anslutning till stödåtgärderna. I förmånsförordningen regleras ersättande av kunders resekostnader och övriga kostnader för uppehälle (10 §). I 10 kap. 2 § i gällande lag föreskrivs om ersättning för resekostnader och övriga kostnader för uppehälle för den som söker sig till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och i den paragrafens 3 mom. föreskrivs om bemyndigande att utfärda förordning om förmånerna. I förmånsförordningens 7 § regleras om ersättning för resekostnader.

I 10 kap. 2 § 2 mom. i gällande lag föreskrivs om ersättning för de kostnader för uppehälle som orienteringsbesök vid läroanstalter medför. Kunder som får yrkesvals- och karriärplaneringsservice, handikappade eller svårssysselsatta personer som söker sig till frivillig utbildning kan få ersättning. Enligt förslaget tas någon motsvarande bestämmelse inte in i den nya lagen. Enligt föreslagna 1 mom. kan ersättning för rese- och inkvarteringskostnader beviljas till en arbetslös enskild kund som söker till arbetskraftsutbildning, träning eller provning. Närmare bestämmelser om resor som ersätts föreskrivs genom förordning. Avsikten är att orienteringsbesök vid en läroanstalt och förhållandena där framöver ska kunna ersättas till arbetslösa enskilda kunder som ämnar söka till arbetskraftsutbildning och vars skada eller sjukdom förutsätter en möjlighet att redan innan studierna inleds bekanta sig med läroanstaltens lämplighet och tillgänglighet.

Andra som söker sig till arbetskraftsutbildning ska framöver inte få ersättning för orienteringsbesök. Det finns till exempel gott om information om undervisningen och förhållandena tillgänglig på internet. Vid behov kan det ordnas utbildningsprovning för en enskild kund, där kunden i en läroanstalt får pröva på utbildningsområdet för att få klart för sig om utbildningen eller branschen är lämplig eller inte. Under tiden för utbild-

ningsprovning kan en arbetslös arbetssökande få arbetslöshetsförmån och kostnadsersättning. Till arbetslösa enskilda kunder som inte kan få lagstadgad förmån under tiden för utbildningsprovning kan arbets- och näringsmyndigheten bevilja kostnadsersättning enligt provning. Även resekostnaderna som eventuellt föranleds av att man söker sig till utbildningsprovning ersätts med stöd av föreslagna 1 mom.

2 §. Ersättning för flyttningskostnader. I paragrafen föreskrivs enligt förslaget om ersättning för flyttningskostnader till en arbetssökande som är arbetslös, har blivit uppsagd eller har ett tidsbundet arbetsavtalsförhållande och blivit arbetslös om personen i fråga övergår i arbete utanför sin pendlingsregion. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till innehållet i huvudsak bestämmelsen i 10 kap. 1 § 3 mom. i gällande lag om rörlighetsunderstöd som beviljas som ersättning för flyttningskostnader.

Enligt gällande lag kan flyttningskostnader ersättas till arbetssökande som omfattas av omställningsskyddet eller som får arbetsmarknadsstöd. De som får inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning och inte omfattas av omställningsskyddet kan inte få ersättning för flyttningskostnader. Enligt förslaget tas någon motsvarande begränsning inte in i lagen, utan ersättning för flyttningskostnader ska kunna beviljas alla arbetslösa arbetssökande oavsett vilket slag eller vilken nivå av arbetslöshetsförmån de eventuellt får.

Enligt föreslagna 2 mom. är ett villkor för att flyttningskostnaderna ska ersättas att ersättande av flyttningskostnaderna ska anses ändamålsenlig med tanke på tillgången på arbetskraft och sysselsättningen för en arbetssökande som är eller blir arbetslös. Ersättande av flyttningskostnader kan anses ändamålsenligt med tanke på sysselsättningen för den arbetslösa åtminstone när det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning inte finns lediga arbetsplatser inom pendlingsområdet som är lämpliga för den sökande, där den sökande utifrån kompetens och yrkesskicklighet sannolikt kunde bli sysselsatt. Med tanke på tillgången på arbetskraft är det ändamålsenligt att ersätta flyttningskostnader åtminstone när det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning inte skulle ha funnits

lämpliga arbetstagare för den lediga platsen på närmare håll.

Enligt föreslagna 3 mom. kan ersättning för flyttningskostnader inte betalas till en arbetsökande som får annan ersättning för de kostnader som flyttningen förorsakar. Exempelvis har vissa arbetsgivare i samband med strukturomvandlingar med olika slag av bidrag understött omplaceringen på arbetsmarknaden för anställda som ska sägas upp. Det har även förekommit stöd för flyttning till annan ort. Ersättning för flyttningskostnader ska enligt förslaget inte heller betalas när den arbetslösa arbetssökande får resebidrag enligt 7 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som ersättning för de kostnader som mottagandet av arbetet medför. Motsvarande bestämmelse ingår i 4 § 2 mom. i gällande förmånsförordning och momentet ska enligt förslaget höjas till lagnivå.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om flyttningskostnader som ska ersättas och om ersättningens maximibelopp. Föreslagna 4 mom. innehåller bemyndigandet att utfärda den förordningen.

3 §. *Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen.* I paragrafen föreskrivs om stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen. Enligt 6 kap. 13 § 2 mom. i gällande lag kan handikappades möjligheter att få arbete och att kvarstå i arbete stödjas genom stöd till arbetsgivare för specialarrangemang på arbetsplatsen. I 6 kap. 15 § föreskrivs om bemyndigandet att utfärda förordning om stödet för specialarrangemang på arbetsplatsen. I 7 kap. i förmånsförordningen ingår bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av stöd för specialarrangemang (23 §), om bedömningen av behovet av stöd för specialarrangemang (24 §) samt om maximibeloppet och maximitiden för stödet för specialarrangemang.

I föreslagna 1 mom. föreskrivs mera exakt än i gällande lag om förutsättningarna för beviljande av stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen. En arbetsgivare kan enligt förslaget beviljas stöd för specialarrangemang, om en person som anställs eller som är anställd har en skada eller sjukdom som förutsätter anskaffning av arbetsredskap eller ändringar på arbetsplatsen, och de kostnader som arbetsgivaren orsakas av anskaffningarna el-

ler ändringarna ska anses betydande med beaktande av arbetsgivarens ekonomiska situation. Genom stödet för specialarrangemang på arbetsplatsen kan enligt förslaget också bistånd av en annan arbetstagare ersättas.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs om bemyndigandet att utfärda förordning om kostnader som kan ersättas med stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, stödets maximibelopp och maximitid samt förfarandet när stödet beviljas.

11 kap. **Sysselsättningsskyldigheten och den regionala garantin samt tilläggsstöd som beviljas kommuner**

I kapitlet föreskrivs om kommunernas sysselsättningsskyldighet (1—2 §), den regionala garantin (3 §) och om tilläggsstöd som beviljas kommuner (4 §).

1 §. *Ordnande av möjlighet till rehabilitering, utbildning eller arbete.* I paragrafen föreskrivs i huvudsak på motsvarande sätt som i 7 kap. 7 § i gällande lag om kommunernas sysselsättningsskyldighet. Det preciseras att den utbildning som ordnas avser arbetskraftsutbildning.

I föreslagna 7 kap. 13 § föreskrivs om kommunens rätt att få lönesubvention för arbetstagare som arbets- och näringsbyrån med stöd av sysselsättningsskyldigheten som avses i paragrafen anvisar för att sysselsättas av kommunen.

2 §. *Begränsningar i fråga om och upphörande av sysselsättningsskyldigheten.* I paragrafen föreskrivs på motsvarande sätt som i 7 kap. 8 § i gällande lag om begränsningar i fråga om och upphörande av sysselsättningskyldigheten.

3 §. *Regionala aspekter och regional garanti.* I paragrafen föreskrivs på motsvarande sätt som i 7 kap. 6 § i gällande lag om den regionala garantin som gäller kommunerna.

I föreslagna 7 kap. 13 § föreskrivs om kommunens rätt att få lönesubvention för arbetstagare som arbets- och näringsbyrån med stöd av den regionala garantin som avses i paragrafen anvisar för att sysselsättas av kommunen.

4 §. *Tilläggsstöd som beviljas kommuner.* I paragrafen föreskrivs om tilläggsstöd som

beviljas kommuner, om grunderna för beviljande av tilläggsstödet och om tilläggsstödet belopp. Till sakinnehållet motsvarar bestämmelsen 7 kap. 12 § i gällande lag.

Bestämmelsen syftar till att förtydliga grunderna för tilläggsstödet som beviljas kommuner. Pondera att 0,5 procent av kommunens arbetskraft är 40 personer och kommunen sysselsätter 45 personer, då betalas kommunen tilläggsstöd för 5 personer ($45 - 40 = 5$). Tilläggsstödet belopp är 10 %. Om kommunen under en månads tid betalas en lönesubvention på i genomsnitt 670 euro per person, betalas 67 euro i tilläggsstöd för varje person som överskrider andelen på 0,5 procent. För månaden i fråga betalas tilläggsstöd sammanlagt 435 euro ($5 \cdot 67$ euro).

En procent av arbetskraften är 80 personer. Om kommunen sysselsätter 125 personer (1,6 % av arbetskraften), betalas enligt förslaget tilläggsstöd för 45 personer ($125 - 80 = 45$) enligt 20 % 134 euro per person och för 40 personer ($80 - 40 = 40$) enligt 10 % 67 euro per person. Sammanlagt betalas 8 710 i tilläggsstöd.

12 kap. **Genomförande av offentlig
arbetskrafts- och företagsser-
vice och samarbete i anslut-
ning till genomförandet**

I kapitlet föreskrivs om samarbetet mellan arbets- och näringsbyrån och övriga aktörer i regionen och om delegationerna för arbetskrafts- och företagsservice som ska tillsättas för detta samarbete (1—2 §) samt om vissa andra frågor i anknytning till genomförandet av den offentliga arbetskrafts- och företagservice. I kapitlet ingår därtill bestämmelser om privat arbetskraftsservice och om förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling (4—5 §).

I 1 kap. 6 § i gällande lag föreskrivs om verkställighet av lagen. Enligt bestämmelsen leds, styrs och utvecklas verkställigheten av lagen av arbets- och näringsministeriet såsom högsta myndighet. Verkställighetsuppgifterna i fråga om den offentliga arbetskraftsservice sköts av arbets- och näringsbyråerna samt närings-, trafik- och miljöcentralerna. Det föreslås inte någon motsvarande be-

stämmelse i lagen, eftersom olika myndigheters uppgifter i genomförandet av den offentliga arbetskrafts- och företagsservice regleras annanstans. Arbets- och näringsministeriets uppgifter regleras i statsrådets förordning om arbets- och näringsministeriet (1024/2007). Enligt 1 § hör det till arbets- och näringsministeriets uppgifter att sörja för bland annat planeringen och verkställigheten av den offentliga arbetskraftsservice (punkt 10) samt offentliga företagsstöd och företags-tjänster (punkt 8). Enligt 8 § 1 mom. om styrningen av verksamheten i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) sörjer arbets- och näringsministeriet för styrningen av närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhet inom sina egna ansvarsområden.

Enligt 1 kap. 6 § 1 mom. i gällande lag föreskrivs det att arbets- och näringsministeriet årligen som ett komplement till regeringens åtgärdsberättelse ska lämna en sysselsättningsberättelse. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte till lagen. Riksdagens arbetslivs- och jämställdhetsutskott har i sitt uttalande om berättelsen om regeringens åtgärder under år 2011 (AjUU 12/2012 rd) ansett att sysselsättningsberättelsen, som innehåller information om hur sysselsättningen utvecklats och vilka arbetskraftspolitiska åtgärder som vidtagits under det föregående året, inte är en särskilt värdefull eller nödvändig informationskanal för utskottet. Därför ansåg utskottet att man kunde frångå systemet med en årlig sysselsättningsberättelse till riksdagen. De uppgifter som ingår i berättelsen samlas fortsatt in som underlag för statistik och finns att tillgå om så behövs.

Enligt 2 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna främjar centralerna den regionala utvecklingen genom att i regionerna sköta statsförvaltningens verkställighets- och utvecklingsuppgifter. Enligt 3 § i den lagen sköter centralerna uppgifter som särskilt föreskrivits för dem bland annat i anknytning till främjande av fungerande arbetsmarknader, tillgången på arbetskraft och sysselsättningen samt främjande av företagsamhet och näringsverksamhet. Enligt 3 § 2 mom. ska närings-, trafik- och miljöcentralerna dessutom styra och övervaka arbets- och näringsbyråerna. Enligt 14 § i lagen om närings-, tra-

fik- och miljöcentralerna ska byråerna arbeta för att trygga tillgången på arbetskraft och förbättra sysselsättningen, verkställa den offentliga arbetskraftsservicen, främja invand-
rares integration, tillhandahålla rådgivning i fråga om företagstjänster samt sköta övriga uppgifter som föreskrivits för byrån eller som närings-, trafik- och miljöcentralen har ålagt dem.

1 §. *Samarbete mellan arbets- och näringsmyndigheterna, arbetslivsorganisationerna och andra intressegrupper.* I 1 mom. föreskrivs om arbets- och näringsmyndigheternas skyldighet att samarbeta med andra myndigheter, arbetslivsorganisationerna och andra intressegrupper och om syftet med samarbetet. Syftet är enligt förslaget att stödja genomförandet, planeringen och utvecklandet av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen. Bestämmelsen motsvarar till sakinnehållet i huvudsak 11 kap. 1 § 1 mom. om myndighetssamarbete i gällande lag samt 11 kap. 2 § 1 mom. om samarbetet mellan arbetskraftsmyndigheterna, arbetsmarknadsorganisationerna och andra intressegrupper.

Det finns bestämmelser om arbets- och näringsbyråernas deltagande i samarbetet på lokal nivå någon annanstans i lag. I 7 a § i ungdomslagen (72/2006) föreskrivs om det sektorsövergripande samarbetet mellan myndigheter på lokal nivå. I 31 § i lagen om främjande av integration föreskrivs om sektorsövergripande samarbete på lokal nivå. Enligt 2 § i lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen (497/2003) ska social- och hälsovårdsmyndigheterna, arbetskraftsmyndigheterna och undervisningsmyndigheterna samt Folkpensionsanstalten samarbeta med varandra på det lokala och det regionala planet samt på riksplanet.

I 11 kap. 4 § i gällande lag föreskrivs om samarbete i ekonomiska regioner. Enligt 2 mom. kan arbets- och näringsministeriet besluta att en arbets- och näringsbyrå som angivits särskilt på basis av den indelning i ekonomiska regioner som avses i regionutvecklingslagen ska besluta om verkställigheten av offentlig arbetskraftsservice i stället för de andra byråerna inom den ekonomiska regionen. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte till lagen, eftersom det från ingången av 2013 kommer att finnas en admi-

nistrativ arbets- och näringsbyrå per närings-, trafik- och miljöcentral.

I 2 mom. föreskrivs om tillsättande av en delegation för arbetskrafts- och företagsservice. Genom att i enlighet med förslaget tillsätta en delegation för arbetskrafts- och företagsservice fullgörs skyldigheten i ILO-konvention nr 150 att ordna trepartssamarbete på lokal och regional nivå. Delegationen ska enligt förslaget ersätta kommissionerna för främjande av sysselsättningen (sysselsättningskommissionerna) i gällande lag. Eftersom det föreslås att uppgiften att ge utlåtanden i frågor som gäller arbetssökandes arbetslöshetsförmån ska utgå, föreslås att kommissionsnamnet ersätts med delegation, vilket bättre beskriver organets uppgifter och karaktär.

I princip ska det finnas en delegation för arbetskrafts- och företagsservice i anslutning till varje arbets- och näringsbyrå, men vid behov kan byrån tillsätta flera delegationer. Flera delegationer kan behövas, om arbets- och näringsbyråns verksamhetsområde är vidsträckt och inbegriper flera olika arbetsmarknadsområden. Arbets- och näringsbyrån ska höra de instanser som föreslår medlemmar till delegationen om deras uppfattning om behovet av flera delegationer. Initiativet till flera delegationer kan också komma från de instanser som är representerade i kommissionen.

2 §. *Tillsättande av delegationen för arbetskrafts- och företagsservice samt delegationens uppgifter.* Delegationen för arbetskrafts- och företagsservice ska enligt förslaget tillsättas av arbets- och näringsbyrån. Beträffande delegationens uppgifter motsvarar 1 mom. i huvudsak 11 kap. 3 § 1 mom. i gällande lag om offentlig arbetskraftsservice och 11 kap. 4 § 6 mom. sista meningen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Eftersom det också ingår i arbets- och näringsbyråns uppgifter att främja uppkomsten av ny företagsamhet och att utveckla företagens verksamhetsbetingelser, föreslås att dessa frågor också åläggs delegationen för arbetskrafts- och företagsservice.

Delegationen kan enligt förslaget ge utlåtanden till myndigheter och organ i frågor som gäller dess uppgiftsområde. Frågor som delegationen kan yttra sig om kan exempel-

vis gälla kommunernas och utvecklingsbolagens sysselsättningsstrategier eller kommunernas integrationsplaner. Möjligheten att lämna utlåtanden ska enligt förslaget föreskrivas genom förordning av statsrådet. Delegationen ska inte längre lämna utlåtanden i sektionssammansättning i ärenden där en arbetstagaresökande anför besvär i en fråga som gäller rätten till arbetslöshetsskydd.

I 2 mom. föreskrivs att närmare bestämmelser om delegationens uppgifter, sammansättning, minimiantal sammanträden under ett år, ordföranden och vice ordföranden, sammanträdesarvoden och ersättande av kostnader utfärdas genom förordning av statsrådet. De frågor som föreskrivs genom förordning ska enligt förslaget vara av den arten att det inte behöver lagstiftas om dem.

3 §. *Arbets- och näringsbyråns uppgifter för att genomföra omställningsskyddet.* I paragrafen föreskrivs i huvudsak i likhet med gällande 5 a kap. 5 § 1 mom. om arbets- och näringsbyråns uppgifter för att genomföra omställningsskyddet. Enligt gällande 5 a kap. 5 § 1 mom. 4 punkten ska arbets- och näringsbyrån för dem som registreras som arbetssökande utarbeta en sysselsättningsplan och sträva efter att utan dröjsmål erbjuda de tjänster och åtgärder som överenskommit i planen. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i lagen. Om rätten till sysselsättningsplan för dem som omfattas av omställningsskyddet och om arbets- och näringsbyråns skyldighet att erbjuda de tjänster som ingår i planen föreskrivs i föreslagna 2 kap. 6 och 9 §. I föreslagna 4 kap. 1 § 6 punkten föreskrivs om information och råd om den service, stöd och ersättningar som står till buds för genomförandet av omställningsskyddet.

I 5 a kap. 3 § i gällande lag föreskrivs om ordnande av avgiftsbelagda särskilda tjänster för den som omfattas av omställningsskyddet. Enligt 2 mom. kan arbets- och näringsbyrån under vissa förutsättningar besluta att arbetsgivaren ska finansiera avgiftsbelagd omplaceringsträning i form av gruppträning. Arbets- och näringsbyrån ska ge ett skriftligt beslut i saken. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i lagen. I praktiken har arbets- och näringsbyråerna inte fattat sådana beslut som avses i paragrafen. Arbets- och

näringsbyråerna har rekommenderat arbetsgivarna att de ska ordna de tjänster som avses i paragrafen och arbetsgivarna har frivilligt finansierat tjänsterna.

4 §. *Privat arbetskraftsservice.* I huvudsak motsvarar sakinnehållet i 1—2 mom. 4 kap. 8 § i gällande lag. I föreslagna 1 mom. definieras privat arbetskraftsservice.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs om skyldigheten för dem som tillhandahåller privat arbetskraftsservice att iaktta jämlikhet samt om förbudet att bjuda ut minderårig arbetskraft för arbeten där detta enligt lagen om unga arbetstagare är förbjudet.

Artikel 5 i ILO:s konvention nr 181 om privat arbetsförmedling förpliktar varje medlemsstat att säkerställa att lika möjligheter och lika behandling ges vad gäller tillgång till arbetstillfällen och till särskilda yrken för arbetstagare. Likabehandling är strävan också i förbudet i sjöarbetskonventionens standard A1.4 punkt 5.a att använda medel, system eller listor avsedda att hindra eller avhålla sjömän från att få anställning som den är kvalificerad för.

Lagstadgade diskrimineringsförbud finns i arbetsavtalslagen, lagen om sjöarbetsavtal, lagen om likabehandling och lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män. Dessa diskrimineringsförbud förpliktar också tillhandahållare av privat arbetskraftsservice. Det föreslagna jämlikhetskravet syftar för sin del till att säkerställa att arbetstagare och arbetssökande behandlas lika av privata arbetskraftsbyråer, så som förutsätts i konventionen.

Enligt artikel 9 i konvention nr 181 ska medlemsstaterna säkerställas att barnarbete varken används eller förmedlas av privata arbetsförmedlingar. Lagen om unga arbetstagare gäller också privata arbetsförmedlingsbyråer som anställer folk arbetstagare för vida-reuthyrning. Det föreslagna förbudet att bjuda ut minderårig arbetskraft för arbeten där det enligt lagen om unga arbetstagare är förbjudet att anställa minderåriga syftar till att säkerställa att skyldigheten enligt artikel 9 i konventionen fullföljs också vid förmedling av arbetskraft.

Bägge ILO-konventioner om arbetsförmedling och sjöarbetskonventionen förutsätter övervakning och uppföljning av privat ar-

betsförmedling. I föreslagna 3 mom. föreskrivs om arbets- och näringsministeriets rätt att få uppgifter om den privata arbetskraftsservicen av dem som tillhandahåller privat arbetskraftsservice eller av sammanslutningar som företräder dem. Momentet ska säkerställa att artikel 13 i konventionen fullföljs. Artikeln handlar om samarbetet med arbetsmarknadsorganisationerna och om de privata arbetsförmedlingsbyråernas skyldighet att tillhandahålla information. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i huvudsak 11 kap. 5 § 1 mom. i gällande lag.

I 11 kap. 5 § 2 mom. i gällande lag föreskrivs att arbetarskyddsmyndigheterna ska övervaka fullgörandet av skyldigheten enligt 1 mom. att lämna upplysningar och tillämpningen av lagen enligt 4 kap. 8 § i enlighet med vad som bestäms i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006). I lagen om tillsyn över arbetarskyddet finns det inte bestämmelser om arbetarskyddsmyndigheternas skyldighet att övervaka privat arbetskraftsservice. Den lagens 48 § 1 mom., där det föreskrevs att den vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla privat arbetskraftsservice är skyldig att meddela arbetarskyddsmyndigheten om att verksamheten inleds, har upphävts genom lag 1427/2011 som trädde i kraft den 1 januari 2012. Av den orsaken föreslås det i lagen ingen hänvisning till lagen om tillsynen över arbetarskyddet eller till arbetarskyddsmyndigheterna.

Arbetarskyddsmyndigheterna övervakar att tillhandahållare av privat arbetskraftsservice med avseende på sina anställda följer arbetsvillkoren och diskrimineringsförbuden i arbetsavtalslagen, lagen om sjöarbetsavtal och likabehandlingslagen. Tillsynen gäller diskriminering med avseende på alla förbjudna diskrimineringsgrunder. Minoritetsombudsmannen och diskrimineringsnämnden övervakar diskriminering utanför arbetslivet som sker på grund av etnisk härkomst och jämställdhetsombudsmannen diskriminering på grund av kön.

Sjöarbetskonventionen förutsätter också att arbetsförmedlingen ska innefatta en besvärsmöjlighet. Även om det inte har föreskrivits om någon regelrätt rätt att anföra besvär med avseende på själva arbetsförmed-

lingshändelsen undersöker arbetarskyddsmyndigheterna potentiella överträdelser av anställningsvillkor, däribland påstådd arbetsdiskriminering. Dessutom kan en misstanke om arbetsdiskriminering och om överträdelse av förbudet att ta ut avgift för arbetsförmedling överlämnas till polisen för undersökning med beaktande av bestämmelserna om straff i 47 kap. i strafflagen.

Liksom i dag ska enligt förslaget närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas, behandlingen av uppgifterna och annat samarbete utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning ska föreskrivas om trepartsbehandling av de uppgifter som förutsätts i artikel 13 i konventionen och om att uppgifterna ska göras allmänt tillgängliga.

Enligt standard A.1.4 punkt 9 i sjöarbetskonventionen ska varje medlemsstat kräva att redare för fartyg som för dess flagg och som använder rekryterings- och förmedlingskontor med säte i länder eller territorier där denna konvention inte tillämpas, så långt möjligt ser till att kontoren uppfyller kraven i denna standard. Rederierna i Finland rf har avtalat med arbetstagarorganisationerna inom sjöfarten (Finlands Sjömans-Union rf, Finlands Skeppsbefälsförbund r.y. och Finlands Maskinbefälsförbund rf) om att rederierna i varje enskilt fall ska avtala med organisationerna på förhand genom vilken bemanningsbyrå rederiet tar in arbetstagare som inte hör till EU. De förmedlingsbyråer som används förutsätts följa internationell standard. Eftersom den utländska arbetskraften i praktiken kommer från länder utanför EU, kan Finland även utan en uttrycklig bestämmelse i lag anses uppfylla konventionsnivån.

Sjöarbetskonventionen innehåller också bestämmelser som ska tillämpas i länder där det finns privata arbetsförmedlingsbyråer som huvudsakligen eller till största delen är inriktade på arbetsförmedling för sjöfarare. I Finland finns det för närvarande inte sådana arbetsförmedlingar, det är följaktligen enligt sjöarbetskonventionen inte nödvändigt att detaljerat införliva varje bestämmelse i konventionen i den nationella lagstiftningen.

5 §. Förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling. I paragrafen föreskrivs om förbud för dem som tillhandahåller privat arbetskraftsservice att ta ut avgift för arbets-

förmedling och om den service och de åtgärder som ska betraktas ingå i förbudet.

Artikel 7 i konvention nr 181 och artikel 4 i konvention nr 179, liksom även standard A1.4 punkt 5b i sjöarbetskonventionen innehåller en bestämmelse om att det är förbjudet att ta ut avgift för arbetsförmedlingstjänster av arbetssökande. I artikel 6.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/104/EG om arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag (*bemanningsdirektivet*) konstateras att bemanningsföretagen inte får inte kräva någon ersättning från arbetstagarna för en placering i ett kundföretag eller för att dessa ingår ett anställningskontrakt med eller ett arbetsavtalsförhållande hos ett kundföretag efter det att de har utfört ett uppdrag i det kundföretaget.

I gällande lag föreskrivs i 4 kap. 2 § om förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling. Enligt bestämmelsen får någon avgift inte tas ut av enskilda kunder för sådana arbetsförmedlingstjänster som har direkt selsättande verkan och som definieras närmare genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om påföljder vid överträdelse av förbuden att ta ut avgifter för arbetsförmedling finns i 47 kap. 6 § 1 mom. i strafflagen (39/1889). Enligt definitionen i 28 § i statsrådets förordning om offentlig arbetskraftsservice betraktas som arbetsförmedlingstjänster med direkt sysselsättande verkan:

- rådgivning som anknyter till ansökan om arbete och som gäller en befintlig ledig arbetsplats,
- registrering såsom arbetssökande, registrering och upprätthållande av uppgifter om arbetssökande,
- presentation för arbetssökande av lediga arbetsplatser som står till buds,
- information om lediga arbetsplatser eller sådan information om arbetssökande som ges i servicetelefoner eller i övrigt på elektronisk väg,
- presentation och uppställande av arbetsökande för arbetsgivaren och
- en av arbetsgivaren förutsatt utredning av arbetssökandens lämplighet som görs för en annan arbetssökande än den som arbetsgivaren anställer.

Enligt förordningen betraktas såsom arbetsförmedlingstjänster som har direkt sys-

selsättande verkan inte verksamhet i vilken finländska ungdomar utomlands och utländska ungdomar i Finland erbjuds en möjlighet till utlandsvistelse i utbyte mot hemarbete i familjer (*förmedling av au pair-arbete*).

Enligt föreslagna 1 mom. får de som tillhandahåller privat arbetskraftsservice, liksom i dagsläget inte ta ut avgifter hos enskilda kunder för förmedling av information om lediga arbetsplatser, för att leta fram och erbjuda den sökande lämpliga arbetsplatser, för presentation av den sökande för arbetsgivare, för rådgivning som gäller lediga arbetsplatser och sökande av platserna eller för registrering av en enskild kund som arbetssökande. Vidare föreslås att förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling i enlighet med bemanningsdirektivet också ska gälla när en bemanningsanställd efter att uppdraget har slutförts övergår i tjänst hos kundföretaget.

I 2 mom. föreslås en informativ hänvisning till 47 kap. 6 § i strafflagen om brott mot förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling.

Liksom i dagsläget ska förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling inte gälla förmedling av au pair-arbete. En bestämmelse om detta föreslås i 3 mom. Med unga personer avses i regel personer under 30 år.

6 §. Rätt att få uppgifter. I paragrafen föreskrivs om rätten att få uppgifter i anknytning till offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

I föreslagna 1 mom. föreskrivs om arbets- och näringsbyråernas och närings-, trafik- och miljöcentralernas rätt att få sekretessbelagda uppgifter som är nödvändiga för att genomföra den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen. Utgångspunkten är att arbets- och näringsmyndigheterna direkt av kunden ska få de uppgifter som behövs för att de ska kunna erbjuda arbetskrafts- och företagsservice. En arbetssökande ska vara skyldig att lämna de redovisningar över sin yrkeskunskap, arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga som behövs för att de ska kunna erbjudas arbetskrafts- och företagsservice. Lämnar den arbetssökande inte någon redogörelse inom den tidsfrist som arbets- och näringsmyndigheterna har angett, upphör jobbsökningen att gälla med stöd av föreslagna 2 kap. 1 § 2 mom. 3 punkten.

I vissa fall kan det för genomförande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice bli nödvändigt för arbets- och näringsmyndigheten att få uppgifter direkt från något annat håll än från kunden själv.

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna lämnar ut s.k. samlat material om utbetalade arbetsförmånsdagar. Detta samlade material behövs för beviljandet av lönesubvention och för fullgörandet av sysselsättningsskyldigheten som avses i föreslagna 11 kap. 1 §. När arbets- och näringsmyndigheterna upphandlar offentlig arbetskrafts- och företagsservice av tjänsteproducenterna måste de ha tillgång till uppgifter om hur servicen framskrider och utfaller för att de ska kunna planera och säkerställa serviceprocessens förlopp för kunden. Tjänsteproducenterna ska enligt förslaget ha rätt att lämna dessa uppgifter direkt till arbets- och näringsmyndigheterna utan att separat uttryckligen inhämta kundens samtycke.

Arbets- och näringsmyndigheterna kan ha behov av att inhämta uppgifter av någon annan myndighet när de måste bedöma om de ska vägra att ta emot eller att ta bort en platsanmälan eller vägra en arbetsgivare eller ett företag någon annan arbetskrafts- eller företagsservice. Uppgifterna kan behövas särskilt för att bedöma om arbetsgivaren på ett väsentligt sätt har underlåtit att sköta sina förpliktelser enligt arbetsavtalslagen eller sin skyldighet att betala skatt eller lagstadgade avgifter eller om det i arbetsplatsens förhållanden eventuellt förekommer problem som kan ha betydelse för huruvida arbetskrafts- och företagsservice ska erbjudas eller inte. Uppgifter kan enligt förslaget inhämtas till exempel från skattemyndigheterna, lönegarantimyndigheterna eller arbetarskyddsmyndigheterna.

Exempelvis ska förutsättningen för beviljande av lönesubvention och startpeng enligt förslaget vara att arbetsgivaren eller den som ämnar bli företagare inte på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatt eller lagstadgade avgifter, dvs. lagstadgade avgifter för arbetstagaren och arbetsgivarens lagstadgade socialskydds-, arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter samt obligatoriska grupplivförsäkringsavgifter. I praktiken

måste uppgifterna i dagsläget inhämtas från den sökande själv. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan arbets- och näringsbyrån få de behövliga uppgifterna direkt från skattemyndigheterna eller andra relevanta myndigheter, vilket för sin del underlättar arbetsgivarnas administrativa börda.

Det finns bestämmelser om arbets- och näringsmyndigheternas rätt att få uppgifter oavsett sekretess också annanstans i lag. Sådana bestämmelser finns i 13 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, i 87 § i lagen om främjande av integration och i 12 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs att de som producerar offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska ha rätt att få uppgifter om enskilda kunder direkt av arbets- och näringsmyndigheterna. Detta är en ny bestämmelse. Med stöd av bestämmelsen får arbets- och näringsmyndigheterna till exempel lämna uppgifter om en kund till en producent av utbildningstjänster, uppgifter som behövs vid val av utbildning och när utbildningstjänster ska erbjudas. Arbets- och näringsbyråerna har redan i dagsläget med stöd av 87 § 2 mom. i lagen om främjande av integration rätt att oavsett sekretess lämna tjänsteproducenten uppgifter om en invandrare, uppgifter som är nödvändiga för att utföra de åtgärder och tjänster som avses i 2 kap. i lagen om främjande av integration. Tjänster som avses i bestämmelsen är till exempel integrationsutbildning som ordnas som arbetskraftsutbildning.

I föreslagna 3 mom. föreskrivs i överensstämmelse med 11 kap. 7 § i gällande lag om arbetsgivarens rätt att få information om huruvida en person som arbetsgivaren namngett är arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån, för att fullgöra den skyldighet som anges i 6 kap. 6 § i arbetsavtalslagen och i 7 kap. 9 § i lagen om sjoärbetsavtal.

I föreslagna 4 mom. föreskrivs att uppgifterna även kan lämnas ut i maskinläsbar form eller med hjälp av en teknisk anslutning. De som betalar ut arbetslöshetsförmån lämnar ut samlat material med hjälp av en teknisk anslutning. Även producenterna av utbildningstjänster lämnar in bedömningar om utbildningen elektroniskt.

7 §. Förvägran av offentlig arbetskrafts- och företagsservice. I paragrafen föreskrivs om förvägran av offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Till sakinnehållet motsvarar bestämmelsen i huvudsak 4 kap. 7 § 2 mom. i gällande lag. På samma grunder som arbets- och näringsmyndigheterna enligt föreslagna 3 kap. 3 § kan vägra att ta emot eller att ta bort en annons om en ledig arbetsplats från arbets- och näringsbyråns kundregister, ska arbets- och näringsmyndigheterna också kunna vägra erbjuda en kund vissa andra offentliga arbetskrafts- och företagstjänster. På nämnda grunder ska arbets- och näringsmyndigheterna enligt förslaget kunna vägra en arbetsgivarkund arbetsförmedlingsservice, vägra hänvisa en enskild kund till arbetsprövning, anskaffa arbetskraftsutbildning som gemensam anskaffning av utbildning, bevilja lönesubvention eller startpeng, eller erbjuda service för utvecklande av företagsverksamhet.

Arbets- och näringsmyndigheterna ska fatta ett skriftligt beslut om vägran att erbjuda offentlig arbetskrafts- och företagsservice. I föreslagna 14 kap. 1 § föreskrivs om sökande av ändring i arbets- och näringsmyndigheternas beslut.

8 §. Beviljande, utbetalning och återkrav av stöd och ersättningar. I paragrafen föreskrivs uttömmande om omständigheter kring beviljande, utbetalning och återkrav av stöd och ersättningar enligt den föreslagna lagen. Motsvarande bestämmelser ingår i 12 kap. 1 och 2 § i gällande lag.

Enligt förslaget ska närings-, trafik- och miljöcentralen sköta utbetalningar av stöd och ersättningar som har beviljats av arbets- och näringsmyndigheterna enligt den föreslagna lagen. På beviljande, utbetalning och återkrav av stöd eller ersättning tillämpas statsunderstödslagen och närings-, trafik- och miljöcentralen ska enligt förslaget också vara statsbidragsmyndighet enligt statsunderstödslagen när stöd eller ersättning återkrävs.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs om avvikelser från tillämpningen av statsunderstödslagen. Avvikelserna gäller beviljande av stöd eller ersättning till en enskild kund. I föreslagna 3 mom. finns en bestämmelse som motsvarar nuvarande bestämmelse om ett skyddat belopp vid kvittning, om det har be-

slutats att stöd eller ersättning som har betalats ut till en enskild kund ska återkrävas och kvittningen hänför sig till förmåner som arbets- och näringsmyndigheterna senare betalar. På det skyddade beloppet tillämpas bestämmelsen i 4 kap. 48 § i utsökningsbalken (705/2007), enligt vilken vid utmätning av lön som betalas ut vid regelbundet återkommande tillfällen gäldenärens skyddade belopp för gäldenärens egen del är 19,90 euro och för make samt för egna och makens barn som han eller hon försörjer 7,15 euro per dag fram till nästa löneutbetalningsdag. Det skyddade beloppet beräknas för 30 dagar per månad och det justeras årligen. Med samtycke av den enskilda kunden kan kvittning enligt förslaget dock ske till ett större belopp.

I 4 mom. föreslås, såsom för närvarande, en bemyndigandebestämmelse om utfärdande av förordning. Genom förordning av statsrådet ska enligt förslaget bestämmas närmare om förfarandet när stöd och ersättningar söks, beviljas och betalas samt om den inbördes uppgiftsfördelningen mellan arbets- och näringsmyndigheterna. Med avseende på beviljandeförfarandet ska det enligt förslaget närmare föreskrivas genom förordning om hur stöd och ersättningar eller tilläggsstöd till kommunen ska beviljas och anslag anvisas till statliga ämbetsverk och inrättningar när beviljandebeslutet omfattar flera år.

9 §. Finansiering av stöd och ersättningar. I paragrafen föreskrivs om hur stöden och ersättningarna enligt den föreslagna lagen ska finansieras. Paragrafen avses i huvudsak motsvara 7 kap. 12 a § i gällande lag.

Enligt föreslagna 1 mom. ska lönesubventioner, startpeng, kostnadsersättningen som betalas av arbets- och näringsmyndigheterna för den tid den arbetssökande deltar i service, rese- och inkvarteringskostnader för dem som söker arbete eller till arbetskraftsservice och för dem som deltar i sakkunnigbedömningar, ersättning för flyttningskostnader och stödet för specialarrangemang finansieras från sysselsättningsanslagen. Med sysselsättningsanslag ska också det tilläggsstöd till kommunerna finansieras som föreslås i 11 kap. 4 § och de anslag som anvisas statliga ämbetsverk och inrättningar i 7 kap. 14 §.

I föreslagna 2 och 3 mom. föreskrivs när lönesubventionen och startpengens grunddel

ska finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd. Bestämmelserna motsvarar 7 kap. 12 a § 2 och 3 mom. i gällande lag.

Det föreslagna 4 mom. är ett nytt moment. Där definieras vem som ska betraktas som berättigad till det arbetsmarknadsstöd som avses i 2 och 3 mom.

10 §. *Användningen av sysselsättningsanslag för investeringar och annan sysselsättande verksamhet.* I paragrafen föreskrivs om annan användning av sysselsättningsanslag än för offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak 2 kap. 2 § 3 mom. och 7 kap. 13 mom. i gällande lag.

Enligt föreslagna 1 mom. får arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsbyrån inom gränserna för statsbudgeten anvisa eller bevilja sysselsättningsanslag för investeringar och annan sysselsättningsfrämjande verksamhet. För de ändamål som avses ovan kan enligt förslaget till statliga ämbetsverk och inrättningar, kommuner och samkommuner, andra sammanslutningar, stiftelser eller sociala företag anvisas eller beviljas sysselsättningsanslag för investeringar och annan sysselsättningsfrämjande verksamhet. Eftersom sysselsättningspolitiskt understöd med stöd av statsrådets gällande förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag kan beviljas sociala företag, föreslås att sociala företag i 1 mom. nämns separat.

Avvikande från gällande 2 kap. 2 § 3 mom. nämns i den föreslagna bestämmelsen inte användning av sysselsättningsanslag för lönekostnader eller för ersättningar som betalas till en person för tryggnad av försörjningen. Bestämmelser om detta föreskrivs i föreslagna 9 § om finansiering av stöd och ersättningar.

Bemyndigandet att utfärda förordning enligt föreslagna 2 mom. motsvarar i huvudsak bemyndigandet enligt gällande 7 kap. 13 §. Med stöd av bemyndigandet att utfärda förordning ska enligt förslaget föreskrivas, såsom i dagsläget, om understöd för investeringar, sysselsättningsarbetsprogram och om sysselsättningspolitiskt understöd.

Enligt 4 punkten i gällande bestämmelse bestäms genom förordning av statsrådet vid behov om beviljande av sysselsättningsstöd

inom gränserna för statsbudgeten för tryggnad av försörjningen i annat syfte än i form av startpeng eller deltidstillägg. Någon motsvarande bestämmelse föreslås inte i lagen.

13 kap. **Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem**

I kapitlet föreskrivs om arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem, uppgifterna som ska föras in i systemet, utplånande och arkivering av uppgifter, beviljande av användningsrättigheter och andra frågor i samband med kundinformationssystemet.

Utöver arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem (kallat URA-informationssystemet) har den offentliga företagsservicen ett eget kundinformationssystem (kallat ASKO-informationssystemet), om vilket det föreskrivs i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (240/2007). I 2 § 1 mom. i den lagen föreskrivs det om det kundinformationssystem för företagstjänster som drivs av arbets- och näringsministeriet, om närings-, trafik- och miljöcentralernas register över företagstjänster som hör till kundinformationssystemet, samt om behandlingen av uppgifter om kunder i samband med de företagstjänster som tillhandahålls kunderna. Arbets- och näringsministeriet bereder som bäst en regeringsproposition om ändring av lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster så att det register över företagstjänster som avses i lagen ska bilda ett gemensamt register för närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna, där även arbets- och näringsbyråerna ska ha rätt att föra in uppgifter och handlingar i anknytning till företagstjänster.

1 §. *Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.* I 1 mom. föreskrivs om användningssyfte och struktur för arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem. Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem är avsett för offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem ska enligt förslaget liksom i dag bestå av tre register: ett register över enskilda kunder, ett arbetsgivarregister och ett register över serviceproducenter. Det föreslås att ter-

men register över anordnare av arbetskrafts-politisk vuxenutbildning som används i 2 § 1 mom. lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (URA) ersätts med termen register över serviceproducenter, eftersom avsikten är att det utöver uppgifter över producenter av arbetskraftsutbildning i registret också ska införas uppgifter om träningsanordnare.

Dessutom föreslås i 1 mom. en informativ hänvisning till lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster.

Enligt föreslagna 2 mom. ska på utlämnande av uppgifter ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem och på de i systemet införda uppgifternas offentlighet tillämpas vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, offentlighetslagen). På hanteringen av personuppgifter tillämpas vad som föreskrivs i personuppgiftslagen (523/1999). På offentligheten, utlämnandet och hanteringen av uppgifter i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem ska enligt förslaget de nämnda allmänna lagarna tillämpas, om inte något annat bestäms i specialbestämmelser i den föreslagna lagen eller i någon annan lag. Enligt de allmänna lagarna bestäms exempelvis en enskild kunds rätt att kontrollera uppgifter om sig själv som har förts in i informationssystemet och uppgifternas offentlighet. Enligt 24 § 1 mom. 25 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet är handlingar som innehåller uppgifter om en enskild kund hos arbetsförvaltningen sekretessbelagda. Uppgifterna om arbetsgivare är i regel offentliga.

Utöver de fall som regleras i offentlighetslagen ska enligt förslaget sekretessbelagda uppgifter om en enskild kund i kundinformationssystemet kunna lämnas ut till serviceproducenten och arbetsgivaren oavsett sekretessbestämmelser och andra restriktioner i tillgången till information i de fall som avses i föreslagna 10 kap. 6 §.

Den viktigaste bestämmelsen om utlämnande av uppgifter annanstans i lag är 13 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa där det föreskrivs om Folkpensionsanstaltens, arbetslöshetskassornas och besvärnämndens för utkomstskyddsärenden och försäkringsdomstolens rätt att erhålla

bland annat sådana uppgifter i anknytning till utkomstskyddet som finns i registret över enskilda kunder i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

2 §. Registeransvarig. Paragrafen motsvarar till innehållet gällande 3 § i lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (URA). Arbets- och näringsministeriet bär enligt förslaget ansvar för att arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem är allmänt funktionsdugligt och registerfunktionerna enhetliga.

Som registeransvarig bär arbets- och näringsministeriet ansvar för att databehandlingen är lagenlig och för uppgifternas kvalitet samt för handledning och rådgivning i registerföringen i samband med det. Det föreslås att det föreskrivs separat i 5 § om de uppgifter som ligger på arbets- och näringsministeriets ansvar avseende utlämnande av uppgifter. Ministeriet ska också ha ansvar för borttagningsprogram avsedda för att radera uppgifter om kunder som har förts in i registret. Till ministeriets uppgifter hör enligt förslaget liksom i dag också att utveckla och leda informationssystemet.

Arbets- och näringsbyråerna ska sköta de övriga uppgifter som ålagts den registeransvarige, om inte arbets- och näringsministeriet bestämmer något annat. Arbets- och näringsbyråerna för in uppgifter i byråns kundinformationssystem och ansvarar för riktigheten i de införda uppgifterna.

3 §. De olika registrens informationsinnehåll. I paragrafen föreskrivs om de uppgifter över kunder som får samlas in och införas i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem. Uppgifterna som förs in ska behövas för arbets- och näringsbyråns kundbetjäning.

I föreslagna 1 mom. föreskrivs om uppgifter över enskilda kunder som får samlas in och sparas. Bestämmelsen motsvarar till innehållet i huvudsak gällande 4 § 1 mom. i lagen (URA). Det föreslås att bestämmelsens lydelse ändras så att den mera exakt än i dagsläget beskriver innehållet i de uppgifter som förs in i systemet.

När det gäller en enskild kund får i informationssystemet enligt förslaget, liksom i dag, införas identifieringsuppgifter, däribland personbeteckningen (punkt 1). Med identifieringsuppgifter avses liksom i dag den berörda

personens namn, personbeteckning och adress samt andra kontaktuppgifter.

Enligt föreslagna 2 punkten får i registret över enskilda kunder införas uppgifter som har samband med kundrelationen till arbets- och näringsbyrån, utträttandet av ärenden vid byrån och eventuella specialarrangemang som utträttandet av ärenden kräver. Med uppgifter som har samband med kundrelationen till arbets- och näringsbyrån avses uppgifter om inledande av och ändringar i jobbsökningen och om hur den är i kraft. Uppgifter om inledande av jobbsökning ska för andra än finska medborgare också gälla uppgifter om uppehållstillstånd eller registrering av uppehållsrätt. Uppgifter om ändringar i jobbsökningen gäller uppgifter om ändringar i kundens situation, såsom uppgifter om att arbetslösheten har börjat eller upphört.

I registret över enskilda kunder kan som uppgifter i anknytning till eventuella specialarrangemang som utträttandet av ärenden kräver till exempel införas uppgifter om att kundbesöket förutsätter tolkning eller andra specialarrangemang, såsom behov av transportservice på grund av skada eller sjukdom.

Ett kundbesök kan kräva specialarrangemang också på grund av att kunden kan vara våldsam eller annars uppträda hotfullt. I det syftet kan det införas uppgifter i registret över enskilda kunder om att en kund kan bli våldsam eller annars uppträda hotfullt. En sådan uppgift kan inverka på hur kundens ärendebesök i arbets- och näringsbyrån ordnas. I praktiken betyder det att ett besök av en kund hos arbets- och näringsbyrån med anteckning om våldsamhet i sina uppgifter ordnas på något annat sätt än som ett möte på tu man hand i tjänstemannens rum. Denna möjlighet att i förekommande fall anteckna sådan information i kundens uppgifter bör anses vara nödvändig med tanke på tjänstemännens säkerhet och personliga integritet i arbets- och näringsbyrån. Arbets- och näringsbyrån måste alltid ha en grundad och vägande orsak för att göra en sådan anteckning.

För enskilda kunder ska också uppgifter om kundens utbildning, arbetshistoria och yrkeskunnande (punkt 3), samt om kundens servicebehov och planer (punkt 4) kunna föras in i registret. De föreslagna bestämmelserna motsvarar till innehållet 4 § 1 mom.

3 punkten i gällande lag (URA), enligt vilken det kan införas uppgifter om en enskild kunds arbetsmarknadsfärdigheter i registret över enskilda kunder. Lydelsen i föreslagna 3 och 4 punkten har förtydligats för att mera exakt beskriva innehållet i uppgifterna som sparas än i gällande lag.

Liksom i dag ska också uppgifter om arbetsplatserbjudanden till en enskild kund och presentationer för arbetsgivaren få införas i registret över enskilda kunder (punkt 5). Även här avses den föreslagna punkten tydligare än i den gällande bestämmelsen ('anvisningar') beskriva innehållet i uppgifterna som sparas.

Enligt föreslagna 6 punkten ska uppgifter om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och annan sysselsättningsfrämjande service samt sakkunnigbedömningar föras in i registret över enskilda kunder. Någon motsvarande punkt finns inte i gällande lag. I praktiken anges uppgifter till exempel om ett avtal som gäller arbetslivsträning eller arbetspraktik i arbetsgivarens uppgifter så att de är kopplade till en enskild arbetssökandes uppgifter. Uppgifter om service som erbjuds en arbetssökande antecknas också i uppgifterna om den arbetssökande. I syfte att förbättra uppföljningen och transparensen i hur kundens serviceprocess framskrider är målet att man ur uppgifterna som införs i registret över enskilda kunder bättre än i dagsläget ska få ett grepp om den service som har erbjudits i olika stadier av kundrelationen.

Enligt 4 § 1 mom. 6 punkten i gällande lag (URA) får uppgifter om hälsotillståndet och övriga uppgifter som krävs för yrkesinriktad rehabilitering införas i registret över enskilda kunder och enligt 9 punkten uppgifter om hälsotillståndet och övriga uppgifter som krävs för yrkesvals- och karriärplanerings-service. Förslaget är att dessa punkter slås samman så att det i registret över enskilda kunder får införas uppgifter om hälsotillstånd och övriga uppgifter som krävs för att offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska kunna erbjudas. Med tanke på arbetsförmedling kan det till exempel vara nödvändigt att göra en anteckning om begränsningar som hänförs till kundens hälsotillstånd som hindrar utförande av vissa slag av arbetsuppgifter.

Enligt föreslagna 8 punkten ska, liksom i dagsläget, arbetskraftspolitiska utlåtanden införas i registret. Ytterligare föreslås att utredningar i anslutning till utkomstskyddet också ska nämnas i punkten. Tidigare lämnade de arbetssökande i allmänhet in utredningshandlingarna till pappers. Nuförtiden kan utredningarna också lämnas in elektroniskt via webbtjänsten De egna utkomstskyddsuppgifterna och då kan arbets- och näringsbyrån granska dem direkt via byråns kundinformationssystem.

Enligt föreslagna 9 punkten ska uppgifter om förmåner som hör till den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen också införas i registret. Det gäller bland annat uppgifter om startpengsbeslut samt ersättningar för rese-, inkvarterings- och flyttningskostnader.

I 2 mom. föreskrivs om de uppgifter som ska införas i arbetsgivarregistret för arbetskrafts- och företagsservicen. Momentet motsvarar i huvudsak gällande lag (URA), men lydelsen har preciserats för att mera exakt än tidigare beskriva innehållet i uppgifterna som sparas. Enligt föreslagna 2 punkten kan i arbetsgivarregistret införas uppgifter som har samband med kundrelationen till arbets- och näringsbyrån och uträttandet av ärenden vid byrån. Den föreslagna punkten ska ersätta 4 § 2 mom. 3 punkten i gällande lag (URA), enligt vilken kontaktuppgifter kan införas i registret. Utöver kontakterna mellan arbetsgivaren och arbets- och näringsbyrån kan i arbetsgivarregistret dessutom till exempel anges uppgifter om besök av arbets- och näringsbyrån hos arbetsgivaren. Utifrån den föreslagna punkten kan i registret också antecknas uppgifter om beslut av arbets- och näringsbyrån att begränsa tjänsterna till arbetsgivaren med stöd av föreslagna 12 kap. 7 § eller att vägra att ta emot eller att ta bort en platsanmälan med stöd av föreslagna 3 kap. 3 §.

I arbetsgivarregistret anges enligt föreslagna 2 mom. 3 punkten uppgifter om arbetsgivarens verksamhet och servicebehov. Den föreslagna punkten ska ersätta 4 § 2 mom. 2 punkten i gällande lag (URA), enligt vilken en beskrivning införs i registret. Arbetsgivarens verksamhet gäller till exempel uppgifter om arbetsgivarens personalstruktur och verksamhetens utvecklingsutsikter. Uppgifter

som beskriver arbetsgivarens servicebehov är uppgifter om arbetsgivarens rekryteringsbehov och om hur rekryteringen organiseras, uppgifter om ett eventuellt behov att minska personalen, service i samband med det och organisering av omställningsskyddskonceptet samt uppgifter om personalens behov av utbildning.

Enligt föreslagna 6 punkten kan i arbetsgivarregistret också införas andra uppgifter som anknyter till planeringen och genomförandet av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen. Sådana uppgifter är till exempel uppgifter om gemensam anskaffning av utbildning tillsammans med arbetsgivaren.

I föreslagna 3 mom. föreskrivs om uppgifter som kan införas i registret över serviceproducenter. Uppgifterna motsvarar till innehållet de uppgifter som kan införas i registret över anordnare av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning som avses i 4 § 3 mom. i gällande lag (URA). Motsvarande uppgifter kan enligt det föreslagna momentet införas också med avseende på producenter av andra tjänster än utbildningstjänster. Vidare har lydelsen i de föreslagna punkterna preciserats för att bättre beskriva faktainnehållet i de uppgifter som förs in.

Enligt föreslagna 4 mom. kan i de olika registren även införas andra uppgifter som behövs med tanke på planeringen, anordnandet och uppföljningen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen än de som avses i 1—3 mom. som inte är personuppgifter. På motsvarande sätt som i 2 § 2 mom. i gällande lag (URA) konstateras i det föreslagna momentet dessutom att i registren även kan ingå dokument samt datafiler som i övrigt upprätthålls separat från arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem. Det gäller till exempel läkarintyg, rehabiliteringsutlåtanden och motsvarande handlingar som är till pappers.

4 §. *Registrering, utplånande och arkivering av uppgifter.* Den föreslagna paragrafen motsvarar i huvudsak 5 § i gällande lag (URA). I 1 mom. bestäms om införandet av uppgifter i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem. Enligt momentet ska en enskild kund underrättas om att kunduppgifterna registreras i informationssystemet. En bestämmelse om detta ingår i 3 kap. 5 §

3 mom. i gällande lag om offentlig arbetskraftsservice. När det gäller en uppgift som har erhållits på något annat sätt än av den som registreras ska det liksom i dagsläget i registret anges var uppgiften har erhållits och vem som har antecknat den.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs om utplåning av uppgifter om enskilda kunder. Uppgifter som gäller en enskild kunds kundrelation till och utträttandet av ärenden vid arbets- och näringsbyrån, servicebehov och planer samt uppgifter om arbetserbjudanden och presentationer för arbetsgivaren ska enligt förslaget i princip utplånas två år efter att uppgiften infördes. Uppgifterna i fråga är till största delen sådana som ändras över tid och som måste uppdateras eller uppgifter som i de allra flesta fall efter två år inte längre behöver sparas. Övriga uppgifter om kunden eller serviceproducenten ska utplånas när det har gått fem år från det att kundrelationen eller avtalsförhållandet upphörde. En uppgift som behövs för skötseln av ett uppdrag som baserar sig på lag eller på grund av ett ärende som är anhängigt ska på motsvarande sätt som i gällande lag emellertid inte utplånas. Till exempel en uppgift om att en kund söker arbete ska enligt förslaget inte utplånas två år efter att uppgiften infördes, om kunden utan avbrott fortsatt söker arbete. På motsvarande sätt ska uppgifter om service som finansieras via ESF eller andra uppgifter om kunden i samband med det inte utplånas, även om det har förflutit över fem år sedan kundrelationen upphörde, eftersom EU-bestämmelserna förutsätter att uppgifterna sparas i 10 år räknat från programperiodens början.

Enligt föreslagna 3 mom. tillämpas liksom i dag arkivlagens (831/1994) bestämmelser på arkiveringen av uppgifter.

5 §. Beviljande av användningsrättigheter och utlämnande av sekretessbelagda personuppgifter i vissa situationer. Paragrafens 1 mom. är ett nytt moment. Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem är ett enhetligt system för hela landet som används i alla arbets- och näringsbyråer och vid Jobb- linjen i arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter. Informationssystemet används också av närings-, trafik- och miljöcentralerna och av arbets- och näringsministeriet. Tjänstemännen vid närings-, trafik-

och miljöcentralerna och vid arbets- och näringsministeriet har i regel endast rätt att titta i systemet. Rätt att editera i systemet har endast de tjänstemän eller anställda som behöver det för sina tjänste- eller arbetsuppgifter. Föreslagna 1 mom. ändrar inte läget i det avseendet, men preciserar på lagnivå arbets- och näringsmyndigheternas och arbets- och näringsministeriets rätt att använda arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

Enligt 1 mom. får en tjänsteman vid arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsministeriet, som beviljats rätt att använda arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem, trots sekretessbestämmelserna söka och använda uppgifter som registrerats i kundinformationssystemet, oavsett vilken arbets- och näringsbyrå som har infört uppgifterna i registret. Bestämmelsen berättigar emellertid inte till fri sökning eller användning av uppgifterna, för det krävs alltid en grund som hänför sig till lag. Arbets- och näringsmyndigheterna och arbets- och näringsministeriet ska med stöd av föreslagna 1 mom. ha rätt att söka och använda uppgifter i kundinformationssystemet, om det är nödvändigt för att ordna kundbetjäningen, utreda eller avgöra ett anhängigt ärende eller för att utföra tillsyns-, utvecklings- och uppföljningsuppgifter.

I föreslagna 2 mom. föreskrivs om att bevilja andra än arbets- och näringsmyndigheterna rätt att använda systemet. Enligt 6 § 1 mom. i gällande lag (URA) kan arbets- och näringsministeriet eller, med ministeriets tillstånd, arbets- och näringsbyrån bevilja den som står i ett uppdragsförhållande till arbeidskraftsmyndigheten rätt att använda informationssystemet. Eftersom arbets- och näringsbyråernas praxis med avseende på beviljande av tillstånd storligen varierar, ska arbets- och näringsbyråerna enligt föreslagna 2 mom. framöver inte längre få bevilja rättigheter att använda informationssystemet. Användningsrätten ska enligt förslaget alltid beviljas antingen av arbets- och näringsministeriet eller av arbets-, närings- och miljöcentralen. För att säkerställa en enhetlig praxis ska arbets-, närings- och miljöcentralerna dessutom vara skyldiga att till arbets- och näringsmini-

steriet anmäla de användningsrättigheter som beviljats till utomstående.

Avsikten är att i det sammanhanget också precisera i hurudana fall användningsrätten kan beviljas utomstående. Förutsättningen för beviljande av användningsrätten är enligt förslaget att den utomstående antingen på uppdrag av arbets- och näringsministeriet eller av närings-, trafik- och miljöcentralen utför en separat utvärdering, granskning eller utredning eller utför en särskilt specificerad serviceuppgift. Användningsrätt får följaktligen beviljas regionalt eller riksomfattande till exempel för en internrevision, utvärderingsundersökning eller någon annan utredning som ministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen beställer av en utomstående serviceproducent. Användningsrätt till kundinformationssystemet ska däremot i princip inte beviljas för olika lokala eller regionala projekt, även om de finansieras av medel från arbets- och näringsförvaltningen (sysselsättningspolitiska understöd, olika ESF-projekt). Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till dem som genomför enskilda projekt ska även framöver förutsätta separat samtycke av den enskilda kunden.

Enligt föreslagna 3 mom. ska arbets- och näringsministeriet besluta om beviljande av tillstånd enligt 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet att lämna ut sekretessbelagda uppgifter ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem för statistikföring, vetenskaplig forskning eller myndigheternas planerings- eller utredningsarbete. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar gällande lag.

6 §. Samtycke till utlämnande av uppgifter till arbetsgivare. I paragrafen föreskrivs om skriftligt samtycke som ska inhämtas av arbetssökande till att uppgifter lämnas ut till arbetsgivare. Bestämmelsen motsvarar till sakinnehållet 7 § i gällande lag (URA).

Enligt 8 § 2 mom. i gällande lag (URA) kan Arbetskraftsmyndigheten på arbetssökande kunders uttryckliga skriftliga begäran sammanställa allmänna broschyrer och kataloger om arbetssökande kunder till arbetsgivarkundernas förfogande. Eftersom sådana allmänna broschyrer eller kataloger i praktiken inte längre sammanställs, föreslås inte någon motsvarande bestämmelse i lagen.

14 kap. Sökande av ändring

När det gäller sökande av ändring föreslås en bestämmelse om sökande av ändring (1 §) som i så vid utsträckning som möjligt avses vara tillämplig på beslut som fattas med stöd av den föreslagna lagen. Ändringssökandet utgår i princip från de allmänna lagarna, dvs. förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen. I kapitlet föreskrivs också om ändringssökande inverkar på verkställigheten av beslut (2 §) och om nödvändiga avvikelser från huvudregeln om ändringssökande (3 §).

1 §. Omprövningsbegäran och besvär. Avvikande från gällande lag föreslås en bestämmelse om ändringssökande i den nya lagen, avsedd att gälla alla förvaltningsbeslut som fattas med stöd av lagen, om inte något annat bestäms.

Omprövning av arbets- och näringsmyndigheternas beslut som fattas enligt den föreslagna lagen får begäras enligt vad som bestäms i förvaltningslagen. Bestämmelser om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. På grundval av 49 b § i det kapitlet i förvaltningslagen får ändring i det ursprungliga beslutet inte sökas direkt genom besvär, utan först i beslutet på en omprövningsbegäran får ändring sökas genom besvär. Begäran om omprövning ska lämnas in inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. I förvaltningslagen finns dessutom bestämmelser om form och innehåll, skyndsam behandling, omprövningsbeslut och rättelse av fel med avseende på begäran om omprövning.

Enligt föreslagna 2 mom. får ändring i ett beslut på en omprövningsbegäran sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsdomstolens beslut får i sin tur överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om den domstolen beviljar besvärstillstånd.

I föreslagna 3 mom. föreskrivs i detalj vilka beslut förbudet att söka ändring gäller. Enligt förslaget får omprövning inte begäras i de beslut som förtecknas i momentet och besvär över besluten får inte heller anföras. Förbudet att söka ändring ska enligt förslaget gälla sådana beslut av arbets- och näringsmyndigheterna som grundar sig på arbets- och när-

ingsmyndighetens ändamålsenlighetsprövning. Eftersom kunden inte har subjektiv rätt till den service som avses i den föreslagna lagen, kan domstolen varken bestämma att en service ska erbjudas eller att stöd eller ersättning ska betalas ut, om det inte finns anslag för ändamålet eller beviljandet är avhängigt av arbets- och näringsmyndighetens prövning.

Enligt föreslagna 1 punkten får ändring inte sökas i ett beslut om antagning till arbetskraftsutbildning som grundar sig på villkoren i föreslagna 5 kap. 3 § 1 mom. Antagningsvillkoren som avses i det momentet gäller generellt bedömningen av arbetskraftsutbildningens ändamålsenlighet, utbildningsbehovet som fastställs av arbets- och näringsmyndigheten och den potentiella studerandens lämplighet för utbildningen. Förbudet att söka ändring gäller till exempel när det finns flera sökande till arbetskraftsutbildningen som fyller antagningsvillkoren än som kan antas. Då utser arbets- och näringsmyndigheten till arbetskraftsutbildningen de mest lämpade sökandena som bedöms ha det största behovet av utbildningen. Enligt förslaget går det inte att söka ändring i ett sådant beslut.

Förbudet att söka ändring gäller enligt föreslagna 2 punkten också beslut om avslag på lönesubvention med stöd av föreslagna 7 kap. 1 § 2 eller 3 mom. Ändring får följaktligen inte sökas i ett beslut, om lönesubventionen inte har beviljats på den grunden att det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning inte förbättrar den arbetslösa arbetssökandens yrkesskicklighet, kompetens eller ställning på arbetsmarknaden och därmed inte främjar möjligheten att bli sysselsatt på den öppna arbetsmarknaden, eller om den som ska anställas med subventionen inte bedöms ha nedsatt produktivitet i den arbetsuppgift som erbjuds.

Besvär får inte heller anföras över ett beslut om lönesubvention till den del beslutet gäller lönesubventionens belopp eller varaktighet. Lönesubventionens belopp och varaktighet utgår alltid från arbets- och näringsbyråns prövning med hänsyn till den uppskattade sänkningen i produktivitet. Lagens bestämmelser om högsta belopp och maximitid utgör gränserna för prövningen angående beloppet och varaktigheten.

Förbudet att söka ändring omfattar enligt föreslagna 3 punkten beslut om ersättning för rese- och inkvarteringskostnader eller för flyttningskostnader, om det inte har ansetts ändamålsenligt att ersätta kostnaderna med tanke på tillgången på arbetskraft och på den arbetslösas sysselsättning. I övrigt får ändring sökas i beslut som gäller ersättning av rese- och flyttningskostnader.

Enligt föreslagna 4 punkten får ändring inte heller sökas i ett beslut som gäller sysselsättningsanslag som beviljas för statens egna investeringar. Med det avses enligt förslaget understöd som beviljas till statens byggande verksamhetsenheter inom ramen för det så kallade sysselsättningsarbetsprogrammet, där mottagarna är statliga myndigheter, affärsverk och andra offentligt rättsliga enheter. Dessa enheter anses inte ha behov av rättskydd och därför föreslås att det lagstiftas om besvärsförbud.

2 §. *Hur omprövningsbegäran och besvär inverkar på verkställigheten av beslut.* Enligt huvudregeln som framgår av 31 § i förvaltningsprocesslagen får ett förvaltningsbeslut i princip inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft. I den föreslagna lagen ingår ärendekategorier, för vilka verkställigheten borde ske omedelbart, avvikande från huvudregeln i förvaltningsprocesslagen. Som exempel kan nämnas ett beslut om avbrytande av utbildning, träning eller prövning eller om vägran att ta emot eller att ta bort en arbetsplatsanmälan. Ett avbrott i verkställigheten av sådana beslut på grund av ändringssökande skulle innebära att beslutet förlorar sin faktiska betydelse. Därför föreslås en bestämmelse i lagen om att ett beslut kan verkställas även om omprövning av beslut har begärts eller besvär har anförts, om besvärsmyndigheten inte beslutar något annat.

3 §. *Ändringssökande som gäller vissa beslut.* Enligt föreslagna 5 kap. 3 § 2 mom. tillämpas på antagningen av studerande till arbetskraftsutbildning de bestämmelser som gäller grunderna för antagning av studerande, behörigheten för studier, tillgängligheten och förutsättningarna för antagning som studerande samt informationen om antagningen av studerande i lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen och universitetslagen. De som

självmant söker till dessa läroanstalter kan söka ändring i beslut om antagning till utbildning i enlighet med den lag som gäller läroanstalten i fråga. En motsvarande möjlighet att söka ändring i beslutet om antagning till utbildning föreslås också för sökande till arbetskraftsutbildning som inte antas till utbildningen på grund av nämnda omständigheter i utbildningslagstiftningen.

Även om det är arbets- och näringsmyndigheten som fattar beslutet om antagning till arbetskraftsutbildning är det den som producerar utbildningstjänsten som bedömer antagningsförutsättningarna enligt utbildningslagstiftningen och eventuella brister i förutsättningarna. Därför får enligt föreslagna 1 mom. ändring sökas i ett beslut av arbets- och näringsmyndigheten som grundar sig på förutsättningarna för antagning av studerande enligt lagen om läroanstalten i fråga i enlighet med vad som bestäms i den relevanta lagen. Enligt lagen om yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning ska omprövning begäras hos regionförvaltningsverket och besvär över beslutet får anföras genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Enligt yrkeshögskolelagen får omprövning begäras i ett beslut hos yrkeshögskolans styrelse och besvär över beslutet anföras förvaltningsdomstolen. Enligt universitetslagen får omprövning begäras i ett beslut hos universitetet och besvär över beslutet på omprövningsbegäran anföras hos förvaltningsdomstolen.

Enligt föreslagna 2 mom. får ändring sökas i sådana beslut av statskontoret som gäller olycksfall som har inträffat eller yrkessjukdom som har uppstått vid arbetsträning eller arbetsprövning enligt vad som bestäms i lagen om olycksfallsförsäkring. Bestämmelsen motsvarar dagsläget.

15 kap. **Ikraftträdande**

1 §. Ikraftträdande. I paragrafen föreskrivs om den föreslagna lagens ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2013. Föreslagna 8 kap. 5 § om service för utvecklande av företagsverksamhet föreslås dock träda i kraft först den 1 januari 2014. Föreslagna 8 kap. 5 § ska ersätta bestämmelserna i lagen om tjänster för utveckling av små och

medelstora företags kunnande. Det föreslås att lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande ska upphävas genom en separat upphävandeföreskrift som enligt förslaget ska träda i kraft den 1 januari 2014.

2 §. Författningar som upphävs. Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice avses ersätta lagen om offentlig arbetskraftsservice och lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning.

3 §. Övergångsbestämmelser. I paragrafen föreskrivs om hur lagen om offentlig arbetskraftsservice, som enligt förslaget ska upphävas, ska tillämpas när den föreslagna lagen har trätt i kraft. Enligt föreslagna 1 mom. ska på servicen och åtgärderna, samt de förmåner som har betalats till enskilda kunder för den tid då servicen och åtgärderna fortgår, tillämpas bestämmelserna i lagen om offentlig arbetskraftsservice och i förordningar som har utfärdats med stöd av den, om servicen eller åtgärden har inletts innan den föreslagna lagen träder i kraft och fortgår utan avbrott eller indelad i perioder efter lagens ikraftträdande. Med förmåner som betalas till enskilda kunder för den tid då servicen eller åtgärden fortgår avses den ersättning för uppehälle som avses i 10 kap. 3 § eller den behovsprövade ersättning för uppehälle som avses i 6 § i samma kapitel i lagen om offentlig arbetskraftsservice samt det behovsprövade dagtraktamentet som avses i 12 § i förmånsförordningen.

Enligt föreslagna 2 mom. ska på sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice tillämpas bestämmelserna i lagen om offentlig arbetskraftsservice och i förordningar som har utfärdats med stöd av den, om det arbetsavtalsförhållande eller den företagsverksamhet som ligger till grund för utbetalningen av sysselsättningsstödet har inletts innan den föreslagna lagen träder i kraft. På grundval av övergångsbestämmelsen betalas lönesubvention, deltidstillägg och startpeng enligt nuvarande bestämmelser, om arbetsavtalsförhållandet för den som anställts med lönesubvention eller för en deltidstilläggsvikarie, eller företagsverksamheten för den som ansöker om startpeng, har inletts innan den föreslagna lagen träder i kraft. Om avtalet om deltidstillägg har gjorts inde-

lad i perioder så att en eller flera perioder helt faller inom tiden efter den föreslagna lagens ikraftträdande, kan deltidstillägget betalas enligt de nuvarande bestämmelserna även för dessa perioder, förutsatt att den första perioden och deltidstilläggsvikariens arbetsförhållande har börjat innan lagen trädde i kraft.

I föreslagna 3 mom. föreskrivs om hur den så kallade kumulationen av 500 dagar räknas ut. Kumulationsuppgifterna har betydelse vid beviljande av löneunderstödssubvention.

Det föreslås ändringar i bestämmelserna om lönesubvention så att termen 'svårssysselsatt' i gällande lag ersätts med uttrycket 'den som har fått arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet under minst 500 dagar'. När den föreslagna lagen har trätt i kraft beaktas för alla arbetslöshetsförmånstagare i kumulationen av 500 dagar endast de dagar, för vilka arbetslöshetsförmånen har betalats ut på grundval av arbetslöshet. Enligt gällande lag har i kumulationen också inräknats de dagar, för vilka arbetslöshetsdagpenning har betalats för deltagande i sysselsättningsfrämjande service.

Det är inte meningen att alla arbetslösa arbetssökandes kumulationsuppgifter ska granskas och ändras i enlighet med de nya bestämmelserna när den föreslagna lagen har trätt i kraft. Det skulle förorsaka avsevärt med administrativt arbete och kunde leda till ett orimligt utfall ur de arbetslösa arbetssökandes synpunkt. Av den orsaken ska enligt förslaget vid beviljande av lönesubvention i enlighet med 7 kap. i den föreslagna lagen i kumulationen av 500 dagar som bestämmelserna avser också räknas in de dagar för vilka den som ska anställas med subventionen före lagens ikraftträdande har betalats arbetslöshetsdagpenning på grundval av deltagande i sysselsättningsfrämjande service. Vidare ska i kumulationen räknas in de dagar, för vilka arbetslöshetsdagpenning har betalats för deltagande i sådan sysselsättningsfrämjande service som har inletts innan den föreslagna lagen trädde i kraft och som fortsätter utan avbrott efter lagens ikraftträdande. Om den sysselsättningsfrämjande servicen inleds efter att den föreslagna lagen har trätt i kraft, räknas arbetslöshetsdagpenningssdagar som har betalats under tiden för servicen inte in i kumulationen av 500 dagar.

I föreslagna 4 mom. föreskrivs om betalning av rörlighetsunderstöd, förmåner i anknytning till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och förmåner som är avsedda att stödja dem som får yrkesvals- eller karriärplaneringsservice och handikappade enskilda kunder. Bestämmelserna i lagen om offentlig arbetskraftsservice och i förordningar som har utfärdats med stöd av den ska enligt förslaget tillämpas på ersättandet av kostnaderna, om de föranleds av en resa eller någon annan händelse som har inträffat före ikraftträdandet av den föreslagna lagen.

Enligt föreslagna 5 mom. tillämpas med avseende på ändringssökande bestämmelserna i lagen om offentlig arbetskraftsservice på beslut som arbets- och näringsmyndigheten har fattat före den föreslagna lagens ikraftträdande.

För att gruppermitteringsförfarandet ska kunna avvecklas krävs det att webbtjänsterna för registrering av jobbsökning utvecklas. Enligt uppskattning kommer det att finnas tillräckligt med webbtjänster tillgängliga ungefär ett halvt år efter att de föreslagna lagändringarna har trätt i kraft. Av den orsaken föreskrivs i föreslagna 6 mom. att gruppermitteringsförfarandet tillämpas fram till den 30 juni 2013.

Arbets- och näringsministeriet beslöt i våras att utreda hur de avgiftsbelagda rekryterings- och bemanningsservicen som ska erbjudas arbetsgivare ska produceras och att den avgiftsbelagda servicen till utgången av 2013 ska tillhandahållas som myndighetens avgiftsbelagda service. Detta föreskrivs i föreslagna 7 mom. På tillhandahållandet av servicen tillämpas bestämmelserna i 4 kap. 6 § i gällande lag och i förordningar som har utfärdats med stöd av den.

1.2 Lag om upphävande av lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande

Det föreslås att lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande ska upphävas genom en separat upphävandeföreskrift.

Det är närings-, trafik- och miljöcentralerna som med ESF-finansiering som så kallade självförverkligade projekt har tillhandahållit

de tjänster som avses i lagen. Planerna och besluten om projekten gäller i regel till utgången av 2013. I de pågående projekten har dessutom upphandlingsavtalen med serviceproducenterna om tjänsterna ingåtts så att närings-, trafik- och miljöcentralen betalar serviceproducenten tjänstens pris i sin helhet. Närings-, trafik- och miljöcentralen debiterar kunden i efterhand för självfinansieringsandelen som avses i 3 § i lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande. I den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ingår någon motsvarande bestämmelse inte, utan avsikten är att kunden själv ska betala sin finansieringsandel direkt till serviceproducenten. För att säkerställa att de nuvarande projekten ska kunna slutföras så smidigt som möjligt föreslås att lagen om upphävande av lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande ska träda i kraft den 1 januari 2014, då också 8 kap. 5 § i den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice avses träda i kraft.

1.3 Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

1 kap. Allmänna bestämmelser

3 §. Förmånstagarnas allmänna rättigheter och skyldigheter. I bestämmelsen föreslås en teknisk ändring som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

5 §. Definitioner. I 1 mom. 10 och 11 punkten görs enligt förslaget ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas. En ändring föreslås i punkt 14 med avseende på hänvisningen till lagen om republikens presidents kansli (100/2012).

Punkt 15 i momentet är ny. Där definieras enligt förslaget sysselsättningsfrämjande service. På motsvarande sätt som i nuvarande 10 kap. 1 § avses med sysselsättningsfrämjande service arbetskraftsutbildning, frivilliga med arbetslöshetsförmån stödda studier, frivilliga studier som avses i lagen om främjande av integration samt arbetsverksamhet i re-

habiliteringssyfte. Av den nya service som enligt förslaget i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska inrättas är jobbsökarträning, karriärträning och prövning sysselsättningsfrämjande service.

Under tid för sysselsättningsfrämjande service pågår betalas bland annat arbetslöshetsförmånen förhöjd och exempelvis kan vägran att delta i servicen och avbrytande av servicen leda till att man förlorar sin arbetslöshetsförmån. Därför inverkar ändringen av definitionen av sysselsättningsfrämjande service på den arbetssökandes rättigheter och skyldigheter.

2 a kap. Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

5 §. Giltig orsak för vägran att ta emot arbete. Det föreslås att hänvisningen i bestämmelsen till arbetsuppgifter som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice och som är osedliga eller strider mot god sed ska strykas. Detta är en teknisk ändring som inte påverkar praxis för tillämpningen av bestämmelsen eller ändrar den arbetssökandes rättigheter eller skyldigheter.

12 §. Vägran att delta i sysselsättningsfrämjande service och avbrytande av servicen. I 1—4 mom. föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas och av den föreslagna definitionsbestämmelsen i 1 kap. 5 §.

Enligt 5 mom. ska någon tidsperiod utan ersättning inte föreläggas en arbetssökande som har begärt omprövning i eller anfört besvär över ett beslut av arbets- och näringsbyrån som gäller avbrytande av sysselsättningsfrämjande service. Förfarandet är detsamma som det som föreskrivs i gällande 5 mom. beträffande arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

När en begäran om omprövning eller besvärfrågan har avgjorts och fått laga kraft ska arbets- och näringsbyrån enligt förslaget utreda huruvida den arbetssökande ska föreläggas en tidsperiod utan ersättning. Tidsperioden utan ersättning avses alltid börja från det att den sysselsättningsfrämjande servicen avslutades. Om begäran om omprövning eller

besvären uppenbart saknar grund, kan en tidsperiod utan ersättning föreläggas genast.

13 §. *Giltig orsak att vägra delta i sysselsättningsfrämjande service och att avbryta servicen.* I bestämmelsen föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service stiftas.

14 §. *Upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda.* I bestämmelsen föreslås närmast ändringar som föranleds av den föreslagna definitionsbestämmelsen i 1 kap. 5 §.

3 kap. **Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner**

2 §. *Antalet förmånsdagar per vecka.* **4 §.** *Hindrande sociala förmåner.* I bestämmelserna föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service stiftas. Det föreslås att 4 § 2 mom. 6 punkten om utbildningsstödet inverkan på rätten till arbetslöshetsförmån ska upphävas, men att det på motsvarande sätt som i 6 punkten ska föreskrivs om detta i en övergångsbestämmelse.

5 kap. **Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning**

3 §. *Löntagares arbetsvillkor.* **7 §.** *Företagares arbetsvillkor.* **10 §.** *Arbetsvillkorets giltighet.* **11 §.** *Arbetsvillkoret i vissa situationer.* I bestämmelserna föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service stiftas och av den föreslagna definitionsbestämmelsen i 1 kap. 5 §.

4 §. *Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor.* Det föreslås att hänvisningen i bestämmelsen till sammansatt stöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice ska strykas. Om arbete som ska räknas in i arbetsvillkoren för en löntagare som får sammansatt stöd föreslås en övergångsbestämmelse som till innehållet motsvarar dagsläget.

6 kap. **Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet**

3 b §. *Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service.* **3 c §.** *Förutsättningar för omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel.* **8 §.** *När dagpenningssperioden börjar från början.* I bestämmelserna föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service stiftas och av den föreslagna definitionsbestämmelsen i 1 kap. 5 §.

7 kap. **Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd**

1 §. *Rätt till arbetsmarknadsstöd.* **3 §.** *Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag.* **5 §.** *Rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service.* **8 §.** *Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning.* **9 §.** *Partiellt arbetsmarknadsstöd.* I bestämmelserna föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service stiftas och av den föreslagna definitionsbestämmelsen i 1 kap. 5 §.

10 kap. **Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service**

1 §. *Rätt till förmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service.* Det föreslås att 2 mom. i bestämmelsen ska strykas, eftersom sysselsättningsfrämjande service ska definieras i 1 kap. 5 §.

2 §. *Berättigade till arbetslöshetsförmåner.* I bestämmelsen föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service stiftas och av den föreslagna definitionsbestämmelsen i 1 kap. 5 §.

3 §. *Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service.* I paragrafen föreslås en ändring

som föranleds av ändringen av definitionen av sysselsättningsfrämjande service.

6 §. Kostnadsersättning. I bestämmelsen föreslås en teknisk ändring som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas. Ersättningen för uppehälle som betalas under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ändras till kostnadsersättning i kongruens med ersättningen som betalas under tiden för annan service.

11 kap. **Bestämmelser om verkställighet**

2 §. Skyldighet att lämna uppgifter. Det föreslås ändringar i bestämmelsen som föranleds av den föreslagna definitionsbestämmelsen i 1 kap. 5 §.

13 kap. **Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter**

1 §. Rätt att erhålla uppgifter. I bestämmelsen föreslås en teknisk ändring som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

3 §. Utlämnande av uppgifter. 9 §. Utkomstskyddsombudets rätt att få uppgifter och att vara närvarande. Enligt förslaget ska sysselsättningskommissionerna inte längre i sektionssammansättning lämna utlåtanen i besvärfrågor som gäller en enskild arbetssökandes rätt till utkomstskydd för arbetslösa. Därför föreslås att omnämmandet i bestämmelserna om arbets- och näringsbyråns rätt att lämna ut uppgifter om en enskild arbetssökande till kommissionen och om utkomstskyddsombudets rätt att närvara vid kommissionens möten ska strykas. Trots ändringen av 9 § får den föreslagna delegationen för arbetskrafts- och företagsservice, om den så önskar, kalla utkomstskyddsombudet till sina möten i egenskap av sakkunnig.

14 kap. **Särskilda bestämmelser**

3 a §. Finansieringen av arbetsmarknadsstödet. Det föreslås ändringar i bestämmelsen

som föranleds av den föreslagna definitionsbestämmelsen i 1 kap. 5 §.

3 d §. Övriga bestämmelser om finansieringen. Det föreslås att hänvisningsbestämmelsen i 1 mom. ändras så att den motsvarar den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Ikraftträdande. Det mest ändamålsenliga är att på sysselsättningsfrämjande service som inletts före de föreslagna ändringarna träder i kraft överlag tillämpa de bestämmelser som gällde när ändringarna trädde i kraft. Detta måste föreskrivas i övergångsbestämmelserna förutom i den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice också i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Bestämmelsen ska gälla service som fortgår utan avbrott efter lagens ikraftträdande och service vars första period har ordnats innan ändringarna träder i kraft, medan senare perioder infaller efter ändringarnas ikraftträdande.

Under tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning betalas utbildningsstöd sedan början av 2010 endast när utbildningen har inletts senast 2009. Det kan fortfarande förekomma sådana utbildningsperioder som fortgår.

Arbetsgivare har kunnat få så kallat sammansatt stöd för lönekostnader. Bestämmelserna om sammansatt stöd kan ha betydelse så länge som det med stödet subventionerade arbetet kan bli inräknat i den arbetsökandes arbetsvillkor. Av dessa orsaker är det nödvändigt att i övergångsbestämmelsen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa när det gäller utbildningsstöd och sammansatt stöd föreskriva att bestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som enligt förslaget ska ändras ska tillämpas också efter ändringarnas ikraftträdande.

1.4 **Lag om ändring av lagen om främjande av integration**

10 §. Arrangemang för inledande kartläggning. 12 §. Rätt till integrationsplan och integrationsplanens varaktighet. I bestämmelserna föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

13 §. Utarbetande av integrationsplan. Till paragrafen föreslås ett nytt 4 mom. där det bestäms att 2 kap. 7 § i den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska tillämpas förutom på bestämmelserna i lagen om främjande av integration också på integrationsplaner som arbets- och näringsbyrån är med om att utarbeta. Den föreslagna bestämmelsen ändrar inte dagens praxis, men preciserar bland annat innehållet i planen som utarbetas och förtydligar bestämmelserna om godkännandet och arkiveringen av integrationsplanen.

18 §. Uppföljning och översyn av integrationsplanen. **21 §. Arrangemang för integrationsutbildning och anvisande av invandrare till utbildning.** **22 §. Stöd för frivilliga studier.** **25 §. Tillämpning av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice på frivilliga studier.** **37 §. Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter.** **40 §. Arbets- och näringsbyråns uppgifter.** **64 §. Försökets förhållande till andra lagar.** **70 §. Bestämmelser om arbets- och näringsbyråer som deltar i försöket.** **72 §. Upphandling av integrationsutbildning under försökstiden.** **74 §. Antagning till integrationsutbildning under försökstiden.** **75 §. Studerandes rättigheter och skyldigheter under integrationsutbildning som ordnas av kommunen.** **78 §. Utbetalning av integrationsstöd under försökstiden.** **82 §. Ändringsökande.** I bestämmelserna föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

1.5 Lag om ändring av arbetsavtalslagen

1.6 Lag om ändring av lagen om sjöarbetsavtal

1.7 Lag om ändring av 15 § i lagen om offentlig upphandling

1.8 Lag om ändring av 49 § i lagen om samarbete inom företag

I arbetsavtalslagen, lagen om sjöarbetsavtal, lagen om offentlig upphandling och i la-

gen om samarbete inom företag (334/2007) föreslås tekniska ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas (lagförslagen 5—8).

1.9 Lag om ändring av lagen om sociala företag

1 §. Lagens syfte. Definitionen av handikappade arbetssökande i 2 mom. 1 punkten i gällande paragraf motsvarar definitionen i 1 kap. 7 § 6 punkten i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Enligt 2 mom. 2 punkten avses med långtidsarbetslös arbetstagare som innan anställningsförhållandet började har varit arbetslös arbetssökande enligt 1 kap. 7 § 1 mom. 5 punkten eller svårssysselsatt arbetslös arbetssökande enligt 12 punkten i lagen om offentlig arbetskraftsservice. I den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreslås att begreppen handikappad arbetssökande och svårssysselsatt ersätts med nya uttryck. Begreppet långtidsarbetslös föreslås utgå helt.

I lagen om sociala företag föreslås att 1 § ändras så att *punkterna 1 och 3* motsvarar begreppen som används i den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Föreslagna *2 punkten* motsvarar definitionen av långtidsarbetslös i nuvarande lag om offentlig arbetskraftsservice. De föreslagna ändringarna ändrar inte bestämmelsens tillämpningsområde.

3 §. Stödjande av sociala företag. I paragrafen föreslås ändringar som föranleds av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

4 §. Registrering i registret över sociala företag. **5 §. Andelen sysselsatta.** I bestämmelserna föreslås ändringar som föranleds av att begreppen handikappad arbetssökande och långtidsarbetslös utgår.

6 §. Registret över sociala företag och uppgifter som ska införas i det. I paragrafen föreslås ändringar som föranleds av att lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

7 §. Avförande ur registret över sociala företag. I paragrafen föreslås ändringar som föranleds av att begreppen handikappad arbetssökande och långtidsarbetslös utgår.

1.10 Lag om ändring av 9 § i lagen om alterneringsledighet

9 §. Vikarier. I gällande 9 § i lagen om alterneringsledighet finns en hänvisning till definitionen av unga personer i 1 kap. 7 § 1 mom. 4 punkten i lagen om offentlig arbetskraftsservice och till definitionen av långtidsarbetslösa i 5 punkten. I den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice finns dessa definitioner inte. Det föreslås ändringar i paragrafen som föranleds av att definitionen av unga personer och av långtidsarbetslösa utgår.

1.11 Lag om ändring av 2 och 3 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

2 §. Tillämpningsområde. I 2 § 2 mom. i gällande lag om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn finns en hänvisning till sysselsättningslagen, lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993) och lagen om arbetskraftsservice, vilka alla upphävdes 1.1.2003, då lagen om offentlig arbetskraftsservice trädde i kraft. I bestämmelsen föreslås ändringar som föranleds av att den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

I 2 § 3 mom. i gällande lag finns en särskild begränsning beträffande arbetsmarknadsåtgärder, enligt vilken arbetskraftsmyndigheterna inte kan ingå avtal om arbetspraktik, arbetslivsträning eller arbetsprövning beträffande uppgifter som avses i den lagen, om personen i fråga inte vill ta emot sådana uppgifter. Förslaget är att bestämmelsen om denna begränsning ska föras över till den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, där det i 4 kap. 7 § täckande föreskrivs om begränsningar med avseende på arbetsprövning.

3 §. Arbetsgivarens skyldighet att kräva uppvisande av straffregisterutdrag. I bestämmelsen föreslås ändringar som föranleds

av att den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

1.12 Lag om ändring av 47 kap. 6 § i strafflagen

47 kap. Om arbetsbrott

6 §. Brott mot förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling. Det föreslås att 47 kap. 6 § i strafflagen ändras med avseende på brottsbeteckningen och brottsrekvisitet.

Enligt 7 kap. 6 § 1 mom. i gällande strafflag ska den som hos en enskild kund bär upp avgift för arbetsförmedlingsservice som har direkt sysselsättande verkan eller bär upp avgift för arbetsförmedling för sjöfarande för arbetsförmedlingsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år. Den i bestämmelsen avsedda arbetsförmedlingsservicen som har direkt sysselsättande verkan definieras i 28 § i statsrådets förordning om offentlig arbetskraftsservice. I 47 kap. 6 § i strafflagen hänvisas inte till gällande lag om offentlig arbetskraftsservice, där det i 4 kap. 2 § föreskrivs om förbud att ta ut avgift för arbetsförmedling och som innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning, med stöd av vilken service som har direkt sysselsättande verkan har definierats i nämnda förordning.

I den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivs enligt förslaget mera exakt än i dagsläget om förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling. I 12 kap. 5 § 1 mom. i den föreslagna lagen föreskrivs om åtgärder som förbudet för privat arbetskraftsservice att ta ut avgifter för arbetsförmedling ska avses omfatta. De som tillhandahåller privat arbetskraftsservice ska på motsvarande sätt som i dag inte få ta ut avgifter av enskilda kunder för förmedling av uppgifter om lediga arbetsplatser, för att leta fram och erbjuda den arbetssökande lämpliga arbetsplatser, för presentation av den arbetssökande för arbetsgivaren, för rådgivning om lediga arbetsplatser och sökande av arbete eller för registrering av en enskild kund som arbetssökande. Vidare föreslås att förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling i enlighet med bemanningsdirektivet också ska gälla när en bemanningsanställd efter att upp-

draget har slutförts övergår i tjänst hos kund-företaget.

Liksom i dagsläget ska förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling inte gälla förmedling av au pair-arbete.

För att konkretisera brottsrekvisitet föreslås en ändring av 47 kap. 6 § i strafflagen så att där hänvisas till 12 kap. 5 § 1 mom. i den föreslagna lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice och det förbud att ta ut avgifter som där föreskrivs. Det föreslås också att brottsbeteckningen ändras till brott mot förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling, vilket bättre beskriver brottet i fråga.

- 1.13 Lag om ändring av 9 § i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare**
- 1.14 Lag om ändring av 92 och 127 a § i inkomstskattelagen**
- 1.15 Lag om ändring av 3 § i matrikellagen**
- 1.16 Lag om ändring av 1 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**
- 1.17 Lag om ändring av 6 § i lagen om studiestöd**
- 1.18 Lag om ändring av 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**
- 1.19 Lag om ändring av 35 § i folkpensionslagen**
- 1.20 Lag om ändring av 6 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**
- 1.21 Lag om ändring av 8 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen**

Det föreslås att de ändringar som föranleds av att lagen om offentlig Arbetskraftsservice upphävs och lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice stiftas görs i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare (449/2007), inkomstskattelagen (1535/1992), matrikellagen

(1010/1989), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), lagen om studiestöd (65/1994), lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), folkpensionslagen (568/2007), lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) och sjukförsäkringslagen (1224/2004) (Lagförslag 13—21). De föreslagna ändringarna är av teknisk natur och har inga verkningar på bestämmelsernas tillämpningsområde.

1.22 Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

1 §. Lagens syfte. Enligt den gällande bestämmelsen föreskrivs i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte om åtgärder med vilka bland annat förutsättningarna att delta i utbildning och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder som tillhandahålls av arbetsförvaltningen förbättras för den som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd på grund av långvarig arbetslöshet. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att lagens syfte är att främja möjligheterna att delta i utbildning och i offentlig Arbetskraftsservice som tillhandahålls av arbets- och näringsmyndigheterna.

2 §. Definitioner. Det föreslås att paragrafens 1 punkt ändras till följd av att Arbetskraftsbyråerna blivit arbets- och näringsbyråer. Det föreslås att ersättningen för uppehälle, som betalas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, ändras i paragrafens 6 punkt till kostnadsersättning i överensstämmelse med den ersättning som betalas för tiden för sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt 10 punkten i den gällande bestämmelsen i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte avses med sysselsättningsfrämjande åtgärder service och åtgärder enligt 4 och 6—8 kap. i lagen om offentlig Arbetskraftsservice. Det föreslås att bestämmelsen upphävs och att i dess ställe annanstans i lagen används begreppet offentlig Arbetskraftsservice, som omfattar den service som anges i den gällande bestämmelsen.

3 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att paragrafens 1 och 2 mom. ändras till följd av upphävandet av lagen om offentlig Arbets-

kraftsservice och stiftandet av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

4 §. Förhållande till övrig lagstiftning. Det föreslås att paragrafens 1 och 2 mom. ändras till följd av att ersättningen för uppehälle ändras till kostnadsersättning. Det föreslås att paragrafens 3 mom. ändras till följd av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas samt till följd av upphävandet av lagen om rehabiliteringssamarbete (604/1991) och stiftandet av lagen om klient-samarbete inom rehabiliteringen (497/2003).

5 §. Utarbetande av aktiveringsplan. Det föreslås att paragrafens 4 mom. ändras till följd av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

7 §. Arbets- och näringsbyrå som deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan. Det föreslås att paragrafen ändras till följd av att arbetskraftsbyråerna blivit arbets- och näringsbyråer.

Om en person inte har registrerats som arbetslös arbetssökande vid den arbetskraftsbyrå till vars verksamhetsområde kommunen hör, överförs enligt gällande 7 § 2 mom. de uppgifter som gäller honom eller henne som arbetssökande mellan arbets- och näringsmyndigheterna oberoende av vad som bestäms i lagen om offentlig arbetskraftsservice och med stöd av den. Det föreslås inte att en motsvarande bestämmelse tas in i 7 §. Uppgifterna om arbetssökande förs in i registret över enskilda kunder arbets- och näringsbyråernas kundinformationssystem. Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem är ett riksomfattande, enhetligt system som används vid alla arbets- och näringsbyråer. En tjänsteman vid arbets- och näringsbyrån som beviljats rätt att använda informationssystemet får trots sekretessbestämmelserna söka och använda uppgifter som registrerats i informationssystemet, oberoende av vilken arbets- och näringsbyrå som fört in uppgifterna i systemet, om det är nödvändigt till exempel för att ordna kundbetjäningen. Det föreslås att en bestämmelse om detta tas in i 13 kap. 5 § i den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

8 §. Planens innehåll. Det föreslås att paragrafens 1—3 mom. ändras så att sysselsättningsfrämjande åtgärder ersätts med offentlig arbetskraftsservice. Det föreslås också att 2 mom. ändras till följd av upphävandet av lagen om rehabiliteringssamarbete och stiftandet av lagen om klient-samarbete inom rehabiliteringen.

11 §. Aktiveringsplanens rättsverkningar. Det föreslås att paragrafen ändras så, att sysselsättningsfrämjande åtgärder i bestämmelsen ersätts med offentlig arbetskraftsservice. Dessutom föreslås det att paragrafen ändras till följd av att arbetskraftsbyråerna blivit arbets- och näringsbyråer.

12 §. Rätt till sekretessbelagda uppgifter samt registrering av en aktiveringsplan. 28 §. Ändringssökande. Det föreslås att paragrafen ändras till följd av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas.

1.23 Lag om upphävande av 11 § 13 punkten i lagen om vuxenutbildningsstöd

Det föreslås att 11 § 13 punkten i lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) upphävs genom en särskild bestämmelse om upphävande, eftersom bestämmelser om deltidstillägg inte ingår i den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

1.24 Lag om ändring av lagen om utkomststöd

1.25 Lag om ändring av 11 § i militärunderstödslagen

1.26 Lag om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

1.27 Lag om ändring av 26 § i lagen om arbetslöshetskassor

1.28 Lag om ändring av 29 e § i socialvårdslagen

Det föreslås att tekniska ändringar görs i lagen om utkomststöd (1412/1997), militär- och understödslagen (781/1993), lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992), lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) och socialvårdslagen (710/1982) till följd av att lagen om offentlig arbetskraftsservice upphävs och lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice stiftas (Lagförslag 25—28).

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Den föreslagna lagen om offentlig arbetskraft- och företagsservice inverkar på förordningsbestämmelser. Det föreslås att vissa bemyndiganden att utfärda förordning i gällande lag preciseras. Å andra sidan föreslås det inte att bemyndiganden att utfärda förordning som i praktiken visat sig vara av ringa betydelse tas in i lagen. Det föreslås att mera omfattande bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av startpeng och begränsningarna i fråga om beviljande och utbetalning av startpeng utfärdas i lag i stället för i förordning. En del av de bestämmelser som i dagsläget finns i förordningar gäller service eller förmåner som föreslås bli helt slopade. Sådana bestämmelser är till exempel särskild avgiftsbelagd service för arbetsgivare och deltidstillägg, om preciserande bestämmelser utfärdas i gällande förordningar.

Med anledning av ovan nämnda omständigheter är behovet av förordningsbestämmelser betydligt mindre än i dagsläget. Avsikten är att det i stället för de nuvarande fem förordningarna av statsrådet och en förordning av arbets- och näringsministeriet utfärdas tre förordningar av statsrådet: Förordningen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, förordningen om investeringsbidrag och sysselsättningsarbetsprogram samt förordningen om arbetsmarknadsregioner.

I förordningen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samlas i huvudsak de bestämmelser som utfärdas med stöd av bemyndigandena att utfärda förordning i den föreslagna lagen. Ett undantag är det bemyndigande att utfärda förordning om arbetsmarknadsregioner i det föreslagna 11 kap. 3 § 1 mom., med stöd av vilket statsrådets

förordning om arbetsmarknadsregioner ges på samma sätt som i dagsläget, samt förordningsbemyndigandena i den föreslagna 1 och 2 punkten i 12 kap. 10 § 2 mom., med stöd av vilka statsrådets förordning om investeringsbidrag och sysselsättningsarbetsprogram utfärdas. Bestämmelser om investeringsbidraget och sysselsättningsarbetsprogrammet finns i dagsläget i förordningen om användningen av vissa sysselsättningsanslag.

Förordningen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ersätter den gällande förordningen om offentlig arbetskraftsservice, förordningen om verkställighet av offentlig arbetskraftsservice och förmånsförordningen. Dessutom ersätter den förordningen om användningen av vissa sysselsättningsanslag till den del det gäller sysselsättningspolitiskt understöd.

Förordningen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska innehålla bestämmelser i det föreslagna 1 kap. 5 § 3 mom. som gäller arbets- och näringsmyndigheternas uppgifter vid anskaffning av service, förfarandet vid beslut om anskaffning och när anskaffningsavtalet ingås, innehållet i anskaffningsavtalet samt om det anskaffnings- och anbudsförfarande som föregår avtalet.

På basis av bemyndigandet att utfärda förordning enligt det föreslagna 2 kap. 7 § 4 mom., utfärdas i förordningen bestämmelser om strukturen för sysselsättningsplanen och den plan som ersätter sysselsättningsplanen samt om hur planen godkänns och arkiveras. Sysselsättningsplanen och den plan som ersätter sysselsättningsplanen byggs upp av en kartläggning och en verksamhetsplan. I kartläggningen ingår den arbetssökandes uppskattade servicebehov och en sammanfattning av den arbetssökandes situation. I verksamhetsplanen antecknas en sammanfattning av den arbetssökandes mål och de åtgärder och den service som avtalats individuellt för att målet ska nås, samt deras tidtabell och uppföljningssätt. Planen kan godkännas genom att den undertecknas eller genom att den godkänns elektroniskt.

Med stöd av bemyndigandet att utfärda förordning i det föreslagna 3 kap. 2 § 3 mom. utfärdas det genom förordning bestämmelser om arbetsförmedling från Finland till utlan-

det och från utlandet till Finland samt om internationell praktik.

Med stöd av det föreslagna 4 kap. 6 § 3 mom. föreskrivs det genom förordning om maximitiden för träning och utbildningsprövning. Syftet är att genom förordning bestämma att maximitiden för utbildningsprövning ska vara 10 dagar, liksom i dagsläget. Maximitiden för jobbsökarträning ska vara 20 dagar och för karriärträning 40 dagar.

Enligt det föreslagna 5 kap. 3 § 3 mom. utfärdas vid behov närmare bestämmelser om förfarandet vid antagningen av studerande. Sådana bestämmelser kan liksom i dagsläget vara till exempel bestämmelser om antagningsbeslutet och informationen om det.

Bemyndigande att utfärda förordning när det gäller lönesubvention finns i föreslagna 7 kap. 2 § 4 mom., 4 § 3 mom., 8 § 4 mom. och 11 § 2 mom. Genom förordning kan bestämmelser utfärdas om beviljande av högsta förhöjda lönesubvention, trots att arbetsgivaren får understöd från Penningautomatföreningen eller av tippningsvinstmedel för lönekostnaderna för den som anställs med subventionen. Vid behov kan bestämmelser utfärdas genom förordning om arbetsförhållandets minimilängd i situationer när arbetsgivaren överför den subventionsanställda i uppgifter hos en annan arbetsgivare. Liksom i dagsläget kan det genom förordning föreskrivas om de lönekostnader för olika arbetsgivare som ska täckas med hjälp av den högsta förhöjda lönesubventionen och om avdrag för det stöd som överstiger lönekostnadernas maximibelopp. Dessutom kan det genom förordning utfärdas närmare bestämmelser om de ersättningsdagar som berättigar till subventionen. Genom förordning kan det till exempel när det gäller högsta förhöjda lönesubvention föreskrivas att subventionen betalas för fem dagar i veckan oberoende av om det för arbetet betalas månadslön eller timlön, varvid fördelningen av arbetstimmar över veckodagarna inte har någon betydelse.

När det gäller service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet utfärdas genom förordning med stöd av förordningsbemyndigandena i 8 kap. 4 § 3 mom. och 5 § 2 mom. närmare bestämmelser om de ersättningsdagar som berättigar startpeng, den andel av servicen för utvecklande av företags-

verksamhet som arbets- och näringsmyndigheterna finansierar samt den maximala tiden för sakkunnigservicen.

Med stöd av bemyndigandena att utfärda förordning i det föreslagna 9 kap. föreskrivs genom förordning åtminstone i fråga om kostnadsersättningens belopp om situationer där till exempel det faktum att en läroanstalt har verksamhetsenheter på flera orter inverkar på kostnadsersättningens belopp. Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser även utfärdas om de ersättningsdagar som berättigar till kostnadsersättning. Genom förordning föreskrivs åtminstone om den kostnadsersättning som betalas till arbetssökande som deltar i arbetskraftsutbildning utomlands med bor hemma under veckosluten. I sådana situationer är det inte motiverat att betala kostnadsersättning för sju dagar i veckan.

Med stöd av bemyndigandena att utfärda förordning i det föreslagna 10 kap. 1 § 5 mom. och 2 § 4 mom. i fråga om ersättande av rese-, inkvarterings- och flyttningskostnader föreskrivs närmare om ersättningsbara resor, grunderna för ersättningen av resekostnader, ersättningsbara flyttningskostnader och ersättningsens maximibelopp. Liksom i dagsläget utfärdas det genom förordning bestämmelser om beviljande av ersättning för rese- och inkvarteringskostnader som uppkommit under tur- och returresor som företags i Finland. Resor som ersätts som vara åtminstone resor till arbetsintervjuer eller för ingående av arbetsavtal, om arbetet pågår i minst två veckor och arbetstiden i medeltal är minst 18 timmar, resor till antagningen till arbetskraftsutbildningen eller till lämplighetsprov, resa som någon företar för att bekanta sig med läroanstalten eller förhållandena på platsen, om den enskilda kunden har en skada eller sjukdom som förutsätter en möjlighet att bekanta sig med läroanstaltens lämplighet och tillgänglighet innan arbetskraftutbildningen inleds, resa till serviceanordnaren för att avtala om prövning och resa för att delta i sakkunnigbedömning. Genom förordning föreskrivs, liksom i dagsläget, om ersättning för flyttningskostnader som föranleds av flyttning av bostadslösöre inom Finland, om arbetet pågår i minst sex månader

och arbetstiden i genomsnitt är minst 18 timmar per vecka.

Syftet är att genom förordning föreskriva att ersättningsgrunden för resekostnader ska vara resan i kilometer multiplicerat med 0,21 euro. Resekostnaderna ersätts till fullt belopp till den del de överstiger 9 euro (*självriskandel*). När resans längd fastställs anses resan ha börjat vid den arbetslösa arbetssökandens faktiska boningsort. Avsikten är att inkvarteringskostnaderna ersätts på basis av de kostnader som föranletts, dock högst 20,18 euro per dygn. Ersättningen för flyttningskostnader är, liksom i dagsläget, högst 700 euro.

Genom förordning föreskrivs också om kostnader som ersätts i form av stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, stödets maximibelopp och maximitid samt förfarandet vid beviljandet av stödet.

Enligt det föreslagna 11 kap. 1 § 5 mom., utfärdas, liksom i dagsläget, närmare bestämmelser om verkställigheten av sysselsättningsskyldigheten och om anmälningar i anslutning till den genom förordning av statsrådet.

Med stöd av föreslagna 12 kap. 2 § föreskrivs det i förordning av statsrådet åtminstone om sammansättningen av delegationen för arbetskrafts- och företagsservice. Delegationen ska, liksom i dagsläget, ha högst 10 medlemmar. Direktören för arbets- och näringsbyrån eller någon annan av byråns tjänstemän ska vara en av medlemmarna. Direktören för arbets- och näringsbyrån ska alltid vara medlem i minst en delegation som finns i anslutning till byrån.

Till delegationen för arbets- och företagsservice utses dessutom högst nio andra medlemmar och en personlig suppleant för var och en av dem. Sex medlemmar, av vilka hälften företräder arbetsgivare och hälften arbetstagare, samt deras suppleanter utses på framställning av de viktigaste arbetslivsorganisationerna. En medlem och en suppleant för denna utses på förslag av kommunerna inom området. Dessutom kan arbets- och näringsbyrån till delegationen för arbetskrafts- och företagsservice utse högst två medlemmar som företräder andra centrala aktörer inom området samt deras suppleanter. Delegationen för arbetskrafts- och företags-

service har en sekreterare som utses av arbets- och näringsbyrån. Delegationen för arbetskrafts- och företagsservice kan anlita sakkunniga.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs dessutom att delegationen för varje år ska utarbeta en preliminär arbetsplan för att säkerställa planmässigheten i verksamheten. Planen fastställer bland annat vilka ärenden som ska behandlas. Delegationen ska sammanträda minst fyra gånger om året.

I samband med att arbetsplanen utarbetas ska delegationen för arbetskrafts- och företagsservice välja sig en ordförande och viceordförande för en mandattid på ett år. För att förbättra arbetslivsorganisationernas möjligheter att påverka ska delegationens ordförande och viceordförande representera arbetslivsorganisationerna. Om ordföranden för en lägre tid får förhinder att delta i delegationens sammanträden, ska delegationen välja en ny ordförande antingen för ett år eller för den återstående mandatperioden.

Med stöd av bemyndigandet att utfärda förordning i det föreslagna 12 kap. 4 § 3 mom. preciseras genom förordning vilka uppgifter om den privata arbetskraftsservicen som de som tillhandahåller privat arbetskraftsservice eller sammanslutningar som företräder dem ska ge till arbets- och näringsministeriet. Genom förordning föreskrivs dessutom om annat samarbete i anslutning därtill.

Genom förordning av statsrådet utfärdas med stöd av 12 kap. 8 § 4 mom. närmare bestämmelser om förfarandet när stöd och ersättningar söks, beviljas och betalas samt om den inbördes uppgiftsfördelningen mellan arbets- och näringsmyndigheterna.

3 Ikraftträdande

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2013. Lagen om upphävandet av lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande föreslås träda i kraft den 1.1.2014, då även 8 kap. 5 § i den föreslagna lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice träder i kraft.

4 Förhållande till grundlagen och behandlingsordning

De föreslagna ändringarna har särskilt samband med de grundläggande fri- och rättigheterna i 10, 18, 19 och 21 § i grundlagen. Dessa bestämmelser gäller skydd för privatlivet, näringsfrihet och rätt till arbete, rätt till social trygghet och rättsskydd.

Enligt 18 § i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Det allmänna ska sörja för skyddet av arbetskraften. Enligt 2 mom. ska det allmänna främja sysselsättningen och verka för att alla tillförsäkras rätt till arbete. Bestämmelser om rätten till sysselsättningsfrämjande utbildning utfärdas genom lag.

Bestämmelsen om främjande av sysselsättning är till naturen ett grundlagsenligt uppdrag som riktar sig till det allmänna. Bestämmelsen tar inte ställning till vilka medel som ska användas i skötseln av sysselsättningen, utan lämnar det allmänna betydande rörelseutrymme i prövningen av hur sysselsättningen bäst främjas. Skyldigheten att främja sysselsättningen innebär, å andra sidan, att det allmänna ska sträva efter att förhindra att det uppstår grupper av permanent arbetslösa. Strävan är att genom arbets- och näringsbyråernas föreslagna nya tjänster främja de arbetssökandes sysselsättning effektivare än nu och att därigenom trygga vars och ens rätt till arbete.

Varken förarbetena till reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna eller grundlagsutskottets utlåtanden ger någon hänvisning om att grundlagens bestämmelse om sysselsättningsfrämjande utbildning skulle innebära en subjektiv rätt till sysselsättningsfrämjande utbildning. Genom lag kan utbildningens mål och förutsättningarna för att få delta i utbildningen bestämmas. Rätten till sysselsättningsfrämjande utbildning innefattar inte någon kontinuerlig rätt till perioder av yrkesutbildning så länge personen i fråga vill och arbetslösheten fortgår. Möjligheten att erbjuda arbetskraftsutbildning är i likhet med gällande lagstiftning beroende av anslagen som beviljas i statsbudgeten. Grundlags-

utskottet har i sina utlåtanden konstaterat att det inte finns något hinder i grundlagen för en sådan lösning. I detsamma har utskottet dock betonat lagstiftarens grundlagsbetingade skyldighet att se till all utbildningssystemet i enlighet med lagen tryggar en faktisk möjlighet att delta i sysselsättningsfrämjande utbildning. De föreslagna ändringarna ska förtydliga innehållet i utbildningen som anordnas som arbetskraftsutbildning och bättre föreskriva om rättigheter och skyldigheter för dem som deltar i utbildningen. Till denna del stämmer de föreslagna bestämmelserna också bättre överens med bestämmelsen i 80 § i grundlagen, enligt vilken bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter ska utfärdas genom lag.

Enligt 19 § 1 mom. i grundlagen har alla som inte förmår skaffa sig den trygghet som behövs för ett människovärdigt liv rätt till oundgänglig försörjning och omsorg. Enligt 2 mom. ska var och en genom lag garanteras rätt att få sin grundläggande försörjning tryggad vid arbetslöshet, sjukdom, arbetsoförmåga och under ålderdomen samt vid barnafödelse och förlust av en försörjare. Grundlagsutskottet har sedvanligen ansett att grundlagen i sig inte utgör hinder för att ställa villkor för beviljande av en förmån som tryggar den grundläggande försörjningen. Enligt utskottet kan villkoren för en förmån byggas upp utifrån antagandet att den berörda själv aktivt medverkar till åtgärder som är ägnade att främja hans eller hennes sysselsättning. Genom att de kostnader ersätts som föranleds arbetslösa arbetssökande av deltagande i arbets- och näringsförvaltningens service tryggas för sin del den grundläggande försörjningen under arbetslöshetstiden medan deltagandet i servicen främjas. De föreslagna ändringarna förtydligar grunderna för utbetalning till den arbetssökande av ersättning för kostnader som föranleds av deltagande i sysselsättningsfrämjande service.

I 10 § i grundlagen föreskrivs om skydd för privatlivet. Vars och ens privatliv, heder och hemfrid är tryggade. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Riksdagen har förutsatt att lagen ska innehålla tillräckligt noggranna bestämmelser om målen för registreringen, innehållet i personuppgifterna om dem som registre-

ras och om uppgifternas användningsändamål. Registreringen av uppgifter om arbetsökande gäller utöver lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och personuppgiftslagen även som speciallag lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning. I samband med att den lagen behandlades betonade riksdagen betydelsen av att uppgifter om arbetssökande kunder är sekretessbelagda och vikten av att se till en hög dataskyddsnivå. Enligt propositionen ska bestämmelserna i lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning föras över till lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Till innehållet avses bestämmelserna kvarstå i huvudsak oförändrade, men bestämmelsen om uppgifter om den arbetssökande som anges i registret över enskilda kunder ska enligt förslaget preciseras så att den bättre beskriver de uppgifter som registreras. Den föreslagna ändringen ska bättre trygga skyddet av den arbetssökande kundens personuppgifter.

En ny omständighet som enligt förslaget ska kunna antecknas i arbetsförvaltningens register över enskilda kunder är uppgifter om våldsam eller hotfullt beteende hos en arbetssökande kund. Syftet med en sådan uppgift är att servicen för den arbetssökande i fråga ska kunna ordnas så att den personliga integriteten och tryggheten i enlighet med 7 § i grundlagen för dem som är anställda vid arbets- och näringsbyrå och för andra kunder skyddas. Enligt förarbetena till reformen av de grundläggande rättigheterna understryks genom bestämmelsen om den personliga säkerheten det allmännas förpliktelser att vidta positiva åtgärder för att skydda samhällsmedlemmarna mot rättsstridiga gärningar, oavsett om de begås av det allmänna eller av privata aktörer.

I 21 § i grundlagen föreskrivs om rättskyddet. Enligt bestämmelsen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka

ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning ska tryggas genom lag.

Med stöd av den föreslagna lagen kan kunderna erbjudas eller anskaffas service och beviljas stöd, bidrag eller förmåner. Kundens behov av rättsskydd kan främst bli aktuell vid avslag på den service eller ekonomiska förmån kunden eftersträvar. I beredningen har dessa förvaltningsåtgärder i praktiken indelats i tre grupper: faktiska förvaltningsåtgärder, beslut i vilka ändring inte kan sökas och beslut i vilka ändring kan sökas.

Det har ansetts att faktiska förvaltningsåtgärder utan vidare står utanför rätten att söka ändring. I det fallet behöver det alltså inte föreskrivas separat om någon begränsning av rätten att söka ändring. Onödiga besvärskämbud ska också undvikas (GrUU 40/2002 rd). I praktiken utgör ett avgörande av arbets- och näringsmyndigheten om huruvida en kund ska erbjudas eller anskaffas arbetskrafts- eller företagsservice (till exempel arbetsprövning) en faktisk förvaltningsåtgärd som inte är förenad med rätt att söka ändring. Likartade med den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen är till exempel integrationsfrämjande åtgärder som i allmänhet har ansetts utgöra faktiska förvaltningsåtgärder (GrUU 52/2005 rd). Likaså har grundlagsutskottet ansett (12/1997 rd) att besluten om antagning till sysselsättningsutbildning inom ramen för den nu gällande regleringen inte är beslut om rättigheter och skyldigheter som medför rätt att hänskjuta beslutet till en domstol eller något annat oavhängigt lagskipningsorgan för behandling.

Med stöd av det anförda kan ändring inte sökas i ett avgörande av arbets- och näringsmyndigheten som gäller erbjudande eller anskaffning av service, även om det, avvikande från gällande lag, i den föreslagna lagen inte föreskrivs om ett särskilt besvärskämbud.

I den föreslagna lagen gäller rätten att söka ändring rent allmänt beslut som arbets- och näringsmyndigheten fattar med stöd av lagen. I propositionen föreslås emellertid besvärskämbud för vissa beslut där en prövningsbaserad förmån har avslagits på grundval av ändamålsenlighetsvillkoret i lagen. Det föreslagna besvärskämbudet är avsevärt snävare än i gällande lag, eftersom det avgränsas till

att endast gälla en bestämd grund för avslag. Det kan till exempel i dagsläget inte alls anföras besvär över ett beslut om beviljande av lönesubvention, även om det förutom villkoret om ändamålsenlighet och behovsprövning har föreskrivits också flera andra villkor för lönesubvention.

Enligt grundlagsutskottet förutsätts rätt till ändringssökande (GrUU 16/2000 rd), om lagstiftningen innefattar ett tillräckligt exakt kriterium för att det uppkommer en relation mellan den enskilde och det allmänna som kan betraktas som en rättighet. Utöver subjektiva rättigheter kan behovsprövade rättigheter och förmåner anses uppfylla kriteriet, som krävs för att det ska uppkomma en rättighet att söka ändring, om att grunden för att bevilja rättigheten eller förmånen är tillräckligt exakt. Om en förmån eller en service däremot är helt och hållet beroende av myndighetens prövning, till buds stående anslag eller till exempel planer kan det normalt inte vara fråga om en rättighet av så permanent karaktär eller med ett så starkt behov av rättssäkerhet att den skulle omfattas av 21 § 1 mom. grundlagen.

I den föreslagna lagen inriktas besvärshöjden på sådana grunder som gäller ända-

målsenlighetsprövning. Detta lämnar utrymme för den enskilda att anföras besvär med avseende på de andra villkoren.

Besvärstillståndsmekanismen i den föreslagna lagen äventyrar inte rättsskyddsgarantierna, eftersom ändringssökandet redan innan ansökan om ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i själva verket består av två faser och högsta förvaltningsdomstolen i enskilda fall kan ta ett ärende till behandling, om det finns tillräckligt vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Förslagen om ändringssökande avses förbättra den enskildas rättsskydd och vara i överensstämmelse med 21 § i grundlagen.

Regeringen anser att ändringarna som föreslås i propositionen inte är sådana att den inte skulle kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning. På grund av att helhetsreformen av den offentliga arbetskraftsservicen har principiell betydelse anser regeringen det dock önskvärt att grundlagsutskottets utlåtande om propositionen inhämtas.

Med stöd av det som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om offentlig arbetskrafts- och företagsservice**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Främjande av arbetsmarknadens funktion

För att säkerställa ekonomisk tillväxt samt hög sysselsättning och välfärd främjar staten arbetsmarknadens funktion och utbudet på arbetskraft tillsammans med kommunerna, arbetsmarknadsorganisationerna, företagen och andra arbetsgivare samt medborgarna.

För att främja arbetsmarknadens funktion och utbudet på arbetskraft ska staten sköta samordningen av arbets-, närings-, utbildnings- och socialpolitiken och den ekonomiska politiken samt genom sina åtgärder jämna ut konjunkturvåxlingarna.

2 §

Offentlig arbetskrafts- och företagsservice

Arbets- och näringsmyndigheterna erbjuder offentlig arbetskrafts- och företagsservice enligt vad som bestäms i denna lag. Genom den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen främjas arbetsmarknadens funktion genom att tillgången på kunnig arbetskraft tryggas och de som söker jobb erbjuds möjligheter att få arbete samt främjas uppkomsten av ny företagsverksamhet och utvecklas företagens verksamhetsförutsättningar och arbetslivets kvalitet.

Som offentlig arbetskrafts- och företagsservice erbjuder arbets- och näringsmyndigheterna arbetsförmedlingsservice, informations- och rådgivningsservice, kompetensut-

vecklingsservice samt service för att starta och utveckla företagsverksamhet. Till den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen hör också sakkunnigbedömningar som hänför sig till enskilda kunders serviceprocess samt stöd och ersättningar enligt denna lag.

Bestämmelser om tryggnad av försörjningen genom arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning för arbetslösa arbetsökande finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *kunder* enskilda personer (*enskilda kunder*), arbetsgivare och företag som ansöker om eller får service, stöd eller ersättningar enligt denna lag,

2) *arbetssökande* enskilda kunder vars jobbsökning är i kraft på det sätt som avses i 2 kap. 1 och 2 §,

3) *arbetslös* en person som inte står i ett arbetsavtalsförhållande eller inte är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller i eget arbete på det sätt som avses i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som inte är studerande på heltid enligt 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa; som arbetslös betraktas även den som står i ett arbetsavtalsförhållande och som är permitterad på heltid eller vars ordinarie arbetstid per vecka är under fyra timmar,

4) *arbets- och näringsmyndigheter* närings-, trafik- och miljöcentralen, arbets- och näringsbyrån samt arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter,

5) *sysselsättningsplan* en plan som en arbets- och näringsmyndighet utarbetat tillsammans med den arbetssökande,

6) *plan som ersätter sysselsättningsplanen* en aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) och en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration (1386/2010),

7) *omställningsskydd* en åtgärdsmodell som genomförs i samarbete mellan arbets- och näringsbyrån, arbetsgivaren och arbetstagarerna, med hjälp av vilken man strävar efter att främja det att en arbetstagare som blir arbetslös efter uppsägning, permittering tills vidare eller för minst 180 dagar eller avslutande av ett arbetsavtalsförhållande för viss tid så snabbt som möjligt ska kunna sysselsättas på nytt och som består av sådan service enligt denna lag som avtalats i sysselsättningsplanen och eventuellt annan service som utvecklar yrkesfärdigheterna,

8) *de minimis-stöd* stöd enligt kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse,

9) *arbetsavtalsförhållande* ett avtalsförhållande mellan arbetsgivaren och en arbetstagare enligt 1 kap. 1 § i arbetsavtalslagen (55/2001) och 1 kap. 1 § i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) samt ett avtalsförhållande mellan arbetsgivaren och en läroavtalsstuderande (*läroavtalsutbildning*) enligt lagen om yrkesutbildning (630/1998) och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998).

Bestämmelserna om arbetsavtalsförhållanden i 1 mom. 9 punkten tillämpas också på tjänsteförhållanden.

4 §

Tillhandahållande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice

Tillhandahållande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice baserar sig på behoven i näringslivet och på arbetsmarknaden samt på prognostiseringen av förändringar.

Arbets- och näringsmyndigheterna bedömer kundernas behov av service tillsammans med kunderna och utgående från servicebehovet tillhandahålls offentlig arbetskrafts-

och företagsservice som på bästa sätt tryggar tillgången på kunnig arbetskraft och främjar enskilda kunders placering på den öppna arbetsmarknaden samt främjar inledandet och utvecklandet av företagsverksamhet.

Arbets- och näringsmyndigheterna erbjuder offentlig arbetskrafts- och företagsservice i form av service som kunderna på egen hand kan använda och som personlig service. Sättet att uträtta ärenden hos arbets- och näringsmyndigheterna samt kontakten mellan myndigheterna och kunden bestäms utifrån det uppskattade servicebehovet.

Om kundens servicebehov kräver annan service än offentlig arbetskrafts- och företagsservice eller om serviceansvaret ankommer på en annan myndighet eller instans, ska arbets- och näringsmyndigheterna informera kunden om andra servicemöjligheter och vid behov i samarbete med andra myndigheter eller serviceordnare hänvisa kunden till service som ordnas av dessa.

5 §

Produktion och anskaffning av service

Arbets- och näringsmyndigheterna kan producera service enligt denna lag själva eller skaffa den delvis eller helt av serviceproducenter med de anslag som i statsbudgeten anvisats för anskaffning av service. Med hjälp av det anslag i statsbudgeten under huvudtiteln för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde vilket är avsett att främja sysselsättningen och bekämpa arbetslöshet (*sysselsättningsanslag*) stöder man sysselsättningen särskilt i fråga om dem som har en svag ställning på arbetsmarknaden.

Om den som producerar servicen får statsunderstöd eller annan statlig finansiering för att producera den service som anskaffas, dras den andel som motsvarar statsunderstödet eller annan statlig finansiering av från servicens anskaffningspris.

Genom förordning av statsrådet bestäms om arbets- och näringsmyndigheternas uppgifter vid anskaffning av service, förfarandet vid beslut om anskaffning och när anskaffningsavtalet ingås, innehållet i anskaffningsavtalet samt om det anskaffnings- och anbudsförfarande som föregår avtalet.

6 §

Avgiftsfrihet

Den offentliga arbetskrafts- och företags-servicen är avgiftsfri för enskilda kunder. Den offentliga arbetskrafts- och företags-servicen är avgiftsfri för arbetsgivare med undantag av den gemensamma anskaffning av utbildning som avses i 5 kap. 7 §. Den service för utvecklande av företagsverksamhet som avses i 8 kap. 5 § och som erbjuds företag är avgiftsbelagda.

7 §

Jämlikhet och icke-diskriminering

Inom offentlig arbetskrafts- och företags-service iakttas jämlikhet och opartiskhet. Arbetstvister påverkar inte den offentliga arbetskrafts- och företags-servicen. Arbets- och näringsmyndigheten ska i samband med ett arbetserbjudande eller annan personlig service informera den arbetssökande om arbetstvister.

Vid tillhandahållande och utvecklande av den offentliga arbetskrafts- och företags-servicen samt vid information om den bör man aktivt sträva efter att främja likabehandlingen och jämställdheten mellan könen.

2 kap.

Arbetssökande

1 §

Inledande av jobbsökning och jobbsökningens giltighet

En enskild kunds jobbsökning inleds den dag då kunden elektroniskt begär det via den för ändamålet avsedda nättjänsten eller personligen hos arbets- och näringsbyrån och han eller hon registreras som arbetssökande i arbets- och näringsbyråns kundinformations-system. Arbets- och näringsmyndigheterna kan också godkänna en begäran som framförts på annat sätt.

Jobbsökningen upphör att vara i kraft om den arbetssökande

1) meddelar att han eller hon inte längre önskar hålla sin jobbsökning i kraft,

2) inte förnyar sin jobbsökning inom den tid som arbets- och näringsmyndigheten har satt ut och på det sätt myndigheten förutsätter,

3) inte inom den tid som arbets- och näringsmyndigheten har satt ut lägger fram utredningar om sin yrkeskompetens, arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga vilka behövs för tillhandahållande av offentlig arbetskraftsservice,

4) inte inom den tid och på det sätt som överenskommits i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den underrättar arbets- och näringsmyndigheten om hur han eller hon har följt planen, eller

5) inte deltar i undersökningar eller bedömningar av arbetsförmågan som är nödvändiga för att klarlägga hans eller hennes servicebehov.

Efter att giltigheten för jobbsökningen gått ut kan jobbsökningen inledas på nytt enligt vad som föreskrivs i 1 mom. Om jobbsökningen har upphört att vara i kraft på grund av ett förfarande som avses i 2 mom. 5 punkten, förutsätts dessutom att en enskild kund som önskar inleda jobbsökning förbinder sig att delta i undersökningar och bedömningar av arbetsförmågan.

2 §

Registrering av utlänningar som arbetssökande och jobbsökningens giltighet

Sådana medborgare i andra stater som på basis av internationella avtal som är förpliktande för Finland och gäller arbetskraftens fria rörlighet har rätt att utan arbets- och näringsbyråns arbetskraftspolitiska prövning komma till Finland för att söka arbete och utföra förvärvsarbete, ska registreras som arbetssökande så som bestäms i 1 §, om inte något annat följer av avtalen.

Om inte något annat följer av internationella avtal som är förpliktande för Finland, registreras andra utländska medborgare och statslösa personer som arbetssökande så som be-

stäms i 1 §, om de har rätt att utföra förvärvsarbete med stöd av ett uppehållstillstånd och uppehållstillståndet inte är förenat med några begränsningar som gäller arbetsgivar-
ren.

Utöver vad som bestäms i 1 § 2 och 3 mom. upphör giltigheten för utländska arbetssökandes jobbsökning, om de inte längre uppfyller de villkor för registrering av utlänningar som arbetssökande som anges i 1 eller 2 mom. i denna paragraf.

3 §

Information till arbetssökande

En arbets- och näringsmyndighet ska i samband med inledande av en jobbsökning eller utan dröjsmål därefter informera den arbetssökande om omständigheter som hänför sig till jobbsökningen, om den offentliga arbetskrafts- och företagsservice som står till buds och om villkoren för jobbsökningens giltighet samt om omställningsskyddet.

En arbetslös arbetssökande ska utöver vad som föreskrivs i 1 mom. vid behov informeras om annan service som syftar till att främja hans eller hennes sysselsättning, om de allmänna skyldigheter som arbetslösa arbetssökande har enligt 8 § samt om de viktigaste arbetskraftspolitiska förutsättningarna för er-
hållande av arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

4 §

Ordnanande av intervju med arbetssökande

Arbets- och näringsmyndigheten ska ordna en första intervju med en arbetssökande inom två veckor från jobbsökningens början, om det inte med beaktande av arbetssökandens situation är uppenbart onödigt.

Arbets- och näringsmyndigheten ska ge arbetssökanden möjlighet till senare regelbundet återkommande intervjuer enligt arbetssökandens servicebehov. En intervju med den arbetslösa arbetssökanden ska dock alltid ordnas när arbetslösheten oavbrutet fortgått i tre och i sex månader och efter sex månaders arbetslöshet alltid med sex månaders mellan-

rum, om det inte med beaktande av arbetssökandens situation är uppenbart onödigt.

5 §

Innehållet i en intervju med en arbetssökande

I den första intervjun med en arbetssökande kontrolleras och kompletteras uppgifterna om jobbsökningen, bedöms servicebehovet, utarbetas en sysselsättningsplan samt avtalas om sättet att uträtta ärenden hos arbets- och näringsmyndigheten samt om kontakten mellan myndigheterna och arbetssökanden. Som ett led i bedömningen av servicebehovet bedömer arbets- och näringsmyndigheten den arbetslösa arbetssökandens förutsättningar att få arbete på den öppna arbetsmarknaden samt sannolikheten för förlängd arbetslöshet. I de senare intervjuerna bedöms dessutom hur resultatet av jobbsökningen varit och hur sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen har följts. Samtidigt revideras planen.

I samband med att arbetssökanden intervjuas erbjuder arbets- och näringsmyndigheten arbetsplatser och utbildning som lämpar sig för arbetssökanden samt annan service i enlighet med servicebehovet och sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen.

6 §

Utarbetande och revidering av sysselsättningsplan

Arbetslösa arbetssökande och arbetssökande som omfattas av omställningsskydd har rätt till en sysselsättningsplan. Bestämmelser om invandrades rätt till en integrationsplan och arbets- och näringsbyråns medverkan i utarbetandet av planen finns i lagen om främjande av integration. Bestämmelser om arbetslösa arbetssökandes rätt till en aktiveringsplan och arbets- och näringsbyråns medverkan i utarbetandet av planen finns i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Om det inte är uppenbart onödigt, ska en sysselsättningsplan utarbetas senast vid in-

tervjun med den arbetssökande enligt 4 § 1 mom.

Sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen ska revideras i samband med intervjun med den arbetssökande eller på begäran av den arbetssökande, om det inte är uppenbart onödigt.

7 §

Sysselsättningsplanens innehåll

Sysselsättningsplanen och den plan som ersätter sysselsättningsplanen ska grunda sig på den arbetssökandes egna mål för arbete eller utbildning och det uppskattade servicebehovet.

I planen avtalas om jobbsökning och dess mål, offentlig arbetskrafts- och företagsservice enligt den arbetssökandes servicebehov och annan service som främjar sysselsättningen samt sakkunnigbedömningar. Vid behov avtalas i planen om annan service som förbättrar kompetensen, arbetsmarknadsfärdigheterna och funktionsförmågan eller åtgärder som hänför sig till klarläggande av arbetsförmågan eller hälsotillståndet.

Den arbetssökande och arbets- och näringsmyndigheten ska komma överens om uppföljning av hur sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen har genomförts och godkänna planen. Om arbets- och näringsmyndigheten kräver någon annan redogörelse för hur planen genomförts än arbetssökandens eget meddelande, ska detta skrivas in i planen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om strukturen för sysselsättningsplanen och den plan som ersätter sysselsättningsplanen samt om hur planen godkänns och arkiveras.

8 §

Allmänna skyldigheter för arbetslösa arbetssökande

Den som är arbetslös arbetssökande har en allmän skyldighet att söka arbete och utbildning. En arbetslös arbetssökande är också skyldig att delta i intervjuer för arbetssökande samt i utarbetande och revidering av en

sysselsättningsplan eller en plan som ersätter sysselsättningsplanen.

En arbetslös arbetssökande som tillsammans med myndigheterna har utarbetat en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter sysselsättningsplanen är skyldig att följa sin plan samt söka sig till och delta i service som avtalats i planen och som stöder jobbsökningen och främjar arbetsmarknadsfärdigheterna och sysselsättningen. En arbetslös arbetssökande är dessutom skyldig att inom den tidsfrist och på det sätt som avtalats i planen underrätta arbets- och näringsmyndigheten om hur han eller hon har följt planen.

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om hur förfarande som strider mot skyldigheterna enligt 1 och 2 mom. ovan inverkar på rätten att få arbetslöshetsförmån.

9 §

Arbets- och näringsmyndighetens skyldigheter

Arbets- och näringsmyndigheten ska inom ramen för de anslag som anvisats myndigheten erbjuda arbete och utbildning samt ordna service som ingår i sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen. Arbets- och näringsmyndigheten ska också följa hur sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen genomförs och för sin del se till att serviceprocessen framskrider.

10 §

Förutsättningar för att omfattas av omställningsskyddet

Omställningsskyddet omfattar arbetssökande

1) som arbetsgivaren har sagt upp av sådana ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker som avses i 7 kap. 3, 7 eller 8 § i arbetsavtalslagen eller 8 kap. 3, 6 eller 7 § i lagen om sjöarbetsavtal och som före uppsägningstidens utgång skulle ha en arbetshistoria på sammanlagt minst tre år hos samma arbetsgivare eller olika arbetsgivare,

2) som när arbetsavtalsförhållandet upphör har stått i arbetsavtalsförhållande för viss tid till samma arbetsgivare utan avbrott i minst tre år eller i arbetsavtalsförhållanden för viss tid till samma arbetsgivare i sammanlagt minst 36 månader under de senaste 42 månaderna,

3) vars arbetsavtalsförhållande har upphört på grund av att arbetsavtalet gällde för viss tid och som när arbetsavtalsförhållandet upphörde har en arbetshistoria hos samma eller olika arbetsgivare på sammanlagt minst fem år under de sju år som föregår upphörandet,

4) som permitteras för minst 180 dagar och som när han eller hon får meddelande om permittering har den arbetshistoria som avses i 1 punkten,

5) som har varit permitterad utan avbrott minst 180 dagar och som då har den arbetshistoria som avses i 1 punkten,

6) som har sagt upp sitt arbetsavtal i enlighet med 5 kap. 7 § i arbetsavtalslagen eller 6 kap. 7 § i lagen om sjöarbetsavtal sedan en oavbruten permittering har varat minst 200 dagar och som när arbetsavtalsförhållandet upphör har den arbetshistoria som avses i 1 punkten.

För att arbetssökanden ska omfattas av omställningsskyddet förutsätts utöver det som bestäms i 1 mom. att hans eller hennes jobbsökning börjat inom 30 dagar från det att arbetsavtalsförhållandet upphörde eller att det krav på permitteringens längd som avses i 1 mom. 4 eller 5 punkten uppfylldes, om inte det att jobbsökningen började senare beror på sådan tid i arbete som räknas in i arbetsvillkoret, sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff, studier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn under skolåldern, vård av handikappad eller åldring eller av någon annan orsak som kan jämföras med dessa eller om det inte av annan anledning är oskäligt att förvägra den arbetssökande rätten att omfattas av omställningsskyddet.

Arbets- och näringsmyndigheten undersöker de i 1 och 2 mom. avsedda förutsättningarna för att omfattas av omställningsskyddet i samband med att en sysselsättningsplan utarbetas eller revideras. Arbetssökandens tid i arbete beaktas enligt en tillförlitlig utredning från den arbetssökande eller arbetsgivaren.

En person omfattas av omställningsskyddet under den tid han eller hon är arbetssökande. Arbetssökanden omfattas inte längre av omställningsskyddet när hans eller hennes rätt till arbetslöshetsdagpenning upphör till följd av att maximitiden har gått ut.

3 kap.

Arbetsförmedling

1 §

Arbetsförmedlingens mål

Genom arbetsförmedlingen främjas det att utbudet och efterfrågan på arbetskraft möts så att lediga arbeten besätts och arbetssökandena får arbete snabbt.

Arbetsförmedlingen baserar sig på arbetsgivarens och arbetstagarens avtalsfrihet och fria val.

2 §

Arbetsförmedlingsservice

Arbets- och näringsmyndigheterna ska publicera och förmedla information om ledigförklarade arbeten enligt arbetsgivarens uppdrag, om inte något annat bestäms i 3 §. Arbets- och näringsbyrån söker på det sätt som avtalats upp arbetssökande som är lämpliga för det lediga arbetet och presenterar dem för arbetsgivaren.

Arbets- och näringsbyrån söker upp och erbjuder arbetssökandena lämpliga arbeten. Arbets- och näringsbyrån bedömer arbetets lämplighet för den arbetssökande med beaktande av arbetssökandens yrkeskompetens, arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga.

Bestämmelser om arbetsförmedling från Finland till utlandet och från utlandet till Finland samt om internationell praktik utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Att vägra ta emot en platsanmälan och att ta bort en anmälan

Arbets- och näringsmyndigheten kan vägra ta emot en platsanmälan om ett ledigt arbete och kan ta bort en anmälan ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem om det på basis av anmälan är uppenbart eller på basis av arbetsgivarens tidigare förfarande eller övrigt finns grundad anledning att misstänka att

1) arbetsgivaren bryter mot det diskrimineringsförbud som föreskrivs i lag,

2) arbetsgivaren söker arbetstagare för lagstridiga arbetsuppgifter eller i fråga om vilka det strider mot lag att anställa den som söks,

3) arbetsgivaren väsentligt försummar sina skyldigheter enligt 2 kap. i arbetsavtalslagen eller 2 och 3 kap. i lagen om sjöarbetsavtal eller sin skyldighet att betala skatter och lagstadgade avgifter,

4) det på arbetsplatsen föreligger ett uppenbart hot om våld eller förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenheter eller risker för arbetstagarens hälsa, eller

5) det på grund av uppgiftens natur eller av annan motsvarande orsak inte är ändamålsenligt att stödja besättandet av arbetet genom arbetsförmedling.

En förutsättning för att vägra ta emot eller för att ta bort en anmälan i de situationer som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten är att arbetsgivaren inte trots uppmaning av arbets- och näringsmyndigheten har rättat sin platsanmälan.

Arbets- och näringsmyndigheterna fattar ett skriftligt beslut om att vägra ta emot en anmälan eller om att ta bort en anmälan. I 14 kap. 1 § föreskrivs om sökande av ändring i arbets- och näringsmyndighetens beslut.

4 kap.

Informations- och rådgivningsservice, sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval och karriär samt träning och prövning

1 §

Informations- och rådgivningsservice

Som offentlig arbetskrafts- och företags-service ger arbets- och näringsmyndigheterna information och råd om

1) lediga arbeten och jobbsökning,

2) tillgången på och anskaffning av arbetskraft,

3) utbildningsmöjligheter och andra möjligheter till kompetensutveckling,

4) arbetsmarknaden, branscher och yrken,

5) inledandet av företagsverksamhet och möjligheter att utveckla företagsverksamheten, samt

6) den service samt stöd och ersättningar som står till buds för genomförande av omställningsskyddet.

2 §

Sakkunnigbedömningar

För att utreda en enskild kunds kunnande, yrkesskicklighet, lämplighet samt alternativ i fråga om arbete, företagsverksamhet och utbildning kan arbets- och näringsmyndigheten skaffa

1) kartläggningar av kunnandet och yrkeskompetensen,

2) undersökningar och bedömningar av arbetsförmågan,

3) bedömningar av färdigheter som företagare och förutsättningar för företagsverksamhet, samt

4) andra sakkunnigbedömningar.

3 §

Vägledning för yrkesvalet och karriären

Arbets- och näringsmyndigheterna kan erbjuda vägledning för yrkesvalet och karriären för att stödja enskilda kunder i yrkesvalet, den yrkesmässiga utvecklingen, placeringen i arbetslivet och det livslånga lärandet. För att utreda alternativen för enskilda kunders yrkesval och karriär, deras kompetens samt lämplighet kan man med samtycke av kunden vid behov använda ändamålsenliga psykologiska bedömningsmetoder vid vägledning för yrkesvalet och karriären.

4 §

Träning

Arbets- och näringsbyrån kan erbjuda enskilda kunder träning

- 1) för jobbsökning (*jobbsökarträning*);
- 2) för klarläggande av alternativ för yrkesvalet och karriären samt för sökande till yrkesutbildning och utvecklande av arbetslivsfärdigheter (*karriärträning*) och
- 3) för placering i arbete och utbildning som sker på arbetsplatsen (*arbetsträning*).

5 §

Prövning

Arbets- och näringsbyrån kan anvisa enskilda kunder

1) utbildningsprövning vid en läroinrättning eller arbetsprövning på en arbetsplats för klarläggande av alternativ för yrkesvalet och karriären, eller

2) arbetsprövning på en arbetsplats för att stöda kundens möjligheter att på nytt komma in på arbetsmarknaden.

Arbetsprövning kan ordnas av företag, enskilda näringsidkare, kommuner, samkommuner, andra sammanslutningar, stiftelser eller statliga ämbetsverk eller inrättningar.

6 §

Maximitid för prövning och träning

Arbetsprövningen pågår högst 12 månader och högst sex månader hos samma anordnare, eller om arbetsprövningen ordnas av en kommun, högst sex månader i samma uppgifter.

Maximitiden för arbetsprövningen börjar räknas på nytt när kunden har varit arbetslös utan avbrott i minst 12 månader eller när en kund under 25 år har varit arbetslös utan avbrott i minst tre månader efter att maximitiden har gått ut.

Bestämmelser om maximitiden för träning och utbildningsprövning utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Begränsningar i fråga om arbetsprövning

Enskilda kunder ska inte anvisas arbetsprövning, om

1) det är fråga om sådana uppgifter för vilka den som ordnar arbetsprövningen under de senaste nio månaderna före servicens början har sagt upp eller permitterat arbetstagare av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker eller i uppgifter som den som ordnar arbetsprövningen har ombildat till arbetsavtalsförhållande på deltid enligt 7 kap. 11 § i arbetsavtalslagen,

2) arbetsprövningen skulle leda till att anställda hos den som ordnar arbetsprövningen sägs upp eller permitteras eller att deras anställningsvillkor försämrats,

3) arbetsprövningen skulle ge den som ordnar arbetsprövningen sådana fördelar som snedvrider konkurrensen mellan företag eller enskilda näringsidkare,

4) det är fråga om sådana uppgifter för vilka den som ordnar arbetsprövningen förutsätter ett intyg över narkotikatest enligt 6 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004) och den enskilda kunden inte vill uppvisa det nämnda intyget,

5) det är fråga om uppgifter enligt lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) och den enskilda kunden inte vill ta emot sådana uppgifter,

6) prövningen börjar inom två veckor efter att en arbetsprövning som pågått i sex månader utan avbrott avslutats och den enskilda kunden inte begär något annat.

Anordnare av arbetsprövning kan inte vara den arbetsgivare till vilken en enskild kund står i arbetsavtalsförhållande när ett avtal enligt 9 § ingås.

8 §

Rättslig ställning samt ansvar för arbetarskyddet och dataskyddet

Den som deltar i arbetsprövning står inte i arbetsavtalsförhållande till den som ordnar arbetsprövningen eller till arbets- och näringsbyrån.

Lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) och lagen om likabehandling (21/2004) tillämpas på den som deltar i arbetsprövning.

Den som ordnar arbetsprövningen ansvarar för arbetarskyddet för den som deltar i arbetsprövningen enligt vad som bestäms i arbetarskyddslagen (738/2002) och i lagen om unga arbetstagare (998/1993).

Vid arbetsprövningen tillämpas bestämmelserna om dagliga vilotider i 28 § och bestämmelserna om arbetsskiftsförteckning i 35 § i arbetstidslagen (605/1996).

Vid arbetsprövning tillämpas 3 §, 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1, 2 och 4 mom., 6 §, 7 § 1—3 mom., 9, 10, 14 och 15 §, 5 och 6 kap., 21 § 2 mom. samt 22 och 24 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet.

Vid tillämpningen av de lagar som nämns i 2—5 mom. jämföras den som ordnar arbetsprövning med en arbetsgivare och den som deltar i arbetsprövning med arbetstagare.

Bestämmelser om straff för arbetarskyddsförseelser finns i 63 § i arbetarskyddslagen. Bestämmelser om straff för arbetstidsförseelser finns i 42 § i arbetstidslagen. Bestämmelser om straff för brott mot lagen om integritetsskydd i arbetslivet finns i 24 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet. Bestämmelser om straff för diskriminering, diskriminering i arbetslivet, ockerliknande diskriminering i arbetslivet, arbetarskyddsbrott, personregisterbrott, dataintrång, olovlig observation, olovlig avlyssning, kränkning av kommunikationshemlighet, sekretessbrott och tjänstebrott finns i strafflagen (39/1889).

9 §

Avtal om arbetsprövning

Arbets- och näringsbyrån, den som ordnar arbetsprövningen och den enskilda kunden ska ingå ett skriftligt tidsbegränsat avtal om arbetsprövningen, där följande framgår:

- 1) målen för arbetsprövningen,
- 2) tiden och platsen för arbetsprövningen,
- 3) arbetsprövningens längd per dag, som kan vara minst fyra timmar och högst åtta timmar samt hur arbetsprövningen placerar sig i tiden,
- 4) arbetsprövningens längd per vecka, som kan vara högst fem dagar samt hur arbetsprövningen placerar sig i tiden,

5) de uppgifter som den som deltar i arbetsprövningen ska utföra under den tid arbetsprövningen pågår,

6) vem som på arbetsplatsen ansvarar för handledningen av och tillsynen över den som deltar i arbetsprövningen.

I avtalet om arbetsprövning ska som villkor ingå att den som ordnar arbetsprövningen ska lämna in en bedömning av den enskilda kundens lämplighet för arbetet, yrket eller branschen till arbets- och näringsbyrån efter att arbetsprövningen har avslutats samt, om arbetsprövningen har ordnats för att stöda kundens möjligheter att på nytt komma in på arbetsmarknaden, en bedömning av behovet av att utveckla arbetslivsfärdigheterna och kompetensen.

I avtalet kan arbets- och näringsbyrån dessutom ställa upp sådana villkor för den som ordnar arbetsprövningen som behövs för genomförande av arbetsprövningen eller som är nödvändiga med tanke på den som deltar i arbetsprövningen. Den som ordnar arbetsprövningen och som är avtalspart kan inte överföra skyldigheterna enligt avtalet på någon annan instans.

Den som ordnar arbetsprövningen ska anmäla namnet på den enskilda kund som deltar i arbetsprövningen samt de uppgifter som avses i 1 och 3 mom. till förtroendemannen eller någon annan som företräder de arbetstagare som är anställda hos den som ordnar arbetsprövningen.

10 §

Avbrytande av träning och prövning

Om en enskild kund utan tillstånd har varit frånvarande fem tränings- eller prövningsdagar utan avbrott eller om han eller hon annars har varit frånvarande så mycket att målen för träningen eller prövningen inte nås, fattar arbets- och näringsbyrån på basis av frånvaron beslut om avbrytande av träningen eller utbildningsprövningen eller om hävande av avtalet om arbetsprövning.

Serviceproducenten eller den som ordnar arbetsprövningen har skyldighet att anmäla den frånvaro som avses i 1 mom. till arbets- och näringsbyrån. Innan beslutet fattas ska arbets- och näringsbyrån ge den enskilda

kunden tillfälle att bli hörd. Den enskilda kunden ska utan dröjsmål underrättas om beslutet.

Arbets- och näringsbyrån och den som ordnar arbetsprövningen har rätt att häva avtalet om arbetsprövning av annat skäl än det som avses i 1 mom. genom att meddela detta skriftligt till de övriga parterna. Hävandet av avtalet får dock inte basera sig på en diskrimineringsgrund som förbjuds i lag eller på någon annan ogrundad orsak.

11 §

Försäkringsskydd

Arbets- och näringsministeriet ordnar gruppansvarsförsäkring för dem som deltar i träning och prövning. För olycksfall som inträffat eller yrkessjukdomar som ådragits under träning eller prövning betalas ersättning av statens medel på motsvarande grunder som för olycksfall i arbete enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) om inte den enskilda kunden har rätt till en minst lika stor ersättning enligt någon annan lag. Statskontoret behandlar ärenden som gäller ersättning av statens medel.

5 kap.

Arbetskraftsutbildning

1 §

Arbetskraftsutbildningens mål

Genom den arbetskraftsutbildning som arbets- och näringsmyndigheterna anskaffar förbättras de vuxnas yrkesskicklighet, möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete och deras färdigheter att verka som företagare samt främjas tillgången på yrkeskunnig arbetskraft och uppkomsten av ny företagsverksamhet.

Som arbetskraftsutbildning erbjuds utbildning som främjar yrkesfärdigheterna och integrationsutbildning enligt 20 § i lagen om främjande av integration. Som arbetskraftsutbildning kan dessutom erbjuds grundläggande utbildning för vuxna, om avsaknaden av lärokursen i grundläggande utbildning ut-

gör ett hinder för att genomgå yrkesutbildning.

2 §

Studier som leder till högskoleexamen och som anskaffas i form av arbetskraftsutbildning

Studier som leder till högskoleexamen kan anskaffas som arbetskraftsutbildning för en enskild kund för att kunden ska kunna slutföra högskolestudier som avbrutits.

Ett villkor för anskaffande av studier som leder till högskoleexamen är att minst ett år förflutit sedan studierna bevisligen avbröts. Dessutom är det ett villkor att slutförande av studierna beräknas kräva heltidsstudier enligt 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa högst

1) 12 månader för den som antagits för att avlägga en högre yrkeshögskoleexamen eller enbart en högre högskoleexamen,

2) 18 månader för den som antagits för att avlägga en yrkeshögskoleexamen eller enbart en lägre högskoleexamen,

3) 24 månader för den som antagits för att avlägga både en lägre och en högre högskoleexamen.

Oberoende av bestämmelserna i 1 och 2 mom. kan för en enskild kund som har en examen på institutnivå eller en examen på motsvarande nivå som avlagts utomlands anskaffas studier som leder till en högskoleexamen inom samma bransch.

Innan beslut om anskaffning av studier som leder till högskoleexamen fattas ska arbets- och näringsmyndigheterna begära utlåtande i saken av undervisnings- och kulturministeriet.

3 §

Antagning av studerande

Som studerande kan antas personer som är lämpade för utbildningen och för det yrke eller den uppgift som utbildningen syftar till och som har ett av arbets- och näringsbyrån konstaterat utbildningsbehov. En person under 20 år som har fullgjort sin läroplikt kan antas till utbildning som syftar till att främja

yrkesfärdigheterna endast om det inte är möjligt eller annars inte ändamålsenligt att genomföra utbildningen som frivilliga studier.

På antagningen av studerande tillämpas dessutom de bestämmelser om utbildningen i fråga som gäller grunderna för antagning av studerande, behörighet för studier, tillgänglighet och förutsättningarna för antagning som studerande samt information om antagningen av studerande i lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) och universitetslagen (558/2009).

Arbets- och näringsmyndigheten beslutar om antagningen av studerande till utbildning. Om studier som leder till högskoleexamen anskaffas som arbetskraftsutbildning beslutar universitetet eller yrkeshögskolan om antagningen av studerande. Närmare bestämmelser om antagningsförfarandet utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

Antagningen av studerande och lämplighetsproven i anslutning till antagningen till arbetskraftsutbildningen är avgiftsfria för dem som söker sig till arbetskraftsutbildning.

4 §

Studerandes rättigheter och skyldigheter

En studerande har rätt att få undervisning enligt utbildnings- eller undervisningsplanen och rätt att avlägga studier under den tid arbetskraftsutbildningen pågår.

Den studerande ska regelbundet delta i undervisningen och göra framsteg i sina studier på det sätt som avses i utbildnings- eller studieplanen. Om den studerande får studieprestationer som hör till hans eller hennes studiehelhet i en omfattning av i genomsnitt fem studiepoäng per studiemånad, anses han eller hon ha gjort tillräckliga framsteg i sina högskolestudier.

Om inte något annat bestäms i denna lag, tillämpas på respektive arbetskraftsutbildning den av de lagar enligt 3 § 2 mom. som gäller utbildningen i fråga och bestämmelser som utfärdats med stöd av den och gäller

- 1) inskrivning,
- 2) erkännande av kunnande,

- 3) tillgodoräknande av studier,
- 4) bedömning av studieprestationer, rättelse av bedömning och rättelseförfarande,
- 5) studerandes rätt till en trygg studiemiljö,
- 6) indragning av studierätt, information om indragning av studierätten och återställande av studierätten,
- 7) disciplin och verkningarna av ett anhängigt åtal på ett disciplinärt förfarande,
- 8) förfarandet i ärenden som gäller indragning och återställande av studierätten samt i disciplinärenden,
- 9) avlägsnande av en studerande som uppför sig störande eller som äventyrar säkerheten,
- 10) narkotikatest,
- 11) tystnadsplikt för studerande, och
- 12) sökande av ändring i en utbildningsproducents beslut.

Om utbildning som inte omfattas av de lagar som anges i 3 mom. anskaffas som arbetskraftsutbildning, tillämpas bestämmelserna i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning på utbildningen.

5 §

Avbrytande av utbildningen

Om en studerande inte gör framsteg i studierna på det sätt som avses i 4 § 2 mom. eller han eller hon utan tillstånd har varit frånvarande fem utbildningsdagar utan avbrott, ska den arbets- och näringsmyndighet som beslutat om antagningen av studerande fatta beslut om avbrytande av utbildningen.

Utbildningsproducenten är skyldig att till den arbets- och näringsmyndighet som beslutat om studerandeantagningen meddela att de villkor för avbrytande av utbildningen som avses i 1 mom. uppfylls. Innan beslutet fattas ska arbets- och näringsmyndigheten ge den studerande tillfälle att bli hörd. Den studerande ska utan dröjsmål underrättas om beslutet.

6 §

Inläring i arbetet och praktik i anslutning till utbildningen

Under tiden för en period med inlärn timer i arbetet eller en praktikperiod i anslutning till utbildningen står den studerande inte i arbetsavtalsförhållande till anordnaren eller utbildningsproducenten, om inte den studerande och den som anordnar perioden med inlärn timer i arbetet eller praktikperioden har kommit överens om något annat. Om det har avtalats att inlärn timer i arbetet eller praktiken ska genomföras i ett arbetsavtalsförhållande, ska 2 och 3 mom. inte tillämpas.

Utbildningsproducenten, den som anordnar inlärn timer i arbetet eller en praktikperiod och den studerande ska ingå ett tidsbegränsat skriftligt avtal om perioden med inlärn timer i arbetet eller praktikperioden. På avtalet och på utbildningsproducentens uppgifter tillämpas vad som i 4 kap. 9 § bestäms om avtal om arbetsprövning och om arbets- och näringsbyråns uppgifter. I avtalet ska det dessutom överenskommas om den lärare som ansvarar för handledningen samt på vilket sätt och under vilken tid handledningen genomförs.

Den som anordnar en period med inlärn timer i arbetet eller en praktikperiod ansvarar för den studerandes skydd i arbetet under perioden med inlärn timer i arbetet eller praktikperioden så som föreskrivs i 19 § i lagen om yrkesutbildning och 10 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Utbildningsproducenten är skyldig att ordna grupplivförsäkring för de studerande under tiden för perioden med inlärn timer i arbetet eller praktikperioden.

7 §

Gemensam anskaffning av utbildning

Arbetskraftsutbildning kan genomföras tillsammans med arbetsgivaren, en uppdragsgivare till den som ämnar bli företagare eller ett företag som överlåter företagarrättigheter så, att denna deltar i finansieringen av utbildningen tillsammans med arbets- och näringsmyndigheten (*gemensam anskaffning av utbildning*) när utbildningen ordnas

1) för en viss arbetsgivares blivande arbetsgivare eller anställda eller hyrda arbetstagare, eller

2) för dem som ämnar bli företagare och skulle ha ett fåtal uppdragsgivare eller som

har för avsikt att bedriva företagsverksamhet genom att skaffa sig företagarrättigheter från ett annat företag.

Om en företagare som avses i 1 kap 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa deltar i utbildning enligt 1 mom., utgör den andel av företagarens utbildning som arbets- och näringsmyndigheten finansierar de minimistöd.

6 kap.

Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

1 §

Syftet med stödjande av studier

Genom stöd för arbetssökandes frivilliga studier förbättras man den vuxna befolkningens yrkesskicklighet och möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete samt tryggas tillgången på yrkeskunnig arbetskraft.

2 §

Allmänna förutsättningar och förmåner

En arbetssökande som har fyllt 25 år och som studerar frivilligt har rätt till arbetslöshetsförmåner under de förutsättningar som anges i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

1) arbets- och näringsbyrån har konstaterat att den arbetssökande har behov av utbildning och byrån gör den bedömningen att stödjande av frivilliga studier är det arbetskraftspolitiskt mest ändamålsenliga sättet att förbättra arbetssökandens yrkesfärdigheter och möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete,

2) studierna på ett väsentligt sätt anses förbättra den arbetssökandes möjligheter till sysselsättning på den öppna marknaden,

3) det har i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den avtalats om studierna på det sätt som bestäms i 4 §, och

4) övriga villkor som anges i detta kapitel uppfylls.

3 §

Förutsättningar för studierna

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på studier som betraktas som heltidsstudier enligt 2 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och

1) om vilka det föreskrivs i lagen om yrkesutbildning, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, yrkeshögskolelagen eller universitetslagen och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller till lägre eller högre högskoleexamen som avläggs vid ett universitet eller en yrkeshögskola, eller som syftar till att studeranden avlägger delar av nämnda examina, förvärvar tilläggsutbildning eller fortbildning enligt nämnda lagar eller deltar i öppen undervisning vid universitet och yrkeshögskolor,

2) som är annan yrkesinriktad utbildning som anordnas i Finland eller som anordnas utomlands av en utbildningsproducent som är verksam i Finland

3) om vilka det föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller gymnasielagen (629/1998), i det fall att avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling, eller

4) om vilka det föreskrivs i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998), i det fall att utbildningen ökar yrkesfärdigheterna och behörigheten och en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas.

Om inte något annat följer av särskilda skäl, tillämpas det som bestäms i detta kapitel på universitetsstudier för avläggande av lägre eller högre högskoleexamen endast när det är fråga om studier som arbetssökanden bedrivit tidigare och som bevisligen har avbrutits minst ett år tidigare.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på studier som arbetssökanden bedrivit tidigare endast om studierna bevisligen har avbrutits minst ett år tidigare. Begränsningen gäller inte studier som inletts under ett arbetsavtalsförhållande eller som bedrivits som arbetskraftsutbildning.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas, när andra villkor uppfylls, också på studier

på Åland som motsvarar sådana studier som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten.

4 §

Överenskommelse om studier i en sysselsättningsplan

Innan studierna inleds ska en överenskommelse om de studier för vilka det ges stöd tas in i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den.

Även efter att studierna inletts kan det i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den avtalas om studier för vilka det ges stöd, om det finns vägande skäl eller om arbetssökanden har inletts studierna i ett arbetsavtalsförhållande eller studierna har bedrivits som arbetskraftsutbildning.

5 §

Stödtid

För en studiehelhet kan det ges stöd under de förutsättningar som föreskrivs i detta kapitel för högst 24 månader.

Den arbetssökande kan meddela arbets- och näringsbyrån att han eller hon avbryter de studier som stöds med arbetslöshetsförmån. Meddelandet ska ges utan dröjsmål efter att studierna avbrutits. Avbrott kan inte göras på basis av läroanstaltens ferieperiod. Tiden för avbrottet räknas inte in i den maximitid som anges i 1 mom.

Om den arbetssökandes studierätt har dragits in och senare återställs, anses studierna ha varit avbrutna under den tid den arbetssökande inte har haft studierätt.

6 §

Den arbetssökandes skyldigheter

Den arbetssökande ska regelbundet delta i undervisningen enligt utbildnings- eller studieplanen.

För att den arbetssökande ska få arbetslöshetsförmån förutsätts att han eller hon gör framsteg i studierna. Om den arbetssökande får i genomsnitt fem studiepoäng per studie-

månad för studieprestationer som ingår i den studiehelhet som stöds, anses han eller hon ha gjort tillräckliga framsteg i sina högskolestudier. I fråga om andra studier förutsätts det att studeranden gör framsteg i studierna i enlighet med utbildnings- eller studieplanen.

7 §

Uppföljning av studierna och indragning av stöd

Arbets- och näringsbyrån följer hur den arbetssökande gör framsteg i studierna på det sätt som överenskommits i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den.

Om arbetssökanden inte gör tillräckliga framsteg i studierna eller försummar att underrätta arbets- och näringsbyrån om studieframgången på det sätt som överenskommits i sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den, upphör rätten till arbetslöshetsförmån från den tidpunkt då det anses att arbetssökanden inte har gjort tillräckliga framsteg i studierna eller den tidpunkt då arbetssökanden borde ha underrättat arbets- och näringsbyrån om studieframgången.

Om den arbetssökande utan godtagbart skäl har uteblivit från utbildning enligt utbildnings- eller studieplanen så att det är uppenbart att arbetssökanden inte kan avlägga de planliga studierna, eller om arbetssökanden annars på ett väsentligt sätt har försummat studierna, upphör rätten till arbetslöshetsförmånen vid den tidpunkt då frånvaron eller försummelsen börjat.

Arbets- och näringsbyrån beslutar om upphörande av rätten till arbetslöshetsförmån enligt 2 och 3 mom. Innan beslutet fattas ska arbetssökanden ges tillfälle att bli hörd.

8 §

Den arbetssökandes skyldighet att informera

Den arbetssökande ska för arbets- och näringsbyrån visa upp utbildningsproducentens intyg om antagning till utbildningen, inledande av studierna och ferieperioder under utbildningen. Arbetssökanden ska dessutom för arbets- och näringsbyrån visa upp en behövlig redogörelse för framstegen i studierna.

Arbetssökanden ska underrätta arbets- och näringsbyrån om avbrott som avses i 5 § 3 mom. och om avslutande av studierna.

9 §

Utbildningsproducentens skyldighet att informera

Utbildningsproducenten ska ge den studerande intyg om antagning till utbildningen, inledande av studierna, ferieperioder under utbildningen och framstegen i studierna.

Utbildningsproducenten ska utan dröjsmål underrätta arbets- och näringsbyrån om avslutande av studierna och om de omständigheter som avses i 7 § 3 mom. För att utbildningsproducenterna ska kunna fullgöra denna skyldighet lämnar arbets- och näringsbyrån dem namnen och personbeteckningarna för de studerande vars studier stöds på det sätt som föreskrivs i detta kapitel.

7 kap.

Lönesubvention

1 §

Begreppet lönesubvention och allmänna föresättningar

Lönesubvention är ett stöd som beviljas av arbets- och näringsbyrån och som är avsett att främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande och som kan beviljas arbetsgivare för lönekostnader.

Syftet med lönesubventionerat arbete är att förbättra arbetslösa arbetssökandes yrkesskicklighet, kompetens och ställning på arbetsmarknaden och på så sätt främja deras sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden.

För att lönesubvention ska beviljas förutsätts att produktiviteten hos den som ska anställas med subventionen i de arbetsuppgifter som erbjuds bedöms vara nedsatt på grund av bristfällig kompetens eller yrkesskicklighet, arbetslöshetens längd, skada eller sjukdom eller av någon annan orsak.

När lönesubvention beviljas kan arbets- och näringsbyrån ställa behövliga villkor med avseende på den som ska anställas med subventionen och syftet med subventionen.

2 §

Förutsättningar som gäller arbetsgivare i fråga om lönesubvention

Lönesubvention kan beviljas kommuner, samkommuner, sammanslutningar och andra arbetsgivare, dock inte statliga ämbetsverk eller inrättningar.

Om arbetsgivaren under de 12 månaderna närmast innan ansökan lämnades in, av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat arbetstagare i samma eller liknande uppgifter eller förkortat deras arbetstid, kan lönesubvention beviljas om permitteringarna eller arbetstidsförkortningarna har avslutats eller de uppsagda har erbjudits möjlighet att återgå till sitt tidigare arbete innan ansökan om lönesubvention görs.

Lönesubvention beviljas inte, om

1) den anställning som subventionen avser skulle föranleda att andra anställda hos arbetsgivaren sägs upp eller permitteras eller att deras arbetsförhållanden eller förmåner försämrats,

2) arbetsgivaren får annat statligt stöd för samma tid för anställande av eller främjande av sysselsättningen för den som ska anställas med subventionen,

3) subventionen skulle snedvrída konkurrensen mellan andra aktörer som erbjuder samma produkter eller service,

4) arbetsgivaren på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter, om inte arbets- och näringsbyrån av särskilda orsaker som har samband med den som anställs med lönesubventionen anser det vara ändamålsenligt att bevilja subventionen.

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om undantag från de förutsättningar som föreskrivs i 3 mom. 2 punkten.

3 §

Förutsättningar som gäller arbetsavtalsförhållandet i fråga om lönesubvention

Lönesubvention kan beviljas om arbetsgivaren förbinder sig att betala lön minst enligt det kollektivavtal som tillämpas på arbetsavtalsförhållandet, eller, om det inte finns något lämpligt kollektivavtal, sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga.

För att lönesubvention ska beviljas för anställning av personer som har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på basis av arbetslöshet förutsätts dessutom att arbetsgivaren förbinder sig att betala en lön som är minst lika stor som lönesubventionens grunddel för den tid av arbetsoförmåga under vilken arbetstagaren på grund av självrisktiden enligt 8 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) inte får dagpenning eller någon annan motsvarande lagstadgad ersättning eller lön för sjukdomstiden av arbetsgivaren på någon annan grund.

Lönesubvention beviljas inte om det arbetsavtalsförhållande som subventionen är avsedd för har börjat innan beslut om beviljande av subvention har fattats.

4 §

Överföring av den som anställts med subventionen till uppgifter hos en annan arbetsanordnare

Arbetsgivaren får med samtycke av den som anställts med subventionen överföra honom eller henne till uppgifter hos någon annan arbetsanordnare. Överföring av den som anställts med subventionen förutsätter att den som får lönesubventionen underrättar arbets- och näringsbyrån om detta före överföringen och bifogar en försäkran av arbetsanordnaren om att denna inte under de tolv månaderna närmast innan försäkran lämnades, av produktionsorsaker eller av ekonomiska orsaker har sagt upp eller permitterat arbetstagare i samma eller likadana uppgifter eller förkortat deras arbetstid.

Om det har förekommit permitteringar, arbetstidsförkortningar eller uppsägningar under de tolv månaderna närmast innan försäk-

ran lämnades, men de har avslutats eller de uppsagda har erbjudits möjlighet att återgå till sitt tidigare arbete, utgör dessa inte ett hinder för överföring av den subventionsanställda till uppgifter hos någon annan arbetsanordnare.

Närmare bestämmelser om villkoren för överföring av den som anställts med subventionen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Beviljande av lönesubvention till arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet

Arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet beviljas lönesubvention i form av stöd enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87 och 88 i fördraget (allmän gruppundantagsförordning) när den som ska anställas med lönesubventionen

1) har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen,

2) har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på basis av arbetslöshet,

3) har varit arbetslös utan avbrott i minst sex månader innan lönesubventionen beviljas,

4) saknar yrkesutbildning,

5) har fyllt 50 år, eller

6) är berättigad till en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration.

För anställning av andra än i 1 mom. avsedda arbetslösa arbetssökande beviljas lönesubvention i form av de minimis-stöd.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte när lönesubvention beviljas för läroavtalsutbildning.

6 §

Lönesubventionens belopp

Lönesubvention beviljas per dag och person minst till ett belopp som motsvarar lönesubventionens grunddel. Lönesubventionens grunddel är per dag lika stor som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i

lagen om utkomstskydd för arbetslösa utan förhöjningsdel och omställningsskyddstillägg.

Som lönesubvention kan utöver lönesubventionens grunddel beviljas en tilläggsdel, om det görs en sådan bedömning att grunddelen inte ersätter den sänkning av produktiviteten som den som anställs med subventionen ger upphov till. Lönesubventionens tilläggsdel är högst 60 procent av beloppet av lönesubventionens grunddel.

Lönesubventionens grunddel eller lönesubvention förhöjd med en tilläggsdel kan beviljas till fullt belopp på grundval av ett sådant arbetsavtalsförhållande där arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 85 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen.

Om arbetstiden är mindre än 85 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen beviljas lönesubvention till minskat belopp och relaterad till arbetstiden.

När lönesubvention beviljas för anställning av personer som fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på basis av arbetslöshet, kan avvikelser göras från 4 mom.

7 §

Högsta förhöjda lönesubvention

Om den som anställs med subvention har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på basis av arbetslöshet och är berättigad till arbetsmarknadsstöd enligt 12 kap. 9 § 4 mom., kan lönesubventionen beviljas förhöjd med en tilläggsdel som är högst 90 procent av lönesubventionens grunddel (*högsta förhöjda lönesubvention*).

Med hjälp av den högsta förhöjda lönesubventionen ordnas arbete i första hand för dem som inte har varit i arbete efter att de 500 dagar under vilka den arbetslöshetsförmån som betalas på basis av arbetslöshet började löpa samt för dem som har varit i arbete på den öppna arbetsmarknaden endast i liten utsträckning och tillfälligt och vars sysselsättning inte tidigare främjats genom lönesubvention som beviljas arbetsgivaren.

8 §

Lönekostnader som täcks med lönesubvention

Lönesubventionen kan tillsammans med andra stöd som beviljats för lönekostnader och utbildningsersättning som betalas på grund av läroavtal vara högst så stor som arbetsgivarens lönekostnader för en arbetstagar som anställts med subventionen. Med lönekostnader avses lön som betalas till en arbetstagar före innehållning av den försäkrades lagstadgade avgifter och skatter och dessutom arbetsgivarens lagstadgade socialskyddsavgift och arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremie samt obligatorisk grupplivförsäkringspremie.

Den lönesubvention som för anställning av en person som avses i 5 § 1 mom. 2—6 punkten beviljas arbetsgivare som bedriver näringsverksamhet får utgöra högst 50 procent av lönekostnaderna och för en person som avses i 1 punkten högst 75 procent av lönekostnaderna.

Lönesubvention betalas inte, om lönekostnaderna per månad är mindre än beloppet av grunddelen per månad.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om de lönekostnader för olika arbetsgivare som ska täckas med hjälp av den högsta förhöjda lönesubventionen och om avdrag för det stöd som överstiger lönekostnadernas maximibelopp.

9 §

Lönesubventionens varaktighet

Lönesubvention kan per person beviljas för högst 10 månader i sänder. Lönesubvention kan emellertid per person beviljas för högst 24 månader i sänder, om

1) den som anställs med subventionen har fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar på basis av arbetslöshet, eller

2) ett statligt ämbetsverk eller en statlig inrättning, en kommun, en samkommun eller en förening eller stiftelse som inte bedriver näringsverksamhet, med hjälp av subventio-

nen anställer en person för att planera och ordna arbets- och utbildningsplatser för arbetslösa samt annan sysselsättningsfrämjande service.

Om en person har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen, kan lönesubvention beviljas för en tid som med beaktande av personens nedsatta arbetsförmåga och övriga sysselsättningsmöjligheter är ändamålsenlig, dock för högst 24 månader i sänder. Lönesubvention för läroavtalsutbildning kan beviljas för hela utbildningstiden.

Högsta förhöjda lönesubvention kan beviljas för högst tolv månader, och därefter beviljas lönesubvention enligt lönesubventionens grunddel.

Om den som får lönesubvention ber arbets- och näringsbyrån att tillfälligt avbryta utbetalningen av lönesubventionen och det enligt arbets- och näringsbyråns bedömning finns ett giltigt skäl för avbrottet, räknas inte tiden för avbrottet in i den maximilängd för lönesubventionen som föreskrivs i denna paragraf.

10 §

Förnyad beräkning av maximitiden

Efter att en person har varit anställd med stöd av lönesubvention hos en eller flera arbetsgivare under den maximitid som anges i 9 § 1 mom. eller 12 § 2 mom. kan lönesubvention inte beviljas förrän han eller hon under de senaste sex månaderna har varit arbetslös arbetssökande i minst fem månader. Arbetslöshet under fem månader förutsätts inte, om det är fråga om beviljade av lönesubvention i de situationer som nämns i 9 § 2 mom. eller 12 § 3 mom.

Uträkningen av de maximitider för högsta förhöjda lönesubvention som avses i 9 § 3 mom. och 12 § 4 mom. börjar från början när den som anställts med hjälp av en subvention har fått arbetslöshetsförmån på basis av arbetslöshet under minst 500 dagar efter att han eller hon haft en anställning där lönekostnaderna har täckts med den högsta förhöjda lönesubventionen.

11 §

Ersättningsdagar som berättigar till lönesubvention

Lönesubvention betalas för den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala lön, dock för högst fem dagar per kalendervecka. Lönesubvention betalas dock inte för dagar för vilka arbetsgivaren har rätt att med stöd av 7 kap. 4 § i sjukförsäkringslagen få dagpenningförmåner för lönekostnaderna för den som anställts med subventionen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om ersättningsdagar som berättigar till subventionen.

12 §

Lönesubvention till sociala företag

Om ett socialt företag enligt lagen om sociala företag (1351/2003) anställer en arbetslös arbetssökande som avses i 1 § 1 eller 2 punkten i lagen om sociala företag i ett arbetsavtalsförhållande enligt 6 § 3 mom. i detta kapitel, beviljas som lönesubvention utöver lönesubventionens grunddel en tilläggsdel som utgör 60 procent av grunddelen. Lönesubventionen kan dessutom höjas så att lönesubventionens grunddel och tilläggsdel till sitt sammanlagda belopp utgör 50 procent av lönekostnaderna, dock högst 1 300 euro i månaden.

Med avvikelse från 9 § 1 mom. kan den lönesubvention som beviljas till sociala företag beviljas för högst 12 månader i sänder, om den som anställs med subventionen har varit

1) arbetslös arbetssökande i 12 månader utan avbrott, eller

2) arbetslös arbetssökande i minst sex månader utan avbrott och med beaktande av olika perioder av arbetslöshet sammanlagt i minst 12 månader och på grundval av upprepade arbetslöshet och den tid arbetslösheten totalt har varat kan jämföras med arbetssökande som har varit arbetslösa i 12 månader utan avbrott.

Om en person har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen, kan lönesubvention med avvikelse från 9 § 2 mom.

beviljas för en tid som med beaktande av personens nedsatta arbetsförmåga och övriga sysselsättningsmöjligheter är ändamålsenlig, dock högst för 36 månader i sänder.

Med avvikelse från 9 § 3 mom. kan högsta förhöjda lönesubvention beviljas sociala företag för högst 24 månader i sänder per person.

13 §

Lönesubvention som beviljas kommuner på grundval av sysselsättningsskyldigheten och den regionala garantin

Kommunen har rätt att få lönesubvention för sådana arbetstagare som arbets- och näringsbyrån har anvisat kommunen att sysselsätta på grundval av sysselsättningsskyldigheten enligt 11 kap. 1 § eller den regionala garantin enligt 3 § i samma kapitel.

Om kommunen på grundval av sysselsättningsskyldigheten anställer en arbetslös arbetssökande i heltidsarbete enligt den ordinarie arbetstiden i branschen eller på grundval av den regionala garantin i arbete där arbetstiden under en tidsperiod som motsvarar lönebetalningsperioden är minst 75 procent av den ordinarie arbetstiden i branschen, beviljas kommunen utöver lönesubventionens grunddel en tilläggsdel som utgör 60 procent av grunddelen.

På grundval av den regionala garantin beviljas kommunen lönesubvention för högst sex månader i sänder per person.

14 §

Anslag som anvisas statliga ämbetsverk eller inrättningar

Arbets- och näringsbyrån kan anvisa statliga ämbetsverk eller inrättningar anslag för lönekostnader som föranleds av att arbetslösa arbetssökande anställs. På användningen av anslagen tillämpas vad som i 1 §, 2 § 2—4 mom., 3 och 4 §, 8 § 1 mom., 9 § 1, 2 och 4 mom. samt 10 § 1 mom. bestäms om lönesubvention. Av anslagen kan de totala kostnaderna för avlöning av arbetstagaren betalas för den tid som arbetsgivaren är skyldig att betala lön, dock för högst fem dagar per ka-

lendervecka. Av anslagen kan dessutom betalas andra kostnader som föranleds av att arbete ordnas.

8 kap.

Service för inledande och utvecklande av företagsverksamhet

1 §

Startpeng

För att trygga försörjningen för en enskild kund som blir företagare kan arbets- och näringsbyrån bevilja startpeng för högst 18 månader i det skede företagsverksamheten startas och etableras.

Startpeng beviljas i form av de minimistöd.

2 §

Förutsättningar för beviljande av startpeng

Förutsättningarna för att startpeng ska beviljas är att

1) den enskilda kunden har eller skaffar sig tillräckliga färdigheter för att klara av den planerade företagsverksamheten, och

2) den planerade företagsverksamheten till sin natur är en huvudsyssla och den bedöms ha förutsättningar att bli en kontinuerligt lönsam verksamhet.

Arbets- och näringsbyrån kan när startpeng beviljas ställa behövliga villkor för erhållande av startpeng.

3 §

Hinder för beviljande och utbetalning av startpeng

Startpeng beviljas inte, om

1) den planerade företagsverksamheten bedöms ge den enskilda kunden en rimlig försörjning i det skede när företagsverksamheten startas och etableras,

2) startpengen bedöms snedvrída konkurrensen mer än i ringa mån mellan dem som erbjuder samma produkter eller service,

3) den enskilda kund som ansöker om startpeng har inlett företagsverksamheten innan beslut om beviljande av stöd har fattats,

4) den enskilda kund som ansöker om startpeng övergår från ett arbetsavtalsförhållande till att utföra samma arbete som företagare och det är uppenbart att den huvudsakliga uppdragsgivaren kommer att vara hans eller hennes tidigare arbetsgivare,

5) den enskilda kund som ansöker om startpeng på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter eller har väsentliga privaträttsliga betalningsstörningar, om inte arbets- och näringsbyrån av särskilda orsaker anser det ändamålsenligt att bevilja stöd.

Startpeng betalas inte, om den enskilda kunden för samma tid får

1) lön eller ersättning för arbete som inte har samband med hans eller hennes företagsverksamhet, varvid som lön betraktas även semesterlön och lön för uppsägningstid samt sådan i 3 kap. 6 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd ekonomisk förmån som ska anses trygga en rimlig försörjning,

2) offentligt stöd för sina egna lönekostnader,

3) arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, sociala förmåner enligt 3 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994).

4 §

Startpengens belopp och ersättningsdagar

Som startpeng beviljas minst startpengens grunddel per dag och person. Startpengens grunddel per dag är lika stor som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa utan förhöjningsdel och omställningsskyddstillägg.

Som startpeng kan utöver startpengens grunddel beviljas en tilläggsdel, som är högst 60 procent av beloppet av startpengens grunddel.

Startpeng betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Genom förordning av statsrå-

det bestäms närmare om de ersättningsdagar som berättigar till startpengen.

5 §

Service för utvecklande av företagsverksamhet

Arbets- och näringsmyndigheterna kan som service för utvecklande av företagsverksamhet för små och medelstora företag (*sm-företag*) producera eller anskaffa utbildningsservice samt sakkunnigservice för att bedöma sm-företagens utvecklingsbehov, göra upp en utvecklingsplan, stödja genomförandet av planen samt stödja nätverksbildningen mellan sm-företagen.

Service för utvecklande av företagsverksamhet är avgiftsbelagd för företagen. Den andel av utvecklingsservicen som arbets- och näringsmyndigheterna finansierar utgör de minimis-stöd. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om stödnivån och den maximala tiden för sakkunnigservicen.

9 kap.

Kostnadsersättning

1 §

Rätt till kostnadsersättning

En arbetssökande som får arbetslöshetsförmån har rätt att få kostnadsersättning för de resekostnader och andra kostnader som uppkommer under den tid arbetssökanden deltar i

- 1) arbetskraftsutbildning,
- 2) frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 6 kap.,
- 3) frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration,
- 4) jobbsökarträning,
- 5) karriärträning,
- 6) prövning.

Kostnadsersättning till en arbetssökande som ansöker om inkomstrelaterad dagpenning beviljas av arbetslöshetskassan och till en arbetssökande som ansöker om grunddag-

penning eller arbetsmarknadsstöd av Folkpensionsanstalten.

Arbets- och näringsmyndigheterna kan bevilja kostnadsersättning till en enskild kund utan arbete som deltar i service enligt 1 mom. 1 eller 4—6 punkten och som inte har rätt till kostnadsersättning med stöd av 1 mom. eller rätt till ersättning med stöd av någon annan lag för kostnader som föranleds av deltagande i service.

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om kostnadsersättning som betalas för den tid arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte pågår.

2 §

Kostnadsersättningens belopp

I kostnadsersättning betalas 9 euro per dag. Kostnadsersättning betalas dock till ett belopp om 18 euro per dag, om

1) kunden deltar i service som ordnas utanför hans eller hennes pendlingsregion,

2) kunden deltar i service som ordnas utanför hans eller hennes hemkommun men inom pendlingsregionen och deltagandet orsakar honom eller henne inkvarteringskostnader.

En studerande som deltar i arbetskraftsutbildning utomlands har rätt att i ersättning för inkvarteringskostnader och andra kostnader under utbildningstiden få 50 procent av det dagtraktamente som utgör den ersättning för resekostnader som betalas till en statstjänsteman för en tjänsteresa i landet i fråga.

Till en arbetssökande som deltar i arbetskraftsutbildning som anordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten betalas 16,82 euro per dag i kostnadsersättning. Inkvarteringen är gratis för arbetssökande som deltar i arbetskraftsutbildning som anordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om hur den kostnadsersättning som avses i 1 mom. bestäms och om arbets- och näringsmyndigheternas skyldighet att anmäla uppgifter som inverkar på bestämmandet av kostnadsersättningen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten.

3 §

Ersättningsdagar i fråga om kostnadsersättning

Kostnadsersättning betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Till dem som deltar i arbetskraftsutbildning utomlands betalas kostnadsersättning för högst sju dagar per kalendervecka.

Under den tid då jobbsökarträning, karriärträning och prövning pågår samt i situationer enligt 1 § 3 mom. betalas kostnadsersättning endast för de dagar då servicen ordnas och den arbetssökande deltar i servicen.

Närmare bestämmelser om de ersättningsdagar som berättigar till kostnadsersättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Begränsningar i fråga om kostnadsersättning och kostnadsersättningens upphörande

Kostnadsersättning betalas inte för ferieperioder under arbetskraftsutbildning, under den arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 6 kap. och inte heller under frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration. Ersättning betalas dock för den tid under vilken en arbetssökande som får arbetslöshetsförmån under en ferieperiod deltar i inläring i arbetet eller praktik som hör till utbildningen.

För att en ung person under 25 år som saknar yrkesutbildning ska ha rätt att få kostnadsersättning för de dagar då han eller hon deltar i arbetsprövning förutsätts att rätten till arbetslöshetsdagpenning för den som deltar i arbetsprövningen har upphört på grund av maximitiden eller att han eller hon på basis av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar.

Utbetalningen av kostnadsersättning upphör från och med den dag då den arbetssökande har avbrutit servicen. Utbetalningen av kostnadsersättning upphör också om man har beslutat att avbryta servicen.

5 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor

Om inte något annat bestäms i denna lag, tillämpas på kostnadsersättning lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) samt följande paragrafer och kapitel i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

- 1) 11 kap. 2 § (skyldighet att lämna uppgifter),
- 2) 11 kap. 3 § (beslut om förmåner),
- 3) 11 kap. 5 § (betalningssätt),
- 4) 11 kap. 6 § (tillfälligt avbrott i utbetalningen eller betalning till lägre belopp),
- 5) 11 kap. 10 § (återkrav),
- 6) 11 kap. 13 § (kvittning),
- 7) 11 kap. 14 § (indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall),
- 8) 11 kap. 15 § (utmätning av arbetslöshetsförmåner),
- 9) 11 kap. 15 a § (preskription av fordringar),
- 10) 12 kap. (sökande av ändring), och
- 11) 13 kap. 1, 3—8 och 10 § (bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter).

Om Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar ut arbetslöshetsförmån utan beslut i enlighet med 11 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och mottagaren av arbetslöshetsförmånen har rätt att få kostnadsersättning, kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan på motsvarande sätt betala även denna ersättning utan beslut. Kostnadsersättningen betalas då till fullt belopp.

Med avvikelse från bestämmelserna i 12 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska en besvärsskrift som gäller arbets- och näringsbyråns beslut ges in till den behöriga arbets- och näringsbyrån.

På ärenden som gäller kostnadsersättning tillämpas inte vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om utkomstskyddsombudets uppgifter och behörighet.

10 kap.

Förmåner enligt prövning i anslutning till service och sakkunnigbedömningar

1 §

Ersättning för rese- och inkvarteringskostnader

Arbets- och näringsbyrån kan bevilja ersättning för rese- och inkvarteringskostnader till en arbetslös arbetssökande som söker arbete och till en arbetslös enskild kund som söker sig till arbeidskraftsutbildning, träning eller prövning eller deltar i en sakkunnigbedömning som avses i 4 kap. 2 §.

Ett villkor för att de resekostnader som avses i 1 mom. ska ersättas är att ersättande av kostnaderna ska anses ändamålsenligt med tanke på tillgången på arbetskraft och sysselsättningen för den arbetslösa.

Ersättning för resekostnader som orsakas av att ärenden uträttas vid arbets- och näringsbyrån kan beviljas en arbetslös enskild kund som på grund av skada eller sjukdom behöver färdtjänst för att kunna uträtta ärenden vid arbets- och näringsbyrån. Ett villkor för att resekostnaderna ska ersättas är att uträttandet av ärenden personligen vid arbets- och näringsbyrån är nödvändigt med tanke på serviceprocessens framskridande.

Ett villkor för att inkvarteringskostnader ska ersättas är att övernattningen under en resa som avses i 1 mom. har varit nödvändigt på grund av trafikförhållandena och inkvarteringen har orsakat kostnader.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om vilka resor som ska ersättas och grunderna för ersättningen för resekostnader.

2 §

Ersättning för flyttningskostnader

Ersättning för flyttningskostnader kan av arbets- och näringsbyrån beviljas en arbetssökande som är arbetslös, blivit uppsagd eller

har ett tidsbundet arbetsavtalsförhållande och blivit arbetslös om personen i fråga övergår i arbete utanför sin pendlingsregion enligt 1 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Ett villkor för att flyttningskostnaderna ska ersättas är att ersättande av flyttningskostnaderna ska anses ändamålsenligt med tanke på tillgången på arbetskraft och sysselsättningen för en arbetssökande som är eller blir arbetslös.

Ersättning för flyttningskostnader kan inte betalas till en arbetssökande som får annan ersättning för de kostnader som flyttningen förorsakar eller får resebidrag enligt 7 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som ersättning för de kostnader som mottagandet av arbetet medför.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om vilka flyttningskostnader som ska ersättas och om ersättningens maximibelopp.

3 §

Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen

Arbets- och näringsbyrån kan bevilja stöd till arbetsgivare för specialarrangemang på arbetsplatsen, om en person som ska anställas eller som är anställd har en skada eller sjukdom som förutsätter anskaffning av arbetsredskap eller ändringar på arbetsplatsen, och de kostnader som arbetsgivaren orsakas av anskaffningarna eller ändringarna ska anses betydande med beaktande av arbetsgivarens ekonomiska situation. Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen kan också beviljas för att ersätta den hjälp en annan arbetstagare ger.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om kostnader som kan ersättas med stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, stödets maximibelopp och maximitid samt förfarandet när stödet beviljas.

11 kap.

Sysselsättningsskyldigheten och den regionala garantin samt tilläggsstöd som beviljas kommuner

1 §

Ordnande av möjlighet till rehabilitering, utbildning eller arbete

För en arbetslös arbetssökande som är född 1950 eller därefter tryggas möjlighet till sysselsättningsfrämjande rehabilitering eller arbetskraftsutbildning, om hans eller hennes rätt till arbetslöshetsdagpenning upphör till följd av maximitidens utgång när han eller hon fyllt 57 år men innan han eller hon fyller 60 år.

Om arbetskraftsutbildning med stöd av 1 mom. ordnas för en arbetslös arbetssökande, har han eller hon under utbildningstiden rätt till arbetslöshetsdagpenning och kostnadsersättning oberoende av vad som bestäms om maximitiden i 6 kap. 7 och 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om en sådan arbetslös arbetssökande som avses i 1 mom. inte kan sysselsättas på den öppna arbetsmarknaden och lämplig arbetskraftsutbildning eller rehabilitering inte kan ordnas för honom eller henne, är hemkommunen skyldig att på anvisning av arbets- och näringsbyrån ordna möjligheter till arbete för den arbetssökande i åtta månader (*sysselsättningsskyldighet*). Kommunen ska ordna möjligheten till arbete så att den som sysselsätts kan påbörja arbetet när maximitiden för arbetslöshetsdagpenning går ut. I 7 kap. 13 § bestäms om kommunens rätt att få lönesubvention för de arbetstagare som kommunen har sysselsatt på grundval av sysselsättningsskyldigheten.

Arbete som ordnas på grundval av sysselsättningsskyldigheten ska vara heltidsarbete enligt branschens ordinarie arbetstider. För dem som får invalidpension som delpension ordnas deltidarbete som motsvarar deras arbetsförmåga och uppfyller det arbetsvillkor som utgör en förutsättning för arbetslöshetsdagpenning.

Närmare bestämmelser om fullgörande av sysselsättningsskyldigheten och om anmälningar i anslutning till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 §

Begränsningar i fråga om och upphörande av sysselsättningsskyldigheten

Bestämmelserna i 10 § tillämpas inte då en kund genom att avstå från att ansöka om arbetslöshetsdagpenning eller på något annat sätt skapar en sådan situation att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning inte löper ut före 57 års ålder enligt 1 § 1 mom.

Arbete som utförts under den granskningsperiod för arbetsvillkoret som anges i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som hänförs till arbetsvillkoret förkortar sysselsättningsskyldigheten på åtta månader i motsvarande mån.

Sysselsättningsskyldigheten upphör om

1) den som har rätt till arbetsmöjligheter, utan giltig orsak enligt 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa vägrar att ta emot ett honom eller henne anvisat och med hänsyn till hans eller hennes arbetsförmåga lämpligt arbete som ordnats med stöd av sysselsättningsskyldigheten,

2) det arbete som anvisats en arbetssökande avbryts av en orsak som beror på den arbetssökande, eller

3) det för den arbetssökande, efter det att jobbsökningen inte längre är i kraft, inte kan ordnas arbete inom tre månader efter det att sysselsättningsskyldigheten har trätt i kraft.

3 §

Regionala aspekter och regional garanti

Genom gemensamma åtgärder av staten, kommunerna och företagen inom den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken ombesörjs en regionalt balanserad sysselsättning så att arbetslösheten inte inom någon arbetsmarknadsregion väsentligt överstiger den genomsnittliga nivån i landet. Med arbetsmarknadsregion avses ett genom förordning av statsrådet definierat område som

en kommun eller flera kommuner bildar och där arbetstagare vanligen pendlar.

Kommunen är skyldig att ordna arbetsmöjligheter för arbetslösa arbetssökande i det syfte som anges i 1 mom. (*regional garanti*), på årsnivå dock inte för flera arbetssökande än högst en procent av arbetskraften i kommunen. Staten är skyldig att i motsvarande syfte ordna arbetsmöjligheter för sådana arbetslösa arbetssökande som kommunen inte har sysselsatt.

I 7 kap. 13 § bestäms om kommunens rätt att få lönesubvention för de arbetstagare som kommunen har sysselsatt på grundval av den regionala garantin.

4 §

Tilläggsstöd som beviljas kommuner

Kommunen betalas tilläggsstöd på basis av den andel av områdets arbetskraft som kommunen i genomsnitt under en månad har anställt med lönesubvention. Om kommunen sysselsätter minst 0,5 procent av områdets arbetskraft, betalas tilläggsstöd till kommunen. Tilläggsstöd betalas för det antal subventionsanställda som överstiger det personantal som motsvarar arbetskraftsandelarna i 2 mom.

Grunden för tilläggsstödet storlek är det genomsnittliga beloppet per person för de lönesubventioner som betalats till kommunen under en månad och de sysselsattas andel av arbetskraften i kommunens område. Tilläggsstödet belopp per person bestäms enligt följande:

De sysselsattas andel av arbetskraften	Tilläggsstödet belopp
minst 0,5 %	10 % av den genomsnittliga lönesubventionen
minst 1,0 %	20 % av den genomsnittliga lönesubventionen
minst 2,0 %	30 % av den genomsnittliga lönesubventionen

12 kap.

Genomförande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice och samarbete i anslutning till genomförandet

1 §

Samarbete mellan arbets- och näringsmyndigheterna, arbetslivsorganisationerna och andra intressegrupper

Arbets- och näringsmyndigheterna ska samarbeta med andra myndigheter, arbetslivsorganisationerna och andra intressegrupper. Syftet med samarbetet är att stödja genomförandet, planeringen och utvecklandet av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen.

För samarbetet finns det i anslutning till varje arbets- och näringsbyrå en delegation för arbetskrafts- och företagsservice (*delegationen för arbetskrafts- och företagsservice*). Arbets- och näringsbyrån kan besluta att det finns flera delegationer för arbetskrafts- och företagsservice i anslutning till byrån. Den instans som föreslår medlemmar i delegationen för arbetskrafts- och företagsservice kan ta initiativ till att tillsätta flera delegationer.

2 §

Tillsättande av delegationen för arbetskrafts- och företagsservice samt delegationens uppgifter

Arbets- och näringsbyrån tillsätter för tre år i sänder en delegation för arbetskrafts- och företagsservice vars uppgift är att

1) följa och prognostisera förändringar på arbetsmarknaden samt planera åtgärder som behövs med anledning av förändringarna och på detta sätt främja tryggheten av tillgången på arbetskraft och en förbättrad sysselsättning,

2) främja uppkomsten av ny företagsverksamhet och utveckla företagens verksamhetsbetingelser, samt

3) följa och stödja genomförandet av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen

samt av utkomstskyddets arbetskraftspolitiska förutsättningar samt vid behov ge förslag till hur servicen kan utvecklas.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om delegationens uppgifter, sammansättning, minimiantalet sammanträden under ett år, ordföranden och vice ordföranden samt sammanträdesarvoden och ersättande av kostnader.

3 §

Arbets- och näringsbyråns uppgifter för att genomföra omställningsskyddet

I syfte att genomföra omställningsskyddet ska arbets- och näringsbyrån

1) vid uppsägning tillsammans med arbetsgivaren och personalens företrädare kartlägga behovet av offentlig arbetskrafts- och företagsservice,

2) tillsammans med närings-, trafik- och miljöcentralen för den offentliga arbetskrafts- och företagsservicens del bistå vid utarbetandet och genomförandet av en handlingsplan enligt 49 § 1 och 2 mom. i lagen om samarbete inom företag (334/2007) samt enligt 9 § 1 och 2 mom. i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare (449/2007),

3) reservera tillräckliga resurser och bereda sig på behövliga åtgärder efter att av arbetsgivaren ha fått ett meddelande enligt 9 kap. 3 a § i arbetsavtalslagen.

4 §

Privat arbetskraftsservice

Med privat arbetskraftsservice avses i denna lag arbetsförmedlingsservice och annan service i anslutning till jobbsökning som är oberoende av arbets- och näringsmyndigheterna och som tillhandahålls av fysiska eller juridiska personer samt uthyrning av arbetskraft.

De som tillhandahåller privat arbetskraftsservice ska iaktta den jämlikhet som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. och minderårig arbetskraft får inte bjudas ut för arbeten där anställning

är förbjuden enligt lagen om unga arbetstagare.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att för uppföljningen av privat arbetskraftsservice få uppgifter om den privata arbetskraftsservicen av dem som tillhandahåller privat arbetskraftsservice eller av sammanslutningar som företräder dem. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas samt föreskrivs om behandlingen av uppgifterna och annat samarbete.

5 §

Förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling

De som tillhandahåller privat arbetskraftsservice får inte ta ut avgifter (*förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling*) hos enskilda kunder för den service som tillhandahålls och som motsvarar arbetsförmedlingsservice enligt 3 kap. 2 §, information och rådgivning om lediga arbetsplatser och jobbsökning enligt 4 kap. 1 § eller registrering som arbetsökande enligt 2 kap. 1 §. Avgift får inte heller tas ut av hyrda arbetstagare som efter uppdragets slut anställs av ett användarföretag som avses i 1 kap. 7 § i arbetsavtalslagen.

Bestämmelser om påföljder vid överträdelse av förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling finns i 47 kap. 6 § i strafflagen.

Förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling gäller inte verksamhet i vilken finländska ungdomar utomlands och utländska ungdomar i Finland erbjuds en möjlighet till utlandsvistelse i utbyte mot hemarbete i familjer (*förmedling av au pair-arbete*).

6 §

Rätt att få uppgifter

Arbets- och näringsmyndigheterna har oberoende av sekretessbestämmelserna och av andra begränsningar av rätten att få uppgifter rätt att avgiftsfritt av andra statliga myndigheter, kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassorna, Pensionsskyddscentralen, Arbetslöshetsförsäkringsfonden, av dem som producerar offent-

lig arbetskrafts- och företagsservice samt de anordnare av arbetsprövning som anges i 4 kap. få de uppgifter som är nödvändiga för att genomföra den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen.

De som producerar offentlig arbetskrafts- och företagsservice har oberoende av sekretessbestämmelserna och av andra begränsningar av rätten att få av uppgifter rätt att avgiftsfritt av arbets- och näringsmyndigheterna få de uppgifter om enskilda kunder som är nödvändiga för ordnandet av servicen.

Arbetsgivaren har för att fullgöra den skyldighet som anges i 6 kap. 6 § i arbetsavtalslagen och i 7 kap. 9 § i lagen om sjöarbetsavtal oberoende av sekretessbestämmelserna och av andra begränsningar av rätten att få uppgifter rätt att avgiftsfritt av arbets- och näringsmyndigheterna få information om huruvida en person som arbetsgivaren namngett är arbetssökande vid arbets- och näringsbyrå.

De uppgifter som avses ovan i 1 och 2 mom. kan även lämnas ut i maskinläsbar form eller med hjälp av en teknisk anslutning.

7 §

Förvägran av offentlig arbetskrafts- och företagsservice

Arbets- och näringsmyndigheterna kan av orsaker som anges i 3 kap. 3 § 1 mom. vägra att

- 1) erbjuda en arbetsgivarkund arbetsförmedlingsservice,
- 2) hänvisa en enskild kund till arbetsprövning,
- 3) anskaffa arbetskraftsutbildning som gemensam anskaffning av utbildning,
- 4) bevilja lönesubvention eller startpeng, eller
- 5) erbjuda service för utvecklande av företagsverksamhet.

Arbets- och näringsmyndigheterna ska fatta ett skriftligt beslut om förvägran av service som avses i 1 mom. I 14 kap. 1 § föreskrivs om sökande av ändring i arbets- och näringsmyndigheternas beslut.

8 §

Beviljande, utbetalning och återkrav av stöd och ersättningar

Närings-, trafik- och miljöcentralen betalar ut stöd och ersättningar enligt denna lag vilka beviljats av arbets- och näringsmyndigheterna. På beviljande, utbetalning och återkrav av stöd och ersättning tillämpas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Närings-, trafik- och miljöcentralen är statsbidragsmyndighet enligt statsunderstödslagen när stöd eller ersättning återkrävs.

När arbets- och näringsmyndigheterna beviljar stöd eller ersättning till enskilda kunder tillämpas inte vad som i 11 § 4 och 5 mom. i statsunderstödslagen bestäms om vad som ska antecknas i beslutet, vad som i 15—18 § bestäms om statsbidragsmyndighetens tillsynsuppgift, granskningsrätt, utförande av granskning och handräckning och inte heller vad som i 24 och 25 § bestäms om ränta och dröjsmålsränta.

Om det har beslutats att stöd eller ersättning som betalats ut till en enskild kund ska återkrävas, ska det vid kvittning av det belopp som enligt beslutet ska återkrävas mot förmåner som arbets- och näringsmyndigheterna senare betalar ut iaktas vad som i 4 kap. 48 § i utskökningsbalken (705/2007) bestäms om skyddat belopp vid utmätning av lön. Med samtycke av den enskilda kunden kan kvittning dock ske till ett större belopp.

Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om förfarandet när stöd och ersättningar söks, beviljas och betalas samt om den inbördes uppgiftsfördelningen mellan arbets- och näringsmyndigheterna.

9 §

Finansiering av stöd och ersättningar

Stöd och ersättningar enligt denna lag, anslag som anvisas statliga ämbetsverk och inrättningar enligt 7 kap. 14 § och det tilläggsstöd som beviljas kommuner och som avses i

11 kap. 4 § finansieras av sysselsättningsanslagen.

Lönesubventionens grunddel finansieras dock av anslag för arbetsmarknadsstöd under hela stödperioden med iakttagande av bestämmelserna om lönesubvention i denna lag, när den som anställs med subventionen är berättigad till arbetsmarknadsstöd och

1) har fått arbetslöshetsförmån på basis av arbetslöshet under minst 500 dagar,

2) har fått arbetsmarknadsstöd för minst 130 dagar på grund av arbetslöshet och som efter att arbetslösheten började inte har arbetat eller endast i liten utsträckning och tillfälligt har arbetat på den öppna arbetsmarknaden och som inte efter det att arbetslösheten började, före användningen av lönesubventionen, har anställts med lönesubvention, eller

3) är under 25 år och har fått arbetsmarknadsstöd för minst 65 dagar utan avbrott på grund av arbetslöshet.

Startpengens grunddel beviljas av anslag för arbetsmarknadsstöd under hela stödperioden med iakttagande av bestämmelserna om startpeng i denna lag, när startpeng har beviljats till en person som är berättigad till arbetsmarknadsstöd.

Som berättigad till arbetsmarknadsstöd enligt 2 och 3 mom. betraktas den som får arbetsmarknadsstöd eller till vilken arbetsmarknadsstöd inte betalas av en orsak som nämns i 10 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

10 §

Användningen av sysselsättningsanslag för investeringar och annan sysselsättningsfrämjande verksamhet

Inom gränserna för statsbudgeten kan arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsbyrån anvisa eller bevilja statliga ämbetsverk och inrättningar, kommuner och samkommuner, andra sammanslutningar, stiftelser eller sociala företag sysselsättningsanslag för investeringar och annan sysselsättningsfrämjande verksamhet.

Genom förordning av statsrådet bestäms om

1) statsunderstöd som av sysselsättningsanslag beviljas för investeringar samt om anslag som anvisas av sysselsättningsanslagen,

2) sysselsättningsanslag som enligt planerna ska användas för statens egna investeringar,

3) användningen av sysselsättningsanslag för annan sysselsättningsfrämjande verksamhet som avses i 1 mom.

13 kap.

Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem

1 §

Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem

För ordnande av offentlig arbeidskrafts- och företagsservice driver arbets- och näringsmyndigheterna ett kundinformationssystem för arbets- och näringsbyrån. Informationssystemet innehåller ett register över enskilda kunder, ett arbetsgivarregister och ett register över serviceproducenter. I lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (240/2007) föreskrivs om det kundinformationssystem för företagstjänster som drivs av arbets- och näringsministeriet.

Om inte något annat bestäms i denna lag eller i någon annan lag, tillämpas bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) på utlämnande av uppgifter ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem och på de i systemet införda uppgifternas offentlighet. På behandlingen av personuppgifter som förts in i systemet tillämpas bestämmelserna i personuppgiftslagen (523/1999).

2 §

Registeransvarig

Arbets- och näringsministeriet svarar som registeransvarig för att arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem är allmänt funktionsdugligt och registerfunktionerna är enhetliga. Arbets- och näringsbyråerna sköter de övriga uppgifter som ålagts den register-

ansvarige, om inte arbets- och näringsministeriet bestämmer något annat.

3 §

De olika registrens informationsinnehåll

I registret över enskilda kunder kan för kundbetjäningen införas följande uppgifter som gäller en enskild kund:

- 1) identifieringsuppgifter, däribland personbeteckningen,
- 2) uppgifter som har samband med kundrelationen till arbets- och näringsbyrån och uträttandet av ärenden vid byrån samt eventuella specialarrangemang som uträttandet av ärenden kräver,
- 3) uppgifter om utbildning, arbetshistoria och yrkeskunnande,
- 4) uppgifter om servicebehov och planer,
- 5) uppgifter om arbetsplatserbjudanden och presentationer för arbetsgivare,
- 6) uppgifter om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice och annan sysselsättningsfrämjande service samt sakkunnigbedömningar,

7) uppgifter om hälsotillståndet och andra uppgifter som krävs för tillhandahållande av offentlig Arbetskrafts- och företagsservice,

8) utredningar i anslutning till utkomstskyddet samt Arbetskraftspolitiska utlåtanden,

9) uppgifter om förmåner som hör till den offentliga Arbetskrafts- och företagsservicen.

I arbetsgivarregistret kan för Arbetskrafts- och företagsservicen införas följande uppgifter om arbetsgivaren:

- 1) uppgifter för identifiering,
- 2) uppgifter som har samband med kundrelationen till arbets- och näringsbyrån och uträttandet av ärenden vid byrån,
- 3) uppgifter om verksamhet och servicebehov,
- 4) uppgifter om arbetsplatser och besättandet av dem,
- 5) beslut om lönesubvention samt uppgifter om uppföljning och utbetalning i anslutning därtill,
- 6) avtal om arbetsprövning,
- 7) andra uppgifter som anknyter till planeringen och genomförandet av den offentliga Arbetskrafts- och företagsservicen.

I registret över serviceproducenter kan för kundbetjäningen införas följande uppgifter:

- 1) uppgifter för identifiering av serviceproducenten,
- 2) uppgifter som anknyter till uträttandet av ärenden,
- 3) anskaffningsavtal som ingåtts med serviceproducenten samt uppgifter om utbetalning,
- 4) uppgifter om den service som anskaffats,
- 5) uppgifter om ansökning och antagning till servicen samt om uppföljning av servicen, samt
- 6) andra uppgifter som gäller serviceproducenten och som är behövliga med tanke på planeringen och anordnandet av offentlig Arbetskrafts- och företagsservice.

I registren kan införas även andra uppgifter som behövs med tanke på planeringen, anordnandet och uppföljningen av den offentliga Arbetskrafts- och företagsservicen men som inte är personuppgifter. I registren kan även ingå dokument samt datafiler som i övrigt hålls separat från arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

4 §

Registrering, utplånande och arkivering av uppgifter

En enskild kund ska underrättas om att kunduppgifterna registreras i informationssystemet. Om en personuppgift som registreras i ett register har erhållits på något annat sätt än av den som registreras, ska det i registret antecknas var uppgiften har erhållits och vem som har antecknat den.

Sådana uppgifter som gäller en enskild kund och som avses i 3 § 1 mom. 2, 4 och 5 punkten ska utplånas ur informationssystemet när två år har förflutit från den dag när uppgiften infördes. Alla uppgifter om kunden eller serviceproducenten ska utplånas när fem år har förflutit från den dag då kundrelationen eller avtalsförhållandet upphörde. En uppgift utplånas inte om den behövs för skötseln av ett uppdrag som baserar sig på bestämmelser eller på grund av ett ärende som är anhängigt.

Bestämmelser om arkivering av uppgifter finns i arkivlagen (831/1994).

5 §

Beviljande av användningsrättigheter och utlämnande av sekretessbelagda personuppgifter i vissa situationer

En tjänsteman vid arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsministeriet som beviljats rätt att använda arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem får trots sekretessbestämmelserna söka och använda uppgifter som registrerats i kundinformationssystemet, om det är nödvändigt för att ordna kundbetjäningen, utreda eller avgöra ett anhängigt ärende eller för att utföra tillsyns-, utvecklings- och uppföljningsuppgifter.

Arbets- och näringsministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen kan bevilja en instans utanför arbets- och näringsförvaltningen rätt att använda arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem om instansen på uppdrag av ministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen utför en separat utvärdering, granskning eller utredning eller utför en särskilt specificerad serviceuppgift. Närings-, trafik- och miljöcentralen är skyldig att till arbets- och näringsministeriet anmäla de användningsrättigheter som beviljats utomstående instanser.

Arbets- och näringsministeriet beslutar om beviljande av tillstånd enligt 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet att lämna ut sekretessbelagda uppgifter ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem för statistikföring, vetenskaplig forskning eller myndigheternas planerings- eller utredningsarbete.

6 §

Samtycke till utlämnande av uppgifter till arbetsgivare

Av en arbetssökande ska begäras ett skriftligt samtycke till att uppgifter som är nödvändiga för besättande av ett arbete får läm-

nas ut till arbetsgivare. I registret över enskilda kunder görs en anteckning om huruvida kunden har gett sitt samtycke eller inte.

Nödvändiga uppgifter för att besätta ett arbete är

1) arbetssökandens namn och kontaktuppgifter, modersmål, övriga språkkunskaper och medborgarskap,

2) arbetssökandens utbildning och avlagda yrkesinriktade examina samt till nödvändiga delar deras innehåll och vitsord,

3) arbetshistoria jämte uppgifterna i arbetsintyg,

4) fullgjord värnplikt,

5) specialkunnande, arbets- och utbildningsönskemål samt den arbetssökande kundens egenhändigt uppgjorda jobbsökarpresentation för arbetsgivare.

Uppgifter om en arbetssökandes hälsotillstånd får lämnas ut till en arbetsgivare bara om den arbetssökande gett sitt uttryckliga skriftliga samtycke. Endast sådana uppgifter om hälsotillståndet får lämnas ut som är nödvändiga för besättande av ett ledigt arbete eller uppfyllande av särskilda krav på hälsotillståndet inom branschen i fråga eller för att främja sysselsättningen för en arbetssökande som har en skada eller en sjukdom som försvårar sysselsättningen.

14 kap.

Sökande av ändring

1 §

Omprövningsbegäran och besvär

Om inte något annat bestäms i denna lag får omprövning av beslut som arbets- och näringsmyndigheterna fattat enligt denna lag begäras hos den arbets- och näringsmyndighet som fattat beslutet enligt vad som bestäms i 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003).

I ett beslut på en omprövningsbegäran får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom be-

svär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Omprövning av beslut får inte begäras och besvär över beslutet får inte anföras om

1) beslutet om antagning till arbetskraftsutbildning grundar sig på villkoren i 5 kap. 3 § 1 mom.,

2) lönesubvention har förvägrats med stöd av 7 kap. 1 § 2 eller 3 mom.; omprövning av ett beslut om lönesubvention får inte begäras och besvär får inte heller anföras över beslutet till den del beslutet gäller lönesubventionens belopp eller varaktighet,

3) ersättning för rese- och inkvarteringskostnader på grundval av 10 kap. 1 § 2 mom. eller ersättning för flyttningskostnader på grundval av 10 kap. 2 § 2 mom. har förvägrats genom beslutet, eller

4) beslutet gäller sådana sysselsättningsanslag enligt 12 kap. 10 § 2 mom. 2 punkten som beviljas för statens egna investeringar.

2 §

Hur omprövningsbegäran och besvär inverkar på verkställigheten av beslut

Ett beslut som arbets- och näringsmyndigheterna fattat med stöd av denna lag kan verkställas även om omprövning av beslut har begärts eller besvär har anförts, om myndigheten som behandlar omprövningsbegäran eller besvärsmyndigheten inte beslutar något annat.

3 §

Ändringssökande som gäller vissa beslut

I ett beslut av arbets- och näringsmyndigheten om antagning av studerande vilket grundar sig på förutsättningarna enligt de lagar som nämns i 5 kap. 3 § 2 mom. kan ändring sökas enligt vad som bestäms i lagen om läroanstalten i fråga.

På sökande av ändring i sådana beslut av Statskontoret som avses i 4 kap. 11 § tillämpas bestämmelserna i lagen om olycksfallsförsäkring.

15 kap.

Ikraftträdande

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013. Lagens 8 kap. 5 § träder dock i kraft först den 1 januari 2014.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2 §

Författningar som upphävs

Genom denna lag upphävs

1) lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002);

2) lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (1058/2002).

3 §

Övergångsbestämmelser

På servicen och åtgärderna samt de förmåner som betalats till enskilda kunder för den tid då servicen och åtgärder fortgår tillämpas de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om servicen eller åtgärderna har inletts innan denna lag träder i kraft och fortgår utan avbrott eller indelad i perioder efter lagens ikraftträdande.

På sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice tillämpas de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft, om det arbetsavtalsförhållande eller den företagsverksamhet som ligger till grund för utbetalningen av sysselsättningsstödet har inletts innan denna lag träder i kraft.

När lönesubvention beviljas i enlighet med 7 kap. i denna lag för anställning av en person som på grund av arbetslöshet fått arbetslöshetsförmån under minst 500 dagar, beaktas även de dagar under vilka den som anställs med subventionen

1) före lagens ikraftträdande har fått arbetslöshetsdagpenning på grund av deltagande i sysselsättningsfrämjande service, och

2) efter lagens ikraftträdande har fått arbetslöshetsdagpenning på grund av deltagande i sådan sysselsättningsfrämjande service som börjar innan denna lag träder i kraft och fortgår utan avbrott efter lagens ikraftträdande.

De bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft tillämpas på ersättande av kostnader som har föranletts av

1) en resa eller en flyttning som hänför sig till jobbsökning eller övergång till nytt arbete och som företagits före lagens ikraftträdande,

2) ansökning till arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller frivillig utbildning, om ansökningen skett före lagens ikraftträdande,

3) besök vid en serviceinrättning, någon annan serviceenhet, en enskild sakkunnigs mottagning eller hos arbets- och näringsby-

rån, om besöket skett före lagens ikraftträdande.

På sökande av ändring i beslut som arbets- och näringsmyndigheten fattat före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Om en permittering inleds senast den 30 juni 2013 anses en persons jobbsökning ha trätt i kraft, om arbetsgivaren till arbets- och näringsbyrån för hans eller hennes del har lämnat in ett meddelande om gruppermittering enligt 3 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Sådan avgiftsbelagd särskild service för arbetsgivarkunder som avses i 4 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice kan tillhandahållas till och med den 31 december 2013. På tillhandahållandet av service tillämpas de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

2.**Lag****om upphävande av lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om tjänster för utveckling av små och medelstora företags kunnande (971/2004).

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.

3.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 3 kap. 4 § 2 mom. 6 punkten och 10 kap. 1 § 2 mom., sådana de lyder, 3 kap. 4 § 2 mom. 6 punkten i lag 1354/2007 och 10 kap. 1 § 2 mom. i lagarna 1188/2009 och 1388/2010,

ändras 1 kap. 3 § 1 mom. och 5 § 1 mom. 10, 11 och 14 punkten, 2 a kap. 5 § 2 mom. 3 punkten, 12 § 1—5 mom., det inledande stycket i 13 § 1 mom. samt 13 § 2 och 3 mom. och 14 § 2 mom., 3 kap. 2 § och 4 § 2 mom. 4 och 5 punkten, 5 kap. 3 § 3 mom., 4 § 4 mom., 7 § 3 mom., 10 § 2 mom. och 11 §, 6 kap. 3 b § 1 mom., 3 c § 1 och 2 mom. samt 8 § 3 mom., 7 kap. 1 § 2 mom., 3 § 2 och 3 mom., 5 § 2 mom., 8 § 1 mom. och 9 § 2 mom. 1 punkten, 10 kap. 2 § 2 och 6 mom. samt 3 och 6 §, 11 kap. 2 § 4 mom. 11 och 18 punkten, 13 kap. 1 § 1 mom., 3 § 1 mom. och 9 § samt 14 kap. 3 a § 2 mom. och 3 d § 1 mom.,

av dem 1 kap. 3 § 1 mom. och 5 § 1 mom. 10 punkten, 5 kap. 10 § 2 mom. samt 11 kap. 2 § 4 mom. 11 och 18 punkten sådana de lyder i lag 313/2010 sådana de lyder i lag 313/2010, 1 kap. 5 § 1 mom. 11 punkten och 3 kap. 4 § 2 mom. 4 och 5 punkten sådana de lyder i lag 1354/2007, 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten sådan den lyder i lag 344/2009, 2 a kap. 5 § 2 mom. 3 punkten, 12 § 1—5 mom., det inledande stycket i 13 § 1 mom. samt 13 § 2 och 3 mom., 14 § 2 mom., 5 kap. 11 § samt 13 kap. 3 § 1 mom. sådana de lyder i lag 288/2012, 5 kap. 3 § 3 mom., 4 § 4 mom. och 7 § 3 mom., 6 kap. 3 b § 1 mom., 3 c § 1 och 2 mom. och 8 § 3 mom., 7 kap. 1 § 2 mom., 3 § 2 och 3 mom., 5 § 2 mom., 8 § 1 mom. och 9 § 2 mom. 1 punkten, 10 kap. 2 § 2 och 6 mom. samt 6 § samt 14 kap. 3 a § 2 mom. och 3 d § 1 mom. sådana de lyder i lag 1188/2009, 10 kap. 3 § sådan den lyder i lag 1388/2010, 13 kap. 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1053/2008 och 13 kap. 9 § sådan den lyder i lagarna 1053/2008 och 288/2012, samt

fogas till 1 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1354/2007, 344/2009, 1199/2009, 313/2010, 1388/2010, 764/2011, 1439/2011 och 288/2012, en ny 15 punkt som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Förmånstagarnas allmänna rättigheter och skyldigheter

En arbetssökande har rätt till en sysselsättningsplan på det sätt som bestäms i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20).

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

10) *sysselsättningsplan* en plan enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice som arbets- och näringsbyrån utarbetat tillsammans med arbetssökanden,

11) *högsta förhöjda lönesubvention* den subvention som avses i 7 kap. 7 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice,

14) orsak som jämsställs med permittering att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i första meningen i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller på grund av ett villkor i arbetsavtalet samt att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), 6 kap. 9 § i kyrkolagen (1054/1993), 47 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003), 48 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998), 42 § i lagen om republikens presidents kansli (100/2012) eller i 40 § i statstjänstemannalagen (750/1994); dock inte om orsaken till avbrottet är att en person som står i tjänsteförhållande vägrar att delta i kontroll eller undersökning som gäller hans eller hennes hälsotillstånd, eller lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd,

15) *sysselsättningsfrämjande service* jobbsökarträning, karriärträning, prövning, arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga, med arbetslöshetsförmån stödda studier enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

5 §

Giltig orsak för vägran att ta emot arbete

En person har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete, om

3) arbetet förutsätter utförande av sådana uppgifter som är uppenbart osedliga eller strider mot god sed,

12 §

Vägran att delta i sysselsättningsfrämjande service och avbrytande av servicen

En arbetssökande har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från vägran, om han eller hon utan giltig orsak vägrar att delta i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller i frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration.

Tillämpningen av 1 mom. förutsätter att det i sysselsättningsplanen eller den plan som ersätter sysselsättningsplanen har avtalats om deltagandet i servicen, eller att personen på eget initiativ har sökt till arbetskraftsutbildning.

Om en arbetssökande genom sitt eget förfarande är orsak till att sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 1 mom. inte kan ordnas för honom eller henne, anses han eller hon ha vägrat delta i servicen.

En arbetssökande som utan giltig orsak avbryter eller av eget förvallande måste avbryta sysselsättningsfrämjande service som avses i 1 mom., har under 60 dagar efter avbrytandet inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

Om personen har begärt omprövning av eller anfört besvär över ett beslut som gäller avbrytande av sysselsättningsfrämjande service och det inte kan anses att begäran om omprövning eller besvären uppenbart saknar grund, kan det inte förrän ärendet avgjorts slutligt anses att han eller hon har blivit avstängd från servicen av eget förvallande på det sätt som avses i 4 mom..

13 §

Giltig orsak att vägra delta i sysselsättningsfrämjande service och att avbryta servicen

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan sysselsättningsfrämjande service som

avses i 12 § 1 mom. och att avbryta servicen, om

En person har giltig orsak att vägra delta i arbetskraftsutbildning och att avbryta utbildningen även när ett arbete inom branschen i fråga inte är lämpligt för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd och arbetsförmåga, eller när försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja inte tryggas på ett rimligt sätt under tiden för utbildningen. Försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja tryggas på ett rimligt sätt, om den arbetssökande har rätt till förmåner på samma nivå som arbetslöshetsförmån.

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 12 § 1 mom. eller att avbryta servicen också av någon annan orsak än en sådan som avses i 1 mom. i denna paragraf, om orsaken kan jämföras med dessa.

14 §

Upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

Rätten till arbetslöshetsförmån fås tillbaka när personen i sammanlagt minst 12 kalenderveckor har

1) varit i sådant arbete som räknas in i arbetsvillkoret,

2) deltagit i någon annan sysselsättningsfrämjande service än arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller i frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration,

3) bedrivit frivilliga heltidsstudier enligt 2 kap. 11 § 2 mom., eller

4) varit sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete.

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

2 §

Antalet förmånsdagar per vecka

Det sammanlagda antalet arbetslöshetsförmånsdagar och arbets-, självrisk- och ersättningsdagar under varje kalendervecka får vara högst fem. Som förmånsdagar betraktas också sådana dagar då en persons rätt till en arbetslöshetsförmån har förvägrats på någon arbetskraftspolitisk grund eller på grund av periodisering av en förmån som betalats till honom eller henne.

4 §

Hindrande sociala förmåner

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

4) för den tid han eller hon får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006), eller

5) som får rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller enligt de lagar, den pensionsstadga eller de pensionsbestämmelser som avses i 1 kap. 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006), eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna i olycksfalls- eller trafikförsäkring eller i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948).

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Granskningsperioden förlängs också med den tid som med stöd av 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret eller under vilken

personen i fråga omfattas av sysselsättningsfrämjande service.

4 §

Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor

Vid beräkningen av om arbetsvillkoret enligt 3 § har uppfyllts beaktas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått högsta förhöjda lönesubvention. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning. I arbetsvillkoret inräknas inte heller den tid för vilken en person har betalats sänkt lön för sjukdomstid med stöd av arbets- eller tjänstekollektivavtal.

7 §

Företagares arbetsvillkor

Om en person har arbetat medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning eller omfattats av sysselsättningsfrämjande service, förlängs granskningsperioden i motsvarande mån.

10 §

Arbetsvillkorets giltighet

En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Som godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden betraktas en persons sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring,

heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

11 §

Arbetsvillkoret i vissa situationer

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag i enlighet med förordningen om social trygghet eller grundförordningen för den tid under vilken han eller hon har sökt arbete i en annan medlemsstat och som inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader från det att han eller hon lämnade landet, ska arbetslöshetsdagpenning börja betalas på nytt först när han eller hon har varit i arbete i fyra veckor eller deltagit i arbetskraftsutbildning enligt 5 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice eller under motsvarande tid på det sätt som avses i 6 kap. i den lagen bedrivit arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

3 b §

Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

3 c §

Förutsättningar för omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel

Omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas till en arbetssökande

1) som omfattas av omställningsskydd enligt 2 kap. 10 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice,

2) som har en gällande sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, och

3) som har rätt till arbetslöshetsdagpenning sedan han eller hon uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

Omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Omställningsskyddstilllägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas också för tiden mellan service som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

8 §

När dagpenningsperioden börjar från början

Om den arbetssökandes arbetsvillkor har uppfyllts i arbete där han eller hon sysselsatts på grundval av skyldigheten enligt 11 kap. 1 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, bestäms inte den lön som ligger till grund för arbetslöshetsdagpenningen på nytt, om inte den lön som bestäms på grundval av de nya inkomstuppgifterna är större än den lön som bestämts tidigare.

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

1 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd

Den som anstälts med stödet har inte rätt till arbetslöshetsförmåner för den tid för vilken arbetsgivaren betalas högsta förhöjda lönesubvention eller någon annan lönesubvention som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och som finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 12 kap. 9 § 2 mom. 2 eller 3 punkten eller 3 mom. i den lagen.

3 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag

Resebidrag beviljas inte på grundval av ett sådant anställningsförhållande där arbetsgivaren för lönekostnaderna har beviljats lönesubvention enligt 7 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Med avvikelse från 2 mom. och 1 § 2 mom. kan arbets- och näringsbyrån bevilja resebidrag, om lönesubventionen finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 12 kap. 9 § 2 mom. 2 eller 3 punkten eller 3 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

5 §

Rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Förhöjningsdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service som överenskommits i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommits i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

8 §

Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning

Arbetsmarknadsstöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i sysselsättningsfrämjande service.

9 §

Partiellt arbetsmarknadsstöd

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dock inte

1) under den tid den arbetssökande deltar i sysselsättningsfrämjande service, eller

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Arbetslöshetsförmånen betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice avsedd arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Om personen är sysselsatt på heltid i över två veckor har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmån.

I 5 § föreskrivs det om rätt till arbetslöshetsförmån för studietiden för en studerande som deltar i Arbetskraftsutbildning och som inte kan betraktas som arbetslös enligt 2 kap. 1 § 2 mom..

3 §

Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för jobbsökarträning, karriärträning, prövning och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte har en arbetssökande inte rätt till arbetslöshetsförmån för de dagar då han eller hon inte deltar i servicen, om inte frånvaron beror på

- 1) arbetsoförmåga,
- 2) ett under 10-årigt barns sjukdom för högst fyra arbetsdagar per gång, eller
- 3) en anställningsintervju eller något annat jämförbart skäl som anknyter till sysselsättning.

6 §

Kostnadsersättning

Bestämmelser om ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehälle till arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service finns i lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice.

En mottagare av arbetslöshetsförmån som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas nio euro i kostnadsersättning för varje dag som den arbetslöse deltar i verksamhet enligt den aktiveringsplan som avses i 5 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får en arbetslöshetsförmån omedelbart skall meddela den som betalar ut förmånen är

11) avslutande av sysselsättningsfrämjande service,

18) de dagar då mottagaren av arbetslöshetsförmån har deltagit i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetskraftsutbildning, arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna, arbetslöshetskassorna, utkomstskyddsombuden samt besvärinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en överenskommelse om social trygghet som är bindande för Finland eller någon annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter och andra offentlighetsrättsliga sammanslutningar,

2) av Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser, samt

3) av arbetsgivare, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor och utbildningsproducenter enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt av andra läroanstalter.

3 §

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna rätt att lämna ut uppgifter som de erhållit i samband med sina uppdrag till arbetskraftsmyndigheten när det är fråga om omständigheter som påverkar de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

9 §

Utkomstskyddsombudets rätt att få uppgifter och att vara närvarande

Utkomstskyddsombudet har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt av arbets- och näringsbyrån och arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter få uppgifter om arbetskraftspolitiska utlåtanden i den omfattning ombudets uppgifter det kräver. Utkomstskyddsombudet kan bestämma att Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassan eller besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden ska delge utkomstskyddsombudet beslut som gäller namngivna personer.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

3 a §

Finansieringen av arbetsmarknadsstödet

De 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd börjar räknas från början efter det att personen på nytt blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenningen gått ut. Det arbetsmarknadsstöd och den därtill anslutna barnförhöjning, den förhöjningsdel enligt 7 kap. 4 § samt det resebidrag enligt 7 kap. 3 § som betalats ut för tiden för sysselsättningsfrämjande

de service finansieras dock alltid med statsmedel, och arbetsmarknadsstöd som betalats ut för den tiden räknas inte in i de 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd.

3 d §

Övriga bestämmelser om finansieringen

De ersättningar för uppehälle som avses i 10 kap. 6 § i denna lag och i 9 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service finansieras med statsmedel.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På utbildningsstöd som betalas till en person tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Om en arbetsgivare när denna lag träder i kraft för samma tid har betalats arbetsmarknadsstöd samt sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, ska hälften av kalenderveckorna i fråga beaktas när uppfyllandet av löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § beräknas.

På sysselsättningsfrämjande service som har inletts före ikraftträdandet och som fortsätter utan avbrott eller i perioder efter ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av lagen om främjande av integration**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om främjande av integration (1386/2010) 10 § 1 mom., 12 § 1 mom., 18 § 2 mom., 21 §, 22 § 2 mom., 25 §, 37 § 1 mom. 4 punkten, 40 och 64 §, 70 § 3 mom., 72 § 1 och 2 mom., 74 § 1 mom., 75 §, 78 § 2 mom. och 82 § 2 mom. samt fogas till 13 § ett nytt 4 mom. som följer:

10 §

Arrangemang för inledande kartläggning

Arbets- och näringsbyrån ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som är arbetslös arbetssökande enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20). Kommunen ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997). Arbets- och näringsbyrån eller kommunen kan inleda en inledande kartläggning även för en annan invandrare, om han eller hon begär det och anses vara i behov av det. Den inledande kartläggningen ska påbörjas inom två månader från det att klientrelationen inleddes eller begäran om inledande kartläggning lämnades.

12 §

Rätt till integrationsplan och integrationsplanens varaktighet

En invandrare har rätt till integrationsplan, om han eller hon är arbetslös arbetssökande enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice eller om invandraren annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd. En integrationsplan kan utarbetas även för en annan invandrare, om han eller hon med stöd av den inledande kartläggning-

en bedöms vara i behov av en plan för att integrationen ska främjas.

13 §

Utarbetande av integrationsplan

På en integrationsplan i vars utarbetande arbets- och näringsbyrån deltar tillämpas dessutom det som föreskrivs i 2 kap. 7 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

18 §

Uppföljning och översyn av integrationsplanen

Kommunen ska se över integrationsplanen enligt invandrarens behov av tjänster eller minst en gång om året. Arbets- och näringsbyrån ska se över integrationsplanen på det sätt som föreskrivs i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Planen kan även ses över om parterna begär detta särskilt.

21 §

Arrangemang för integrationsutbildning och anvisande av invandrare till utbildning

Integrationsutbildningen genomförs i regel som arbetskraftsutbildning enligt vad som föreskrivs i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Integrationsutbildning kan också ordnas i form av frivilliga studier.

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar inom sitt verksamhetsområde för arrangemangen för integrationsutbildning som genomförs som arbetskraftsutbildning.

Arbets- och näringsbyrån ska anvisa invandraren till integrationsutbildning som ordnas som arbetskraftsutbildning eller att söka sig till frivilliga studier.

Kommunen kan både ordna integrationsutbildning och anvisa invandraren att söka sig antingen till kommunens integrationsutbildning eller till frivilliga studier som ordnas av någon annan aktör.

22 §

Stöd för frivilliga studier

Bestämmelser om rätten till kostnadsersättning under tiden för studierna finns i 9 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

25 §

Tillämpning av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice på frivilliga studier

På överenskommelse om frivilliga studier, stödtiden, invandrans skyldigheter, uppföljning av och avbrott i studier samt invandrans och utbildningsproducentens informationsskyldighet tillämpas vad som föreskrivs i 6 kap. 4—9 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

37 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för följande uppgifter i anslutning till främjandet av invandrans integration och av goda

etniska relationer inom sitt verksamhetsområde:

4) planeringen, upphandlingen och tillsynen i fråga om den integrationsutbildning som genomförs som arbetskraftsutbildning,

40 §

Arbets- och näringsbyråns uppgifter

Arbets- och näringsbyrån svarar för att arbetskraftstjänster och andra åtgärder som främjar och stöder invandrans sysselsättning och integration ordnas för invandrare som är arbetssökande samt sköter de övriga uppgifter som anvisas den i denna lag.

Arbets- och näringsbyrån ska se till att dess tjänster lämpar sig även för invandrare.

64 §

Försökets förhållande till andra lagar

I försöket tillämpas bestämmelserna i denna lag, lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, lagen om barndagvård (36/1973), lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), lagen om grundläggande utbildning och lagen om offentlig upphandling (348/2007), om inte något annat bestäms i detta kapitel.

70 §

Bestämmelser om arbets- och näringsbyråer som deltar i försöket

På integrationsutbildning som arbets- och näringsbyrån ordnar under försökstiden tillämpas denna lag, om inte något annat föranleds av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

72 §

Upphandling av integrationsutbildning under försökstiden

I försöket kan avvikelser göras från bestämmelserna om upphandling av arbetskraftsutbildning i lagen om offentlig upphandling och i 5 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice så att arbets- och näringsbyrån eller närings-, trafik- och miljöcentralen får upphandla integrationsutbildning under försökstiden som arbetskraftsutbildning under de förutsättningar som anges i 3 och 4 mom.

I försöket kan avvikelser göras från lagen om offentlig upphandling så att kommunen eller närings-, trafik- och miljöcentralen får upphandla annan integrationsutbildning under försökstiden än sådan som ges som arbetskraftsutbildning under de förutsättningar som anges i 3 och 4 mom.

74 §

Antagning till integrationsutbildning under försökstiden

Om integrationsutbildning under försökstiden genomförs som arbetskraftsutbildning, svarar arbets- och näringsbyrån eller arbets- och näringsbyrån och utbildningsanordnaren tillsammans för antagningen av studerande.

75 §

Studerandes rättigheter och skyldigheter under integrationsutbildning som ordnas av kommunen

På studerandes rättigheter och skyldigheter under integrationsutbildning som ordnas av kommunen tillämpas vad som föreskrivs om studerandes rättigheter och skyldigheter under arbetskraftsutbildning i 5 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Vid bedömningen av studerandes regelbundna deltagande i studier beaktas invandrarens möjlighet enligt individuell situation att delta i utbildningen.

78 §

Utbetalning av integrationsstöd under försökstiden

Dessutom betalar kommunen kostnadsersättning för utbildningstiden enligt bestämmelserna om kostnadsersättning i 9 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

82 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i arbets- och näringsbyråns beslut enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice finns i 14 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

5.

Lag**om ändring av arbetsavtalslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetsavtalslagen (55/2001) 7 kap. 12 § 1 mom. samt 9 kap. 3 § 1 mom. och 3 b §, sådana de lyder i lag 456/2005, som följer:

7 kap.

Grunder för uppsägning av arbetsavtal

12 §

Arbetsstagarens rätt till sysselsättningsledighet

Har inte arbetsgivaren och arbetstagaren, sedan arbetsgivaren sagt upp arbetsavtalet på de grunder som avses i 7 kap. 3 och 4 eller 7 §, kommit överens om annat, har arbetstagaren rätt till ledighet med full lön för att under uppsägningstiden delta i utarbetandet av en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20), i arbetskraftsutbildning och därtill ansluten praktik eller inläring i arbetet enligt planen, eller i arbetssökande på eget eller myndigheternas initiativ och i arbetsintervjuer eller omplaceringsträning.

9 kap.

Förfarandet vid upphävande av arbetsavtal

3 §

Arbetsgivarens upplysningsplikt

Innan arbetsgivaren säger upp ett arbetsavtal med stöd av 7 kap. 3 eller 7 §, ska arbets-

givaren i så god tid som möjligt informera den arbetstagare som blir uppsagd om grunderna för uppsägningen och om alternativen samt om den arbetskraftsservice som arbets- och näringsbyrån erbjuder. Om arbetsavtalet sägs upp med stöd av 7 kap. 8 §, ska konkurs- eller dödsboet så snart som möjligt informera arbetstagarna om grunden för uppsägningen. I lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice finns bestämmelser om arbets- och näringsbyråns uppgift att kartlägga behövliga arbetskraftstjänster i samarbete med arbetsgivaren och personalens företrädare.

3 b §

Arbetsgivarens skyldighet att informera om sysselsättningsplan och omställningsskyddstillägg

Arbetsgivaren är i de fall som avses i 3 a § skyldig att informera arbetstagaren om dennes rätt till en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt till omställningsskyddstillägg enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

6.

Lag**om ändring av lagen om sjöarbetsavtal**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) 8 kap. 10 § 1 mom. samt 10 kap. 3 § 1 mom.
och 5 § som följer:

8 kap.

Grunder för uppsägning av arbetsavtal

10 §

Arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet

Har inte arbetsgivaren och arbetstagaren, sedan arbetsgivaren sagt upp arbetsavtalet på de grunder som avses i 3 och 4 eller 6 §, kommit överens om annat, har arbetstagaren rätt till ledighet med full lön för att under uppsägningstiden delta i utarbetandet av en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20), i arbetskraftsutbildning och därtill ansluten praktik eller inläring i arbetet enligt planen, eller i arbetssökande på eget eller myndigheternas initiativ och i arbetsintervjuer eller omplaceringsträning.

givaren i så god tid som möjligt informera den arbetstagare som blir uppsagd om grunderna för uppsägningen och om alternativen samt om den Arbetskraftsservice som Arbets- och näringsbyrån erbjuder. Om arbetsavtalet sägs upp med stöd av 8 kap. 7 §, ska konkurs- eller dödsboet så snart som möjligt informera arbetstagarna om grunden för uppsägningen. I lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice finns bestämmelser om Arbets- och näringsbyråns uppgift att kartlägga behövliga Arbetskraftstjänster i samarbete med arbetsgivaren och personalens företrädare.

5 §

Arbetsgivarens skyldighet att informera om sysselsättningsplan och omställningsskyddstillägg

Arbetsgivaren är i de fall som avses i 4 § skyldig att informera arbetstagaren om dennes rätt till en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice samt till omställningsskyddstillägg enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

10 kap.

Förfarandet vid upphävande av arbetsavtal

3 §

Arbetsgivarens upplysningsplikt

Innan arbetsgivaren säger upp ett arbetsavtal med stöd av 8 kap. 3 eller 6 §, ska arbets-

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

7.

Lag**om ändring av 15 § i lagen om offentlig upphandling**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling (348/2007) 15 § 2 punkten, sådan den lyder i lag 321/2010, som följer:

15 §

Nationella tröskelvärden

Denna lag tillämpas inte

2) med avvikelse från vad som föreskrivs om tjänsteupphandling i 1 punkten, på hälso-
vårds- och socialtjänster enligt bilaga B
(grupp 25) till denna lag och på utbildnings-
tjänster enligt bilaga B, om utbildningstjäns-

terna anskaffas i enlighet med 5 kap. 7 § i la-
gen om offentlig arbetskrafts- och företags-
service (/20) som gemensam anskaffning
med arbetsgivaren, om upphandlingens upp-
skattade värde exklusive mervärdesskatt är
mindre än 100 000 euro, samt

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

8.

Lag**om ändring av 49 § i lagen om samarbete i företag**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om samarbete i företag (334/2007) 49 § som följer:

49 §

Handlingsplan och handlingsprinciper

Efter att ha gjort en förhandlingsframställning beträffande sin avsikt att säga upp minst tio arbetstagare av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker, ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds lämna företrädarna för personalgrupperna ett förslag till en sysselsättningsfrämjande handlingsplan. Vid beredningen av planen ska arbetsgivaren utan dröjsmål tillsammans med arbets- och näringsmyndigheterna utreda den offentliga arbetskraftsservice som främjar möjligheterna att få arbete.

Av handlingsplanen, som ska utarbetas med hänsyn till vad som föreskrivs eller till vad som avtalats genom kollektivavtal i fråga om minskande av arbetskraften, ska framgå den planerade tidtabellen för samarbetsförhandlingarna, förfarandet vid förhandlingarna och de planerade handlingsprinciper som

under uppsägningstiden kommer att iakttas vid användningen av service enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20) samt vid främjande av de arbetssökandes sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter.

Om de uppsägningar som övervägs av arbetsgivaren gäller färre än tio arbetstagare, ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds föreslå handlingsprinciper dels för att under uppsägningstiden stödja arbetstagarna i att på eget initiativ söka sig till annat arbete eller utbildning, dels för stödjande av arbetstagarnas sysselsättning genom den service som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Bestämmelser om arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet under uppsägningstiden finns i 7 kap. 12 § i arbetsavtalslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

9.

Lag**om ändring av lagen om sociala företag**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sociala företag (1351/2003) 1 och 3 §, 4 § 1 mom. 3 punkten, 5 och 6 § samt 7 § 1 mom. 2 punkten, av dem 1 och 3 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 409/2007 samt 5 § sådan den lyder i lag 409/2007, som följer:

1 §

Lagens syfte

Sociala företag enligt denna lag erbjuder arbetsmöjligheter i synnerhet åt personer,

1) som har en skada eller en sjukdom som försvårar deras sysselsättning,

2) som har varit arbetslösa arbetssökande utan avbrott i 12 månader eller som i flera perioder av arbetslöshet har varit arbetslösa arbetssökande i sammanlagt minst 12 månader och på grundval av upprepad arbetslöshet och den tid arbetslösheten totalt har varat kan jämföras med arbetssökande som utan avbrott varit arbetslösa i 12 månader, eller

3) har fått arbetslöshetsförmån på basis av arbetslöshet under minst 500 dagar.

3 §

Stödjande av sociala företag

Arbets- och näringsmyndigheterna kan inom ramen för statsbudgeten bevilja stöd för grundande av sociala företag och för stabiliserande av deras verksamhet, om det uttryckliga målet med näringsverksamheten i det sociala företaget är att sysselsätta personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden. Stöd kan beviljas också andra sammanslutningar eller stiftelser för främjande och utvecklande av social företagsverksamhet som avses i denna lag. Närmare bestämmelser om stödet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om lönesubvention som beviljas sociala företag finns i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20).

4 §

Registrering i registret över sociala företag

I registret över sociala företag registreras på ansökan sådana i 3 § handelsregisterlagen (129/1979) avsedda sammanslutningar och stiftelser som idkar näring samt andra näringsidkare

3) av vars anställda arbetstagare minst 30 procent är sådana personer som avses i 1 § 1 punkten eller sammanlagt minst 30 procent sådana personer som avses i 1 § 1 punkten och andra personer som avses i 1 § (andel sysselsatta), och

5 §

Andelen sysselsatta

Personer som avses i 1 § räknas till andelen sysselsatta den tid för vilken arbetsgivaren betalas lönesubvention för lönekostnaderna för personen i fråga.

Vid beräkningen av andelen sysselsatta jämföras med personer som avses i 1 § 1 punkten de funktionshindrade i verksamhet i sysselsättningssyfte enligt 27 d § 3 mom. i socialvårdslagen (710/1982) för vilkas sysselsättande kommunen betalar stöd till arbetsgivaren.

En i 1 § avsedd person för vars lönekostnader lönesubvention inte betalas räknas till andelen sysselsatta den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala honom eller henne lön, personer som avses i 1 § 2 eller 3 punkten dock högst ett år.

En funktionshindrad person för vars sysselsättande arbetsgivaren har fått stöd av kommunen på den grund som avses i 2 mom. jämföras när stödet har tagit slut vid beräkningen av andelen sysselsatta med en person som avses i 1 § 1 punkten den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala honom eller henne lön.

Andelen sysselsatta ska alltid inkludera i 1 eller 3 mom. avsedda arbetstagare. Vid beräkningen av andelen sysselsatta beaktas de arbetstagare vilkas ordinarie arbetstid är mer än 75 procent av maximiarbetstiden i branschen. I fråga om personer som avses i 1 § 1 punkten räknas till andelen sysselsatta dock de arbetstagare vilkas ordinarie arbetstid är minst 50 procent av maximiarbetstiden i branschen.

6 §

Registret över sociala företag och uppgifter som ska införas i det

Registret över sociala företag är ett arbetsgivarregister i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem enligt 13 kap. 1 § 1 mom. i lagen om arbeidskrafts- och företagsservice.

I registret kan i form av sådana i 13 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten i lagen om arbeidskrafts- och företagsservice avsedda uppgifter

om arbetsgivarens verksamhet och servicebehov införas också sådana uppgifter som förutsätts för verkställigheten av denna lag, vilka inte har införts i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem med tanke på den arbeidskrafts- och företagsservice som avses i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice och vilka inte är personuppgifter.

I registret kan i form av uppgifter enligt 13 kap. 3 § 2 mom. 5 punkten i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice införas identifieringsuppgifter, däribland personbeteckningen, om en i 5 § 2 och 4 mom. avsedd handikappad samt uppgifter om stöd som kommunen beviljat och betalat för sysselsättande av den handikappade.

7 §

Avförande ur registret över sociala företag

Ur registret avförs en registrerad

2) när andelen sysselsatta som är anställda hos den registrerade har sjunkit under den ovan föreskrivna andelen sysselsatta, och den registrerade inte inom sex månader har anställt personer som avses i 1 § så att villkoret på nytt uppfylls, eller

Denna lag träder i kraft senast den 1 januari 2013.

10.**Lag****om ändring av 9 § i lagen om altemneringsledighet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om altemneringsledighet (1305/2002) 9 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1127/2007, som följer:

9 §*Vikarier*

När vikarier anställs ska företräde ges sådana arbetslösa arbetssökande vid en arbets- och näringsbyrå som inte har fyllt 25 år eller som har varit arbetslösa arbetssökande i 12 månader utan avbrott eller som nyligen avlagt högskole- eller yrkesexamen och som bedöms ha tillräcklig yrkesskicklighet för uppgiften. Bedömningen ska göras av arbets- och näringsmyndigheterna och arbetsgivaren

i samarbete. Om det inte finns en ovan avsedd lämplig arbetslös arbetssökande för uppgiften, ska som altemneringsvikarie i mån av möjlighet anställas den vars behov av arbete är störst och vars sysselsättningsförutsättningar kan bedömas öka genom ett arbete för viss tid

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

11.

Lag**om ändring av 2 och 3 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) 2 § och 3 § 1 mom., sådana de lyder, 2 § delvis ändrad i lagarna 1449/2007, 932/2011 och 1138/2003 samt 3 § 1 mom. i lag 1449/2007, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på arbete som utförs i anställnings- eller tjänsteförhållande och som varaktigt och i väsentlig grad består i att utan vårdnadshavarens närvaro fostra, undervisa, sköta eller annars ta hand om minderåriga eller annars arbeta i personlig kontakt med minderåriga.

På de villkor som anges i 1 mom. tillämpas lagen även på

1) arbetstjänst som fullgörs av civiltjänstgörare enligt 1 § i civiltjänstlagen (1446/2007),

2) arbete som en person som deltar i arbetsprövning enligt 4 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20) utför på en arbetsplats,

3) familjevård som lämnas av familjevårdare enligt 1 § i familjevårdarlagen (312/1992),

4) serviceproducenter enligt lagen om privat socialservice (922/2011),

5) serviceproducenter enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), och

6) skaffande av tjänster för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

Denna lag tillämpas dock inte på sådana uppgifter enligt 1 och 2 mom. som sammanlagt varar högst tre månader under en ettårsperiod. Vidare gäller att civiltjänstcentralerna inte kan förordna en person att utföra uppgifter som avses i denna lag, om personen i fråga inte vill ta emot sådana uppgifter.

3 §

Arbetsgivarens skyldighet att kräva uppvisande av straffregisterutdrag

Arbetsgivaren ska kräva att en person visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen (770/1993), när personen första gången anställs i eller utnämns till ett anställnings- eller tjänsteförhållande som omfattar uppgifter som avses i 2 §, eller första gången tilldelas sådana uppgifter. Med arbetsgivare avses i denna lag även civiltjänstcentralen enligt 7 § i civiltjänstlagen samt arbets- och näringsmyndigheter som ingår avtal om arbetsprövning.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

12.**Lag****om ändring av 47 kap. 6 § i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 47 kap. 6 §, sådan den lyder i lagarna 578/1995 och 54/2006,
som följer:

47 kap.

Om arbetsbrott

6 §

*Brott mot förbudet att ta ut avgifter för ar-
betsförmedling*

för arbetsförmedling som föreskrivs i 12 kap.
5 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts-
och företagsservice (/20), ska för *brott mot
förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmed-
ling* dömas till böter eller fängelse i högst ett
år.

Den som hos en enskild kund bär upp av-
gift i strid med det förbud att ta ut avgifter

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

13.

Lag**om ändring av 9 § i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare (449/2007)
9 § som följer:

9 §

Handlingsplan och handlingsprinciper

Efter att ha gjort en förhandlingsframställning beträffande sin avsikt att säga upp minst tio arbetstagare av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds lämna företrädarna för personalen ett förslag till en sysselsättningsfrämjande handlingsplan. Vid beredningen av planen ska arbetsgivaren utan dröjsmål tillsammans med arbets- och näringsmyndigheterna utreda den offentliga arbetskraftsservice som stödjer sysselsättandet.

Av handlingsplanen, som ska utarbetas med hänsyn till vad som föreskrivs eller till vad som avtalats genom arbets- och tjänstekollektivavtal i fråga om minskande av arbetskraften, ska framgå den planerade tidtabellen för samarbetsförhandlingarna, förfar-

andet vid förhandlingarna och de planerade handlingsprinciper som under uppsägningstiden kommer att iakttas vid användningen av service enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20) samt vid främjande av arbetssökande och utbildning.

Om de uppsägningar som övervägs av arbetsgivaren gäller färre än tio arbetstagare, ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds föreslå handlingsprinciper dels för att under uppsägningstiden stödja arbetstagarna i att på eget initiativ söka sig till annat arbete eller utbildning, dels för att stödja arbetstagarnas sysselsättning genom den service som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

14.

Lag**om ändring av 92 och 127 a § i inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 92 § 11 och 13 punkten samt 127 a § 3 mom., sådana de lyder, 92 § 11 punkten i lag 1360/2002 och 13 punkten i lag 946/2008 samt 127 a § 3 mom. i lag 1218/2006, som följer:

92 §

Skattefria sociala förmåner

Skattepliktig inkomst är inte

11) ersättning för kostnader som betalas till arbetslösa med stöd av 10 kap. 1 och 2 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service (/20) och kostnadsersättning enligt 9 kap. 1 § i samma lag,

13) lönesubvention som fysiska personer erhåller enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, om subventionen används i annan verksamhet än näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk,

127 a §

Hushållsavdrag

Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn eller lönesubvention enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Avdrag beviljas inte heller med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel. När avdrag beviljas beaktas dock inte energiunderstöd som beviljas för ändring av uppvärmningssätt i småhus enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

15.

Lag**om ändring av 3 § i matrikellagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i matrikellagen (1010/1989) 3 § 2 mom. som följer:

3 §

Undantag från skyldigheten att föra matrikel

gen om offentlig arbetskrafts- eller företags-
service (/20) eller över tjänstemän eller ar-
betstagare i andra tillfälliga uppdrag.

—————
Genom förordning kan föreskrivas att ma-
trikel inte behöver föras över personer som
avlönats med sysselsättningsanslag enligt la-

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

—————

16.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 1 § 3 och 5 mom., av dem 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1013/2005, som följer:

1 §

Definition och förhållandet till andra författningar

Yrkesinriktad vuxenutbildning enligt 1 § 1 mom. kan ordnas som självutbildning, personalutbildning och arbetskraftsutbildning.

I fråga om utbildning som ordnas som arbetskraftsutbildning gäller vad som bestäms i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service (/20).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

17.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 6 § 1 mom. 5 punkten, sådan den lyder i lag 792/2007, som följer:

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

5) deltar i arbetskraftsutbildning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service (/20),

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

18.**Lag****om ändring av 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 14 § 1 mom. 10 punkten
som följer:

14 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas skall som
årsinkomst inte beaktas sökandens och sö-
kandens makes, makas eller sambos

10) ersättningar för kostnader och kost-
nadsersättning enligt lagen om offentlig ar-
betskrafts- och företagsservice (/20) eller
någon annan motsvarande ersättning,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

19.

Lag**om ändring av 35 § i folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 35 § 1 mom. 14 punkten som följer:

35 §

Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

När kompletteringsbeloppet beräknas beaktas inte som årsinkomst följande till den efterlevande maken utgående betalningar:

14) ersättningar för kostnader och kostnadsersättning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20) eller någon annan motsvarande ersättning,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

20.**Lag****om ändring av 6 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 6 § 2 mom. som följer:

6 §

Ordnande av yrkesinriktad rehabilitering

krafts- och företagsservice (/20), enligt arbetspensionslagarna eller enligt bestämmelserna om specialundervisning.

—————
Folkpensionsanstalten är inte skyldig att ordna yrkesinriktad rehabilitering om sådan har ordnats enligt lagen om offentlig arbets-

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

—————

21.

Lag**om ändring av 8 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 8 kap. 9 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1201/2009, som följer:

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

9 §

Sjukdagpenning efter maximitiden

— — — — —
 Med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom. jämföras den tid för vilken den försäkrade enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner eller arbetspensionslagarna har fått rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om skada, ådra-

gen i militärtjänst, eller den tid den försäkrade har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrå eller deltagit i service enligt lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice (/20) eller bedrivit studier som avses i 6 kap. i nämnda lag. Med arbetsförhetstid jämföras också den tid personen med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit berättigad till en förmån enligt den lagen. Den tid för vilken den försäkrade har fått sjukpension enligt 12 § 1 mom. i folkpensionslagen eller full invalidpension enligt arbetspensionslagarna ska däremot inte jämföras med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom.

— — — — —

—————
 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013

—————

22.

Lag**om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 2 § 10 punkten sådan den lyder i lag 1293/2002, och
ändras 1 §, 2 § 1 och 6 punkten, 3 § 1 och 2 mom., 4 §, 5 § 4 mom., 7 §, 8 § 1—3 mom., 11 och 12 § samt 28 § 2 mom.,
 av dem 2 § 6 punkten sådan den lyder i lag 1272/2009, 3 § 1 mom., 5 § 4 mom. och 8 § 3 mom. sådana de lyder i lag 314/2010, 3 § 2 mom. sådant det lyder i lagarna 1293/2002 och 314/2010, 4 § sådan den lyder i lagarna 1293/2002 och 1296/2002, 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1293/1992, 8 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 314/2010 och 28 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1207/2009, som följer:

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om åtgärder med vilka förutsättningarna att få arbete på den öppna arbetsmarknaden och möjligheterna att delta i utbildning samt att få offentlig arbetskraftsservice som tillhandahålls av arbets- och näringsmyndigheterna förbättras för den som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd på grund av långvarig arbetslöshet. I lagen föreskrivs också om rättigheter och skyldigheter för den som deltar i åtgärderna.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *aktiveringsplan* en plan som syftar till förbättrande av sysselsättningsförutsättningarna och livskompetensen för långtidsarbetslösa samt som utarbetas av arbets- och näringsbyrå och kommunen tillsammans med personen i fråga,

6) *kostnadsersättning* ersättning per dag som med stöd av 10 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas till

den som får arbetsmarknadsstöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som inte har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd samt

1) för vilken har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20) och som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar under de senaste 12 kalendermånaderna,

2) för vilken har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och som har fått arbetslöshetsdagpenning under arbetslöshetsdagpenningssperioden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

3) som har deltagit i en intervju med arbetsökande enligt 2 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och vars huvudsakliga försörjning de senaste fyra

månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas dessutom på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd och för vilken tidigare har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt

1) som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar,

2) som efter arbetslöshetsdagpenningssperioden enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar på grund av arbetslöshet, eller

3) vars huvudsakliga försörjning under de senaste 12 månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag ska när det gäller arbetsmarknadsstöd, kostnadsersättning och utkomststöd vilka beviljas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt ärenden som gäller dem tillämpas vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om arbetsmarknadsstöd, kostnadsersättning och ärenden som gäller dem samt vad som i lagen om utkomststöd bestäms om utkomststöd och ärenden som gäller utkomststöd.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till arbetsmarknadsstöd eller kostnadsersättning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, ska hänvisningen anses gälla också arbetsmarknadsstöd och kostnadsersättning som betalas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om inte något annat följer av denna lag.

Utöver vad som i denna lag bestäms om utarbetandet av aktiveringsplan och anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ska lagen om klientens ställning och rättighe-

ter inom socialvården (812/2000), socialvårdslagen (710/1982), lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen (497/2003) också tillämpas.

5 §

Utarbetande av aktiveringsplan

Innan arbets- och näringsbyrån vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice har utarbetats tillsammans med personen i fråga. Innan kommunen vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att arbets- och näringsbyrån tillsammans med personen i fråga har utarbetat en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, eller att arbets- och näringsbyrån har gett den som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i denna lag tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande enligt 2 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Om det inte har varit möjligt att utarbeta en sysselsättningsplan eller bereda personen i fråga tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande på grund av att hans eller hennes jobbsökning inte är i kraft, ska kommunen vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan.

7 §

Arbets- och näringsbyrå som deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan

Den arbets- och näringsbyrå till vars verksamhetsområde kommunen i fråga hör ska delta i utarbetandet av en aktiveringsplan.

8 §

Planens innehåll

I en aktiveringsplan ska ingå

1) uppgifter om personens utbildning och yrkeskarriär,

2) en bedömning av effekterna av tidigare offentlig arbetskraftsservice,

3) en bedömning av i vilken mån tidigare sysselsättningsplaner och planer som kommunen utarbetat för personen i fråga har genomförts, och

4) uppgifter om åtgärder såsom arbetsplatsanvisningar, annan offentlig arbetskraftsservice, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, annan socialservice samt hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningsservice.

När en aktiveringsplan utarbetas ska av de åtgärder som avses i 1 mom. möjligheten att erbjuda arbete eller offentlig arbetskraftsservice utredas först. Utöver dessa åtgärder kan planen innehålla socialservice samt hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningsservice som förbättrar sysselsättningsmöjligheterna. När en aktiveringsplan utarbetas kan vid behov en rehabiliteringssamarbetsgrupp enligt lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen höras, om klienten samtycker till detta.

Om arbets- och näringsbyrån bedömer att arbete eller offentlig arbetskraftsservice inte kan erbjudas personen inom tre månader, ska arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ingå i aktiveringsplanen.

11 §

Aktiveringsplanens rättsverkningar

Personen i fråga har rätt till den socialservice och den hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningsservice samt de åtgärder som ingår i aktiveringsplanen enligt vad som sär-

skilt bestäms i de lagar som gäller dem. Personen i fråga har inom ramen för de anslag som anvisats för arbets- och näringsbyråns bruk rätt till den offentliga arbetskraftsservice som specificeras i planen.

12 §

Rätt till sekretessbelagda uppgifter samt registrering av en aktiveringsplan

De som i enlighet med 5 § 1 mom. deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan och de som i enlighet med 8 § 4 mom. anlitas som sakkunniga då planen utarbetas har trots sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få och till varandra lämna ut sådana uppgifter om personen i fråga som behövs för utarbetandet av planen. Aktiveringsplanen registreras i socialvårdens personregister i kommunen och i registret över enskilda kunder i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

28 §

Ändringssökande

När ändring söks i ett beslut som avses i 24 § iakttas vad som bestäms i 14 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

23.

Lag

om upphävande av 11 § 13 punkten i lagen om vuxenutbildningsstöd

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) 11 § 13 punkten, sådan den lyder i lag 127/2010.

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

24.

Lag**om ändring av lagen om utkomststöd**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 10 § 3 mom. 1 punkten, 10 a § 1 mom. och 11 § 2 mom. 5 punkten, sådana de lyder, 10 § 3 mom. 1 punkten i lag 1390/2010, 10 a § 1 mom. i lag 1274/2009 och 11 § 2 mom. 5 punkten i lag 583/2007, som följer:

10 §

Sänkt grunddel

Grunddelens belopp kan sänkas med ett större belopp än vad som nämns i 1 mom., dock sammanlagt med högst 40 procent,

1) om det av en persons upprepade förfarande enligt 1 mom. kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill ta emot arbete eller delta i åtgärder som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20), lagen om främjande av integration eller lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

10 a §

Sysselsättningspenning och reseersättning

Till den som får utkomststöd och som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som kostnadsersätt-

ningen enligt 9 kap. 2 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får kostnadsersättning enligt 10 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

11 §

Inkomster som skall beaktas

Som inkomster beaktas dock inte

5) kostnadsersättning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice samt ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), och inte heller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

25.

Lag

om ändring av 11 § i militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen (781/1993) 11 § 2 a-punkten, sådan den lyder i lag 577/2007, som följer:

11 §

Inkomster som skall beaktas

När understöd beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till sökandens och dennes i 4 § avsedda familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. När understöd beviljas med stöd av 10 a § beaktas inte dessa familjemedlemmars inkomster. Som inkomst beaktas inte

2 a) kostnadsersättning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20),

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

26.

Lag**om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) 10 a § 3 mom.,
sådant det lyder i lag 585/2007, som följer:

10 a §

*Inkomster som ligger till grund för bestäm-
mande av dagvårdsavgift*

—————
Som inkomster ska inte beaktas barnbidrag,
förmåner enligt lagen om handikappförmåner
(570/2007), barnförhöjning enligt folkpen-
sionslagen (568/2007), bostadsbidrag, sjuk-
vårds- och undersökningskostnader som be-
talas på basis av olycksfallsförsäkring, mili-
tärunderstöd, fronttillägg, studiepenning,
vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostads-
tillägg, sysselsättningspenning och reseer-

sättning som betalas som utkomststöd, er-
sättning för uppehälle enligt lagen om Folk-
pensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner
och rehabiliteringspenningförmåner
(566/2005), kostnadsersättning enligt lagen
om offentlig arbetskrafts- och företagsservice
(/20), stipendier som betalas på grund av
studier och inte heller andra motsvarande un-
derstöd, eller ersättningar för kostnaderna för
familjevård eller stöd för hemvård av barn.
—————

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

27.

Lag

om ändring av 26 § i lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) 26 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1190/2009, som följer:

26 §

Andelarna av förvaltningskostnaderna

Såsom statens andel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas

sättningarna enligt lagen om altemneringsledighet (1305/2002) och kostnadsersättningar enligt 9 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20) för vilka statens andel eller arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas.

2) 0,35 procent av de av kassan under det närmast föregående kalenderåret betalda arbetslöshetsdagpenningarna, altemneringser-

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

28.**Lag****om ändring av 29 e § i socialvårdslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i socialvårdslagen (710/1982) 29 e §, sådan den lyder i lag 584/2007, som följer:

29 e §

Såsom inkomster enligt 29 c § ska inte beaktas barnbidrag, barnförhöjning enligt folkpensionslagen (568/2007), bostadsbidrag, handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer över 16 år och kotersättning enligt lagen om handikappförmåner (570/2007), sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, selsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för up-

pehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), kostnadsersättning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20), stipendier som betalas med anledning av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

—————
Helsingfors den 11 oktober 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Arbetsminister *Lauri Ihalainen*

*Bilaga
Parallelltext*

3.

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 3 kap. 4 § 2 mom. 6 punkten och 10 kap. 1 § 2 mom., sådana de lyder, 3 kap. 4 § 2 mom. 6 punkten i lag 1354/2007 och 10 kap. 1 § 2 mom. i lagarna 1188/2009 och 1388/2010,

ändras 1 kap. 3 § 1 mom. och 5 § 1 mom. 10, 11 och 14 punkten, 2 a kap. 5 § 2 mom. 3 punkten, 12 § 1—5 mom., det inledande stycket i 13 § 1 mom. samt 13 § 2 och 3 mom. och 14 § 2 mom., 3 kap. 2 § och 4 § 2 mom. 4 och 5 punkten, 5 kap. 3 § 3 mom., 4 § 4 mom., 7 § 3 mom., 10 § 2 mom. och 11 §, 6 kap. 3 b § 1 mom., 3 c § 1 och 2 mom. samt 8 § 3 mom., 7 kap. 1 § 2 mom., 3 § 2 och 3 mom., 5 § 2 mom., 8 § 1 mom. och 9 § 2 mom. 1 punkten, 10 kap. 2 § 2 och 6 mom. samt 3 och 6 §, 11 kap. 2 § 4 mom. 11 och 18 punkten, 13 kap. 1 § 1 mom., 3 § 1 mom. och 9 § samt 14 kap. 3 a § 2 mom. och 3 d § 1 mom.,

av dem 1 kap. 3 § 1 mom. och 5 § 1 mom. 10 punkten, 5 kap. 10 § 2 mom. samt 11 kap. 2 § 4 mom. 11 och 18 punkten sådana de lyder i lag 313/2010 sådana de lyder i lag 313/2010, 1 kap. 5 § 1 mom. 11 punkten och 3 kap. 4 § 2 mom. 4 och 5 punkten sådana de lyder i lag 1354/2007, 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten sådan den lyder i lag 344/2009, 2 a kap. 5 § 2 mom. 3 punkten, 12 § 1—5 mom., det inledande stycket i 13 § 1 mom. samt 13 § 2 och 3 mom., 14 § 2 mom., 5 kap. 11 § samt 13 kap. 3 § 1 mom. sådana de lyder i lag 288/2012, 5 kap. 3 § 3 mom., 4 § 4 mom. och 7 § 3 mom., 6 kap. 3 b § 1 mom., 3 c § 1 och 2 mom. och 8 § 3 mom., 7 kap. 1 § 2 mom., 3 § 2 och 3 mom., 5 § 2 mom., 8 § 1 mom. och 9 § 2 mom. 1 punkten, 10 kap. 2 § 2 och 6 mom. samt 6 § samt 14 kap. 3 a § 2 mom. och 3 d § 1 mom. sådana de lyder i lag 1188/2009, 10 kap. 3 § sådan den lyder i lag 1388/2010, 13 kap. 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1053/2008 och 13 kap. 9 § sådan den lyder i lagarna 1053/2008 och 288/2012, samt

fogas till 1 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1354/2007, 344/2009, 1199/2009, 313/2010, 1388/2010, 764/2011, 1439/2011 och 288/2012, en ny 15 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

1 kap.

Allmänna bestämmelser

Allmänna bestämmelser

3 §

3 §

*Förmånstagarnas allmänna rättigheter och
skyldigheter*

*Förmånstagarnas allmänna rättigheter och
skyldigheter*

En arbetssökande har rätt till en sysselsättningsplan på det sätt som bestäms i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

En arbetssökande har rätt till en sysselsättningsplan på det sätt som bestäms i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20).

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

10) *sysselsättningsplan* en plan enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice som arbets- och näringsbyrån utarbetat tillsammans med arbetssökanden,

11) *högsta förhöjda lönesubvention* den subvention som avses i 7 kap. 9 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

14) *orsak som jämsställs med permittering* att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i första meningen i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller på grund av ett villkor i arbetsavtalet samt att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), 6 kap. 9 § i kyrkolagen (1054/1993), 47 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003), 48 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998), 38 § i lagen om republikens presidents kansli (1382/1995) eller i 40 § i statstjänstemannalagen (750/1994); dock inte om orsaken till avbrottet är att en person som står i tjänsteförhållande vägrar att delta i kontroll eller undersökning som gäller hans eller hennes hälsotillstånd, eller lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

10) *sysselsättningsplan* en plan enligt lagen om *offentlig arbetskrafts- och företagsservice* som arbets- och näringsbyrån utarbetat tillsammans med arbetssökanden,

11) *högsta förhöjda lönesubvention* den subvention som avses i 7 kap. 7 § 1 mom. i lagen om *offentlig arbetskrafts- och företags-service*,

14) *orsak som jämsställs med permittering* att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i första meningen i 2 kap. 12 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller på grund av ett villkor i arbetsavtalet samt att utförandet av arbetet och löneutbetalningen avbryts helt och hållet av en orsak som avses i 43 § i lagen om riksdagens tjänstemän (1197/2003), 6 kap. 9 § i kyrkolagen (1054/1993), 47 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003), 48 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), 31 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998), 42 § i lagen om republikens presidents kansli (100/2012) eller i 40 § i statstjänstemannalagen (750/1994); dock inte om orsaken till avbrottet är att en person som står i tjänsteförhållande vägrar att delta i kontroll eller undersökning som gäller hans eller hennes hälsotillstånd, eller lämna uppgifter om sitt hälsotillstånd,

15) *sysselsättningsfrämjande service* *jobb-sökarträning, karriärträning, prövning, arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga, med arbetslöshetsförmån stödda studier enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i re-*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

habiliteringssyfte.

2 a kap

2 a kap.

**Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt
klandervärda****Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt
klandervärda**

5 §

5 §

*Giltig orsak för vägran att ta emot arbete**Giltig orsak för vägran att ta emot arbete*

En person har giltig orsak att vägra ta emot
erbjudet arbete, om

En person har giltig orsak att vägra ta emot
erbjudet arbete, om

3) arbetet förutsätter utförande av sådana
uppgifter som avses i 4 kap. 7 § 1 mom.
2 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts-
service och som är uppenbart osedliga eller
strider mot god sed,

3) arbetet förutsätter utförande av sådana
uppgifter som är uppenbart osedliga eller
strider mot god sed,

12 §

12 §

*Vägran att delta i sysselsättningsfrämjande
service och avbrytande av servicen**Vägran att delta i sysselsättningsfrämjande
service och avbrytande av servicen*

En arbetssökande har inte rätt till arbetslös-
hetsförmåner under 60 dagar från vägran, om
han eller hon utan giltig orsak vägrar att delta
i

En arbetssökande har inte rätt till arbets-
löshetsförmåner under 60 dagar från vägran,
om han eller hon utan giltig orsak vägrar att
delta i *annan sysselsättningsfrämjande servi-
ce än arbetssökandes frivilliga studier som
stöds med arbetslöshetsförmån eller i frivilli-
ga studier enligt 22—24 § i lagen om främ-
jande av integration.*

1) *arbetskraftspolitisk vuxenutbildning en-
ligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts-
service,*

2) *arbets- och utbildningsprövning enligt
6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice
eller arbetsprövning eller arbetslivsträning
enligt 8 kap. 1 § i den lagen, eller*

3) *arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte
enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabili-
teringssyfte.*

Tillämpningen av 1 mom. förutsätter att
man i sysselsättningsplanen eller den plan
som ersätter sysselsättningsplanen har kom-
mit överens om deltagandet i servicen, eller
att personen på eget initiativ har sökt till ar-
betskraftspolitisk vuxenutbildning.

Tillämpningen av 1 mom. förutsätter att *det*
i sysselsättningsplanen eller den plan som er-
sätter sysselsättningsplanen har *avtalats* om
deltagandet i servicen, eller att personen på
eget initiativ har sökt till *arbetskraftsutbild-
ning.*

Om en arbetssökande genom sitt eget förfä-
rande är orsak till att sådan sysselsättnings-
främjande service som nämns i 1 mom. inte
kan ordnas för honom eller henne, anses han
eller hon ha vägrat delta i servicen.

Om en arbetssökande genom sitt eget förfä-
rande är orsak till att sådan sysselsättnings-
främjande service som *avses* i 1 mom. inte
kan ordnas för honom eller henne, anses han
eller hon ha vägrat delta i servicen.

En arbetssökande som utan giltig orsak avbryter eller av eget förvållande måste avbryta sysselsättningsfrämjande service som nämns i 1 mom., har under 60 dagar efter avbrytandet inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

Om personen i enlighet med 13 kap. 4 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice inom besvärstiden har anfört besvär över ett beslut som gäller avbrytande av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, kan det inte förrän besvärsärendet avgjorts slutligt anses att han eller hon på det sätt som avses i 4 mom. i denna paragraf av eget förvållande har blivit avstängd från utbildningen.

En arbetssökande som utan giltig orsak avbryter eller av eget förvållande måste avbryta sysselsättningsfrämjande service som avses i 1 mom., har under 60 dagar efter avbrytandet inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

Om personen har begärt omprövning av eller anfört besvär över ett beslut som gäller avbrytande av sysselsättningsfrämjande service och det inte kan anses att begäran om omprövning eller besvären uppenbart saknar grund, kan det inte förrän ärendet avgjorts slutligt anses att han eller hon har blivit avstängd från servicen av eget förvållande på det sätt som avses i 4 mom..

13 §

Giltig orsak att vägra delta i sysselsättningsfrämjande service och att avbryta servicen

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan sysselsättningsfrämjande service som nämns i 12 § 1 mom. och att avbryta servicen, om

En person har giltig orsak att vägra delta i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och att avbryta utbildningen även när ett arbete inom branschen i fråga inte är lämpligt för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd och arbetsförmåga, eller när försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja inte tryggas skäligen under tiden för utbildningen. Försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja tryggas skäligen, om den arbetssökande har rätt till förmåner på samma nivå som arbetslöshetsförmån.

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan sysselsättningsfrämjande service som nämns i 12 § 1 mom. eller att avbryta servicen också av någon annan orsak än en sådan som nämns i 1 mom. i denna paragraf, om orsaken kan jämföras med dessa.

14 §

Upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

13 §

Giltig orsak att vägra delta i sysselsättningsfrämjande service och att avbryta servicen

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 12 § 1 mom. och att avbryta servicen, om

En person har giltig orsak att vägra delta i *arbetskraftsutbildning* och att avbryta utbildningen även när ett arbete inom branschen i fråga inte är lämpligt för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd och arbetsförmåga, eller när försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja inte tryggas *på ett rimligt sätt* under tiden för utbildningen. Försörjningen för personen och dem han eller hon ska försörja tryggas *på ett rimligt sätt*, om den arbetssökande har rätt till förmåner på samma nivå som arbetslöshetsförmån.

En person har giltig orsak att vägra delta i sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 12 § 1 mom. eller att avbryta servicen också av någon annan orsak än en sådan som nämns i 1 mom. i denna paragraf, om orsaken kan jämföras med dessa.

14 §

Upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Rätten till arbetslöshetsförmån fås tillbaka när personen i sammanlagt minst 12 kalenderveckor har

1) varit i sådant arbete som räknas in i arbetsvillkoret,

2) deltagit i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

3) deltagit i arbets- och utbildningsprövning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice eller i arbetsprövning, arbetslivsträning eller arbetspraktik enligt 8 kap. i den lagen,

4) deltagit i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

5) bedrivit frivilliga heltidsstudier enligt 2 kap. 6 § 2 mom., eller

6) varit sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete.

3 kap

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

2 §

Antalet förmånsdagar per vecka

Det sammanlagda antalet arbetslöshetsförmånsdagar och arbets-, självrisk- och ersättningsdagar under varje kalendervecka får vara högst fem. Som förmånsdagar betraktas också sådana dagar *då en person får utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller då hans eller hennes rätt till en arbetslöshetsförmån har förvägrats på någon arbetskraftspolitisk grund eller på grund av periodisering av en förmån som betalats till honom eller henne.*

4 §

Hindrande sociala förmåner

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

4) för den tid han eller hon får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lant-

Rätten till arbetslöshetsförmån fås tillbaka när personen i sammanlagt minst 12 kalenderveckor har

1) varit i sådant arbete som räknas in i arbetsvillkoret,

2) *deltagit i någon annan sysselsättningsfrämjande service än arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller i frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration,*

3) *bedrivit frivilliga heltidsstudier enligt 2 kap. 11 § 2 mom., eller*

4) *varit sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete.*

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

2 §

Antalet förmånsdagar per vecka

Det sammanlagda antalet arbetslöshetsförmånsdagar och arbets-, självrisk- och ersättningsdagar under varje kalendervecka får vara högst fem. Som förmånsdagar betraktas också sådana dagar *då en persons rätt till en arbetslöshetsförmån har förvägrats på någon arbetskraftspolitisk grund eller på grund av periodisering av en förmån som betalats till honom eller henne.*

4 §

Hindrande sociala förmåner

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

4) för den tid han eller hon får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lant-

bruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006),

5) som får rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller enligt de lagar, den pensionsstadga eller de pensionsbestämmelser som avses i 1 kap. 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006), eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna i olycksfalls- eller trafikförsäkring eller i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), *eller*

6) *för den tid han eller hon får utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice.*

5 kap

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Granskningsperioden förlängs också med den tid som med stöd av 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret eller under vilken personen i fråga omfattas av sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom.

4 §

Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor

Vid beräkningen av om arbetsvillkoret enligt 3 § har uppfyllts beaktas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått högsta förhöjda lönesubvention *eller arbetsmarknadsstöd samt sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid.* I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjuk-

bruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006), *eller*

5) som får rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller enligt de lagar, den pensionsstadga eller de pensionsbestämmelser som avses i 1 kap. 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006), eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna i olycksfalls- eller trafikförsäkring eller i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948).

(upphävs)

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Granskningsperioden förlängs också med den tid som med stöd av 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret eller under vilken personen i fråga omfattas av sysselsättningsfrämjande service.

4 §

Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor

Vid beräkningen av om arbetsvillkoret enligt 3 § har uppfyllts beaktas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått högsta förhöjda lönesubvention. I arbetsvillkoret inräknas inte arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning. I arbetsvillkoret inräknas inte heller den tid för vilken en person har betalats sänkt lön för sjuk-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

dagpenning. I arbetsvillkoret inräknas inte heller den tid för vilken en person har betalats sänkt lön för sjukdomstid med stöd av arbets- eller tjänstekollektivavtal.

domstid med stöd av arbets- eller tjänstekollektivavtal.

7 §

Företagares arbetsvillkor

Om en person har arbetat medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning eller omfattats av sysselsättningsfrämjande service *enligt 10 kap. 1 § 2 mom.*, förlängs granskningsperioden i motsvarande mån.

7 §

Företagares arbetsvillkor

Om en person har arbetat medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning eller omfattats av sysselsättningsfrämjande service, förlängs granskningsperioden i motsvarande mån.

10 §

Arbetsvillkorets giltighet

En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i sysselsättningsfrämjande service *enligt 10 kap. 1 § 2 mom. 1–5 punkten* eller varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. *En person anses ha haft godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden på grund av sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödsel, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.*

10 §

Arbetsvillkorets giltighet

En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i *annan* sysselsättningsfrämjande service *än arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte* eller varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. *Som godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden betraktas en persons sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödsel, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.*

11 §

Arbetsvillkoret i vissa situationer

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag i enlighet med förordningen om social trygghet eller grundförordningen för den tid under vilken han eller hon har sökt arbete i en annan medlemsstat och som inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader från det att han eller hon lämnade landet, ska arbetslöshetsdagpenning börja betalas på nytt först när han eller

11 §

Arbetsvillkoret i vissa situationer

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag i enlighet med förordningen om social trygghet eller grundförordningen för den tid under vilken han eller hon har sökt arbete i en annan medlemsstat och som inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader från det att han eller hon lämnade landet, ska arbetslöshetsdagpenning börja betalas på nytt först när han el-

hon i *fyra veckor* har varit i arbete eller deltagit i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice eller under motsvarande tid bedrivit studier *på det sätt som avses i 9 kap. i den lagen*.

ler hon har varit i arbete i *fyra veckor* eller deltagit i *arbetskraftsutbildning* enligt 5 kap. i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* eller under motsvarande tid *på det sätt som avses i 6 kap. i den lagen* bedrivit *arbetssökandes frivilliga studier* som stöds med arbetslöshetsförmån.

6 kap

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

3 b §

Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service *enligt 10 kap. 1 § 2 mom.* som överenskommits i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommits i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

3 c §

Förutsättningar för omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel

Omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas till en arbetssökande

1) som omfattas av omställningsskydd enligt 5 a kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

2) som har en gällande sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, och

3) som har rätt till arbetslöshetsdagpenning sedan han eller hon uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

Omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service *enligt 10 kap. 1 § 2 mom.* som överenskommits i en

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

3 b §

Betalning av förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service som överenskommits i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommits i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

3 c §

Förutsättningar för omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel

Omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas till en arbetssökande

1) som omfattas av omställningsskydd enligt 2 kap. 10 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*,

2) som har en gällande sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, och

3) som har rätt till arbetslöshetsdagpenning sedan han eller hon uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

Omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service som överenskommits i en sysselsättningsplan eller

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas också för tiden mellan service som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Omställningsskyddstillägg och omställningsskyddets förtjänstdel betalas också för tiden mellan service som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

8 §

8 §

När dagpenningperioden börjar från början

När dagpenningperioden börjar från början

Om den arbetssökandes arbetsvillkor har uppfyllts i arbete där han eller hon sysselsatts på grundval av skyldigheten enligt 7 kap. 7 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice, bestäms inte den lön som ligger till grund för arbetslöshetsdagpenningen på nytt, om inte den lön som bestäms på grundval av de nya inkomstuppgifterna är större än den lön som bestämts tidigare.

Om den arbetssökandes arbetsvillkor har uppfyllts i arbete där han eller hon sysselsatts på grundval av skyldigheten enligt 11 kap. 1 § 3 mom. i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*, bestäms inte den lön som ligger till grund för arbetslöshetsdagpenningen på nytt, om inte den lön som bestäms på grundval av de nya inkomstuppgifterna är större än den lön som bestämts tidigare.

7 kap

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

1 §

1 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd

Rätt till arbetsmarknadsstöd

Den som anställdes med stödet har inte rätt till arbetslöshetsförmåner för den tid för vilken arbetsgivaren betalas högsta förhöjda lönesubvention eller någon annan lönesubvention som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice och som finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 7 kap. 12 a § 2 mom. i den nämnda lagen.

Den som anställdes med stödet har inte rätt till arbetslöshetsförmåner för den tid för vilken arbetsgivaren betalas högsta förhöjda lönesubvention eller någon annan lönesubvention som avses i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* och som finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 12 kap. 9 § 2 mom. 2 eller 3 punkten eller 3 mom. i den lagen.

3 §

3 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag

Rätt till arbetsmarknadsstöd i form av resebidrag

Resebidrag beviljas inte på grundval av ett

Resebidrag beviljas inte på grundval av ett

sådant anställningsförhållande där arbetsgivaren för lönekostnaderna har beviljats lönesubvention enligt 7 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Med avvikelse från 2 mom. och 1 § 2 mom. kan arbets- och näringsbyrån bevilja resebidrag, om lönesubventionen finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 7 kap. 12 a § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

5 §

Rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Förhöjningsdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

8 §

Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning

Arbetsmarknadsstöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 10 kap.

9 §

Partiellt arbetsmarknadsstöd

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dock inte

1) under den tid den arbetssökande deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap., eller

sådant anställningsförhållande där arbetsgivaren för lönekostnaderna har beviljats lönesubvention enligt 7 kap. 1 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*.

Med avvikelse från 2 mom. och 1 § 2 mom. kan arbets- och näringsbyrån bevilja resebidrag, om lönesubventionen finansieras av anslag för arbetsmarknadsstöd i enlighet med 12 kap. 9 § 2 mom. 2 eller 3 punkten eller 3 mom. i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*.

5 §

Rätt till arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Förhöjningsdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan. Förhöjningsdel betalas också för tiden mellan sådana serviceåtgärder som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter en sysselsättningsplan, om denna tid är högst sju kalenderdagar.

8 §

Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning

Arbetsmarknadsstöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i sysselsättningsfrämjande service.

9 §

Partiellt arbetsmarknadsstöd

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dock inte

1) under den tid den arbetssökande deltar i sysselsättningsfrämjande service, eller

10 kap

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

1 §

Rätt till förmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Med sysselsättningsfrämjande service avses
1) arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

2) frivilliga studier enligt 9 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

3) arbetsprövning, arbetslivsträning eller arbetspraktik enligt 8 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

4) arbets- och utbildningsprövning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice,

5) frivilliga studier som avses i 22—24 § i lagen om främjande av integration,

6) arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Arbetslöshetsförmånen betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om offentlig arbetskraftsservice avsedd arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Om personen är sysselsatt på heltid i över två veckor har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmån.

I 5 § föreskrivs det om rätt till arbetslöshetsförmån för studietiden för en studerande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice och som inte kan betraktas som arbetslös enligt 2 kap. 1 § 2 mom. i denna lag.

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

1 §

Rätt till förmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service

(upphävs)

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Arbetslöshetsförmånen betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* avsedd arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån. Om personen är sysselsatt på heltid i över två veckor har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmån.

I 5 § föreskrivs det om rätt till arbetslöshetsförmån för studietiden för en studerande som deltar i *arbetskraftsutbildning* och som inte kan betraktas som arbetslös enligt 2 kap. 1 § 2 mom..

3 §

Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för sysselsättningsfrämjande service som avses i 1 § 2 mom. 3, 4 och 6 punkten har en arbetssökande inte rätt till arbetslöshetsförmån för de dagar då han eller hon inte deltar i servicen, om inte frånvaron beror på

- 1) arbetsoförmåga,
- 2) ett under 10-årigt barns sjukdom för högst fyra arbetsdagar per gång,
- 3) en anställningsintervju eller något annat jämförbart skäl som anknyter till sysselsättning.

6 §

Ersättning för uppehålle

Bestämmelser om ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehålle (**ersättning för uppehålle**) till arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service finns i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

En mottagare av arbetslöshetsförmån som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas nio euro i ersättning för uppehålle för varje dag som den arbetslöse deltar i verksamhet enligt den aktiveringsplan som avses i 5 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

11 kap

Bestämmelser om verkställighet

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får en arbetslöshetsförmån omedelbart skall meddela den som betalar ut förmånen är

11) avslutande av sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i 10 kap. 1 §,

3 §

Frånvaro från sysselsättningsfrämjande service

Under tiden för *jobbsökarträning, karriärträning, prövning och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte* har en arbetssökande inte rätt till arbetslöshetsförmån för de dagar då han eller hon inte deltar i servicen, om inte frånvaron beror på

- 1) arbetsoförmåga,
- 2) ett under 10-årigt barns sjukdom för högst fyra arbetsdagar per gång, eller
- 3) en anställningsintervju eller något annat jämförbart skäl som anknyter till sysselsättning.

6 §

Kostnadsersättning

Bestämmelser om ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehålle till arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service finns i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*.

En mottagare av arbetslöshetsförmån som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas nio euro i *kostnadsersättning* för varje dag som den arbetslöse deltar i verksamhet enligt den aktiveringsplan som avses i 5 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får en arbetslöshetsförmån omedelbart skall meddela den som betalar ut förmånen är

11) avslutande av sysselsättningsfrämjande service,

18) de dagar då mottagaren av arbetslöshetsförmån har deltagit i sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. 1 § 2 mom. 3—6 punkten.

18) de dagar då mottagaren av arbetslöshetsförmån har deltagit i *annan sysselsättningsfrämjande service än arbetskraftsutbildning, arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration.*

13 kap

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter**Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter**

1 §

1§

*Rätt att erhålla uppgifter**Rätt att erhålla uppgifter*

Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna, arbetslöshetskassorna, utkomstskyddsombuden samt besvärinstanser enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en överenskommelse om social trygghet som är bindande för Finland eller någon annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

Folkpensionsanstalten, arbets- och näringsbyråerna, arbetslöshetskassorna, utkomstskyddsombuden samt besvärinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en överenskommelse om social trygghet som är bindande för Finland eller någon annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter och andra offentligrättsliga sammanslutningar,

1) av statliga och kommunala myndigheter och andra offentligrättsliga sammanslutningar,

2) av Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser, samt

2) av Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser, samt

3) av arbetsgivare, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor samt utbildningsanordnare enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice och andra läroanstalter.

3) av arbetsgivare, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor *och* utbildningsproducenter enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* samt av andra läroanstalter.

3 §

3 §

*Utlämnande av uppgifter**Utlämnande av uppgifter*

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna rätt att lämna ut uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna rätt att lämna ut uppgifter

som de erhållit i samband med sina uppdrag till Arbetskraftsmyndigheten när det är fråga om omständigheter som påverkar de Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av Arbetslöshetsförmåner. *Arbets- och näringsbyrån har på motsvarande sätt rätt att lämna sysselsättningskommissionen uppgifter för lämnande av utlåtanden som avses i 11 kap. 4 § 6 mom.*

som de erhållit i samband med sina uppdrag till Arbetskraftsmyndigheten när det är fråga om omständigheter som påverkar de Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av Arbetslöshetsförmåner.

9 §

Utkomstskyddsombudets rätt att få uppgifter och att vara närvarande

Utkomstskyddsombudet har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt av Arbets- och näringsbyrån och Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter få uppgifter om Arbetskraftspolitiska utlåtanden i den omfattning ombudets uppgifter det kräver. Utkomstskyddsombudet kan bestämma att Folkpensionsanstalten, Arbetslöshetskassan eller besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden ska delge utkomstskyddsombudet beslut som gäller namngivna personer.

Utkomstskyddsombudet har rätt att vara närvarande och yttra sig vid sysselsättningskommissionens möten när kommissionen behandlar ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa.

14 kap

Särskilda bestämmelser

3 a §

Finansieringen av arbetsmarknadsstödet

De 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd börjar räknas från början efter det att personen på nytt blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt Arbetsvillkoret och maximitiden för Arbetslöshetsdagpenningen gått ut. Det Arbetsmarknadsstöd och den därtill anslutna barnförhöjning, den förhöjningsdel enligt 7 kap. 4 § samt det resebidrag enligt 7 kap. 3 § som be-

9 §

Utkomstskyddsombudets rätt att få uppgifter och att vara närvarande

Utkomstskyddsombudet har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt av Arbets- och näringsbyrån och Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter få uppgifter om Arbetskraftspolitiska utlåtanden i den omfattning ombudets uppgifter det kräver. Utkomstskyddsombudet kan bestämma att Folkpensionsanstalten, Arbetslöshetskassan eller besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden ska delge utkomstskyddsombudet beslut som gäller namngivna personer.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

3 a §

Finansieringen av arbetsmarknadsstödet

De 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd börjar räknas från början efter det att personen på nytt blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt Arbetsvillkoret och maximitiden för Arbetslöshetsdagpenningen gått ut. Det Arbetsmarknadsstöd och den därtill anslutna barnförhöjning, den förhöjningsdel enligt 7 kap. 4 § samt det resebidrag enligt 7 kap. 3 § som be-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

talats ut för tiden *för* den sysselsättningsfrämjande service som *avses i 10 kap. 1 § 2 mom.* finansieras dock alltid med statsmedel, och arbetsmarknadsstöd som betalats ut för den tiden räknas inte in i de 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd.

talats ut för tiden för sysselsättningsfrämjande service finansieras dock alltid med statsmedel, och arbetsmarknadsstöd som betalats ut för den tiden räknas inte in i de 500 utbetalningsdagarna för arbetsmarknadsstöd.

3 d §

3 d §

*Övriga bestämmelser om finansieringen**Övriga bestämmelser om finansieringen*

De ersättningar för uppehälle som avses i 10 kap. 6 § i denna lag och i 10 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice finansieras med statsmedel.

De ersättningar för uppehälle som avses i 10 kap. 6 § i denna lag och i 9 kap. 1 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företags-*service finansieras med statsmedel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

På utbildningsstöd som betalas till en person tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Om en arbetsgivare när denna lag träder i kraft för samma tid har betalats arbetsmarknadsstöd samt sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, ska hälften av kalenderveckorna i fråga beaktas när uppfyllandet av löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § beräknas.

På sysselsättningsfrämjande service som har inletts före ikraftträdandet och som fortsätter utan avbrott eller i perioder efter ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av lagen om främjande av integration**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av integration (1386/2010) 10 § 1 mom., 12 § 1 mom., 18 § 2 mom., 21 §, 22 § 2 mom., 25 §, 37 § 1 mom. 4 punkten, 40 och 64 §, 70 § 3 mom., 72 § 1 och 2 mom., 74 § 1 mom., 75 §, 78 § 2 mom. och 82 § 2 mom. samt
fogas till 13 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

10 §

Arrangemang för inledande kartläggning

Arbets- och näringsbyrån ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som är arbetslös *och är registrerad som arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån* enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002). Kommunen ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997). Arbets- och näringsbyrån eller kommunen kan inleda en inledande kartläggning även för en annan invandrare, om han eller hon begär det och anses vara i behov av det. Den inledande kartläggningen ska påbörjas inom två månader från det att klientrelationen inleddes eller begäran om inledande kartläggning lämnades.

12 §

Rätt till integrationsplan och integrationsplanens varaktighet

En invandrare har rätt till integrationsplan, om han eller hon är arbetslös *och är registrerad som arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån* enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller om invandraren annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om ut-

Föreslagen lydelse

10 §

Arrangemang för inledande kartläggning

Arbets- och näringsbyrån ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som är arbetslös arbetssökande enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20). Kommunen ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997). Arbets- och näringsbyrån eller kommunen kan inleda en inledande kartläggning även för en annan invandrare, om han eller hon begär det och anses vara i behov av det. Den inledande kartläggningen ska påbörjas inom två månader från det att klientrelationen inleddes eller begäran om inledande kartläggning lämnades.

12 §

Rätt till integrationsplan och integrationsplanens varaktighet

En invandrare har rätt till integrationsplan, om han eller hon är arbetslös arbetssökande enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* eller om invandraren annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd. En integrationsplan kan utarbetas

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

komststöd. En integrationsplan kan utarbetas även för en annan invandrare, om han eller hon med stöd av den inledande kartläggningen bedöms vara i behov av en plan för att integrationen ska främjas.

även för en annan invandrare, om han eller hon med stöd av den inledande kartläggningen bedöms vara i behov av en plan för att integrationen ska främjas.

13 §

Utarbetande av integrationsplan

På en integrationsplan i vars utarbetande arbets- och näringsbyrån deltar tillämpas dessutom det som föreskrivs i 2 kap. 7 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags-service.

18 §

Uppföljning och översyn av integrationsplanen

Kommunen ska se över integrationsplanen enligt invandrans behov av tjänster eller minst en gång om året. Arbets- och näringsbyrån ska se över integrationsplanen på det sätt som föreskrivs i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Planen kan även ses över om parterna begär detta särskilt.

18 §

Uppföljning och översyn av integrationsplanen

Kommunen ska se över integrationsplanen enligt invandrans behov av tjänster eller minst en gång om året. Arbets- och näringsbyrån ska se över integrationsplanen på det sätt som föreskrivs i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*. Planen kan även ses över om parterna begär detta särskilt.

21 §

Arrangemang för integrationsutbildning och anvisande av invandrare till utbildning

Integrationsutbildningen genomförs i regel som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning enligt vad som föreskrivs i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Integrationsutbildning kan också ordnas i form av frivilliga studier.

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar inom sitt verksamhetsområde för arrangemangen för integrationsutbildning som genomförs som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

Arbets- och näringsbyrån ska anvisa invandraren till integrationsutbildning som ordnas som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller att söka sig till frivilliga studier.

21 §

Arrangemang för integrationsutbildning och anvisande av invandrare till utbildning

Integrationsutbildningen genomförs i regel som *arbetskraftsutbildning* enligt vad som föreskrivs i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*. Integrationsutbildning kan också ordnas i form av frivilliga studier.

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar inom sitt verksamhetsområde för arrangemangen för integrationsutbildning som genomförs som *arbetskraftsutbildning*.

Arbets- och näringsbyrån ska anvisa invandraren till integrationsutbildning som ordnas som *arbetskraftsutbildning* eller att söka sig till frivilliga studier.

Kommunen kan både ordna integrationsut-

Kommunen kan både ordna integrationsutbildning och anvisa invandraren att söka sig antingen till kommunens integrationsutbildning eller till frivilliga studier som ordnas av någon annan aktör.

bildning och anvisa invandraren att söka sig antingen till kommunens integrationsutbildning eller till frivilliga studier som ordnas av någon annan aktör.

22 §

Stöd för frivilliga studier

Bestämmelser om rätten till ersättning för uppehälle under tiden för studierna finns i 10 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

25 §

Tillämpning av lagen om offentlig arbetskraftsservice på frivilliga studier

På överenskommelse om frivilliga studier, stödtiden, invandrarens skyldigheter, uppföljning av och avbrott i studier samt invandrarens och utbildningsproducentens informationsskyldighet tillämpas vad som föreskrivs i 9 kap. 4—9 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

37 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för följande uppgifter i anslutning till främjandet av invandrares integration och av goda etniska relationer inom sitt verksamhetsområde:

4) planeringen, upphandlingen och tillsynen i fråga om integrationsutbildningen för invandrare som i enlighet med lagen om offentlig arbetskraftsservice är registrerade som kunder vid arbets- och näringsbyrå,

40 §

Arbets- och näringsbyråns uppgifter

22 §

Stöd för frivilliga studier

Bestämmelser om rätten till *kostnadsersättning* under tiden för studierna finns i 9 kap. i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*.

25 §

Tillämpning av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice på frivilliga studier

På överenskommelse om frivilliga studier, stödtiden, invandrarens skyldigheter, uppföljning av och avbrott i studier samt invandrarens och utbildningsproducentens informationsskyldighet tillämpas vad som föreskrivs i 6 kap. 4—9 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*.

37 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för följande uppgifter i anslutning till främjandet av invandrares integration och av goda etniska relationer inom sitt verksamhetsområde:

4) planeringen, upphandlingen och tillsynen i fråga om den integrationsutbildning som genomförs som *arbetskraftsutbildning*,

40 §

Arbets- och näringsbyråns uppgifter

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Arbets- och näringsbyrån svarar för att arbetskraftstjänster och andra åtgärder som främjar och stöder invandrades sysselsättning och integration ordnas för invandrare som *har anmält sig som* arbetssökande samt sköter de övriga uppgifter som anvisas den i denna lag.

Arbets- och näringsbyrån ska se till att dess tjänster lämpar sig även för invandrare.

64 §

Försökets förhållande till andra lagar

I försöket tillämpas bestämmelserna i denna lag, lagen om offentlig arbetskraftsservice, lagen om barndagvård (36/1973), lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), lagen om grundläggande utbildning och lagen om offentlig upphandling (348/2007), om inte något annat bestäms i detta kapitel.

70 §

Bestämmelser om arbets- och näringsbyråer som deltar i försöket

På integrationsutbildning som arbets- och näringsbyrån ordnar under försökstiden tillämpas denna lag, om inte något annat förordas av lagen om offentlig arbetskraftsservice.

72 §

Upphandling av integrationsutbildning under försökstiden

I försöket kan avvikelser göras från bestämmelserna om upphandling av arbetskraftspolitisk utbildning i lagen om offentlig upphandling och i 6 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice så att arbets- och näringsbyrån eller närings-, trafik- och miljöcentralen får upphandla integrationsutbildning under försökstiden som arbetskraftspolitisk utbildning under de förutsättningar som anges i 3 och 4 mom.

I försöket kan avvikelser göras från lagen om offentlig upphandling så att kommunen eller närings-, trafik- och miljöcentralen får

Arbets- och näringsbyrån svarar för att arbetskraftstjänster och andra åtgärder som främjar och stöder invandrades sysselsättning och integration ordnas för invandrare som *är* arbetssökande samt sköter de övriga uppgifter som anvisas den i denna lag.

Arbets- och näringsbyrån ska se till att dess tjänster lämpar sig även för invandrare.

64 §

Försökets förhållande till andra lagar

I försöket tillämpas bestämmelserna i denna lag, lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*, lagen om barndagvård (36/1973), lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), lagen om grundläggande utbildning och lagen om offentlig upphandling (348/2007), om inte något annat bestäms i detta kapitel.

70 §

Bestämmelser om arbets- och näringsbyråer som deltar i försöket

På integrationsutbildning som arbets- och näringsbyrån ordnar under försökstiden tillämpas denna lag, om inte något annat förordas av lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*.

72 §

Upphandling av integrationsutbildning under försökstiden

I försöket kan avvikelser göras från bestämmelserna om upphandling av *arbetskraftsutbildning* i lagen om offentlig upphandling och i 5 kap. i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* så att arbets- och näringsbyrån eller närings-, trafik- och miljöcentralen får upphandla integrationsutbildning under försökstiden som *arbetskraftsutbildning* under de förutsättningar som anges i 3 och 4 mom.

I försöket kan avvikelser göras från lagen om offentlig upphandling så att kommunen eller närings-, trafik- och miljöcentralen får

upphandla annan integrationsutbildning under försökstiden än sådan som ges som arbetskraftspolitisk utbildning under de förutsättningar som anges i 3 och 4 mom.

upphandla annan integrationsutbildning under försökstiden än sådan som ges som *arbetskraftsutbildning* under de förutsättningar som anges i 3 och 4 mom.

74 §

Antagning till integrationsutbildning under försökstiden

Om integrationsutbildning under försökstiden genomförs som arbetskraftspolitisk utbildning, svarar arbets- och näringsbyrån eller arbets- och näringsbyrån och utbildningsanordnaren tillsammans för antagningen av studerande.

74 §

Antagning till integrationsutbildning under försökstiden

Om integrationsutbildning under försökstiden genomförs som *arbetskraftsutbildning*, svarar arbets- och näringsbyrån eller arbets- och näringsbyrån och utbildningsanordnaren tillsammans för antagningen av studerande.

75 §

Studerandes rättigheter och skyldigheter under integrationsutbildning som ordnas av kommunen

På studerandes rättigheter och skyldigheter under integrationsutbildning som ordnas av kommunen tillämpas vad som föreskrivs om studerandes rättigheter och skyldigheter under arbetskraftspolitisk utbildning i 6 kap. 8 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Vid bedömningen av studerandes regelbundna deltagande i studier beaktas invandrarens möjlighet enligt individuell situation att delta i utbildningen.

75 §

Studerandes rättigheter och skyldigheter under integrationsutbildning som ordnas av kommunen

På studerandes rättigheter och skyldigheter under integrationsutbildning som ordnas av kommunen tillämpas vad som föreskrivs om studerandes rättigheter och skyldigheter under *arbetskraftsutbildning* i 5 kap. 4 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*. Vid bedömningen av studerandes regelbundna deltagande i studier beaktas invandrarens möjlighet enligt individuell situation att delta i utbildningen.

78 §

Utbetalning av integrationsstöd under försökstiden

Dessutom betalar kommunen ersättning för uppehälle för utbildningstiden enligt bestämmelserna om ersättning för uppehälle i 10 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

78 §

Utbetalning av integrationsstöd under försökstiden

Dessutom betalar kommunen *kostnadsersättning* för utbildningstiden enligt bestämmelserna om *kostnadsersättning* i 9 kap. i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagservice*.

82 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i arbets- och näringsbyråns beslut enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice finns i 13 kap. i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

82 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i arbets- och näringsbyråns beslut enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* finns i 14 kap. i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

5.

Lag**om ändring av arbetsavtalslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetsavtalslagen (55/2001) 7 kap. 12 § 1 mom. samt 9 kap. 3 § 1 mom. och 3 b §, sådana de lyder i lag 456/2005, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

7 kap

7 kap.

Grunder för uppsägning av arbetsavtal**Grunder för uppsägning av arbetsavtal**

12 §

12 §

*Arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet**Arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet*

Har inte arbetsgivaren och arbetstagaren, sedan arbetsgivaren sagt upp arbetsavtalet på de grunder som avses i 7 kap. 3 och 4 eller 7 §, kommit överens om annat, har arbetstagaren rätt till ledighet med full lön för att under uppsägningstiden delta i utarbetandet av en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, praktik och inläring i arbetet enligt planen, eller i arbetssökande på eget eller myndigheternas initiativ och i arbetsintervjuer eller omplaceringsträning.

Har inte arbetsgivaren och arbetstagaren, sedan arbetsgivaren sagt upp arbetsavtalet på de grunder som avses i 7 kap. 3 och 4 eller 7 §, kommit överens om annat, har arbetstagaren rätt till ledighet med full lön för att under uppsägningstiden delta i utarbetandet av en *sysselsättningsplan* enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20), i *arbetskraftsutbildning och därtill ansluten praktik eller* inläring i arbetet enligt planen, eller i arbetssökande på eget eller myndigheternas initiativ och i arbetsintervjuer eller omplaceringsträning.

9 kap

9 kap.

Förfarandet vid upphävande av arbetsavtal**Förfarandet vid upphävande av arbetsavtal**

3 §

3 §

*Arbetsgivarens upplysningsplikt**Arbetsgivarens upplysningsplikt*

Innan arbetsgivaren säger upp ett arbetsavtal med stöd av 7 kap. 3 eller 7 §, skall ar-

Innan arbetsgivaren säger upp ett arbetsavtal med stöd av 7 kap. 3 eller 7 §, ska arbets-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

betsgivaren i så god tid som möjligt informera den arbetstagare som blir uppsagd om grunderna för uppsägningen och om alternativen samt om den Arbetskraftsservice som Arbetskraftsbyrån erbjuder. Om arbetsavtalet sägs upp med stöd av 7 kap. 8 §, skall konkurs- eller dödsboet så snart som möjligt informera arbetstagarna om grunden för uppsägningen. I lagen om offentlig Arbetskraftsservice finns bestämmelser om Arbetskraftsmyndigheternas uppgift att kartlägga behövliga Arbetskraftstjänster i samarbete med arbetsgivaren och personalens företrädare.

givaren i så god tid som möjligt informera den arbetstagare som blir uppsagd om grunderna för uppsägningen och om alternativen samt om den Arbetskraftsservice som *arbets- och näringsbyrån* erbjuder. Om arbetsavtalet sägs upp med stöd av 7 kap. 8 §, ska konkurs- eller dödsboet så snart som möjligt informera arbetstagarna om grunden för uppsägningen. I lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* finns bestämmelser om *arbets- och näringsbyråns* uppgift att kartlägga behövliga Arbetskraftstjänster i samarbete med arbetsgivaren och personalens företrädare.

3 b §

Arbetsgivarens skyldighet att informera om sysselsättningsplan och tillägg för sysselsättningsplan

Arbetsgivaren är i de fall som avses i 3 a § skyldig att informera arbetstagaren om dennes rätt till en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig Arbetskraftsservice samt till tillägg för sysselsättningsplan enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

3 b §

*Arbetsgivarens skyldighet att informera om sysselsättningsplan och **omställningsskyddstillägg***

Arbetsgivaren är i de fall som avses i 3 a § skyldig att informera arbetstagaren om dennes rätt till en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företags-service* samt till *omställningsskyddstillägg* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

6.

Lag**om ändring av lagen om sjöarbetsavtal**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) 8 kap. 10 § 1 mom. samt 10 kap. 3 § 1 mom.
och 5 § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

8 kap

8 kap.

Grunder för uppsägning av arbetsavtal**Grunder för uppsägning av arbetsavtal**

10 §

10 §

*Arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet**Arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet*

Har inte arbetsgivaren och arbetstagaren, sedan arbetsgivaren sagt upp arbetsavtalet på de grunder som avses i 3 och 4 eller 6 §, kommit överens om annat, har arbetstagaren rätt till ledighet med full lön för att under uppsägningstiden delta i utarbetandet av en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, praktik och inläring i arbetet enligt planen, eller i arbetsökande på eget eller myndigheternas initiativ och i arbetsintervjuer eller omplaceringsträning.

Har inte arbetsgivaren och arbetstagaren, sedan arbetsgivaren sagt upp arbetsavtalet på de grunder som avses i 3 och 4 eller 6 §, kommit överens om annat, har arbetstagaren rätt till ledighet med full lön för att under uppsägningstiden delta i utarbetandet av en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20), i *arbetskraftsutbildning och därtill ansluten praktik* eller inläring i arbetet enligt planen, eller i arbetsökande på eget eller myndigheternas initiativ och i arbetsintervjuer eller omplaceringsträning.

10 kap

10 kap.

Förfarandet vid upphävande av arbetsavtal**Förfarandet vid upphävande av arbetsavtal**

3 §

3 §

*Arbetsgivarens upplysningsplikt**Arbetsgivarens upplysningsplikt*

Innan arbetsgivaren säger upp ett arbetsavtal med stöd av 8 kap. 3 eller 6 §, ska arbetsgivaren i så god tid som möjligt informera

Innan arbetsgivaren säger upp ett arbetsavtal med stöd av 8 kap. 3 eller 6 §, ska arbetsgivaren i så god tid som möjligt informera

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

den arbetstagare som blir uppsagd om grunderna för uppsägningen och om alternativen samt om den Arbetskraftsservice som Arbets- och näringsbyrån erbjuder. Om arbetsavtalet sägs upp med stöd av 8 kap. 7 §, ska konkurs- eller dödsboet så snart som möjligt informera arbetstagarna om grunden för uppsägningen. I lagen om offentlig Arbetskraftsservice finns bestämmelser om Arbetskraftsmyndigheternas uppgift att kartlägga behövliga Arbetskraftstjänster i samarbete med arbetsgivaren och personalens företrädare.

den arbetstagare som blir uppsagd om grunderna för uppsägningen och om alternativen samt om den Arbetskraftsservice som Arbets- och näringsbyrån erbjuder. Om arbetsavtalet sägs upp med stöd av 8 kap. 7 §, ska konkurs- eller dödsboet så snart som möjligt informera arbetstagarna om grunden för uppsägningen. I lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagservice* finns bestämmelser om *arbets- och näringsbyråns* uppgift att kartlägga behövliga Arbetskraftstjänster i samarbete med arbetsgivaren och personalens företrädare.

5 §

Arbetsgivarens skyldighet att informera om sysselsättningsplan och omställningsskyddstillägg

Arbetsgivaren är i de fall som avses i 4 § skyldig att informera arbetstagaren om dennes rätt till en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig Arbetskraftsservice samt till omställningsskyddstillägg enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

5 §

Arbetsgivarens skyldighet att informera om sysselsättningsplan och omställningsskyddstillägg

Arbetsgivaren är i de fall som avses i 4 § skyldig att informera arbetstagaren om dennes rätt till en sysselsättningsplan enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagservice* samt till omställningsskyddstillägg enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

7.

Lag**om ändring av 15 § i lagen om offentlig upphandling**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling (348/2007) 15 § 2 punkten, sådan den lyder i lag 321/2010, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

15 §

15 §

*Nationella tröskelvärden**Nationella tröskelvärden*

Denna lag tillämpas inte

Denna lag tillämpas inte

2) med avvikelse från vad som föreskrivs om tjänsteupphandling i 1 punkten, på hälsovårds- och socialtjänster enligt bilaga B (grupp 25) till denna lag och på utbildningstjänster enligt bilaga B, om utbildningstjänsterna anskaffas i enlighet med 6 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som gemensam anskaffning med arbetsgivaren, om upphandlingens uppskattade värde exklusive mervärdesskatt är mindre än 100 000 euro, samt

2) med avvikelse från vad som föreskrivs om tjänsteupphandling i 1 punkten, på hälsovårds- och socialtjänster enligt bilaga B (grupp 25) till denna lag och på utbildningstjänster enligt bilaga B, om utbildningstjänsterna anskaffas i enlighet med 5 kap. 7 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företags-service* (/20) som gemensam anskaffning med arbetsgivaren, om upphandlingens uppskattade värde exklusive mervärdesskatt är mindre än 100 000 euro, samt

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

8.

Lag**om ändring av 49 § i lagen om samarbete i företag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om samarbete i företag (334/2007) 49 § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

49 §

49 §

*Handlingsplan och handlingsprinciper**Handlingsplan och handlingsprinciper*

Efter att ha gjort en förhandlingsframställning beträffande sin avsikt att säga upp minst tio arbetstagare av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker, skall arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds lämna företrädarna för personalgrupperna ett förslag till en sysselsättningsfrämjande handlingsplan. Vid beredningen av planen skall arbetsgivaren utan dröjsmål tillsammans med arbetskraftsmyndigheterna utreda den offentliga arbetskraftsservice som främjar möjligheterna att få arbete.

Av handlingsplanen, som skall utarbetas med hänsyn till vad som föreskrivs eller till vad som avtalats genom kollektivavtal i fråga om minskande av arbetskraften, skall framgå den planerade tidtabellen för samarbetsförhandlingarna, förfarandet vid förhandlingarna och de planerade handlingsprinciper som under uppsägningstiden kommer att iakttas vid användningen av tjänster enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) samt vid främjande av de arbetssökandes sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter.

Om de uppsägningar som övervägs av arbetsgivaren gäller färre än tio arbetstagare, skall arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds föreslå handlingsprinciper dels för att under uppsägningstiden stödja arbetstagarna i att på eget initiativ söka sig till annat arbete eller utbildning, dels för stödjande av arbetstagarnas sysselsättning genom de tjäns-

Efter att ha gjort en förhandlingsframställning beträffande sin avsikt att säga upp minst tio arbetstagare av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker, ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds lämna företrädarna för personalgrupperna ett förslag till en sysselsättningsfrämjande handlingsplan. Vid beredningen av planen ska arbetsgivaren utan dröjsmål tillsammans med *arbets- och näringsmyndigheterna* utreda den offentliga arbetskraftsservice som främjar möjligheterna att få arbete.

Av handlingsplanen, som ska utarbetas med hänsyn till vad som föreskrivs eller till vad som avtalats genom kollektivavtal i fråga om minskande av arbetskraften, ska framgå den planerade tidtabellen för samarbetsförhandlingarna, förfarandet vid förhandlingarna och de planerade handlingsprinciper som under uppsägningstiden kommer att iakttas vid användningen av *service* enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20) samt vid främjande av de arbetssökandes sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter.

Om de uppsägningar som övervägs av arbetsgivaren gäller färre än tio arbetstagare, ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds föreslå handlingsprinciper dels för att under uppsägningstiden stödja arbetstagarna i att på eget initiativ söka sig till annat arbete eller utbildning, dels för stödjande

ter som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Bestämmelser om arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet under uppsägningstiden finns i 7 kap. 12 § i arbetsavtalslagen.

av arbetstagarnas sysselsättning genom *den service* som avses i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*.

Bestämmelser om arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet under uppsägningstiden finns i 7 kap. 12 § i arbetsavtalslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

9.

Lag**om ändring av lagen om sociala företag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sociala företag (1351/2003) 1 och 3 §, 4 § 1 mom. 3 punkten, 5 och 6 § samt 7 § 1 mom. 2 punkten, av dem 1 och 3 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 409/2007 samt 5 § sådan den lyder i lag 409/2007, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte och definitioner

Sociala företag enligt denna lag erbjuder i synnerhet handikappade och långtidsarbetslösa arbetsmöjligheter.

I denna lag avses med

1) handikappade arbetssökande arbetstagare vilkas möjligheter att få ett lämpligt arbete, att bevara sitt arbete eller att avancera i det har minskat betydligt på grund av en på behörigt sätt konstaterad skada, sjukdom eller funktionsnedsättning,

2) långtidsarbetslösa arbetstagare som innan anställningsförhållandet började har varit arbetslös arbetssökande enligt 1 kap. 7 § 1 mom. 5 eller 12 punkten i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

3 §

Stödjande av sociala företag

Arbetskraftsmyndigheten kan inom ramen för statsbudgeten bevilja stöd för grundande av sociala företag och för stabiliserande av deras verksamhet, om det uttryckliga målet med näringsverksamheten i det sociala företaget är att sysselsätta personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden. Stöd kan beviljas också andra sammanslutningar eller stiftelser för främjande och utvecklande av social företagsverksamhet som avses i denna lag. Närmare bestämmelser om stödet utfär-

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Sociala företag enligt denna lag erbjuder arbetsmöjligheter i synnerhet åt personer,

1) som har en skada eller en sjukdom som försvårar deras sysselsättning,

2) som har varit arbetslösa arbetssökande utan avbrott i 12 månader eller som i flera perioder av arbetslöshet har varit arbetslösa arbetssökande i sammanlagt minst 12 månader och på grundval av upprepade arbetslöshet och den tid arbetslösheten totalt har varit kan jämföras med arbetssökande som utan avbrott varit arbetslösa i 12 månader, eller

3) har fått arbetslöshetsförmån på basis av arbetslöshet under minst 500 dagar.

3 §

Stödjande av sociala företag

Arbets- och näringsmyndigheterna kan inom ramen för statsbudgeten bevilja stöd för grundande av sociala företag och för stabiliserande av deras verksamhet, om det uttryckliga målet med näringsverksamheten i det sociala företaget är att sysselsätta personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden. Stöd kan beviljas också andra sammanslutningar eller stiftelser för främjande och utvecklande av social företagsverksamhet som avses i denna lag. Närmare bestämmelser om

das genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om lönesubvention som beviljas sociala företag finns i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

4 §

Registrering i registret över sociala företag

I registret över sociala företag registreras på ansökan sådana i 3 § handelsregisterlagen (129/1979) avsedda sammanslutningar och stiftelser som idkar näring samt andra näringsidkare

3) av vars anställda arbetstagare minst 30 procent är handikappade eller sammanlagt minst 30 procent handikappade och långtidsarbetslösa (*andel sysselsatta*), och

5 §

Andelen sysselsatta

Handikappade och långtidsarbetslösa räknas till andelen sysselsatta den tid för vilken arbetsgivaren betalas lönesubvention för lönekostnaderna för den handikappade eller långtidsarbetslösa.

Vid beräkningen av andelen sysselsatta jämföras med handikappade de funktionshindrade i verksamhet i sysselsättningssyfte enligt 27 d § 3 mom. i socialvårdslagen (710/1982) för vilkas sysselsättande kommunen betalar stöd till arbetsgivaren.

En handikappad eller långtidsarbetslös för vars lönekostnader lönesubvention inte betalas räknas till andelen sysselsatta den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala honom eller henne lön, långtidsarbetslösa dock högst ett år.

En funktionshindrad person för vars sysselsättande arbetsgivaren har fått stöd av kommunen på den grund som avses i 2 mom. jämföras när stödet har tagit slut vid beräkningen av andelen sysselsatta med en handikappad den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala honom eller henne lön.

stödet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om lönesubvention som beviljas sociala företag finns i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20).

4 §

Registrering i registret över sociala företag

I registret över sociala företag registreras på ansökan sådana i 3 § handelsregisterlagen (129/1979) avsedda sammanslutningar och stiftelser som idkar näring samt andra näringsidkare

3) av vars anställda arbetstagare minst 30 procent är *sådana personer som avses i 1 § 1 punkten* eller sammanlagt minst 30 procent *sådana personer som avses i 1 § 1 punkten och andra personer som avses i 1 § (andel sysselsatta)*, och

5 §

Andelen sysselsatta

Personer som avses i 1 § räknas till andelen sysselsatta den tid för vilken arbetsgivaren betalas lönesubvention för lönekostnaderna för personen i fråga.

Vid beräkningen av andelen sysselsatta jämföras med *personer som avses i 1 § 1 punkten* de funktionshindrade i verksamhet i sysselsättningssyfte enligt 27 d § 3 mom. i socialvårdslagen (710/1982) för vilkas sysselsättande kommunen betalar stöd till arbetsgivaren.

En i 1 § avsedd person för vars lönekostnader lönesubvention inte betalas räknas till andelen sysselsatta den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala honom eller henne lön, *personer som avses i 1 § 2 eller 3 punkten* dock högst ett år.

En funktionshindrad person för vars sysselsättande arbetsgivaren har fått stöd av kommunen på den grund som avses i 2 mom. jämföras när stödet har tagit slut vid beräkningen av andelen sysselsatta med *en person som avses i 1 § 1 punkten* den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala honom el-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Andelen sysselsatta skall alltid inkludera i 1 eller 3 mom. avsedda arbetstagare. Vid beräkningen av andelen sysselsatta beaktas de arbetstagare vilkas ordinarie arbetstid är mer än 75 procent av maximiarbetstiden i branschen. I fråga om handikappade räknas till andelen sysselsatta dock de arbetstagare vilkas ordinarie arbetstid är minst 50 procent av maximiarbetstiden i branschen

ler henne lön.

Andelen sysselsatta ska alltid inkludera i 1 eller 3 mom. avsedda arbetstagare. Vid beräkningen av andelen sysselsatta beaktas de arbetstagare vilkas ordinarie arbetstid är mer än 75 procent av maximiarbetstiden i branschen. I fråga om *personer som avses i 1 § 1 punkten* räknas till andelen sysselsatta dock de arbetstagare vilkas ordinarie arbetstid är minst 50 procent av maximiarbetstiden i branschen.

6 §

6 §

Registret över sociala företag och uppgifter som skall införas i det

Registret över sociala företag och uppgifter som ska införas i det

Registret över sociala företag är ett av arbetsministeriet separat fört arbetsgivarregister i enlighet med 4 § 2 mom. lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning (1058/2002).

Registret över sociala företag är ett *arbetsgivarregister i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem enligt 13 kap. 1 § 1 mom. i lagen om arbetskrafts- och företagsservice*.

I registret kan i form av sådana i 4 § 2 mom. 2 punkten i *sagda* lag avsedda beskrivningar av en arbetsgivarkund införas också sådana uppgifter som förutsätts för verkställigheten av denna lag, vilka inte har införts i informationssystemet för arbetsförvaltningens kundbetjäning med tanke på de tjänster för arbetsgivare som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice och vilka inte är personuppgifter.

I registret kan i form av sådana i 13 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten i *lagen om arbetskrafts- och företagsservice* avsedda uppgifter om arbetsgivarens verksamhet och servicebehov införas också sådana uppgifter som förutsätts för verkställigheten av denna lag, vilka inte har införts i *arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem* med tanke på *den arbetskrafts- och företagsservice* som avses i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* och vilka inte är personuppgifter.

I registret kan i form av *en* i 4 § 2 mom. 5 punkten lagen om ett informationssystem för arbetsförvaltningens kundbetjäning *avsedd uppgift* införas identifieringsuppgifter, däribland personbeteckningen, om en i 5 § 2 och 4 mom. avsedd handikappad samt uppgifter om stöd som kommunen beviljat och betalat för sysselsättandet av den handikappade.

I registret kan i form av *uppgifter enligt 13 kap. 3 § 2 mom. 5 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice* införas identifieringsuppgifter, däribland personbeteckningen, om en i 5 § 2 och 4 mom. avsedd handikappad samt uppgifter om stöd som kommunen beviljat och betalat för sysselsättande av den handikappade.

7 §

7 §

Avförande ur registret över sociala företag

Avförande ur registret över sociala företag

Ur registret avförs en registrerad

Ur registret avförs en registrerad

2) när andelen sysselsatta som är anställda hos den registrerade har sjunkit under den

2) när andelen sysselsatta som är anställda hos den registrerade har sjunkit under den

ovan föreskrivna andelen sysselsatta, och den registrerade inte inom sex månader har anställt handikappade eller långtidsarbetslösa så att villkoret på nytt uppfylls, eller

ovan föreskrivna andelen sysselsatta, och den registrerade inte inom sex månader har anställt *personer som avses i 1 §* så att villkoret på nytt uppfylls, eller

Denna lag träder i kraft senast den 1 januari 2013.

10.

Lag**om ändring av 9 § i lagen om alterneringsledighet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om alterneringsledighet (1305/2002) 9 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1127/2007, som följer:

Gällande lydelse

9 §

Vikarier

När en vikarie anställs ska företräde ges sådana i 1 kap. 7 § 1 mom. 4 punkten i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) avsedda unga personer eller i 1 kap. 7 § 1 mom. 5 punkten avsedda långtidsarbetslösa eller personer vilka nyligen avlagt högskole- eller yrkesexamen som är arbetslösa arbetssökande vid en arbetskraftsbyrå och som bedöms ha tillräcklig yrkesskicklighet för uppgiften. Bedömningen ska göras av arbetskraftsmyndigheten och arbetsgivaren i samarbete. Om det inte finns en ovan avsedd lämplig arbetslös arbetssökande för uppgiften, ska som alterneringsvikarie i mån av möjlighet anställas den vars behov av arbete är störst och vars sysselsättningsförutsättningar kan bedömas öka genom ett arbete för viss tid.

Föreslagen lydelse

9 §

Vikarier

När vikarier anställs ska företräde ges sådana arbetslösa arbetssökande vid en arbets- och näringsbyrå som inte har fyllt 25 år eller som har varit arbetslösa arbetssökande i 12 månader utan avbrott eller som nyligen avlagt högskole- eller yrkesexamen och som bedöms ha tillräcklig yrkesskicklighet för uppgiften. Bedömningen ska göras av arbets- och näringsmyndigheterna och arbetsgivaren i samarbete. Om det inte finns en ovan avsedd lämplig arbetslös arbetssökande för uppgiften, ska som alterneringsvikarie i mån av möjlighet anställas den vars behov av arbete är störst och vars sysselsättningsförutsättningar kan bedömas öka genom ett arbete för viss tid

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

11.

Lag**om ändring av 2 och 3 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) 2 § och 3 § 1 mom., sådana de lyder, 2 § delvis ändrad i lagarna 1449/2007, 932/2011 och 1138/2003 samt 3 § 1 mom. i lag 1449/2007, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på arbete som utförs i anställnings- eller tjänsteförhållande och som varaktigt och i väsentlig grad består i att utan vårdnadshavarens närvaro fostra, undervisa, sköta eller annars ta hand om minderåriga eller annars arbeta i personlig kontakt med minderåriga.

På de villkor som anges i 1 mom. tillämpas lagen även på

1) arbetstjänst som fullgörs av civiltjänstgörare enligt 1 § i civiltjänstlagen (1446/2007),

2) *arbete som i sysselsättningslagen (275/1987) avsedda personer som deltar i arbetslivsträning utför på en arbetsplats,*

3) *arbete som i lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993) avsedda personer som deltar i arbetspraktik och arbetslivsträning utför på en arbetsplats,*

4) *arbete som i lagen om arbetskraftsservice (1005/1993) avsedda personer som deltar i arbetsprövning utför på en arbetsplats,*

5) familjevård som lämnas av familjevårdare enligt 1 § familjevårdarlagen (312/1992),

6) serviceproducenter enligt lagen om privat socialservice (922/2011),

7) serviceproducenter enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), och

8) skaffande av tjänster för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

Denna lag tillämpas dock inte på sådana

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på arbete som utförs i anställnings- eller tjänsteförhållande och som varaktigt och i väsentlig grad består i att utan vårdnadshavarens närvaro fostra, undervisa, sköta eller annars ta hand om minderåriga eller annars arbeta i personlig kontakt med minderåriga.

På de villkor som anges i 1 mom. tillämpas lagen även på

1) arbetstjänst som fullgörs av civiltjänstgörare enligt 1 § i civiltjänstlagen (1446/2007),

2) *arbete som en person som deltar i arbetsprövning enligt 4 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20) utför på en arbetsplats,*

3) familjevård som lämnas av familjevårdare enligt 1 § i familjevårdarlagen (312/1992),

4) serviceproducenter enligt lagen om privat socialservice (922/2011),

5) serviceproducenter enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), och

6) skaffande av tjänster för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

Denna lag tillämpas dock inte på sådana uppgifter enligt 1 och 2 mom. som sammanlagt varar högst tre månader under en ettårsperiod. Vidare gäller att civiltjänstcentralerna inte kan förordna en person att utföra uppgifter som avses i denna lag, om personen i frå-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

uppgifter enligt 1 och 2 mom. som sammanlagt varar högst tre månader under en ettårsperiod. Vidare gäller att civiltjänstcentralerna inte kan förordna en person att utföra uppgifter som avses i denna lag *och att Arbetskraftsmyndigheterna inte kan ingå avtal om arbetspraktik, arbetslivsträning eller arbetsprövning beträffande uppgifter som avses i denna lag*, om personen i fråga inte vill ta emot sådana uppgifter.

ga inte vill ta emot sådana uppgifter.

3 §

3 §

Arbetsgivarens skyldighet att kräva uppvisande av straffregisterutdrag

Arbetsgivarens skyldighet att kräva uppvisande av straffregisterutdrag

Arbetsgivaren ska kräva att en person visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen (770/1993), när personen första gången anställs i eller utnämns till ett anställnings- eller tjänsteförhållande som omfattar uppgifter som avses i 2 §, eller första gången tilldelas sådana uppgifter. Med arbetsgivare avses i denna lag även civiltjänstcentralen enligt 7 § i civiltjänstlagen samt Arbetskraftsmyndigheter som ingår avtal om arbetspraktik, arbetslivsträning och arbetsprövning.

Arbetsgivaren ska kräva att en person visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen (770/1993), när personen första gången anställs i eller utnämns till ett anställnings- eller tjänsteförhållande som omfattar uppgifter som avses i 2 §, eller första gången tilldelas sådana uppgifter. Med arbetsgivare avses i denna lag även civiltjänstcentralen enligt 7 § i civiltjänstlagen samt *arbets- och näringsmyndigheter* som ingår avtal om arbetsprövning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

12.

Lag**om ändring av 47 kap. 6 § i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 47 kap. 6 §, sådan den lyder i lagarna 578/1995 och 54/2006,
som följer:

Gällande lydelse

47 kap

Om arbetsbrott

6 §

Arbetsförmedlingsbrott

Den som hos en enskild kund bär upp avgift för *arbetsförmedlingsservice som har direkt sysselsättande verkan eller bär upp avgift för arbetsförmedling för sjöfarande* skall för *arbetsförmedlingsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Föreslagen lydelse

47 kap.

Om arbetsbrott

6 §

Brott mot förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling

Den som hos en enskild kund bär upp avgift *i strid med det förbud att ta ut avgifter för arbetsförmedling som föreskrivs i 12 kap. 5 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (/20)*, ska för **brott mot förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling** dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

13.

Lag**om ändring av 9 § i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare (449/2007)
 9 § som följer:

Gällande lydelse

9 §

Handlingsplan och handlingsprinciper

Efter att ha gjort en förhandlingsframställning beträffande sin avsikt att säga upp minst tio arbetstagare av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker skall arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds lämna företrädarna för personalen ett förslag till en systerställningsfrämjande handlingsplan. Vid beredningen av planen skall arbetsgivaren utan dröjsmål tillsammans med arbetskraftsmyndigheterna utreda den offentliga arbetskraftsservice som stödjer sysselsättandet.

Av handlingsplanen, som skall utarbetas med hänsyn till vad som föreskrivs eller till vad som avtalats genom arbets- och tjänstekollektivavtal i fråga om minskande av arbetskraften, skall framgå den planerade tidtabellen för samarbetsförhandlingarna, förfarandet vid förhandlingarna och de planerade handlingsprinciper som under uppsägningstiden kommer att iaktas vid användningen av tjänster enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) samt vid främjande av arbetssökande och utbildning.

Om de uppsägningar som övervägs av arbetsgivaren gäller färre än tio arbetstagare, skall arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds föreslå handlingsprinciper dels för att under uppsägningstiden stödja arbetstagarna i att på eget initiativ söka sig till annat arbete eller utbildning, dels för att stödja ar-

Föreslagen lydelse

9 §

Handlingsplan och handlingsprinciper

Efter att ha gjort en förhandlingsframställning beträffande sin avsikt att säga upp minst tio arbetstagare av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds lämna företrädarna för personalen ett förslag till en systerställningsfrämjande handlingsplan. Vid beredningen av planen ska arbetsgivaren utan dröjsmål tillsammans med *arbets- och näringsmyndigheterna* utreda den offentliga arbetskraftsservice som stödjer sysselsättandet.

Av handlingsplanen, som ska utarbetas med hänsyn till vad som föreskrivs eller till vad som avtalats genom arbets- och tjänstekollektivavtal i fråga om minskande av arbetskraften, ska framgå den planerade tidtabellen för samarbetsförhandlingarna, förfarandet vid förhandlingarna och de planerade handlingsprinciper som under uppsägningstiden kommer att iaktas vid användningen av *service* enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20) samt vid främjande av arbetssökande och utbildning.

Om de uppsägningar som övervägs av arbetsgivaren gäller färre än tio arbetstagare, ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds föreslå handlingsprinciper dels för att under uppsägningstiden stödja arbetstagarna i att på eget initiativ söka sig till annat arbete eller utbildning, dels för att stödja ar-

betstagarnas sysselsättning genom de tjänster som avses i lagen om offentlig arbetskrafts-service.

arbetstagarnas sysselsättning genom *den service* som avses i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

14.

Lag**om ändring av 92 och 127 a § i inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 92 § 11 och 13 punkten samt 127 a § 3 mom., sådana de lyder, 92 § 11 punkten i lag 1360/2002 och 13 punkten i lag 946/2008 samt 127 a § 3 mom. i lag 1218/2006, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

92 §

92 §

*Skattefria sociala förmåner**Skattefria sociala förmåner*

Skattepliktig inkomst är inte

Skattepliktig inkomst är inte

11) ersättning för kostnader *i anslutning till arbetskraftsservice* som betalas till arbetslösa eller handikappade med stöd av lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) samt ersättning för uppehälle enligt 10 kap. 3 och 6 § och de förmåner som avses i 10 kap. 2 § 1 mom. i samma lag,

11) ersättning för kostnader som betalas till arbetslösa med stöd av 10 kap. 1 och 2 mom. i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20) och kostnadsersättning enligt 9 kap. 1 § i samma lag,

13) lönesubvention som fysiska personer erhåller enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice, om subventionen används i annan verksamhet än näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk,

13) lönesubvention som fysiska personer erhåller enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*, om subventionen används i annan verksamhet än näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk,

127 a §

127 a §

*Hushållsavdrag**Hushållsavdrag*

Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn, lönesubvention enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) eller stöd enligt lagen om temporärt låglönestöd till arbetsgivare (1078/2005). Avdrag beviljas inte heller med

Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn eller lönesubvention enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*. Avdrag beviljas inte heller med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om repara-

anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel. När avdrag beviljas beaktas dock inte energiunderstöd som beviljas för ändring av uppvärmningssätt i småhus enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005).

tionsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel. När avdrag beviljas beaktas dock inte energiunderstöd som beviljas för ändring av uppvärmningssätt i småhus enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

15.

Lag**om ändring av 3 § i matrikellagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i matrikellagen (1010/1989) 3 § 2 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

3 §

*Undantag från skyldigheten att föra matrikel**Undantag från skyldigheten att föra matrikel*

Genom förordning kan stadgas att matrikel inte behöver föras över personer som avlönats med sysselsättningsanslag enligt sysselsättningslagen (275/87) eller över tjänstemän eller arbetstagare i andra tillfälliga uppdrag.

Genom förordning kan föreskrivas att matrikel inte behöver föras över personer som avlönats med sysselsättningsanslag enligt lagen om *offentlig arbetskrafts- eller företags-service* (/20) eller över tjänstemän eller arbetstagare i andra tillfälliga uppdrag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

16.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 1 § 3 och 5 mom., av dem 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1013/2005, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Definition och förhållandet till andra författningar

 I fråga om utbildning som ordnas som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning gäller vad som bestäms i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

 Yrkesinriktad vuxenutbildning enligt 1 § 1 mom. kan ordnas som självutbildning, personalutbildning och arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

Föreslagen lydelse

1 §

Definition och förhållandet till andra författningar

 I fråga om utbildning som ordnas som *arbetskraftsutbildning* gäller vad som bestäms i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20).

 Yrkesinriktad vuxenutbildning enligt 1 § 1 mom. kan ordnas som självutbildning, personalutbildning och *arbetskraftsutbildning*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

17.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 6 § 1 mom. 5 punkten, sådan den lyder i lag 792/2007, som följer:

Gällande lydelse

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

5) deltar i utbildning enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002),

Föreslagen lydelse

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

5) deltar i *arbetskraftsutbildning* enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företags-*service (/20),

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

18.**Lag****om ändring av 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 14 § 1 mom. 10 punkten
som följer:

Gällande lydelse

14 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas skall som års-
inkomst inte beaktas sökandens och sökan-
dens makes, makas eller sambos

10) ersättningar för kostnader och ersätt-
ning för uppehälle enligt lagen om offentlig
arbetskraftsservice (1295/2002) eller någon
annan motsvarande ersättning för uppehälle,

Föreslagen lydelse

14 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas skall som
årsinkomst inte beaktas sökandens och sö-
kandens makes, makas eller sambos

10) ersättningar för kostnader och *kost-
nadsersättning* enligt lagen om offentlig *ar-
betskrafts- och företagsservice (/20)* eller
någon annan motsvarande *ersättning*,

*Denna lag träder i kraft den 1 januari
2013.*

19.

Lag**om ändring av 35 § i folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 35 § 1 mom. 14 punkten som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

35 §

35 §

Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

När kompletteringsbeloppet beräknas beaktas inte som årsinkomst följande till den efterlevande maken utgående betalningar:

När kompletteringsbeloppet beräknas beaktas inte som årsinkomst följande till den efterlevande maken utgående betalningar:

14) kostnadsersättningar och ersättning för uppehålle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller någon annan motsvarande ersättning för uppehålle,

14) kostnadsersättningar och *kostnadser-sättning* enligt lagen om offentlig *arbets-krafts- och företagsservice* (/20) eller någon annan motsvarande *ersättning*,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

20.

Lag**om ändring av 5 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 6 § 2 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 §

6 §

*Ordnande av yrkesinriktad rehabilitering**Ordnande av yrkesinriktad rehabilitering*

Folkpensionsanstalten är inte skyldig att ordna yrkesinriktad rehabilitering om sådan har ordnats enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), enligt arbetspensionslagarna eller enligt bestämmelserna om specialundervisning.

Folkpensionsanstalten är inte skyldig att ordna yrkesinriktad rehabilitering om sådan har ordnats enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20), enligt arbetspensionslagarna eller enligt bestämmelserna om specialundervisning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

21.

Lag

om ändring av 8 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 8 kap. 9 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1201/2009, som följer:

Gällande lydelse

8 kap

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

9 §

Sjukdagpenning efter maximitiden

Föreslagen lydelse

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

9 §

Sjukdagpenning efter maximitiden

Med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom. jämföras den tid för vilken den försäkrade enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner eller arbetspensionslagarna har fått rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst, eller den tid den försäkrade har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån eller deltagit i en åtgärd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) eller bedrivit studier som avses i 9 kap. i nämnda lag. Med arbetsförhetstid jämföras också den tid personen med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit berättigad till en förmån enligt nämnda lag. Den tid för vilken den försäkrade har fått sjukpension en-

Med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom. jämföras den tid för vilken den försäkrade enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner eller arbetspensionslagarna har fått rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst, eller den tid den försäkrade har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån eller deltagit i service enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20) eller bedrivit studier som avses i 6 kap. i nämnda lag. Med arbetsförhetstid jämföras också den tid personen med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit berättigad till en förmån enligt *den lagen*. Den tid för vilken den försäkrade har fått sjukpension

ligt 12 § 1 mom. i folkpensionslagen eller full invalidpension enligt arbetspensionslagarna ska däremot inte jämföras med den arbetsförhållstid som avses i 1 mom.

enligt 12 § 1 mom. i folkpensionslagen eller full invalidpension enligt arbetspensionslagarna ska däremot inte jämföras med den arbetsförhållstid som avses i 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

22.

Lag**om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 2 § 10 punkten sådan den lyder i lag 1293/2002, och
ändras 1 §, 2 § 1 och 6 punkten, 3 § 1 och 2 mom., 4 §, 5 § 4 mom., 7 §, 8 § 1—3 mom., 11 och 12 § samt 28 § 2 mom.,
 av dem 2 § 6 punkten sådan den lyder i lag 1272/2009, 3 § 1 mom., 5 § 4 mom. och 8 § 3 mom. sådana de lyder i lag 314/2010, 3 § 2 mom. sådant det lyder i lagarna 1293/2002 och 314/2010, 4 § sådan den lyder i lagarna 1293/2002 och 1296/2002, 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1293/1992, 8 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 314/2010 och 28 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1207/2009, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om åtgärder med vilka förutsättningarna att få arbete på den öppna arbetsmarknaden och möjligheterna att delta i utbildning och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder som tillhandahålls av arbetsförvaltningen förbättras för den som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd på grund av långvarig arbetslöshet. I lagen föreskrivs också om rättigheter och skyldigheter för den som deltar i åtgärderna.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med
 1) *aktiveringsplan* en plan som syftar till förbättrande av sysselsättningsförutsättningarna och livskompetensen för långtidsarbetslösa samt som utarbetas av Arbetskraftsbyrån och kommunen tillsammans med personen i fråga,

6) *ersättning för uppehälle* ersättning per dag som med stöd av 10 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om åtgärder med vilka förutsättningarna att få arbete på den öppna arbetsmarknaden och möjligheterna att delta i utbildning *samt att få offentlig Arbetskraftsservice* som tillhandahålls av *Arbets- och näringsmyndigheterna* förbättras för den som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd på grund av långvarig arbetslöshet. I lagen föreskrivs också om rättigheter och skyldigheter för den som deltar i åtgärderna.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med
 1) *aktiveringsplan* en plan som syftar till förbättrande av sysselsättningsförutsättningarna och livskompetensen för långtidsarbetslösa samt som utarbetas av *Arbets- och näringsbyrån* och kommunen tillsammans med personen i fråga,

6) *kostnadsersättning* ersättning per dag som med stöd av 10 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas till

till den som får arbetsmarknadsstöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

10) **sysselsättningsfrämjande åtgärder service och åtgärder enligt 4 och 6—8 kap. lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), samt**

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som inte har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd samt

1) för vilken har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 5 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice och som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar under de senaste 12 kalendermånaderna,

2) för vilken har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 5 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice och som har fått arbetslöshetsdagpenning under arbetslöshetsdagpenningssperioden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

3) som har deltagit i en intervju med arbetsökande enligt 5 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice och vars huvudsakliga försörjning de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas dessutom på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd och för vilken tidigare har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 5 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice samt

1) som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar,

2) som efter arbetslöshetsdagpenningssperioden enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar på grund

den som får arbetsmarknadsstöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

(10) punkten upphävs)

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som inte har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd samt

1) för vilken har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20) och som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar under de senaste 12 kalendermånaderna,

2) för vilken har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* och som har fått arbetslöshetsdagpenning under arbetslöshetsdagpenningssperioden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

3) som har deltagit i en intervju med arbetsökande enligt 2 kap. 4 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* och vars huvudsakliga försörjning de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas dessutom på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd och för vilken tidigare har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* samt

1) som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar,

2) som efter arbetslöshetsdagpenningssperioden enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har fått arbets-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

av arbetslöshet, eller

3) vars huvudsakliga försörjning under de senaste 12 månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

marknadsstöd för minst 180 dagar på grund av arbetslöshet, eller

3) vars huvudsakliga försörjning under de senaste 12 månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag skall när det gäller arbetsmarknadsstöd, ersättning för uppehålle och utkomststöd vilka beviljas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt ärenden som gäller dem tillämpas vad som i lagen om utkomtskydd för arbetslösa bestäms om arbetsmarknadsstöd, ersättning för uppehålle och ärenden som gäller dem samt vad som i lagen om utkomststöd bestäms om utkomststöd och ärenden som gäller utkomststöd.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till arbetsmarknadsstöd eller ersättning för uppehålle enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa, skall hänvisningen anses gälla också arbetsmarknadsstöd och ersättning för uppehålle som betalas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om inte något annat följer av denna lag. (30.12.2002/1293)

Utöver vad som i denna lag bestäms om utarbetandet av aktiveringsplan och anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte skall *också tillämpas* lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), socialvårdslagen (710/1982), lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) och lagen om rehabiliteringssamarbete (604/1991).

5 §

Utarbetande av aktiveringsplan

Innan arbets- och näringsbyrån vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att en sysselsättningsplan enligt 5 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice har utarbetats till-

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag ska när det gäller arbetsmarknadsstöd, *kostnadsersättning* och utkomststöd vilka beviljas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt ärenden som gäller dem tillämpas vad som i lagen om utkomtskydd för arbetslösa bestäms om arbetsmarknadsstöd, *kostnadsersättning* och ärenden som gäller dem samt vad som i lagen om utkomststöd bestäms om utkomststöd och ärenden som gäller utkomststöd.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till arbetsmarknadsstöd eller *kostnadsersättning* enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa, ska hänvisningen anses gälla också arbetsmarknadsstöd och *kostnadsersättning* som betalas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om inte något annat följer av denna lag.

Utöver vad som i denna lag bestäms om utarbetandet av aktiveringsplan och anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ska lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), socialvårdslagen (710/1982), lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* och lagen om *klientsamarbete* inom rehabiliteringen (497/2003) *också tillämpas*.

5 §

Utarbetande av aktiveringsplan

Innan arbets- och näringsbyrån vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* har

sammans med personen i fråga. Innan kommunen vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att arbets- och näringsbyrån tillsammans med personen i fråga har utarbetat en sysselsättningsplan enligt 5 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice, eller att arbets- och näringsbyrån har gett den som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i denna lag tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande enligt 5 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice. Om det inte har varit möjligt att utarbeta en sysselsättningsplan eller bereda personen i fråga tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande på grund av att han eller hon inte har registrerats som arbetslös arbetssökande, ska kommunen vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan.

utarbetats tillsammans med personen i fråga. Innan kommunen vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att arbets- och näringsbyrån tillsammans med personen i fråga har utarbetat en sysselsättningsplan enligt 2 kap. 6 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företags-service*, eller att arbets- och näringsbyrån har gett den som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i denna lag tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande enligt 2 kap. 4 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*. Om det inte har varit möjligt att utarbeta en sysselsättningsplan eller bereda personen i fråga tillfälle att delta i en intervju med arbetssökande på grund av att *hans eller hennes jobbsökning inte är i kraft*, ska kommunen vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan.

7 §

Arbetskraftsbyrå som deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan

Den arbetskraftsbyrå till vars verksamhetsområde kommunen i fråga hör skall delta i utarbetandet av en aktiveringsplan.

Om en person inte har registrerats som arbetslös arbetssökande vid den arbetskraftsbyrå som avses i 1 mom., överförs de uppgifter som gäller honom eller henne som arbetssökande mellan arbetskraftsmyndigheterna utan hinder av vad som bestäms i lagen om offentlig arbetskraftsservice och med stöd av den.

8 §

Planens innehåll

I en aktiveringsplan skall ingå

- 1) uppgifter om personens utbildning och yrkeskarriär,
- 2) en bedömning av effekterna av tidigare sysselsättningsfrämjande åtgärder,
- 3) en bedömning av i vilken mån tidigare sysselsättningsplaner och planer som kommunen utarbetat för personen i fråga har förverkligats, och (30.4.2010/314)
- 4) åtgärder såsom arbetsplatsanvisningar, sysselsättningsfrämjande åtgärder, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, annan soci-

7 §

Arbets- och näringsbyrå som deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan

Den *arbets- och näringsbyrå* till vars verksamhetsområde kommunen i fråga hör ska delta i utarbetandet av en aktiveringsplan.

8 §

Planens innehåll

I en aktiveringsplan ska ingå

- 1) uppgifter om personens utbildning och yrkeskarriär,
- 2) en bedömning av effekterna av tidigare *offentlig arbetskraftsservice*,
- 3) en bedömning av i vilken mån tidigare sysselsättningsplaner och planer som kommunen utarbetat för personen i fråga har *genomförts*, och
- 4) *uppgifter om* åtgärder såsom arbetsplatsanvisningar, *annan offentlig arbetskraftsservice*, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

alservice samt hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningstjänster.

När en aktiveringsplan utarbetas skall av de åtgärder som avses i 1 mom. möjligheten att erbjuda arbete eller sysselsättningsfrämjande åtgärder utredas först. Utöver dessa åtgärder kan planen innehålla socialservice samt hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningstjänster som förbättrar sysselsättningsmöjligheterna. När en aktiveringsplan utarbetas kan vid behov en rehabiliteringssamarbetsgrupp enligt lagen om rehabiliteringssamarbete höras, om klienten samtycker till detta.

Om arbets- och näringsbyrån bedömer att arbete eller sysselsättningsfrämjande åtgärder inte kan erbjudas personen inom tre månader, ska arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ingå i aktiveringsplanen.

annan socialservice samt hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningsservice.

När en aktiveringsplan utarbetas ska av de åtgärder som avses i 1 mom. möjligheten att erbjuda arbete eller *offentlig arbetskraftsservice* utredas först. Utöver dessa åtgärder kan planen innehålla socialservice samt hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningsservice som förbättrar sysselsättningsmöjligheterna. När en aktiveringsplan utarbetas kan vid behov en rehabiliteringssamarbetsgrupp enligt lagen om *klientsamarbete* inom rehabiliteringen höras, om klienten samtycker till detta.

Om arbets- och näringsbyrån bedömer att arbete eller *offentlig arbetskraftsservice* inte kan erbjudas personen inom tre månader, ska arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ingå i aktiveringsplanen.

11 §

Aktiveringsplanens rättsverkningar

Personen i fråga har rätt till den socialservice och de hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningstjänster samt de åtgärder som ingår i aktiveringsplanen enligt vad som särskilt bestäms i de lagar som gäller dem. Personen i fråga har inom ramen för de anslag som anvisats för arbetskraftsbyråns bruk rätt till de åtgärder i syfte att främja sysselsättningen av arbetslösa som specificeras i planen.

11 §

Aktiveringsplanens rättsverkningar

Personen i fråga har rätt till den socialservice och *den* hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningsservice samt de åtgärder som ingår i aktiveringsplanen enligt vad som särskilt bestäms i de lagar som gäller dem. Personen i fråga har inom ramen för de anslag som anvisats för *arbets- och näringsbyråns* bruk rätt till *den offentliga arbetskraftsservice* som specificeras i planen.

12 §

Rätt till sekretessbelagda uppgifter samt registrering av en aktiveringsplan

De som i enlighet med 5 § 1 mom. deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan och de som i enlighet med 8 § 4 mom. anlitas som sakkunniga då planen utarbetas har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få och till varandra lämna ut sådana uppgifter om personen i fråga som behövs för utarbetandet av planen. Aktiveringsplanen registreras i socialvårdens personregister i kommunen och i personregistret för arbetskraftsservicen.

12 §

Rätt till sekretessbelagda uppgifter samt registrering av en aktiveringsplan

De som i enlighet med 5 § 1 mom. deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan och de som i enlighet med 8 § 4 mom. anlitas som sakkunniga då planen utarbetas har *trots* sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få och till varandra lämna ut sådana uppgifter om personen i fråga som behövs för utarbetandet av planen. Aktiveringsplanen registreras i socialvårdens personregister i kommunen och *i registret över enskilda kunder i arbets- och näringsbyråns kundinformationssy-*

stem

28 §

Ändringssökande

När det gäller sökande av ändring i beslut som fattats enligt 24 § tillämpas vad som i 13 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts-service bestäms om beslut som gäller sysselsättningsstöd.

28 §

Ändringssökande

När ändring söks i ett beslut som avses i 24 § iakttas vad som bestäms i 14 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

24.

Lag

om ändring av lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 10 § 3 mom. 1 punkten, 10 a § 1 mom. och 11 § 2 mom. 5 punkten, sådana de lyder, 10 § 3 mom. 1 punkten i lag 1390/2010, 10 a § 1 mom. i lag 1274/2009 och 11 § 2 mom. 5 punkten i lag 583/2007, som följer:

Gällande lydelse

10 §

Sänkt grunddel

Grunddelens belopp kan sänkas med ett större belopp än vad som nämns i 1 mom., dock sammanlagt med högst 40 procent,
1) om det av en persons upprepade förfarande enligt 1 mom. kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill ta emot arbete eller delta i åtgärder som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om främjande av integration eller lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

10 a §

Sysselsättningspenning och reseersättning

Till den som får utkomststöd och som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som ersättningen för uppehälle enligt 10 kap. 3 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice. *Sysselsättningspenningen betalas förhöjd med iakttagande av vad som i 10 kap. 3 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice bestäms om beloppet av förhöjd ersättning för uppehälle till studerande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och om förutsättningarna för*

Föreslagen lydelse

10 §

Sänkt grunddel

Grunddelens belopp kan sänkas med ett större belopp än vad som nämns i 1 mom., dock sammanlagt med högst 40 procent,

1) om det av en persons upprepade förfarande enligt 1 mom. kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill ta emot arbete eller delta i åtgärder som avses i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice (/20)*, lagen om främjande av integration eller lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

10 a §

Sysselsättningspenning och reseersättning

Till den som får utkomststöd och som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som *kostnadsersättningen* enligt 9 kap. 2 § 1 mom. i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice*. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får *kostnadsersättning* enligt 10 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

dess erhållande. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får ersättning för uppehålle enligt 10 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

11 §

Inkomster som skall beaktas

Som inkomster beaktas dock inte

5) ersättning för uppehålle enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om offentlig arbetskraftsservice samt ersättning för uppehålle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), och inte heller

11 §

Inkomster som skall beaktas

Som inkomster beaktas dock inte

5) *kostnadsersättning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* samt ersättning för uppehålle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), och inte heller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

25.

Lag**om ändring av 11 § i militärunderstödslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen (781/1993) 11 § 2 a-punkten, sådan den lyder i lag
577/2007, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

11 §

11 §

*Inkomster som skall beaktas**Inkomster som skall beaktas*

När understöd beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till sökandens och dennes i 4 § avsedda familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. När understöd beviljas med stöd av 10 a § beaktas inte dessa familjemedlemmars inkomster. Som inkomst beaktas inte

När understöd beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till sökandens och dennes i 4 § avsedda familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. När understöd beviljas med stöd av 10 a § beaktas inte dessa familjemedlemmars inkomster. Som inkomst beaktas inte

2 a) ersättning för uppehälle enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990),

2 a) *kostnadsersättning* enligt lagen om *offentlig arbetskrafts- och företagsservice* (/20),

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

26.

Lag**om ändring av 10 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) 10 a § 3 mom.,
sådant det lyder i lag 585/2007, som följer:

Gällande lydelse

10 a §

Inkomster som ligger till grund för bestämmande av dagvårdsavgift

Som inkomster skall inte beaktas barnbidrag, förmåner enligt lagen om handikappförmåner (570/2007), barnförhöjning enligt folkpensionslagen (568/2007), bostadsbidrag, sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), stipendier som betalas på grund av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

Föreslagen lydelse

10 a §

Inkomster som ligger till grund för bestämmande av dagvårdsavgift

Som inkomster ska inte beaktas barnbidrag, förmåner enligt lagen om handikappförmåner (570/2007), barnförhöjning enligt folkpensionslagen (568/2007), bostadsbidrag, sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), *kostnadsersättning* enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20), stipendier som betalas på grund av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

27.

Lag**om ändring av 26 § i lagen om arbetslöshetskassor**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) 26 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1190/2009, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

26 §

26 §

*Andelarna av förvaltningskostnaderna**Andelarna av förvaltningskostnaderna*

Såsom statens andel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas

Såsom statens andel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas

2) 0,35 procent av de av kassan under det närmast föregående kalenderåret betalda arbetslöshetsdagpenningarna, altemneringsersättningarna enligt lagen om altemneringsledighet (1305/2002) och ersättningarna för uppehälle enligt 10 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice för vilka statens andel eller arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas.

2) 0,35 procent av de av kassan under det närmast föregående kalenderåret betalda arbetslöshetsdagpenningarna, altemneringsersättningarna enligt lagen om altemneringsledighet (1305/2002) och *kostnadsersättningarna* enligt 9 kap. 1 § i lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20) för vilka statens andel eller arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

28.

Lag**om ändring av 29 e § i socialvårdslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i socialvårdslagen (710/1982) 29 e §, sådan den lyder i lag 584/2007, som följer:

Gällande lydelse

29 e §

Såsom inkomster enligt 29 c § skall inte beaktas barnbidrag, barnförhöjning enligt folkpensionslagen (568/2007), bostadsbidrag, handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer över 16 år och kostersättning enligt lagen om handikappförmåner (570/2007), sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), stipendier som betalas med anledning av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

Föreslagen lydelse

29 e §

Såsom inkomster enligt 29 c § ska inte beaktas barnbidrag, barnförhöjning enligt folkpensionslagen (568/2007), bostadsbidrag, handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer över 16 år och kostersättning enligt lagen om handikappförmåner (570/2007), sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), *kostnadsersättning* enligt lagen om offentlig *arbetskrafts- och företagsservice* (/20), stipendier som betalas med anledning av studier och inte heller andra motsvarande understöd, eller ersättningar för kostnaderna för familjevård eller stöd för hemvård av barn.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.
